

[illegible]

۳۵۷	اسحاق خانی	۳۶۱	اسم المومنین	۳۶۵	اسم المومنین
۳۵۸	الغصائی	۳۶۲	الرحیق العزیز	۳۶۶	الغصائی
۳۵۹	اسم الامار	۳۶۳	الرحیق العزیز	۳۶۷	اسم الامار
۳۶۰	اسم الامار	۳۶۴	الرحیق العزیز	۳۶۸	اسم الامار
۳۶۱	اسم الامار	۳۶۵	الرحیق العزیز	۳۶۹	اسم الامار
۳۶۲	اسم الامار	۳۶۶	الرحیق العزیز	۳۷۰	اسم الامار
۳۶۳	اسم الامار	۳۶۷	الرحیق العزیز	۳۷۱	اسم الامار
۳۶۴	اسم الامار	۳۶۸	الرحیق العزیز	۳۷۲	اسم الامار
۳۶۵	اسم الامار	۳۶۹	الرحیق العزیز	۳۷۳	اسم الامار
۳۶۶	اسم الامار	۳۷۰	الرحیق العزیز	۳۷۴	اسم الامار
۳۶۷	اسم الامار	۳۷۱	الرحیق العزیز	۳۷۵	اسم الامار
۳۶۸	اسم الامار	۳۷۲	الرحیق العزیز	۳۷۶	اسم الامار
۳۶۹	اسم الامار	۳۷۳	الرحیق العزیز	۳۷۷	اسم الامار
۳۷۰	اسم الامار	۳۷۴	الرحیق العزیز	۳۷۸	اسم الامار
۳۷۱	اسم الامار	۳۷۵	الرحیق العزیز	۳۷۹	اسم الامار
۳۷۲	اسم الامار	۳۷۶	الرحیق العزیز	۳۸۰	اسم الامار
۳۷۳	اسم الامار	۳۷۷	الرحیق العزیز	۳۸۱	اسم الامار
۳۷۴	اسم الامار	۳۷۸	الرحیق العزیز	۳۸۲	اسم الامار
۳۷۵	اسم الامار	۳۷۹	الرحیق العزیز	۳۸۳	اسم الامار
۳۷۶	اسم الامار	۳۸۰	الرحیق العزیز	۳۸۴	اسم الامار
۳۷۷	اسم الامار	۳۸۱	الرحیق العزیز	۳۸۵	اسم الامار
۳۷۸	اسم الامار	۳۸۲	الرحیق العزیز	۳۸۶	اسم الامار
۳۷۹	اسم الامار	۳۸۳	الرحیق العزیز	۳۸۷	اسم الامار
۳۸۰	اسم الامار	۳۸۴	الرحیق العزیز	۳۸۸	اسم الامار
۳۸۱	اسم الامار	۳۸۵	الرحیق العزیز	۳۸۹	اسم الامار
۳۸۲	اسم الامار	۳۸۶	الرحیق العزیز	۳۹۰	اسم الامار
۳۸۳	اسم الامار	۳۸۷	الرحیق العزیز	۳۹۱	اسم الامار
۳۸۴	اسم الامار	۳۸۸	الرحیق العزیز	۳۹۲	اسم الامار
۳۸۵	اسم الامار	۳۸۹	الرحیق العزیز	۳۹۳	اسم الامار
۳۸۶	اسم الامار	۳۹۰	الرحیق العزیز	۳۹۴	اسم الامار
۳۸۷	اسم الامار	۳۹۱	الرحیق العزیز	۳۹۵	اسم الامار
۳۸۸	اسم الامار	۳۹۲	الرحیق العزیز	۳۹۶	اسم الامار
۳۸۹	اسم الامار	۳۹۳	الرحیق العزیز	۳۹۷	اسم الامار
۳۹۰	اسم الامار	۳۹۴	الرحیق العزیز	۳۹۸	اسم الامار
۳۹۱	اسم الامار	۳۹۵	الرحیق العزیز	۳۹۹	اسم الامار
۳۹۲	اسم الامار	۳۹۶	الرحیق العزیز	۴۰۰	اسم الامار
۳۹۳	اسم الامار	۳۹۷	الرحیق العزیز		
۳۹۴	اسم الامار	۳۹۸	الرحیق العزیز		
۳۹۵	اسم الامار	۳۹۹	الرحیق العزیز		
۳۹۶	اسم الامار	۴۰۰	الرحیق العزیز		
۳۹۷	اسم الامار				
۳۹۸	اسم الامار				
۳۹۹	اسم الامار				
۴۰۰	اسم الامار				

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

قوله لا قوة الا بالله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَطْبَعُ زَيْتُونِ كَابُوكُ

وسانیه اربعه و شصت مجلد است لفظاً ابی الفضل احمد بن علی بن محمد شهاب الدین السیقلانی المتوفی سنه اربع و مئتين و ثمان مائة
 و تحفه من سنی باطراون المسند للمعلی بن ابراهیم و است **التحفاً الاحکام** بر بستان الدفاتر ثبوت قاضی القضاة محمد بن علی
 شوقانی صحت اوله الحمد لله الذی تمی علی هذه الشریعة الفراء بایتها و در آخرش گفته کان الفراغ من تحریر و لیلہ انیس
 لعله خمس عشرین جمادی الاخره سنه ثمان مئتين و عشرين و ما یتدری الف **التحفاً السنیه** بالاحادیث القدسیه للشیخ
 الشیخ عبد الرؤف المنذوی المدنی المتوفی سنه ثمان مئتين و بعد الالب اوله الحمد لله الذی تمی علی اهل الحدیث علی
 منازل الشرف در وی احادیث قدسیه سند دار و در باب آورده اول را پنج بلطفه قال الله جان و تعالی صحت و ثانی
 در آنچه متضمن فوجله بجهان و تعالی است و در دو باب مرتب بر حروف است و سناده ایضاً من منبث بسوی ثنیة انصیبت
 که بیده است در بعضی آثار النیرین اخبار الصحیحین فی الحدیث اثبات **هذا القدر** لابی بکر احمد بن حسین
 البیہقی المتوفی سنه ثمان مئتين و اربع مائة **اجازة العامة** ابا زبایا من الصحافه من علمه من العلماء
 کاشیخ تقي الدین محمد بن ارفع المتوفی سنه اربع مئتين و سبعین مائة فانه صنف فیهم جزء و الفاظ ابو جعفر محمد بن حسین
 بن بدو الکتاب البغدادی تهتم علی الحروف کثرتهم **اجازة المجهول والمعدوم** لابی بکر احمد بن علی
 الخطیب البغدادی السافه المتوفی سنه ثمان مئتين و ستین مائة اجزاء **الاحادیث** مثل غلیظ و غلیظ
 و تعقیبات و جديات و جزآن در صل خود و نکورست و اما بنو فلان کجز لوین نحوه پس در حرف جیم به یاد **الاجوبة**
المرضية فی بطل منس الاحادیث النبویه للشیخ محمد بن عبد الرحمن السخاوی المتوفی سنه ثمان مئتين و تسع مائة و سکا و
 نسبت بسوی سخاست که شهره کوچک در غریبه از اعمال مصرست و قیاس نحوی است لیکن اتفاق اهل علم بر اول
الاحادیث الثمانية العالیة للشیخ تقي الدین علی بن ابی نجیب الخازن البغدادی المتوفی سنه اربع
 و سبعین مائة **احادیث الحبیب المتبرکة** چهل حدیثی است با ترجمه اردو و قواعد للمحقق حیات احمد
 المتوفی سنه ثمان مئتين و ما یتدری الف مائة فی البحر و اسباب الی الرحمن الشرفین و در کانور طبع نظامی حلیه طبع پوشیده
الاحادیث الحسنان فی فضل الطیلسان للسیوطی القضا جابا عن تعریف شخص بعد المناقشة مع فی مجلس الکبر
 الطیلسان عن طیلسان **احادیث الخلفاء** الحسن بن عبد الله المازاری کذا فی بستان الحدیث لم یزد علی ذلك
الاحادیث الضعیفة فی اربع مجلدات للشیخ محمد الدین ابی طاهر محمد بن ایتوب الفیروز آبادی المتوفی سنه
 سبع عشر و ثمان مائة **احادیث القدسیة** قال فیها یزید هی الاحادیث القدسیة لخصتها من الصحاح
 لیعلم النفع للطلاب **احادیث** می باشد و حدیث است و انکه للعلامة عبد الرحمن بن علی الدریج و انه اعلم **الاشهاد**
القدسیة و الکلام **السنیه** للشیخ نور الدین علی بن سلطان محمد القاری اوله الحمد لله العلی العظیم و ذکر فیه
 انسخ فی غلطی ان اجمع من الاحادیث القدسیة و الکلمات الالاسیة اربعین حدیثاً یرویه صدر الرواة و بد القضا علیه
 افضل الصلوات و اکمل التحیات عن عبد تبارک و تعالی تارة بواسطة جیم شری علی السلام و تارة بالوحی و المنام مغموضاً
 الیه التعبر بای عیارة شامخ انواع الکلام و بی مفایرة القرآن الحمید و الفرقان المجید بان نزوله لایکون الا بوظة الروح الا

از چهل صحابی در چهل باب از علم جمع نموده اوله الحمد لله البر الطلیف الخ و اورا از بعضی دیگر است که از کتب فضائل القرآن
 نیاید و سنی استقامت نموده اوله الحمد لله علی همه التي لا تقصی اربعین حافظ الباقی القاسم علی بر عساکر الله شقی المتوفی سنة
 احدی و بیست و پنج منس مائة و لیه اربعون منس اربعون فی الابدال و الاکابر و فی الاقطار و فی اقامته الجهاد و الاکابر و
 النبلاء و اربعین للمعلات شمس الدین محمد بن سلیمان بن کمال باشا المتوفی سنة اربعین و تسع مائة و وی سنة اربعین
 جمع کرده و هر یکی را شرح نموده اما هر دو چهل حدیث نیست بلکه بعضی حتی حدیث و بعضی سبست حدیث اما حدیثی اختیار کرده
 که فقط وی جزئی از فقره و سی و پنج و اربعین لابی عبداله محمد بن احمد بن ابراهیم بن الجندی اربعین للقاصه
 ابراهیم بن علی المکی المتوفی سنة ثمان و ثلثین و سیع مائة اربعین للاحمد بن ابراهیم بن الجندی المتوفی سنة اربع و ثلثین و ثمانین اربعین
 البخاری فی کتب الجفری العجم اربعین للشیخ محمد بن علی المکی الرومی المتوفی سنة ست و تسعون مائة اربعین لابی محمد بن عبد الله
 اسمعیل التبریزی اطلاقاً سنة احدی و تسع مائة اربعین للبلدانیة للشیخ ابی حاتم و تقیم فی الصناعات ابی طاهر محمد بن اسلمی الاصلی
 المتوفی سنة ست و بیست و پنج منس مائة و در وی چهل حدیث از چهل شیخ در چهل باب جمع کرده و ذکر رحلت استغفره و بیست و پنج
 و با طهارت رتبه عالی خود دیده و اخته و شیخ امام محدث شام ابراهیم عساکر و شقی اقتضای سخن می کرده و بر آنچه وی آورده بود
 سزا بست افزوده و باین طریق که از چهل صحابی روایت کرده پس اربعین بن اربعین فی اربعین جن اربعین شده و اگر در
 چهل باب هر حدیث مناسب آن باب جمع کنند و اعتبار تخریج نماید که کتابی جدا گانه در هر باب باشد و اوله الحمد لله القادر
 القاهر القوی المتین الخ و شیخ شرف الدین عبداله محمد بن الوانی المتوفی سنة تسع و اربعین و سیع مائة و در جعبه اربعین بیدار
 خود جمعیت می نموده و نیز حافظ ابوالقاسم حمزه بن یوسف السهمی لیکن اربعین می رگی در فضائل عباس است و هم
 شیخ ابوالعباس احمد بن محمد بن الطاهر بن العلی المتوفی سنة ست و تسعون مائة اربعین حافظ ابی عبداله القاسم
 بن فضل الشافعی الاصفهانی المتوفی سنة تسع و ثمانین و اربع مائة اربعین الساعیه للقاصه عبدالعزیز بن محمد بن جابر اربعین
 لابی محمد الجرجانی اخرجه من الصحیحین من حدیث ابی بکر احمد بن منصور المخزومی اربعین الجرجانی و هو ابو محمد
 اخرجه من الصحیحین من حدیث ابی بکر احمد بن منصور المخزومی اربعین للامام اسی افغانی حمداً و سجده من حمداً لک الحمد لک الحمد
 المتوفی سنة خمس و اربع مائة اربعین فی الحج محب الدین احمد بن عبداله الطبریزی المکی المتوفی سنة اربع و تسعون و سیع مائة
 اربعین فی فضل النج و العمرة لجامع هذه الاوراق اوله الحمد لله الذي قال فی کتابه العزیز و الله علی الناس صلوات
 من استعمل الیه سبیلاً اربعین الحسن بن سفیان السنوسی المتوفی سنة ثلث و ثمانین مائة اربعین لابی یونس
 بن علی بن طلع الله صیغی القنوی المتوفی سنة ثلث و ثمانین مائة اربعین الف اوله الحمد لله الذي ارسل رسوله باحثی شایه
 و بیشتر از نذر و بر وی شری است از نوافل در نظم و وزن و ثنوی مولوی روم در یک مجلد بر سوم براه جنت و غالب احادیث
 او در رد و ذکر جمع است اربعین الجندی هو ابراهیم بن عبداله بن عبد الطلیف تمام المار المعین اربعین
 تحویر شایه و هو الامام ابو سعید احمد بن حسن الطوسی المتوفی سنة جمعا فی مناقب الفقهاء و الصالحین اربعین
 الدار قطنی ابو الواسع علی بن عمر بن احمد بن حمده حافظ البغدادی المتوفی سنة خمس و ثمانین و ثلث مائة و در اقطاب نسبت

اوله بسم الله الرحمن الرحيم مفتاح كل كتاب كبري كما رواه الخطيب في المجالس الكوردي گفته فهدا ربون حديثا سانيا بيا سيرة
ومعانيها كشيء من دروغر سيرة البشر الملتصق من بحار الاثر والخبر المشهور ما يتصور من الكلام المعجب جميعا انظر العجا
الى الباري على بن محمد القاري وجماله ما يثني في مست حديثا واثق الملايان بيان ست وحديث آخر ش اليمين
حسن الخلق وابن اربعين در مسئله هجري در مجوبال با ترجمه اردو كاليق مولوي عبد القيووم بن المولوي عبد الحميد رحيم
طبع شده اربعين عشايات الاستاذ والفاضل جمال الدين ابراهيم الحلقشي في الشافعي المتوفى سنة ستين
وتس مائة ولد احمد مدرس العالمين وابن اربعين از رجال مرويات خود استخراج نموده است اگرچه بدرجست نرسیده و او
اربعيني ديگر است از رجال مروياتش كه بران ابراهيم بن عبد اللطيف آفرامج ساختار اربعين الفزاوي هو الامام
ابو محمد عبد الله بن الفضل الشيرازي المتوفى سنة ثمان اربعين خمس مائة وشهرستان لفظي محلي است مركب از شهر محضه
مريده وستان يعني ناحيه پس گويامعنى وى مدينة الناحية شد اربعين في فضائل عثمان بن حنان الامام رضي الله عن
ابن ابي عمير بن يوسف القزويني الحاكم ودارجودن في فضائل علي كرم الله وجهه اربعين في فضائل عباس بن المفضل
ابن القاسم حنظلي يوسف السهمي اربعين في فضائل المهديين اربعين في فضائل المهديين
اربعين في ما يتعلق بالاسواق والبين اين برتشار اربعين از بعض علماء يورست اربعين في فضائل
والعروة كاليق مولوي محمد حق وبلوي خترزاده شجاع العزيم حديث من نزل كل منكم يوم تكم اين اربعين مولوي عبد القيووم
اربعين في فضائل الائمة الاربعية السيد بن محمد النجدي اربعين في فضائل
الاصحاب المعروفة وغيره حديث رابعي فارسي بطريق ترجمه يوي نوشته لم اقف على اجماع الامة اربعين الامام
عبد الكريم بن جواد بن عبد الملك الشيرازي القفيل الشافعي شيرازي نسبت مست بسوي شيرازي كه بقبيله بزرگ است
اربعين الامام حنيف الدين الكاظمي في اربعين المتباعدة شيخ الاسلام ابى الفضل احمد بن علي بن حجر عسقلاني
المتوفى سنة ثمانين وخمس مائة ولد احمد القاضي عز الدين محمد بن حماد وجماله ايضا السيوطي ابن سيد محمد بن موسى القفيل
اربعين محمد بن ابي الطوسي المتوفى سنة ثمانين اربعين مائتين اول في اين حديث مست حديثا محمد بن يزيد
قال ثنا عبد الرحمن بن ياد عن عبد الله بن يزيد عن عبد الله بن عمر رضي الله عنهما ان رجلا قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم قال
من سلم المسلمون من لسانه وعبدوا قال من المؤمن قال من امنه الناس على انفسهم واموالهم قال فمن المواجه قال من
هجر السيئات قال فمن المهاجر قال من جاف نفسه لله عز وجل اربعين محمد بن ابراهيم بن علي المغربي اربعين
محمد بن محمد بن المنيع البخاري الحافظ وشيخ محمد بن محمود بن جمال الدين الاقرسي في مشرب الصوفية اربعين
الملك المظفر صاحب اليمين اربعين المختارة في فضائل الحج والزيارة للحافظ جمال الدين ابى بكر محمد بن يوسف
بن مسعود الفراء في المتوفى سنة ثمان وستين مائة اربعين الموهبة بالاعاديه الملقب اربعين
المؤلف بن ابي سعد اسميل بن ابي صالح الكوفي اربعين الفهرست ابراهيم المقدسي الحافظ المتوفى سنة تسعين
واربع مائة اربعين النوى يعني الامام حديث شام محي الدين محي بن شرف الشافعي المتوفى سنة ست وسبعين

وفيه نافع ومفيد وشرار شاد الفصول التي تحقق الحق من علم الاصول للمرافعة العلم الشيعي الاسلام فادام الله
 والسنه محمد بن علي الشوكاني في اتمنى سنة حسين بن الحسين الف كتاب جليل كان يست در علم حول فقه امام جعفر كوشن برين حقيقه است
 كدروني تحقيق حتى كروه وانتصار سنت اخوده وقواحد تقريريه كد موجب ترك على الحديث بوجوده شمسه وادوا غايت الخلل
 بر علمه واداه اوله اياك انفسه وادراك يستعملن باسمه المعبود والمشكور على الحقيقة كذا لانهم سواد وكل نفع بحري على يد غيره
 فوالله اني اجروا لثرو دوي كنهه في فقه علم الاصول لسانه ان هذا العلم الذي يادى اليه الاعلام المجلد الذي يلبى اليه
 عند تحرير المسائل ومقرر الدلائل في هالبا الاحكام وكان فيه مسائل المقررة وقواحد الحرية وقواحد سلبه عند كثير من الناس من كساره
 في سياست الديار حتى في تصانيف المتشفيين فكان لهم بهما اذا استشهدوا فان كانت من كلام اهل الاصول اذ من المنازعون
 وان كانوا من الضمور المتقاصد بهما من مسائل هذا الفن قد اوردوا حجة مستدلى بها الحق بالقبول على روية يادله عليه من المعقول
 والمنقول التصرع من الفقه في شيء منها ايدى الفصول فان تباعدت في القول وبهذا الدليل تصار كثر من اهل العلم واهل الفقه في الاما
 رافدا اعظم رايه وهو يقين ان العلم بغير علم الرواية يستلحق ذلك بعد سواد حجة على من اهل العلم على هذا التدقيق في هذا
 العلم المشرف فاما عليه ايضا من رايه من مخرجهم وبيان حقيقه من صحيحه من خالها لاي صلح من الرواية والاصح للتحويل عليه
 ليكون اهل العلم على حقيقه في حجة فصح كد بها الصواب لا يتبقى منه وبين ذلك الحق بالتحقق بالقبول حجاب فاعلم اياها لطلب الحق
 ان هذا الكتاب شرح لصدور المتشفيين في علم قدره بما استعمل عليه من المعارف الخاصة من كان من المتحققين في علم اذ كرفيه
 من المبادي التي يذكرها المصنفون في هذا المعنى الاما كان لذكره فريد فائدة متعلق به فلهذا ما وبتوقع بهما فيه انتقادا
 زالحا واداء المقاصد فقد كشفت لك عنها المحابك شفا تميز به الخطا من البواب بعد ان كانت مستورة عن عيون المتأخرين
 بالكتب جليبا ان هذا العلم فائدة يتنافس فيها المتنافسون من الطلاب لان تقريرا به الحق هو غاية الطلبات منها الى الله
 لاسيما في مثل هذا الفن الذي كثر من الجهل به من الرجوع الى الينا على التقليد من حيث لا يشعرون وقوعه فالبطلان تسكين بالاولاد
 بصيغة الرأى بالحق وهم لا يعلمون انتهى وادرك كتاب مرتب بركت قدس وفتت مقصودك ففائدة فقهية كذا في شرح
 ازبلا ومن جهدهم يكامل اخوده واداء الله اذ شاد في علمه بالبلاد والشيخ الامام ابي علي غليل بن عبد الله الخليلي القزويني
 الى اقطار المتوفى سنة ثمان مائة في الحديث من غيرهم من العلماء على ترتيب البلاد الى زمانه وترجم كل بلد وناحية اوله الحمد بسو الى القول
 والاحسان في تربية الشيخ زين الدين قاسم بن قطلوبغا الحق على الحروف اذ الله الشبهات عن الآيات الامتداد
 المشبهات المالى جليل المحج من احمد المعروف بابل للبان المصري المتوفى سنة تسع واربعين وسبع مائة الازهار
 المتناثرة في الاخبار المتواترة رسالة است از سيوطي كما ذكرنا كتاب خود مسمى بالفوائد المتكاثرة محمد وساخته است
 ازهار الاحكام في اخبار الاحكام في الحديث السيوطي الاساس في مناقب شيخ العباس بن سيوطي في الحديث
 اسباب الحديث للسيوطي في الحديث اسباب المطر على صلب السك انظم فنية الفكر في علم الاثر للشيخ
 بن خليل الاثير البصري الصنعاني وراصول حديثه است استيعاب في حق الاصحاب جليل للمواقف الى عمر وبت
 بن عبد الله المعروف بابن عبد الله النعماني القرطبي المتوفى سنة ثمان مائة في ربيع الثاني من سنة ثمان مائة في حليل القدرت اوله

للامام الحافظ ابی الفضل محمد بن طاهر بن علی بن احمد المقدسی المتوفی سنه سبع و مئله و دوی کتابی است که با این اسم در
 راجع نموده و ترتیبش برحروف کرده و بر هر زده اسناد را که خود و جمیع میان این بر دو کتاب از شیخ ابو القاسم بن
 بن الحسن الطبری المعروف بالکافی المتوفی سنه ثمان و عشره و اربع مائه است اسماء رجال سنه
 ابی داود لابی علی صبن بن محمد الجبلی فی النساء الحافظ المتوفی سنه ثمان و تسعین و اربع مائه و جیانی فی فتح
 جیم نسبت است بسوی جیانی که شهری کلان است در اندلس و در اعمال بدی قریه است که آنرا نیز جیانی خوانند
 اسماء رجال الکتاب الستة الحافظ ابن التاج محمد بن محمود بن الحسن بن ابرهه المدینه صاحب یل تاریخ بغداد و الخلیف
 المتوفی سنه ثلث و اربعین است مائه و نهم آن کامل نهاده و آیتنا للشیخ سراج عمر بن علی المعروف بابن الملحق المتوفی
 سنه اربع و اربع مائه اسماء رجال معانی الاثر المدعی بالایثار ذکرش خواهد آمد اسماء رجال
 المشکوة الخلیف صاحب المشکوة و نه بحاکم اللهم محمد که در وی دو باب است اول در ذکر صحابه و تابعین و غیرهم
 ممن له ذکرا و روایت فی المشکوة و ثانی فی ذکر من لهم الاصول من المذكورین فی اول المشکوة اسماء الصحابة
 للامام ابی عبد الله محمد بن طویل البخاری المتوفی سنه ثمان و اربع مائه و دوی روایت دارد و آنرا از حاکم
 بطریق ابن فارس بن عجمی کبیر و جمیع صحابه از وی نقل کرده و آیتنا الحافظ ابی عبد الله محمد بن علی المعروف بابن منده
 الاصفهانی المتوفی سنه خمس و تسعین و ثلث مائه و ذیل الحافظ ابی موسی المدینی محمد بن عمر بن احمد الاصفهانی المتوفی
 سنه اصدی و ثمانین و خمس مائه اسماء العبد ثابین در طبقات بیایه اسماء و الصفات للبیهقی
 اسماء المدلسین للشیخ الامام حسین بن علی بن زید الکریمی البغدادی صاحب الشافعی المتوفی سنه
 خمس و اربعین و مائتین و دوی و اول کسی است که درین باب تصنیف جداگانه کرده بعده نسائی و یسیر و قطعی و در وی
 نالیت نموده و حافظ ذریعی را درین فن از جمله است و تلمیذ وی حافظ ابو محمود احمد بن ابراهیم المقدسی تبعیه است و
 از جامع الاصول علانی حیز بران افزوده که از وی فوت شده بود و حافظ زین الدین عراقی و دیو اش کتاب علانی فی علی
 بر اسماء کزانه نگاشته و اوله قرن لی الدین ابو نصره و انضمام فی علانی ذکر کرده بود و تصنیفی مستقل درین فن جمع نموده و شیخ
 برقیع خود بدان میده کرده و حافظ بران الدین علی را کتابی است که اندکی در وی برایشان افزوده و یکی اسمای کتاب علانی
 شصت و هفت قرن اند و ابن العزاقی سنه دوی و سه بران افزوده و زیادت علی مقدار سی و دو کس است و ابن حجر عسقلانی
 در تقریر اهل التقدیس سی و نه نفر بران میده کرده پس مجموع آنچه در دست یک صد و پنجاه و نه نفر اند اسماء الالهی
 صلی الله علیه و آله و سلم و درین باب است تألیف ابو الحسن علی بن احمد الحنفی و در وی نه و نه نام همچو اسماء الحسنی
 اقتصاد نموده و تألیف ابو الحسن احمد بن فارس اللخوی المتوفی سنه خمس و تسعین و ثلث مائه و نهم و تألیف شیخ
 عبد الرحمن بن عبد الحسن ابو اسحق اللخوی المتوفی سنه اربع و اربعین و سبع مائه و در وی نیز نه و نه نام گفته کرده و شرح آن بر ده
 و شش و ی در قول البدر بن زبیده و چاه صد نام ذکر کرده و قاضی ناصر الدین ابی عبد الله محمد بن عبد الله المعروف بابن الملقی
 المتوفی سنه سبع و مائتین و سبع مائه را که اسم است که در وی کتاب ابن حلی المدعی است و متوفی را تخفیف نموده و ابو عبد الله

يكون وحالها الكتاب رقمها على حدة في التلخيص انتهى وچون این مصوّل مقصود کتاب که در آنچیز است و مستنیر و کمال
 ذکر وی در اینجا مناسب بود شد و این فتاوی مصدق است بقوله سئل رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم عن كذا فتا
 كذا ونحوه اعتباط بمصر من شمس بالاختلاف والبرهان الدين بن محمد المعروف بسيدنا ابن العجني الحلبي رتب على
 المحروف من انتقاء كلامه من الرواة في آخر عمره اعمال الفکر والرويات في شرح حديثنا الاعمال بالنسب
 للشيخ ابراهيم بن حسن الكرواني الكوراني المدني الشهير في المتوفى سنة ثمانمائة الهفان في مصنفاته
 للشيخ ابي فطر ابن القيم الجوزي وروى مجمل است کتابی است نفیس و لطیف در بیان اقسام قلب امراض دل و ادویا آن
 واحیا و امات و بی و بیان توحید و کثافت نفس و کثرت شیطان شغل بر سینه و باب مختصرش از امام با شمر بن یحیی شامی
 اغراب مشبه علی سفیان و سفیان علی شعبه فی الحدیث للإمام ابي عبد الرحمن احمد بن شعيب النسائي المتوفى سنة
 ثلث و ثمان مائة الاغفال فی غریب الحدیث للابی بکر الحنبلي افادة الشيوخ بمقدار النسخ و المنسوخ ای
 نسخ القرآن فی الحدیث و منسوخها لما مع هذه الاوراق اوله الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب تبصرة لاولي الرسوخ در
 چند کمر اسد بزبان فارسی است الا فضا که شرح معانی الصحاح ای الاحادیث الصحاح للابی لمظهر الوزیری
 یحیی بن حمزة بن محمد بن حمزة المتوفى سنة تسعين و خمس مائة و این کتاب شش است بر نوزده کتاب و در آن احادیث جمع
 بین الصحیحین شرح کرده و یکصد حکم نه بر و داخه و تحفه ابو علی الحسن بن الخطیر النعمانی الفارسی المتوفى سنة ثمان و عین
 و خمس مائة الا فضا که معانی البخاری من الایهام و در حروف حیر خواهد آمد اقتباس الانوار و التماس الانوار
 فی انساب الصحابة و رواة الآثار للابی محمد عبد الله بن علی بن عبد الله بن خلف بن احمد اللخمي المعروف بالرشاطی الاندلسی
 المری المتوفى سنة ثمان و اربعین و خمس مائة این کتاب از کتاب قدیمه در انساب است و در وی تفصیری از خود در
 جمع راضی شده و در و این از وی اخذ کرده اند و بر سلوک کتاب ابی سعید السعانی الحافظ المسمی بالانساب است
 و اکثر است از حسانی و صدق در ذکره القاضي ابن شعبة و تحفه محمد بن اسماعیل بن ابراهيم البلبسی المتوفى سنة اربعین و ثمان
 و زاد و یادت ابن الاثیر علی انساب السعانی و تواتر القیس اوله الحمد لله الذي خلق صنف البشر لروشاطی نسبت است
 بسوی قبیله اقتراح فی حوال الحدیث للشیخ قتی الدین محمد بن علی بن یسب بن قتی العید المنقلو علی الشافعی المتوفى
 سنة اربعین و سبع مائة مختصری است حافظ زین الدین عبد الرحیم بن الحسین العراقی متوفى در سنة ثمان مائة ذکر وی و غیره
 کرده و آنرا نظم نموده اقضاء الصراط المستقیم لمخالفة اصحاب الجحیم کتابی است در یک مجلد و وسطه ثمان
 شیخ الاسلام ابن تیمیة الحارثی در در و درجات با و که سنن و کتاب اوله الحمد لله الذي اكمل لنا دنيا و اتهم علينا غفلة
 و ضعی لنا الاسلام دنيا الخ اقضاء العلم والعمل از تصانیف خطیب است و در باب خود کتابی بسیار خوب
 بعضی محدثان از وی انتحالی کرده و آنکه در و بار عرب شهرت دارد و اکثر در مقام تحصیل اجازت بهین منتخب نسخا و اول
 این منتخب حدیث ابو بکر زهاسلی است قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تزول قدما عبد يوم القيامة حتى يسئل عن اربع
 عن عمره فی ما افاء و عن علمه بما اذن فيه و عن ماله من این التنبیه و فیه نقد و عن جمیع فی ما افاء و آخر ابن منتخب ابن بابیت

مقتضی اهل الحدیث الکرام | هم الاول یخفی لیس حوله | حین یقتادون لدار السلام

امالی الزعفرانی فی الحدیث الامام ابی حماد الحسن بن احمد قال الذہبی رايت مجلدا من ابایه من سنة سبع و مائة
 و تسع و ثمان مائة خمس مائة امالی الشارحة علی مغفوات الفاتحة لابی القاسم عبد الکرم بن محمد الراغبی الشافعی
 المتوفی سنة ثلث و عشرين سنة مائة و آن سبی مجلس سکه کذا الماکروه و احادیث را با اسانید کثرا از اشیاخ خود بر
 سوره فاتحه آورده و بر آن مکتوموده امالی العراقیة فی شرح الفصول الایلافیة فی الحدیث و الايضاح فی التلخیص
 امالی القاضي المارستانی فی الحدیث ابو البکر محمد بن عبد الباقي امالی القصفی فی الحدیث ابو البکر محمد بن عبد
 جعفر بن علی بن محمد بن ابراهیم بن محمد بن سلم الفقهی الشافعی المتوفی سنة ثمان و خمسين مائة امالی المنذری
 فی الحدیث امالی نظام الملک فی الحدیث ابو علی محمد بن حسین بن علی بن اخی امالی النقاش فی الحدیث ابو
 ابو سعید امالی ولی الدین ابو زرعاد بن عبد الرحیم الحافظ المتوفی سنة ست و عشرين مائة و هو فی الحدیث
 امام فی اماویرا الاحکام الشیخ الامام تقی الدین بن و قیق العبد المتوفی سنة و راولش مکیه باب الیاه
 ذکر بیان معنی الطور و انما المظهر لغيره عن زید الفقیه قال ثنا ما بر بن عبد الله بن النبی صلی الله علیه و آله و سلم
 قال اعطیت نسما لم یطعن احد قبلی نصرت بالزعم سیرة و شره و جعلت لی الارض سجدا و طورا فاما رجل من رتبه
 او کتة الصلوة فلیصل و احلت لی النائم و لم یحل لاحد قبلی اعطیت الشفاعة و کان النبی یبعث الی قومه فانه یشت
 الی الناس و علمه متفق علیین حدیث ششم عن زید الفقیه و اللفظ للبخاری الامام مع الامامین المتعبد به بنی
 لفظ ابن حجر السیوطی المتوفی سنة و روي از ابن حجر شایخ روایت نموده و سند هر شیخ بصحاحی علی حدیث است پس و ان
 از صحابه هم چهل تن اند و از جمله آن شریع بشرواند و بعد از روایت حدیث شعری مناسب آن نیز انشا و بیاید چنانچه
 بعد روایت این حدیث دوم ان الناس لم یوتوا شیئا بعد کلمة الاخلاص لعل لا ما فیہ این باعی نوشته و باعی
 امر ان لم یوت امر اقل | مثلها من اهل القانیر | من میر الله تعالی له | شهادة الاخلاص القانیر

و بعد از حدیث سوم که انما الاعمال بالنیات است این قطعه نوشته قطعه

انما الاعمال بالنیات | کل امر امكن فضیته | فانما خیر او افعال الخیران | لم تقطع اجزأت نیته

و بعد حدیث چهارم با هر مسلم تحضر صلوته کتوبه فی خمس ظهور و اور کو عمار و شوشه این قطعه ثبت نموده قطعه

حسن القطع فی الخشوع و انما | مائة و ثانی فی جمیع الکلمات | فهو کفارة ما قدمته | من صغیر الذنوب ان الخشوع

و بعد از حدیث پنجم نبی عن الشرب قال کما گفته قطعه

اذا لم تقصر فی قدر تفز | تشبه صفوة اهل الخیاز | وقد یحیی اشر به قاتما | ولكنه لیکن الحیاز

و بعد از حدیث ششم تمام بن علی گفته

واطلب علی السنن الصبیح | اجر او یرضی الله عنک و سح | فان اقتص علی الفرائض فلیکن

من غیر زهد فی النوافل تفعل | من غیر زهد فی النوافل تفعل

[illegible]

کلام این خبر و امام را از زعماء و دلیل تحریر میکند باز در عای امام حکم را نوشته بسط و تحلیلش می نماید چنانچه شیعی که جواب از
آورد آن هر دو غایب میشوند و از وی بپایان رسیدی این هر دو مفهوم میگرد و دو وظیفه وی شرح مسائل جامع حدیث و تفسیر و
ست و چون بگوید قال فی کتابه را و قدوری باشد و هر جا که خلاف روایت قدوری میکند آنجا تصریح بلفظ جامع
معمود نماید و ترتیب را به تخریب به جامع صغیر است اولاً الحمد لله الذی اعلى عالم العلم و اعلمه تخریج احادیث
الطریقه الحسنیه المسمی بالموهوب التخریج امام العالم علی بن حسن بن صدقه المصری الاصل ثم الیمانی
امام جامع محمد آقا المعروف بامام بهرام پاشا اوله الحمد لله الملتان الذی قصه الزمان و الیقین شلی نافع و مفید است بجاه رمضان
سنه خمسین و الف از تالیفش فراخ یافته تخریج احادیث الکشاف للامام المحدث جمال الدین عبد الله بن یونس
الزطی الحنفی المتوفی سنه اثنتین و ستین و سبع مائه و کتاب و را حقا این چه عقلانی و توفیق منصوص نموده باشد الکاف داشت
فی تحریر احادیث الکشاف نهاده و این در یک مجلد است و در مجلد دیگر بیان استدراک نموده آیهن جگر گوید استوجب توفیق من
الاحادیث المرفوعة فاکثر من تمیز طرقها و تصحیحها علی نطما فی احادیث الهدایه لکنه فاته کثیر من الاحادیث المرفوعة
التي یکبر بالاربع عشر بطریق الاشارة و لم یتم عرض غالب الشی من الآثار المرفوعة انتهى و تخریج و لی الدین ابو زرعه محمد
بن الحافظ الکبیر عبد الرحیم العراقی را حاشیه السیة و دو مجلد و در آن کلام ابن نیر و علم عراقی و ابی حیان و ابو جریج و ابن حلیه
و سعاسی را باز یاد و تخریج احادیثش غرض نموده و علامه شرف الدین الحسن بن محمد الطبری را حاشیه السیة برکشاده که
اجل جاشی است و در شش مجلد تمام و در آن تمیز بین جوده قرائت و تخریج احادیث و روایات و تحقیق لغات و توفیق و تبحر
بر داشته قاله السید ولی فی نوادها البکار تفسیر الکشاف عن حقائق التاویل الیقین ابی القاسم جبار الله محمود بن مزار و تخریج
انوار زمی المتوفی سنه ثمان و عشرين و خمس مائه است و از تالیفش ضحوة يوم الاثنين الثانی و العشرین من رجب الآخر
فی عام ثمان و عشرين و خمس مائه فارغ گشته آیهن ملک کان گفته کان الزمشری حنزی الاعتقاد و او اهل صفت کتاب الکشاف
کتاب افتتاح الخطبه الحمد لله الذی خلق القرآن فقیل لم یکن لک علی نهجه و حجه الناس فیه و بقوله الحمد لله الذی جعل القرآن
و جعل احکامه یعنی خلقی انتهى لیکن خاتم الحقین قاضی محمد بن علی شوکانی در تفسیر غفر فتح القدر فی فن الروایة و الدرایة من علم
تفسیر شمری چنانکه باید در اکثر مواضع از تفسیر وی کرده و او انصاف و علم و تحقیق داده و از عمد مختصرات کشف کتاب
انوار التفسیر تلخیص قاضی ناصر الدین عبد الله بن عمر بن عیاضی است و ذکر کرده وی تمیز آن با جاده و از آنکه اعتراض کرده
و تحریر و استدراک نموده تخریج احادیث المنهاج یعنی منهاج الوصول الی علم الاصول که مختصری است
از قاضی بجنایه و متوفی سنه خمس و ثمانین و ثمان مائه تلخیص امام سراج الدین عمر بن علی بن الملقن در یک جز المتوفی
سنه اربع و ثمان مائه تلخیص شمس الدین عبد الرحیم بن حسین العراقی المتوفی سنه ست و ثمان مائه تخریج احادیث
الشرح الکبیر یعنی شرح امام ابی القاسم عبد الرحیم بن محمد بن عبد الرحیم القزوینی الراضی الشافعی المتوفی
سنه ثمان و عشرين و ست مائه بسبب اربع العزیز علی کتاب البیروانی شرح کبیر است و بطل آن در غایب تصنیف نشوده
و چون فی الفروع کتابی است تحلیل محمد در فیه سبب شافعی از تالیف امام حجة الاسلام ابی جابر محمد بن محمد الفزری الطوسی الشافعی

[illegible]

الحفاظ فی مشیختہ الاشیخ شیخ برنابا الدین ابن ابراہیم بن عمر الجعفری المتوفی سن۶۰۰

تذکرۃ الحفاظ للحافظ شمس الدین محمد بن احمد الذہبی المتوفی سن۶۰۰ سبوح والرحمن وسبیح مائتہ

تذکرۃ الطالبین فی علل الصیاد احمد بن محمد بن ابی اسحق بن محمد بن علی بن جلال جمال کبریا ودروی اہل ہند

تذکرۃ العلماء فی احوال الحدیث شمس الدین محمد بن محمد بن محمد بن الجعفری المتوفی سن۶۰۰ ثلاث وثلثون

واین کتابی مختصر است اولہ احمد مدعی بایۃ نہایتا ودروی شرف علم حدیث و زمان وراج وکساد او وقت اہل ابن علم

و حکمت دوم ذکر کردہ قتال ابن الاثیر فی اول جامع الاصول و ہم مشایخ و سند و فرغ و سیوی و اول النہر فی نقل حدیث

و عبارت رفتن کتب بقدر قدرت و اقامت خود و بدلہ کتب تالیف نمودن شرح و تالیف و تذکرۃ القریب

ہو شیخ المحقق شمس الدین محمد بن احمد بن فرح الانصاری اللاندلسی المتوفی سن۶۰۰ احدی و عین

و این کتابی مشہور است و در جلدی ششم اولش ابن ستاحمد و ثلث علی الاعلی و دروی ذکر سوت و سوتی و شرف و شرف

و جنت و نادر و فتن و شرف و انچه بدان تعلق دارد از کتب آثار فرہم نموده بر ابواب بقوب ساخت و عقیقہ بر آن

ضمیمہ شد و در بیان غریب الصیاح شکل و تہاش التذکرہ باحوال الموتی و الاخرہ نادر و بعضی از اہل علم مختصر

تذکرۃ المونی من حدیث و فنی للشیخ جلال الدین عبد الرحمن بن ابی بکر السیوطی المتوفی سن۶۰۰

احدی عشرۃ و تسع مائتہ تذکرۃ فی رجال العشرۃ الحفاظ ابی العباس شمس الدین محمد بن علی الدمشقی المتوفی

سن۶۰۰ شمس الدین سبوح مائتہ تذکرۃ فی علوم الحدیث لسراج الدین عمر بن الحلقن الشافعی المتوفی سن۶۰۰ و ثمان مائتہ و آخر شرح کردہ بسیار خوب و اولہ احمد مدعی نعماء و ذکر کردہ کہ تخفیف کردہ است از اکثر کتاب

التشویق الی وصل التشویق الی المصالح من التشویق ارتفعت باسحیح بحدیثیه فایضا بید **التصحیح للمصالح**
 ذکرش خواهد آمد **تجمل المنفعة** هر حال در بنیة ای حسن الاربعه فی انظار ابن حجر العسقلانی ذکره الشوکی فی
 ودر کشف الظنون گفته اند و در حال الاربعه فی بنیة المنافع ابن حجر سمعت مستدوی و بنیة ابن حجر
التعبد فی التجرع فی من روی عن البخاری فی الصحیح الابی الولید سلیمان بن علف بن سعد التمیمی اللاندسی الکلبی
 المالکی المتوفی سنه اربع و مبعین سبع مائه و باحی نسبت مستدوی بایض فتح مسوده و حکم شهریه است در اندک شهر جم
 شهریه است و در افریقیه و قریه ایست و در مغان **تعریف الاوحد** باو همان من جمیع رجال المسند الی فضل فی
 ابن حجر عسقلانی المتوفی سنه ثمان مئ و تسین و ثمان **تعریف اهل التقدیس** بمراتب المحدثین بالحدیث
 نیز تأیید عاقلان ابن حجر عسقلانی است کتابی که مختصر است اوله الحمد لله المیزه عن الفقهائس باسحیح و التقدیس و مرتب است
 بر پنج مرتبه و در وی است و در مباحث تحصیل علایق اسمای السیدین علیهم السلام و نوشته و در سنه ثمان مائه و خمس عشره
 از غرض قاری گشت **تعریف** باو ای که ایف السیوطی فی الحدیث **تعلیق التعلیق** من تشویق **تعریف**
 و فی فی ابریم **تعلیقات** علی القاری علی ثلاثیات البخاری لاولی الحمد لله فاطر السموات **تعلیق المصالح**
 علی ابواب المباحث تصنیف ابو عبد الله محمد بن ابی بکر بن عمر القرطبی المخرومی الاسکندر یلقب ببدر الدین معروف
 بدیلمینی المتوفی سنه و در شرح حدیث المحدثین غیر رضی الله عنه که در حالت شک و انقضت بر این یارت می علی السیوطی که در
 آمده بود چون شب بسیار رفت و در گشت حضرت بکری شایع او را سجده کرد و در آن شخصی از انصار اخضره له افسیه متنادیده
 که گوشه شد اخضره له و اخضره له و اخضره له و اخضره له و اخضره له و اخضره له و اخضره له و اخضره له و اخضره له و اخضره له
 لایق اس بن علی که از امامی غایب المحدث فی ابیات حسن اکثر تکرار العاقله و اما قال ابن حجر جماعتی و یقر **نظم**

اقول وقد نحتت بقری حاکمه	ایا جاره هل شعیرین بحالی	معا فالدوی ما ذقت حاققه الو
ولا خطرت من انك المصوبالی	ایا جاره فما انصف الدهر منینا	تعالی انا حاکم المصوم تعالی
تعالی تری روحا لدی ضعیفه	فره و فی جسمی یعد ب باطی	ایضاک ما سوب و تبکی طلیقه
و یسکت مخزون و یندب سالی	لقد کنت لولی من انك بالدمع	ولکن جمعی فی المحدث عالی

التعلیل و الاطفا ان لا تظنی رساله ایست از شیخ عبد الرحمن بن ابی بکر السیوطی المتوفی سنه اوله الحمد لله
 لاراه انقضائه و در وی احادیث داره و در وی اوله الحمد لله و در وی اوله الحمد لله و در وی اوله الحمد لله
تقریر القتل و افعال المکفره تقدم ما تخرس الذنوب للامام العلامة محمد بن محمد الخطایب و اوله الحمد لله و اکثره فضل
 و در وی رساله سیوطی و عاقلان ابن حجر که در بن باب است باز یادت جمع کرده **التقاسیم و الانواع**
 فی المحدث للامام الحافظ محمد بن حبان البستی المتوفی سنه اربع و خمسیین و ثمان **تقریب الاسانید** الحافظ
 نعمان الدین عبد الرحمن بن حمید العراقی المتوفی سنه ثمان مائه و در وی شرحی مستند و دلش ابو زهره صاحب عهد الزهر المتوفی
 سنه ست و در شرح ثمان مائه **تقریب التهذیب** فی اسماء الرجال الحافظ ابن حجر العسقلانی المتوفی سنه ۸۵۲ بوله

[illegible]

تسبیل طریق الوصول الی الاصول فی الزاکیة علی جامع الاسل و الف لاجل انصر من شرف صاحب الیمین و در غرض
کتابی است محمد بن الدین صاحبین عبد السلام الطبری المتوفی سنة اربع و تسع مائة و اما مختصرات او پس از آنکه
الی جعفر محمد الروزی فی الاستاذ ادا و وضع و وضع اصل کتاب است و سالی التماس التبتین و ثمانین مائة بوده و آن را
بعض حجت نساکلی نوشته و مختصر شرف الدین هبة الدین عبد الرحیم بن البازری المحموی الشافعی المتوفی سنة ثمان و
وسبع مائة و سناه مختصر الاصول اولاً و المختصر علیها المختصر من جعفر بن محمد مختصر شرح غریب عن اعراب تکرار را که در اصل کتابی در کتاب
در روی ذکر کرده که چون اشتغال بتدقیق تصحیح حدیث که با هم مقاصد چندین است پیشتر بود و با چار تالیف ایشان بر اکتفاء
نیامد و انیافت مصالح با بلور این فنیست که پروا نشد و باید از ترتیب با زیادت تند پس بخیال ایشان شیخ ابن الاثیر است که
در کتاب مذکور نظر کرده و وضعی جدید اختیار نمود و لیکن چون قصود و محرم مردم داعی اعتراض آمد لابد آنرا محدود و مختصر شیخ
معلق الدین غلیل بن کجندی العلای الله شفیع ثم القدسی المتوفی سنة احدى و تین مائة و این مختصر مشهور است
به ترمذی با الاصول و مختصر شیخ احمد بن زینق اند الا نصاری الخفی و مختصر شیخ عبد الرحمن بن علی الشهیر باب الرجح الشیبا
یعنی المتوفی سنة اربع و اربعین مائة و این مختصر با و این مختصر حسن و فاضل جمیع مختصرات است و نامش تفسیر الوصول الی
جامع الاصول است اولاً و یحتمل فی بعض الاصول الی جامع الاصول بن حدیث الرسول و سائل فی توفیق جمیع اقتضاه
مع حسن الایز او لطف العبارة الخ و تالیفش در سنة ست و عشرون مائة فارغ شده و بر حروف چهار ترتیب آن بوده
در دو مجلد است و در مکتبه بیعت الحجاز الطبع رسیده و مکتف را در توصیف این مختصر خود ابیات است منها نظم

كفاني بتيسير الوصول الذي هو
وتمصيله استغنى دام سريره
اصول الحديث البيت ليس مثل
منها نظـ
فالحمد لله على ما هدى
عليك بتيسير الوصول الذي هو
مع النساء في الترمذي السجستان
فروغ التيسير فالزمه طابا
من الكتب وثنيك على سر

اصول الحديث ظلمت عز نظيره
ومنها نظـ
عليك بحصله واولاه واجتهد
تيسيرنا قد يسر الله لي
الله لا احص انعامه
اصول الحديث السعاليين
لقد عز في الدنيا وجوه نظيره
ولا تشغل عنه بعال الاواني
فستوى ترى عما قريب من اعنى

فمن يعانیه اعنى وبدره
كفاني بتيسير الوصول الذي هو
وحقق معانيه يتم الا الفضل
كشلا ما املت انعامه
منها نظـ
موطاما اثر البخاري ومسلم
لما فيه من علم عظيم وتبيان
واياك ان تعدل به نظراؤه
به ان اعلام الوجه على الانسان

اظهر تحقيق في وظائف الدين ما
رجوت به واختم بخير واحسان
والمحمد بن مختار مستغنى عن الوصف ست وكتاب حروف مراده واردم كه بروى شمرى در فارسى الكارم وياين جلد وياين
پرست آدم وياين التوفيق جامع الاصول رساله فى الحديث للشيخ صدر الدين محمد بن الشيخ القزوينى المتوفى
سنة احدى وسبعين مائة جامع الانوار فى الحديث للشيخ محمد القزوينى جامع التحصيل

[illegible]

بالتار المشناه ثم بالیار السفاقی وشرح امام ناصر الدین علی بن محمد بن المشیر الاسکندرانی و هو کبیر فی عشر مجلدات
 حاش علی شرح ابن ابی طالب حکام علی الترمذی المسمی بالتواری علی ترجم البخاری وشرح ابی الاصح حبیب بن سهل
 بن عبد الله الاسدی وشرح امام قطب الدین عبد الکرم بن عبد النور بن سیراج علی تصنیف المتوفی سنه ثمان و عشرين
 و سبع مائت و اربع و نصف صحیح و در ده مجلد است و شرح امام حافظ علاء الدین غلطائی بن علی بن علی النیر المهری تصنیف
 المتوفی سنه ثمان و عشرين و سبع مائت و اربع و نصف صحیح و شرح کلان است بالقول اول الحیدر لعل الله انی انقطعت من خلقه و
 کواکب اری گفته شده و تقییم الاطراف اشیه و تحقیق التعلیقات اشل و کانه من اختلاف من فاسد الکتاب علی زمان
 و من شرح و الفائد و توضیح سانیه علی امان و مختصر شرح از جلال الدین سولایین احمد البستانی المتوفی سنه ثمان و عشرين
 و سبع مائت است و شرح علاء الدین محمد بن یوسف بن علی الکرمانی المتوفی سنه ست و ثمانین و سبع مائت
 و اربع شرح متوسط است بالقول جامع فرائد فوار و المرد و المسمی بالکواکب الدری اول الحیدر لعل الله انی انقطعت من خلقه
 بحواله النعم و قد انقضا و در وی ذکر کرده که در حدیث فضل علوم است و کتاب بخاری اصل کتب مستفاد اکثر ارباب
 تعدیلا و ضبطا و نیست و در شرحی شکل کشفت بعض آنچه تعلق بدان را و تا کشف همان چه رسیده پس شرح الفایده
 لغوی و وجو اعارب نحو یاجید و شرح کرده و روایات و اسکا و حال القاب و انت را ضبط نموده و در بیان احادیث
 متفایده و متعاضده توفیق و تطبیق داده و در یک مفسر مینه خمس و سبعین و سبع مائت از تفسیرش فارغ شده اما حافظ ابن حجر
 در کتاب الدرر الکامنه فی تراجم اهل السنه گفته بود شرح مفید علی او کام فیہ فی النقل لادلم بانفاده الا ان یصحف کتب
 و شرح و لدوی تلمیذ الدین محمد بن محمد الکرمانی المتوفی سنه و در وی استناد و نموده از شرح پدر و شرح ابن الملقن
 و شرح فر کشی و حاشی و سیاطی و تفسیر البخاری و بدو و غیر را باضافت زیادت و دانش صحیح البحرین و جواهر البحرین نهاد
 و ابن شرح و درشت جز و کلان است بخط او و شرح امام سراج الدین عمر بن علی بن الملقن الشافعی المتوفی سنه
 اربع و ثمان مائت اول ربنا اثنا من لدنک حمه احد الله سبحانه و تعالی علی قولی انما سواد ابن شرح کبیر است و در ست مجلد
 و در مقدمه و فی ذکر کرده که مقصود از مختصر کرده ام و در دو قسم و دانش شواهد التوضیح نهاده سخاو و گفته اعتماد فیہ علی شرح غلطائی
 و القطب فی اوفیه قلیلا قال ابن حجر و هو فی اوائله اقصاه فی اواخره بل یومض فی الباقی قلیل الجودی و شرح علاء الدین
 ابی عبد الله محمد بن عبد الله احم بن موسی البربادی الشافعی المتوفی سنه ثمان و عشرين و ثمان مائت و اربع شرح محمود است
 و در بار جز و دانش الاصح الاصح اول الحیدر لعل الله انی انقطعت من خلقه و در وی ذکر کرده که جمیع نموده است و در شرح در میان
 شرح کرمانی باقیصا و در میان تنقیح فر کشی با بیاض و تنبیه و تفسیر از اصول می ایدی الساری مقدمه فتح الباری است
 و لیکن تبیین قری بعد وفات و شده و شرح شیخ ثمان الدین ابراهیم بن محمد الحلی المعروف ببسطان العجمی تصنیف
 سنه ثمان و اربعین و ثمان مائت و اربع و نصف صحیح و در ده مجلد است محتوی بر فوائد حسنه و مختصر این
 شرح از امام مالک محمد بن محمد الشافعی المتوفی سنه اربع و سبعین و ثمان مائت است و حافظ ابن حجر در زمانیکه بحلب بود و که
 التقاط نمود و گمان آنکه نزد وی نیست زیرا که از تفسیر البخاری که از سیر بسجده او داشت و از غلسم شرح بخاری

و زمانه می بست و شش سال میشد و دوری از فتح الباری است و او نموده تا آنکه یک روز که با هم از وی نقل میکنند و هم در بعضی مواضع تعقیب می کرد و در تعقیب خود نموده بخیزی که حافظ این همه اگر از حد ساختن از سیاق حدیث تجاوز افروزد و بهر چه را وی بخواهد و تباین آنست که لغات و اعراب معانی و بیان و تنسیط و افول از حدیث و استند و اجوبه و تفسیر فتح الباری را معرفت بر زبان بنی خضر از مولف می ستند و میگرفت و بعضی از فضل حافظ این همه را توجیه شرح عینی ذکر کردند و گفتند که این شرح شامل است بر دو نوع حافظ بگوید گفت که این از شرح رکن الدین نقل کرده و من پیش از عینی بر آن اکتفا شده و اتمون ترک کردم نقل از وی بسبب اتمام دون آن که لهذا حکم کرد عینی بعد از این قطع بخیزی از آن و با هم این شرح اگر چه کامل و حافل و معنی خود و اما مثل فتح الباری در حیات و احوال شی مستور و منتشر نشده و بطور جدا و تشریح رکن الدین احمد بن محمد بن القزحی المتوفی سنه ثلث و ثمانین و سبع مائه و این همان شرح است که حافظ این همه ذکر آن در جواب عینی کرده و تشریح شیخ بهاء الدین محمد بن بهادر بن عبد الله الزکشی الشافعی المتوفی سنه اربع و تسعین و سبع مائه و این شرح مختصر است و یک مجلد اوله الحمد لله مطلقا با تمام و در وی قصه بعضی غریب اعراب خاصه و ضبط منسب یا نام که به تصحیفش کرده و واضح اقوال اصح معانی یا بجا عبارات و در فرا بشارت و الحاق خواند که گلباب با وجود آن از دیگر شرح بی نیاز و ایراد نموده و مایل تنقیح نهاده و بر این شرح نکت است از حافظ این همه و وی تعلیق بقول لم یرسم و هم نکت است للقاضی عبد الله بن احمد بن نصر الله البغدادی الحنبلی المتوفی سنه اربع و اربعین و ثمان مائه و تشریح علامه عبد الله بن ابی بکر الدامسینی المتوفی سنه ثمان و ثمانین و ثمان مائه و این شرح در این شرح را برای سلطان احمد شاه بن محمد بن علی خوارزمشاه که تصنیف نموده و در ابواب مواضع محتوی بر غریب اعراب تنبیه تعلیق کرده و این ضمیمه در وی با جبار بن شرح نیست بلکه در آخر خود قدیر است و کما ان شاء الله التالیف بن سید بن ملا محمد بن ابی بکر الخزرجی الدامسینی و تشریح حافظ جلال الدین عبد الرحمن بن ابی بکر السیوطی السیوطی سنه احدى عشره و سبع مائه و این تعلیق لطیف است و در کتب سنی و شیخ زکریا سنی و شیخ علی بن اسماعیل اوله الحمد لله بعد از المنة و له التشریح و لم یرسم و تشریح امام محمد بن ابی بکر بن شرف النووی المتوفی سنه ست و سبعین و ست مائه و این شرح با ذکر زاول اوست تا آخر کتاب الا لیما ن در شرح مسلم ذکر کرده که وی در این شرح حمل مستطوره نفائس انواع علوم جمع نموده و شرح حافظ عماد الدین بهر بن عمر بن کثیر الدمشقی المتوفی سنه اربع و سبعین و سبع مائه و این شرح پاره از ازل اوست و شرح حافظ زبیر بن الدین عبد الرحمن بن احمد بن عبد الله بن المتوفی سنه خمس و تسعین و تسع مائه و این نیز شرح قطب از ازل اوست و شرح فیض الباری نهاده و مکتب با بجا نثر رسیده که ذاتی با جوهر المنصفه فی طبقات متاخری احباب احمد و تشریح الامام ابراهیم بن محمد بن سلطان السیوطی الشافعی المتوفی سنه خمس و ثمان مائه و این هم شرح پاره از ازل اوست و مکتب بالامان بنجاه که اسمی از فیض الجارسی و تشریح علامه عبد الله بن ابی طاهر محمد بن یعقوب الفیروز آبادی الشیرازی المتوفی سنه سبع عشره و ثمان مائه و مکتب الباری باصح الفیض الجارسی این شرح که بر سر تیغ عباداتش مرده مجلد است و اتمام او در

چون جمله اصدیکر و جمال السادی فی اصول الفلاس فی تلام اهل القرن السامی الی القیامی فی حقل التقیید الی المع
لم یکن بالما بری فی بعضه المذنبه و لم یکن بالما بری فی بعضه المذنبه و لم یکن بالما بری فی بعضه المذنبه
سیرا من العنونهات المکتبه و قال الحافظ ان حرمی انما لفرما استمر الی من مقادیر العرف و عی الیها استبحر فی تلمیذ الی
سار الشیخ یصل فیه من العنونهات ماکان معالیهین الکتب عده الطامعین فیه قال و لم یکن الیها استبحر فی تلمیذ الی
و کان بالما بری فی بعضه المذنبه و لم یکن بالما بری فی بعضه المذنبه و لم یکن بالما بری فی بعضه المذنبه
و یکر قول المدعی فی الیبر ان بار الا و قد ذکره کمال فی حقه و رای در تبه و هم یطقیون علی تصدیق استی و سیرا
و ذکره که وی دید پار و استرح و کور که کمال تمده و در حیات مولف فی کثره نام آراء الرضه جنان جورده که بر خواص
جیری ازان تبه رت یافت و شرح امام الی الفصل محمد النکال بن محمد بن احمد البویری خطیب مکه و کمال
سه تلت و سبب و تامل و ان و اس شرح جید و معار و دست و شرح علامه الی حداده محمد بن احمد بن مر و
الکمال الی الماکلی تبار الیوره المتوفی سنه ثمان مئین اربعین و تامل باله سماء المتحرر المرجع و لم یکن الیها
العارف القدره و عده اصدیکر و جمال السادی فی اصول الفلاس فی تلام اهل القرن السامی الی القیامی فی حقل التقیید الی المع
سیرا من العنونهات المکتبه و قال الحافظ ان حرمی انما لفرما استمر الی من مقادیر العرف و عی الیها استبحر فی تلمیذ الی
سار الشیخ یصل فیه من العنونهات ماکان معالیهین الکتب عده الطامعین فیه قال و لم یکن الیها استبحر فی تلمیذ الی
و کان بالما بری فی بعضه المذنبه و لم یکن بالما بری فی بعضه المذنبه و لم یکن بالما بری فی بعضه المذنبه
و یکر قول المدعی فی الیبر ان بار الا و قد ذکره کمال فی حقه و رای در تبه و هم یطقیون علی تصدیق استی و سیرا
و ذکره که وی دید پار و استرح و کور که کمال تمده و در حیات مولف فی کثره نام آراء الرضه جنان جورده که بر خواص
جیری ازان تبه رت یافت و شرح امام الی الفصل محمد النکال بن محمد بن احمد البویری خطیب مکه و کمال
سه تلت و سبب و تامل و ان و اس شرح جید و معار و دست و شرح علامه الی حداده محمد بن احمد بن مر و
الکمال الی الماکلی تبار الیوره المتوفی سنه ثمان مئین اربعین و تامل باله سماء المتحرر المرجع و لم یکن الیها
العارف القدره و عده اصدیکر و جمال السادی فی اصول الفلاس فی تلام اهل القرن السامی الی القیامی فی حقل التقیید الی المع

[illegible]

[illegible]

هذا البخاري بحمد الله قدحما وليس فيه حديث واحد كما

وتمام این قصیده که فریب بچهل و دو بیت است مع دیگر ابیات که در مبحث صحیح بخاری است در کتاب خود خطه بزرگ الصالح
نقل کرده ایم آنجا باید دید و باند التوفیق جامع الصحیح للإمام الحافظ احمد الاندلسی و اولاد و اعلام الحنفیین ابی اکرم مسلم
بن الحجاج القشیری النیسابوری الشافعی المتوفی سنه احدى و ستين و مائتين لاجل الصحیحین و ثانی کتب مستدریست
بالتفاق اهل علم و ثانی صحیح بخاری است و در حجت و قبول شهرت و سخن تفصیل یکی بر دیگری در ذکر جامع صحیح بخاری
ابوعلی حسین بن علی نیسابوری شیخ ما که گفته ماتحت لایم السمار اصح من کتاب مسلم و واقعه بعض شیوخ المغرب
علی ذلک گفت انسائی مافی هذا الکتاب کلها اجد من کتاب البخاری و تودی نوشته مسلم منفرد است بقاءند چه
بر بودن و است اهل التناول چه وی برای هر حدیث موضوع واحد که لایق اوست مقرر کرده دوران جلیط و قرآن
اگر مرضی او بود و مع نموده با اسانید متعدد و الفاظ مختلفه تا آسان شود بر طالب نظر کردن بر وجود آسان شد

وقال الراغب بسطته فباغت بما زید علی باله من المجلدات لکنی تمصر علی التوسط انتهى واین مرد و مجلد سبت
 یا مجلد در بند و مصر قاهر و مکر طبع شده و بعد از آنکه و مختصر این شرح از شیخ شمس الدین محمد بن یوسف القوتی
 الخفی المتوفی سنة ثمان و ثمانین و سبع مائت و شش شرح قاضی عیاض بن موسی البیضاوی المالکی المتوفی سنة اربع
 و اربعین من جملة سبعمائة و بان کتاب سبعمائة مازری را کمال ساخته و در شرح شیخ ابی عبد الله محمد بن علی
 الکلبی المتوفی سنة ثمان و ثمانین من جملة سبعمائة سبعمائة و شش شرح قاضی العیاض احمد بن عمر بن محمد الکلبی
 المتوفی سنة ثمان و ثمانین من جملة سبعمائة شرح مختصر اوست هم از دست و در وی ذکر کرده که وی آنرا مختص بترتیب
 و تبویب نموده است با شرح غریب و تفسیرات اعراب و وجود استدلال با حدیث و نامش المقوم لما اشکل من تلخیص کتاب سبعمائة
 من اوله الحمد و کما وجب لکبرائه و جلاله و شرح امام ابی عبد الله محمد بن خلیفه الشافعی المالکی المتوفی سنة
 سبع و عشرين ثمان مائة و چهار مجلد اوله الحمد و العظیم سلطان و نام او کمال المعلم است و ذکر کرده که این شرح مختص
 شرح مازری و عیاض و قریطی و نووی است با زیادات کلمه و تنبیهات و از شیخ خود ابو عبد الله محمد بن خلیفه نقل کرده که
 وی گفته شافعی نمیشود برین فهم هیچ شئی چنانکه شافعی شود کلام قاضی عیاض و بعضی مواضع از کمال چون اسماء
 شرح مذکور و سائر و از دست بین العلل الهندیسم اشاره به مازری و بعین بیضاوی و بطریق بیضاوی و ابی الدین
 و شیخ بسوی شیخ خود و ابن خرف و نووده و شش عماد الدین عبد الرحمن بن عبد العلی المصری المتوفی سنة و شش خرب
 وی الشیخ الامام عبد الغافر بن سبعمائة الفارسی المتوفی سنة تسع و عشرين من جملة سبعمائة سبعمائة شرح غریب سبعمائة
 و شش شمس الدین ابی انظر یوسف بن قرا و علی سبط ابن الجوزی المتوفی سنة اربع و عشرين مائة و شش شرح
 ابی الفتح عیسی بن سعید الزوای المتوفی سنة اربع و اربعین من جملة سبعمائة و این در پنج مجلد است و در وی احاطه و کمال فهم
 و متنباه را جمع نموده و شش شرح قاضی زین الدین ذکر ابی احمد الانصاری الشافعی المتوفی سنة تسع و عشرين مائة
 ذکره الشافعی و قال غالب بسو و بختی و شش جلال الدین سبطی المتوفی سنة سبعمائة و سبعمائة شرح علی بن سبعمائة
 اوله الحمد و العظیم سبعمائة صاحب الحدیث افصح و شش امام قوام السنه ابی القاسم طحیل بن محمد الانصاری المالکی
 المتوفی سنة و شش شیخ فقی الدین ابی بکر محمد اصنی الشافعی الشافعی المتوفی سنة تسع و عشرين مائة و شش شرح
 شیخ شهاب الدین احمد بن محمد القسطلانی الشافعی المتوفی سنة سبعمائة و سبعمائة شرح ابی بن الحاج و شش
 جز است تا نصف کتاب و شش السلا علی الفارسی الهروی المالکی المتوفی سنة تسع و عشرين مائة و شش شرح و اما
 مختصرات سبعمائة از آنکه است مختصر ابی عبد الله شرف الدین محمد بن عبد الله المرسی المتوفی سنة خمس و عشرين مائة
 و مختصر و اندک سبعمائة علی الفارسی الشیخ سراج الدین عمر بن علی بن الملقن المتوفی سنة تسع و چهار مجلد و مختصر امام حافظ زکی الدین
 عبد العظیم بن عبد القوی المنذری المتوفی سنة و شش شرح این مختصر عثمان بن عبد الملك اللردی المصری المتوفی سنة ثمان
 و ثمانین من جملة سبعمائة و نیز از شیخ محمد بن احمد الاسنوی المتوفی سنة ثمان و سبعمائة و سبعمائة کتابی است از محمد بن
 عبد الخالطی الخفی المتوفی سنة و سبعمائة و سبعمائة از ابی بکر احمد بن علی الاصفهانی المتوفی سنة تسع و سبعمائة و سبعمائة

بن محمد بن سید الناس العمری الشافعی المتوفی سنه اربع وثلثین وستمائة وایمن در ده مجلد است تا دو و شصت و اگر
 اقتضا بر فن حدیث سیکر و تمام می شد و شرح حافظ زین الدین عبد الرحیم بن حسین العزاقی المتوفی سنه و ثمان مائه
 و شرح زواید ترمذی بر صحیحین علی و او دو مایه سراج الدین عمر بن علی بن المظن المتوفی سنه اربع و ثمان مائه است
 و شرح سراج الدین عمر بن سلطان البلقینی الشافعی المتوفی سنه خمس و ثمان مائه و این شرح پاره از دست
 تمام ناکرده می باشد با عنوان الشافعی علی جامع الترمذی و شرح زین الدین عبد الرحمن بن احمد بن النقیب الحنبلی
 المتوفی سنه و این در بیست مجلد است تقریباً و در فقه مبسوط و شرح جلال الدین سیوطی المسمی بقوت المغنی علی
 جامع الترمذی و شرح حافظ زین الدین عبد الرحمن بن احمد بن حنبل الحنبلی المتوفی سنه خمس و تسعین و سبع مائه
 و الف محرم البیوی و این شرح الطیف است بالقول اما مختصر نقش میس از انچه است مختصر الجامع للشیخ فخر الدین محمد
 بن عقیل البیاسی الشافعی المتوفی سنه تسع و عشرين مائه و مختصر شیخ فخر الدین سلیمان بن علی بقوی الطوسی از انچه است
 سنه مشهوره و سبع مائه و ثمانه حدیث مختصه عالی الجامع صلاح الدین خلیل بن یحیی علی العلامی الجامع الصغیر
 فی حدیث البشیر الترمذی للشیخ احمد بن حنبل الدین بن ابی بکر السیوطی المتوفی سنه احدى عشره و تسع مائه اوله الحمد له کذا
 بعث علی راس کل مائه سنه من بعد و اینها لامر معروف و در وی گفته او دعت فی من الکلم النبویه الوفا و من الکلم المصطنوعه
 صنوقا اقتضت فی علی الاما حدیث الحیزه و اوصفت فی من جماد و انحصار بریزه و بالغت فی تحریر التخریج فترکت القشر
 و اخذت اللباب صنفه عاظمه و به و ضاع و کذاب ففاق بذلك الكتب المولفة فی هذا النوع کما لفاق و الشهاب و حو
 من ففائل الصنفه الحیشیه مالم یوجع قلب فی کتاب ترتبه علی حروف الحجر و یا اول الحدیث فابعده سبیل علی المطلقه
 و سمیتها الجامع الصغیر من حدیث البشیر الترمذی لانه مقتضب من الکتاب الکبیر الذی یمیت جمع الجوامع و قصدت فی
 جمع الاما حدیث النبویه باسرا انتهی و در آخر وی ذکر کرده که فارغ شدم از ان فیض هجدهم رجب الاول سنه سبع و ثمان مائه
 لیکن بهند احادیث ضعیفه و در جمله هم بسیار دان آورده و در مجلدی فخیل بران نوشته می زیاده الجامع الصغیر و در
 و ترتیب جمعی مثل اصل کتاب است و اصل اشهر حاست از انچه است شرح شیخ فخر الدین محمد بن علی الشافعی
 علیه المصنف المتوفی سنه تسع و عشرين مائه و این شرح در ده مجلد است بالقول سبیل بالکوکب المنیر لیکن اجماع و اینها
 فی شرح گذاشته بنا بر عدم احتیاج بدان گفته حدیث اقول شیخنا فخر الدین المصنف و حدیث اقول فی الحدیث علامه الصنفه
 او کس من تصحیح المؤلف بر در صورت صحیح اوضح بنظر حدیث اقول و کتابا لم اراد بها السیال الشریف یوسف الارسلو
 و این غلطی انتهی و شرح شیخ شهاب الدین ابی العباس احمد بن محمد المبدولی الشافعی المتوفی سنه تسع
 بالاستدراک الضمیر علی الجامع الصغیر اوله الحمد له شرح صدر اهل السنه و در وی نوشته که اطالت کد و طغی و در انچه
 نتایج الیه بنود و اختصاص کرده بلکه ترک نمود چیزی که محتاج الیه بود انتهی و خود درین شرح اجماع حدیث برو تفصیل بر و اذنه
 قد سره اصول حدیث در مجلدی فخر جمع نموده و شرح شیخ فخر الدین محمد المدجو بعبد الرؤوف الشافعی است
 نه ثلثین و الف تقریباً اول شرح کرده بود بالقول چون غار بعد از تحاش التماس مزج نمودند استیناف عمل کرده

مفصل اولیٰ سے مستثقل

[illegible]

قائمی علامه پشاور ری را در مع این رساله قصیده غزاست ایراد آن برین مقام مناسب افتاد و گویید قصیده

<p>اهل توحید چه تحقیق سخن دیگرند شاہد دین خود از قول بیگیرند در محافاتی مخصوص این چه تحقیق ناظر از فقه محرف همگی برگیرند انچه سخوت خیال است مخالف بنصوص گرچه فلولای امام است که اجبر گیرند اهل تحقیق کما نائل ایند و قیاس کما بل اهل سرسند توفیق از آن دیگرند کارندان قضای هر شود و خاک درش از اسرارش نبی مرشد و پیبر گیرند متن مضمون احادیث پشید بیل حیات از اسرارش نبی راحت دیگر گیرند ناگزیر آید بر حق طلبان علم حدیث هر کجا قول رسول آمده مستگیرند باغ فردوس ببلان قوم سیاح که حق سنن مصطفوی بهر بل برگیرند بعد از آن شیخ نسائی و ابوداؤد و اند آمده بر سر تسلیم چه افسر گیرند سوی توحید گرایند باطلان و سپس که ملاک سابق فکرش از بر گیرند جنت ساخت که در زر گم اهل فساد یک بیک بر فلک معرفت اختر گیرند ای علمداری روح قدس یا ورتو</p>	<p>خس و خاشاک شک از صیرغین گیرند هر بیانی که بود ساده ز توفیق حدیث ناورست و عبت و ابی و سنگر گیرند جنت و گاه صیبت گشت گشتی غلطی گیرند اهل اهل در حریم دین بتا کبر گیرند باکل سرخ که کمالش حرق و بیستی گیرند شسواران چنین صید محقر گیرند چند با کمره که ارباب نظر چون طلا کار و راکب و در زر گیرند در مقامیک سخنا رو و از علم و عمل چون مکر شود آن قسند مکر گیرند سنی زند و نمایند درین عصر سپس شب تارست بگو شمع سوز گیرند بی شعور آن که بر آوا قیاسات تنند روش پرستی از قول پیبر گیرند ترندی گرچه بود قافله سالار هدی هر دوراد و صفت تقوی هر صومر گیرند زینت و وضایمان بود از طائفه جنت قدس علی رغم ابی و دیگرند کهم طیب اش رفته بگردان چندان اهل حق در دم هیجا بخود اسپر گیرند ای سرافراز که از بهر دوستی و سدا بادکت اهل یقین ناصر و یاور گیرند مر ترا در صف ابرار موقوف گیرند</p>	<p>رونی کار خود از حضرت قرآن چویند در کف اهل بود انقش مرقور گیرند دیدم از فقر متزل جو منور سازند هر چه دوری بد خطا حکم پیبر گیرند هر چه آنرا نبود مستند از قول رسول رتبه لانا نعمان نه برابر گیرند سنن مصطفوی در کج مدقت و وفا خاک آن کوی با کسیر بر ابر گیرند ای خوشاقوم که اندر رو دین گاه ملوک هر چه آن غیر حدیث است ندر و خور گیرند علم دین حله عزیزت ولی اهل وفا اجر صد بخوان شهیدان و داور گیرند هر کجا حرف قیاس است چه صحر بچند کو دو کاشند که اوراق مصور گیرند از محمد بن موطای امام مالک در جزالت بحسب حین موقوف گیرند غیر ذلک ز کتب آنچه در آثار رسول که قدم بر شرفش افیع محشر گیرند قدوه اهل نهان حضرت صدیق حسن که از اعیان ارفلی اجنه شهیر گیرند نکته هاییکه در آن کرده محرر علما اهل خبرت همه از طبع تو مسطر گیرند مر ترا از سر تعظیم معزز دانند</p>
--	--	---

الجواب الحزف عن حدیث التکبیر جزم للشیخ جلال الدین السیوطی جوامع الکلام للامام ابی کریم محمد بن
بن القفال الشافعی المتوفی سنه خمس مئین و ثمان مائت و در وی کلمات بامه انحضرت راجع نموده

اوله الحمد لله رب العالمین علی کل حال مرتب بر شخصت و یک باب در باب ده حدیث آورده و اتفاق مذکور شد
 بواجل استین من اخبار سید المرسلین من عظمهم فی نزل الرشد والهدی و تثبت به فی حصول الورع والاتیقه فیه
 من الخواتم والاضلال فان لغزو السعادة والکمال انتهى ویرین کتاب شرح مختصرست دارد و از والد ماجد کتب
 خفیه له الحبل المتین فی شرح الاربعین شرح فارسی چهل حدیث ثنائی است از شیخ عبدالباسط قنوجی اوله
 الحمد لله علی ما انعم و علم من البیان ما لم یعلم و سال فرغ از تحریرش سته الف و مائت و سبع و سیست الحبل المتین
 فی الذکوار والادعیه المأثوره عن سید المرسلین لابی الوقت عبدالملک بن علی الصلیحی الملکی والاعلان القزوینی المحرر شرب
 بر صفت فصل اول در دعا و مقامات وی دوم در اسم عظم سوم در اوقات مخصوصه چهارم در اوقات مجتنبه پنجم در ادعیه ششم
 در فضائل قرأت هفتم در فضائل صلوة بر آنحضرت صلی الله علیه و آله و کلام و آخر از خروجی تخصیص بر نحوه حجة الله الغفار
 للشیخ ولی الله محدث الدیوبی این کتاب اگرچه در علم حدیث نیست اما شرح احادیث بسیار در آن کرده و حکم و اسرار آن بیان نموده
 تا آنکه در فن خود غیر مسبق البده واقع شده و مثل آن در این ائمه صدر سال حجت از هیچ کی از علمای عرب و عجم تصنیفی بوجود نیامده
 و نخواهد تصانیف مؤلفش مرضی بود است فی الواقع بیش از آن است که صغش توان نوشت اوله الحمد لله الذی حفظ الامام
 علی بن ابي اسلم و الاشتهار الزاین کتاب منی بر یک مقدمه و دو قسم است اول در قواعد کلیه و ثانی در بیان اسرار ماجای النبی
 صلی الله علیه و سلم درین قسم ثانی باب انقصار مذاهب اهل حدیث در فروع کرده و بتدریجی حسب الامام ربانی و ایامی بچون
 صلی الله علیه و سلم در نام موافق شده و روی در باب بیان بصفاات الله تعالی نوشته و دستمال بولاد الخاضعون علی
 معشر اهل الحدیث و مجموع مجتبه و مشبوه و قالوا هم المستنون بالبلکفة و قد وضع علی وضوحاً بیناً ان استقامت هذه
 لیست بشی و انهم محملون فی مقاماتهم و رایت فی طعنهم ائمة الهدی انتهى و درین کتاب انقصار احکام حجت
 در عبادات و معاملات بسیار کرده و مذاهب ضعیف را ضعیف و مست گروانیده درین قریب مان ۲۸۵ هجری این کتاب
 مع کتابان الذی انما عن خلافة الخلفاء و بصرف حجت در الامام محمد بن جلال الدین خان بهادر نائب یاست بجهت بل فسخ
 فی مدته و در طبع صدیقی واقع بلده بر علی بن ابي الطلیح پوشیده و دستباب طلب علم گردیده و در حدیث حدیث اثنی کذا
 فی الحدیث للشیخ برمان عمر بن علی الملقب الشافعی المتوفی سنه اربع و ثمان مائده و آخر مختصر کرده و اثنی نام نهاد حدیث
 ابن جود رضی الله عنه جمعه ابو محمد بن جواد حدیث اکابر بعین فی امور الدین فی اصنی بجهت الشیخ الامام
 فخر الدین ابو النعمان بشیر بن حامد بن سلیمان الجعفری السمرقندی المتوفی سنه ست و اربعین سنه اثنی عشر النزل
 لابی متوسطست در بیان جمعی از حدیث نزل فی اعیالی بر شرب بر آسمان نیاید جواب و ان بعض اهل علم از شیخ الامام
 فخره الانام حافظ اسن تمییز کرده فی اوله لایقول سیدنا و شیخنا فی علمین تنازعانی حدیث نزل و کتاب حروف در کلام
 علی آن بخط خود کرده و در حدیث الحزب کا عظم و الور و الا فخر للامام الفاضل علی بن سلطان محمد المروزی القاسمی
 ریل که المکرمة المتوفی سنه ست عشره و الف و در وی ادعیه قرآنی و مأثوره را از کتب این فن جمع نموده اوله الحمد لله
 علان الامان و انما بالقرآن جبرین حزب شرح است از انجلست شرح شیخ اسکندر لای مصری الفهرست الماکلی فی فرائد المکتوبه

پس این پاره و نه شدیم اول از اول کتابی قولی که غیبه الصلوة بخوانند و روز و ماه از آنجا بگویند و از آنجا
 با کوره و نمره و روز و سوم تا قول بر فضل اللاحیه التي هی غیر محصوره و در چهارم از آنجا تا آخر کتاب بعد از آنکه
 شروع کرده باشد و در هر چهارم یک شمش نمایی بر حصص مذکوره و خوش خواه یکبار کن یا بخت یا را چهل یا و این هم
 در ایام است لابد است قناری آن مخصوص دل و عقین اجابت و حروف علامات را بهمان حرکات که در اسامی است و
 واقع شده بخواند و بعد از علم و شرح حصص چنین که سیمی است بفتح الحاصص شرحی مفید است هم از موفقیات چنانکه
 ذکر کردی و بعد و نموده است نزد تالیفش برای عقد فصلی در دل شکلات وی و اینها را بری عده بعد از سال آخر کار کرد
 و در رمضان سنه احدی فی ثلثین و ثمان مائه بمدرسه شیراز تالیفش فارغ گردید و شیخ محمد بن عبد الکرم ترجمه حصص بر کرد
 مرتب بر دو باب بنامت خصائص نبوی صلی الله علیه و سلم و فاش صلیح ایمان نهاده اوله احمد و بعد از احمد شیخ علی بن عباس
 زری که بران شرحی مخر و ج نوشته است سیمی با الحرف البین اوله احمد و بعد از احمد شیخ علی بن عباس
 محمد بن احمد حادی الاولی سنه ثمان الف است و شرح بقول و از قاضی القضاة محمد بن علی شکانی است سیمی بفتح اللاحیه
 و این شرح حسن شروع است و در وی زیر این حدیث آذ لا انفلت دابة غلینا و با عباد الله احبوا غلینا و با عباد الله احبوا غلینا
 که قال المصنف هو من حدیث ابن مسعود قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اذا انفلت دابة احدکم بارض فلا غلینا
 با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا
 و این سنی قال فی مجمع الزوائد فی معروف بن حسان هو ضعیف قال النوری فی الاذکار بعد ان وی هذا الحدیث
 عن کتاب ابن السنی قلت لی بعض شیوخنا الکبار فی العلم انما انفلت دابة الظواهر بنفله و کان یعرف هذا الحدیث فقال له
 فحبس الله تعالى علیه فی الحال و کنت لافترج جماعت فانفلت منا بیوتهم فجزوا عنها فقلت فقلت فی الحال بغیر سبب
 سوی هذا الکلام انتهى و در زیر این حدیث آذ الاراد حونا فلیقل با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا
 که قال المصنف و هو من حدیث عقیبة بن خروان عن النبی صلی الله علیه و سلم قال اذا انفلت احدکم شیئا و اراد احدکم حونا
 و راح بارض لیس بها انیس فلیقل با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا
 ضعیف فی بعضهم لان یدر علی لم یدر عقیبة انتهى اخرج البزار من حدیث ابن علی ان رسول الله صلی الله علیه و سلم قال لا یحب
 ملائکة فی الارض سوی الخففة یکتبون ما سقط من منق فاذ اصاب احدکم شیء بارض فلا غلینا و احبوا با عباد الله احبوا با عباد الله احبوا
 مجمع الزوائد رجاله موثقون فی الحدیث دلیل علی جواز الاستعانة بمن لا یهم الانسان من عباد الله سبحانه من الملائکة
 و صلی علی الخیر لیس فی ذلک باس کما يجوز للانسان ان یستعین ببنی آدم و اذا عشت دابة و انفلت انتهى حصر طوکر و
 و این خاص است بحدود قیاس و بحدود استعانت و بحدود می تواند کرد و کذا قال المحققون و مرانیه که بارش
 من اقصی و ی داده و در نفس و سبب و بائین العباد از بلد و مرزا و بر راه جلیله و سبب و جلیله علی آدم بر سبیل
 زاک بریدم و موم بارش بود و جلیله فی ثمان و کما که آب کثرت است و آب با عجله و دران انداختم انداختن و درین
 طنین آب میل و کبر چنین قریشد که بحدود می تواند کرد و کذا قال المحققون و مرانیه که بارش

مجلس جیب بود و در سینه آشتین و شامین و شامان مائه در الفضاائل فی شرح المسائل در حرفتین و شامین
 مذکور شود انشاء الله تعالی در این مصطلح اهل الاثر لایونس بن یونس الرشیدی الاثری متنی مختصر است و اوله
 الحمد لله الذی هدیننا لهذا الصبح الحبیب و شرح وی هم از دست سیدی بجمعه اهل النظر اوله الحمد لله الذی هدیننا لهذا الصبح
الدلیل البهیة فی المسائل الفقهیة یعنی بجمعه الحدیث للشیخ الامام بدره الاسلام القاضی محمد بن علی الشوکانی
 المتوفی سنة خمسین و مائتین الف رساله مختصری است جامع عبادات و معاملات ثابته باو از حدیث کتاب سنت
 و روی شرحی است از مصنف مکرر و در این حدیث اوله الحمد لله الذی هدیننا لهذا الصبح و در وی گفته جمعت هذا المختصر
 قاصداً جمع المسائل التي صحح دلیلهما و انقضی سبیلهما تا کمال ما کان من هذا من بعض الراي فانها قالوا و قبلها فحسبنا هذا انقصر
 الى المطولات من الكتب الفقهیة السبکة الذی هدیننا الى الترتیب المعتبرة لیکما یعرف انک من رتب فی العلوم قد مر فی شرح فی
 بحار المعارف و منه و لسانه و قولاً انتهى و چون این شرح بالقول است کتاب حروف آخر باطنانه و معانی کرا و اوله الحمد لله
 عز وجل نوشته و بعد از این شرح و هم من این اقبال و فی ادوات و در حدیث و ده قاضی علامه عبدالرحمن بن حبیب بن علی و در مختصر شرح و هم من این نظم

له حافظ سنة	المختار معدوم النظایر	شیخ الامام محمد	بن علی البدل المنایر
جدیداً شرح کاله	فی رق دفتره الصغیر	اعنی الدار بی الدار	اغنی عن الشرح الکبیر
جوده عن آی فمن	فی الراي خطر خطایر	و جزا عن انصهر الامام	عن الصغیر مع الکبیر

و در اینج وی جامعتی از علم اشعار بسیار افشا کرده اند از انجمله این است **نظم**
 ان شئت فی شرح النبی نقد ج بر ذنفیه داری فاعلمت علی الدار التي اسکتک بعظم من الراي

الى غیر ذلک **الدعوات النبویة** للامام ابی سعد عبدالکریم بن محمد بن السمعانی الترمذی
 انشأ فی مات سنة اثنین و ستین و مائت و او را کتابی دیگر نیز در دعوات است **دفع التعارض**

عیالیهیم التناقض فی کتاب السنه الفم الذی سلیمان بن عبدالقوی الطوفی اخصب الذی شقی المتوفی سنة
 عشو و سبع مائه دناقی الاخبار و حقائق الاعتبار للقاضی ابی عبداله محمد بن سلیمان القضاعی

المتوفی سنة اربع و خمسیین و اربع مائه اوله الحمد لله الذی هدیننا لهذا الصبح و در وی گفته انی جمعت
 فی هذا کتاب ما انتهى الی من حدیث رسول الله صلی الله علیه و سلم و احادیث ابن کتاب تعلق بمواضع و اشغال حکم

و آداب و احیاء و اذکار است **دلائل الاحکام** من احادیث النبوی صلی الله علیه و سلم و جملة من رووه
 بر احادیث که استنباط احکام در فرع از آنها میشود و مکرر نموده بالیث ابن شداد ابی العزیز یوسف بن اوفی

اخصب الشافعی المتوفی سنة اربع و مائتین و ثلثین و مائه است **دلائل الخیارات** و شوارق الافاير
 فی ذکر الصلوة علی النبی المختار للشیخ ابی عبداله محمد بن سلیمان بن ابی بکر الخزرجی السعلائی المشرقی المحسنی

سنة اربع و خمسیین و ثمان مائه اوله الحمد لله الذی هدیننا لهذا الصبح و در کشف العنون نوشته هذا کتاب بیهة الی الله
 فی الصلوة علی النبی صلی الله علیه و سلم و اطلب بقرآنه فی المشارق و المغرب لاسیما فی بلاد الروم انتمی الیین شرح و

باب الذال المجمة

ذخائر العقبی فی مناقب ذی القربی مجلدی ست از محمد الدین احمد بن عبد الله الطبری المتوفی سنة ۴۵۰
 و تسعین من سنة ۱۰۷۰ کاش از ماش پید است ذخیره الخیر فی مسائل منعمه قاضی عمر بن بکر الشافعی
 احمد بن علوی حسن جل اللیل مجلدی ست در جواب چهارده سوال که در تعلق تحقیق آن فی نسخ ماثوره مصلوۃ فیصل آل
 مصلوۃ و معنی آن ابوب یارت بن جوی علی علیه السلام دارد اوله الحمد لله بحسب کماله فی زیارة الامراء الشیخی فی

باب الراء المهملة

رافع الکتیاب فی اسما و رجال الحديث للخبیب رباعیات للابی بکر بن عبد الله بن ابراهیم الشافعی
 البغدادی البزار المحدث المتوفی سنة ۲۵۰ و خمسمین من ثلث مائه تنحیج ابی اکسن الدار قطنی یسعی بالجهد الرابع
 و الثمانین من فوائد الشافعی جمیع من رواة الاصبی یعنی رباعیات الاسانید للجفاری و شرح این رباعیات
 مسمی ست بالذوالراری لاحمد بن محمد الشافعی اوله الحمد لله الذي نزل احسن الحديث و این تنحیج
 از جامع صحیح است و شرح کرانی و تنحیج زرشبی زیادات قلیل رباعیات الترمذی ابی عیسی السبکی
 رباعیات مسلم بن حجاج القشیری رجال الاربعة لابن حجر احمد بن علی الحسقلانی المتوفی سنة ۸۰۰
 و شاید این همان باشد که ناش قلیل المنفعة فی رجال الاربعة من لیکن در کشف الظنون هیچنیز آورده
 رجال الصحیحین للابی القاسم بن عبد الله بن حسن الطبری المتوفی سنة ۳۸۰ و اربع مائه
 رحلة الصدیق الی البیت العتیق المؤلف للکتابخانه غنم مالک ذی در ۳۰۰ وقت غزیرت بن
 شریفین بوده شمل ست بر هفت باب و در هر باب فصلهاست خالصه موافق فقه سنت است اوله الحمد لله
 و فو فی شامی شامی شامی الی حدیث العتیق و لیکن تبیین فی هر نور صورتی بسته در سفر مسوده هر دو
 لکله الشراک الشافعی محمد بن عیسی بن عبد الغنی بن حسن الوقت الشافعی اوله الحمد لله الذي نزل احسن الحديث
 ان الاشرک الذي نزل الکتب الالهیه لاله و بعث الانبیاء الحقه مختصری ست در و اشرک و دعوات از آیات
 و احادیث لافیه باب اولش در اجتناب از شرک ست باب آخرش فی الوجوه الممنوعة عن تزیین النساء و تقویت الایمان
 اردو گو یا تر بر نصف اول من مختصر ست و این هر دو رساله بخط والد ماجد فقیر و فقیه و جواد و اعلی عصر و ادب و احکام
 اینها در از نفسی بسیار ست اما سببی بر جمل از کتب سلعت معلی است معتبر مندرج در روزی و تصانیف شیخ الاسلام
 ابن تیمیة حرانی و حافض ابن القیم جوزی و ابلع و اصحاب ایشان بگردد و بیان کند این هر دو کتاب در هر باب
 بنسبت آن حکم قطره دریا و ذره صحرادرند و لیکن فخر القصب و الجمل الاخصی لا اخص الرد الوافر علی من نعم
 ان من سخی ابن تیمیة شیخ الاسلام کافر الشیخ الامام حافظ البلبلا و الشافعی ابی عبد الله محمد شمس الدین بن ابی بکر
 قنقی الدین بن عبد الله جمال الدین الشافعی بن ناصر الدین الدمشقی الشافعی کتابی ست در یک مجلد وسط
 در جواب شخصی سخی بعلله الدین محمد البخاری که در مالتا سعد و شوق پیدا شد و بر شیخ الاسلام ابن تیمیة

قیس کرد و فتویٰ مکتوبی داد و هم مکرر سیکر اور شیخ الاسلام امام کرده پس برین کتاب ذکر کرده است و از
حسرتش تمجید و کرده است و از او برین می و احداث داده است از سالی که سنه د و اید روی بروی خود
و ایلو بروی برین کتاب تقاریر طبعی عمرت از آنجل است تقریر طبعی امام اس حجتی است و در
نوشته شته امامه الشیخ بنی الدین بن قتیبه است و هم در الشمس و تفتیح الاسلام باقی الی الان علی الماسد المریه
و نه تفرقه اما کان الاسلام لا یکر و لکن الاسلام حل مقدار و تحسلا لاصناف فاکثر خلط من قاطعی لکن اکثر
عقاید استی و این تقریر طبعی نیک و رقی است و دیگر تقریر طبعی قاصی القضاة شیخ الاسلام صالح بن السلفی الشافعی
اولی و بعد از وی ستمه تصالحات قدوسی نوشته کتب الاوچو تنزل علی سابق عالم را بعد الفائق علی اقران
والدار عن شریعة المصطفی بالاسان العلم والمصالح عن الدین الجبیبی و دیگر تفسیر الی حکم الی خود و سبب استانی
لا یقت شیخ الاسلام و یوم و مکرر من العلماء الاعلام و لا عرق من بر سر بالیس فی اویس و سحر و الا هو و لعل و حق
فلم یصره قول الخاسر و السامی و انما حد شعر

و اما صریح التمسک ان کان باطلا | الیها عیون لم یبرح هر جا عیان سلطه

و این بر تقریر طبعی اول است و دیگر تقریر طبعی قاصی القضاة محمد الرحمن التفسیری بحسب ما له الحق بعد الدین جعل ثلوث العلماء
کسور لطف حکم و در وی نوشته است شیخ اس القتیبه کان عالما متقنا متفهما متفلسفا الدینا سحر صامد بمکما
شرفاته الدلیل علی خصوص مافاضل السعة عارضا نظر لبقا عالما بالاصول اصول الدین و اصول العقده قادر علی
الاستدلال و التبریح المعانی بالایلو من الحق اوتیه لائم قائما علی ازل السبع المحمود و المخلو و المعقوله و الروص
و غیر هم الی قوله و لعل الدینا صامد مع و حارته من الخلق التي لا تحصى حتی شوت حارته بحارته الامام احمد و لعل
الیهام سلطه علی الخان و حرقه حرقا ایضا الی قوله من کان متعبا سده الا و صا و کیف لا یقت شیخ الاسلام
ما یحیی ارمه من مع الله لم یصل عه کلام قتیصی کما و لا اسقا و لا ما یتیسبه فی دینه استی و دیگر تقریر طبعی قاصی القضاة
شمس الدین محمد بن احمد السامی المالکی اولی و بعد از وی مدرر العالمین و در وی نوشته است من قال فی حقه کافر
فدیه مقالة تقتصر منه المخلو و تدرر سماحها القلب المخلو و یصی کما الطیل للبعین عجا و یتمت و یتبرج لها
اشد المجلعین و تحت استی و دیگر تقریر طبعی امام جافط قاصی نور الدین محمود بن احمد العیسی بحسب اولی و بعد از وی
تفتیح کلام التمسک امام و در وی نوشته است لیس الطاع و نه الا کما یحمل به تمام الورد و یوت خف و کما یحیی
یتادی به و رسا الصو و السو و ضر و ضح و لیس لهم سحیة و قاده و لا رویة لقاده و ما هم الا صانع بلع و المکر
مید و هم قلم و بیان بن لیا بن یس بن یس و یصل من منل و یصل من التلال من التلال المستقیمین ان استبح
الامام العالم العلما تفتی الدین بن قتیبه من شمع عا من الا فاضل من هم بر این الاما ل الداب من الدین من
الزاد و الخلد و الما قدر و یات عن النبی سید المرسلین و لما تورات عن اصحابه و الت الدین من قال یوکا فرب
کافر حقیق و من یسده الی الرعة و یوم و یق و قد سارت تصایف الی الآفاق و لیس فیها سنی ما یدل علی الربیع

ولم يكن بحثه في باصدي عن مسئلة الزياره والطلاق الا عن اجتهاد وسلف بالاتفاق المجتهد في الحائرين
ماجور ومثاب ليس فيه شيء مما يلام او يعاتب لكن حليم على كك حسد هم الظاهر وكيد هم الباهر انتمى لمخضاه و هو
طويل جد وكثير تقرير فاضى قضاه انما يات بالديار المصرية الامام العلامة ابو العباس احمد بن قاضى القضاة
الامام العلامة نصر لدين احمد البندادى الاسل ثم المصري اوله الحمد لصلى الله عليه وسلم حقه دكر تقرير حافظ امام محمد طاب
ابو الوفا ابراهيم بن محمد بن خليل الحلبي اوله الحمد وسلام على عباده الذين ينمى دكر تقرير امام علامه غير القاهر
زين الدين ابى النعيم شوان بن محمد بن يوسف العقبي المصري الشافعى اوله الحمد لمنطقى المتقى العالم سراج الكفر
وموجب الشقى الظاهر فى موجبات الخسران غير ذلك رسالة دكر كشف الظنون فوشتهى المجلة المستقلة على
قليل من المسائل التى تكون من فروع واحد وصلها الصحيحه التى تكون من سلة من سيد انتمى رسالة ابراهيم
على ظاهره للقاضى محمد بن على الشوكاني المتوفى سنة ١٢٠٤ هـ فى جواب سوال لبعض الاعلام وفيها اثبات
استوائه سبحانه وتعالى على العرش فكونه فى جبة الفوق العلوى رسالة فى اسما المفسرين لجلال الدين السيوطي
المتوفى سنة ٨٠٩ رسالة الشيخ العلامة زائدة الحنبلين محمد بن ناصر الحازمي النجدي المتوفى سنة ١٢٠٨ فى الصفات
اوله الحمد لسر ربا العالمين فى جواب سوال بعض اهل العلم اوله ما قولكم لضع السيد بعلوكم فى آيات الصفات والاحاد
الواردة فى ذلك ما ناهى به من وجه التشبيه افيد ونا عن اعتقاد الشيخ محمد بن عبد الوهاب النجدي فى ذلك وكيف فهمه
ونذكرهم ودرين ساله اثبات مسئلة استواء غيره اوله انما احاديث وآيات كرده بعده انما قول صحابة تابعين تبع ما
وبعد ان قال انما لا يثبت من احوال خلقه من حكمه فقلنا انك قد غلبت على الحق محمد بن عبد الوهاب النجدي واين ساله بالاحاديث
احتمال تمام رباب غرضه على فخره وخوش السلوب اقصد است من شاء فليخرج اليد رسالة فى من وعانينا
او وليا او استغاث به فى تفريج الكربات للشيخ محمد بن ناصر المذكور وهى فى شجرة ترس اهل مكة المكرمة رسالة
فى بيان من خصلته المفسر من غلب التنقل للسيد العلامة محمد بن اسماعيل اللامير المتوفى سنة ١٢٠٤ وقد نقلتها فى المركب اشوال
شكلا ابا الجيد وايقظ فى سفر الحج رسالة فى شرح حديث ان الله تعالى خلق آدم على صورته ل محمد بن محمود بن جمال
الاقسرى المتوفى سنة سبعمائة وسبع مائة وله خلق بنى آدم مرة الرسالة الشهابية فى اصول الفقه
مختصر اوله الحمد لله الذى وفق العلم لتفصيل الاحاديث النبوية ودروى يك مقدمه وشش باب يك غلامه
الرسالة العلية فى الاحاديث النبوية محسين بن على الكاشفى الواعظ البهيدى المتوفى سنة ١٢٠٤
و دروى حمل حديث جامع حمل عبادات فراهم منوود برشت اهل وهر حمل راينج وصل ست و دروى آيات
واحاديث واشتال حكايات بنام شيخ عبد الله نقشبندى آورده حمل اول و در توحيد و هم در عبادات سوم
فضائل قرآن دعوات چهار و در كارم اخلاق پنجم و در اوصاف رويش ششم و در آداب سلطنت و امارت هفتم و
متعلقات از سنة و اكنة و البسة و اطعمة و اشربة ششم و در احاديث متفرقة وليكن جامع او نزد محققين اهل سنت
شيعى ست و الله اعلم رسالة سيد شريف جرجاني و در علم اصول حديث مختصرى ست مشهور و در علم اصول حديث

وروى طبع سند وروى سخرى مستخرج من بعض اهل علم اوله الحمد لله التنا على جميل وسأل الشيخ عنه حتى
 رساله وهدى الاستاذ في الحديث الى الراي المختار من مجموع الراي في مسائل التبع العالم المتتبع عند
 من محمد بن عبد الوهاب الحمدي في بيان عقائده كتبها المحرم الشريف المكي اوله الحمد لله زرا العالمين وروى
 لونه وهدى ما سخره والمؤيد من لما من الله علينا وله الحمد بخلاف ذلك للشرقة نصف النهار يوم السبت
 ناسخ من المحرم سنة ثمان عشرة وثمانين في العبدان طبع اشرف مكتة وطلبا واما وكافة العائنة من امير العرو
 سعود حماد الله المانع في كتابان امر بالرجوع وبميركة على القتال في المقادير في المحرم ليصدوه عن البيت علم حرم
 احبوا والمؤيد من القى الله الرعب في قلوبهم فمقرقوا شدة يدركوا بعد الايام عبيته ونزل الامير حينئذ الا بال
 لمس المحرم الشريف وهدى ما لتكنية آسسين مقلتين رؤسا وقصر من غير العيين من اعد من الخلق من المحرم
 وعقائري كذا وروى سالدو كذا وروى موافق به اهل بيت وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 رساله التحية للشيخ العاقل الحديث محمد فاخر التحصين بئر الاكادى المتوفى سنة محمدي سنة وروى
 ربا فارسى موافق اهل حديث اوله بعد از محمد بن ابي اسماى حساب كبريات القالات الآخرة في الحديث المحرم
 وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 للشيخ تقي الدين احمد بن تيمية محقق اوله الحمد لله على آلائه وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 هامة ذكر كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 سالى كبر القيم المحورية وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 وطولوا واستدلوا اسرافية الاخفاء الاربعة وغيرهم من العلماء العظام عن عاينته في كثير من الاحكام حتى ان جماعة
 لم يتركوا سواد فلما احرمهم بذلك العير وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 عن تيم الدين تقي الدين السبكي في حديث الحساسة واليسار ورواية عليه الصلوة والسلام عن امير في حديث سدوا اما اخر
 باقتداء تسود السام وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 في احاديث الخوص لجمال الدين السبكي في كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 للسبكي المتوفى سنة الروض المتكلم والوزن للعلل في مصطلح الحديث للسبكي في الروض المصاب
 في احوال الشريعة الحديث الروض الندي في الروض الحديث اوله الحمد لله الذي سقى نرج جيا من معرفة
 ولكن تبيين في سنة حافظ ابن ناصر الدين تقي الدين في حدود استحدث احاديث سكره وروضة العقلاء
 ناس الى جيا في الاحاديث روضة الشيخ عبد الواحد بن احمد بن ابي القاسم العلوي المتوفى سنة ثمان
 واربعة وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 في احاديث سيد الرسلين لعبد المسكين محمد العرابي الهروي المتوفى سنة وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا
 باسم رب العالمين تاليف كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا وروى سالدو كذا

متنزل بر چهار منزل اول در صفت و اسما و در آن هفت فصل است دوم و مجلس سوم در صفت حکایت هفت
چهارم در و اعطای کبیر **موضع النبى** للشيخ العالم الشاه سبیب الله القنوجى المتوفى سنة اربعین و ثمان
اول الحمد لله الذى خلق الانسان بیدیه و کرمه و جعل اللسان له ساجدين و تخليها كتابى مست در یک مجلد و وسط نجبا
عزى متنزل بر احوال آنحضرت صلی الله علیه و سلم مستند از احادیث صحیح بخاری و مجمع
فی سنن ابی یوسف و الدیال الشمس الدین ابی عبد الله محمد بن احمد الحافظ الذهبی المتوفى سنة ثمان و اربعین و سبع
ریاض الاذهار فی جلاء الالبصار فی اصول الحديث و اول الحمد لله الذى وفق العلم لتجصيل الامور
مرتب علی مقدسه و ستة ابواب فائدة المطالب ببيان حال فائدة الباب الاول فی الالفاظ المستطوع
لا بل الحديث الثاني فی تحمل الاما دیت و روايتها الثالث فی آداب الحديث غیر هم الاربع فی آداب المطالبین بجهتها و
الخاص فی معرفة الصحابة و التابعین السادس فی تصنیفها بجملة الوجوب بیان شرائط و طرق و انما تفتی فی مسائل
شتی تتعلق بالریاض النضیة فی فضائل العشرة لمحمد بن احمد بن عبد الله بن محمد الطبری الشافعی المکی
المتوفى سنة اربع و تسعين و مست مائة اول الحمد لله الذى یختص برحمته من يشاء و ذکر انه جمع ما روى عن خیر فی علمه بحمد الله
من كتب حذیة و شرح غریب الحديث فی خلاه ازا کل حدیث الی کتابه قدیم مقدسه فی سما و کفی و ذکر اول الاما د
الخاصة بهم و اختص بالاربعه ثم قسم فی تسعين للاول فی مناقب الاما د و الثاني فی مناقب الاما د و منه انتقى الشيخ
زین الدین عمر بن احمد الشیخ الحلبي المتوفى سنة ست و ثلثین و قس مائة کتابه یسمى بالملقط **الریاض النضیة**
فی شرح اسما و الفیقه السیوطی فی الحديث **الریاض المستطابة** فی جملة من وى فی الصحیحین عن الصحابة
للارام عا و الدین محمد بن ابی بکر الصامری المکی المتوفى سنة ثلث و تسعين و ثمان مائة اول الحمد لله المسک الجلیل
مختصری ست متضمن تقریب کسی که او را روایت بار ویت و صحیح بخاری و صحیح مسلم صحیح شده مرتب بر حروف
و در وی کر کرده که از نقد شیخین علی الاطلاق روایت کرده اند و از نقد بر الاتفاق و با یقین و تفرست و احد
از ایشان در اول کتاب قدسه مفیده مقدم کرده کتاب حروف این کتاب و در یک خیریم **الریاض المستطابة**
فی فضائل العشرة لمحمد بن احمد بن عبد الله بن محمد الطبری الشافعی المکی المتوفى سنة اربع و تسعين و مست مائة
اول الحمد لله الذى یختص برحمته من يشاء و در وی احادیث را بخود اسانید و با شرح غریب بعز و هر حدیث بسو
کتاب بخود منجم نموده و مقدمه در سما و کفی نوشته و اول اخبار جامع آورده بعده آنچه مختص است بخلفای ابعیه
پستتر نام شریفه و هر واحد و هر دو قسم منقسم نموده اول در مناقب اعداد و دوم در مناقب اعداد و کتاب الملقط
للشيخ زین الدین عمر بن احمد الشیخ الحلبي المتوفى سنة ست و ثلثین و قس مائة مستقی از همین کتاب است
ریاض الجنة فی تراجم اهل السنة لمحمد السطور اول بعد جملة علی سوانع النعماء و ضوا فی الاما د و قد اخذ ما
من فیات الاعیان و تقریر اهل تراجم الحديث و جملة اربعون مائة ترجمته بالعربیة مرتباً علی الحروف و العجمیة
ریح القشیرین فی من عاش من الصحابة مائة و عشرين للسیوطی علی تعلق بزم الحديث

استیعاب کبار و اراده در شرح مدالی بایات و احادیث و آثار و احوال اهل علم و روحی نموده که درین مدت الفت و ماتمین
 به چنگی دراز عطا قدیم و حدیثیست که در شرح عبدالحق و بلوی و در زوا و المستقیم گفته کتابی بنامیت سفیدست و نیز
 به چنگی سلوک این طریق کرده و درین باب تصنیف مستقل بر طبع و عرض نسخته بنامی کار تحقیق کسره و باور و فایده
 نداده پس ترجیح کتب خود که با اثر احصاء و استقصاء کرده و اثبات آن بایات و حدیث و دلائل شرح نموده است اتفی شواکا
 منجمله کتب او همین کتاب را پسند میکرد و توصیف آن می نمود و میگفت در باب خود می مثل نیز مسبق الیه
 محرم بطور این کتاب و در سفر حج بقصد تمام خرید و این کتاب در ۱۲۰۰ هجری بمحرم و سه مصر علیه طبع و شد
 الزهر المطول فی معرفة المعلول فی الحديث الحافظ ابن حجر العسقلانی المتوفی سنة اثنین و خمسين و ثمان مائة

باب السین المجلد

سبا عیات الحافظ ابی القاسم بن عساکر علی بن الحسن المتوفی سنة اخره بنفسه و للشیخ الامام ابی موسی التستری
 محمد بن عبد الصواب المتوفی سنة احدى و ثمانین و خمسمائة سبا عیات الخیب ابو الفرج عبد اللطیف
 بن عبد السلام بن علی الحرانی فی الحديث تحت تیسر السیة شریف عز الدین احمد بن محمد حسینی سبیل السلام شرح بلوغ
 اللسلیة لعلامة بدر الملة المصنف محمد بن عیسی الاثیر البغدادی المتوفی سنة اثنین و ثمانین مائة و الف و الف و الف و الف
 شرح طینا بلوغ المرام من جملة السنة النبویة و این شرح در دو مجلد است در وی گفته اند شرح لطیف علی
 بلوغ المرام تالیف الشیخ الحافظ العلامة شیخ الاسلام احمد بن علی بن حجر اصله اعد و الاسلام اختصره من شرح الشیخ
 العلامة شرف الدین محمد بن محمد المغربی اعلی السد و درجات فی علمین مقتصر علی حل الفاظ و بیان معانیه قاصدا
 بذکر جملة تقریب المطالبین فی المناظرین فی معروضات فی کراخلافات و الاقاویل الا ان یدعو الیه ما یرتبط
 به الذلیل متجهنا للایجاز المختل الاطناب لعل و قد آتی بزيادة علی ما فی الاصل من القوائد و الاسال ان جعل فی المعانی
 من غیر العوائد انتهى و این شرح نیز در فهرست خط سید علامه عابد بن محمد بن عیسی امیر مؤلف کتابت السیة
 واهل مجلد ثانی این شرح ابن است احمد و الذی اصل لعباده الدیج الاشراف علیهم السلام الخبثیة و الیاسد السیة
 فی الحديث التالیی علامه احمد بن محمد السلفی الاصبهانى المتوفی سنة سبع و عین و ثمان مائة سبلة المنتهی فی التفسیر
 السراج المنیر فی فرائد احادیث البتة للنفیر للشیخ عبد الوهاب الشیرازی سفر السعادة الشیخ محمد
 بن یعقوب بن ابراهیم بن عمر المتوفی سنة سبع و ثمان مائة مجلدی وسط است بغدادی و اول بعد از محمد و ثمان مائة
 حضرت کبریا و برین کتاب شرحی کلان است الشیخ عبدالحق بن سعید الدین ابن حجر اصله التکرک الدیوبی البخاری و اول
 شجاعتک اللهم لا علم لنا و در وی ذکر کرده که سفر السعادة که اکثر اصراط مستقیم نیز خوانند کتابی است شریف لطیف ستین
 سن المسکات سید المسیح صحیح المبانى فی نایق المعانی که در باب عبادات و عبادات و اطلاق اعمال ذکر کرده مقدس نبویه
 با حسن سلوک اسد طریق نوشته و داد علم و دانش و ادما نتهی و لیکن شیخ درین شرح حمایت نموده غلبه بسیار کرده
 و در تائیدش در برابرین صحیحی نامیده بتقصیری از خود راضی نشده و این کتاب را پسند ایل اتباع نیست و اول اثر

شرح و اماست از این است تحقیقات و تفکیرات امام ابن همام است و صاحب اسامی اللدین الاسبوطی که
 نقیض امام توحید و در ترک کلمات و معنی بسیار خوب بوده و تفسیر شرح فارسی لموع المرام غالباً بیدار است و شرح را
 شرح و در تفسیر فارسی شکره و در شرح احکام مستاصل کرده و چون شعر السعاده و در فارسی عربی هر دو مستعمل
 صحران المستقیم است اما در عربی نور و صحران مستقیم است اما در فارسی و الاحبار فی المواعظ
 ثلث مملکت لغز الدین محمد بن احمد المکی الحنفی المتوفی سنة خمس و تسعين و ثمان مائة سلاح المعوض للشيخ
 الفی السیاح محمد بن محمد بن علی بن همام المصري الشافعی المتوفی سنة خمس و تسعين و ثمان مائة اوله الامیر المسم علی حلقه
 بحیال الآله و در وی است یک باب است از حسن قولی این است که در میان صغیرین است و عظیمین یک
 واحد است از آریسید بن عاصم محمد بن احمد بن علی المتوفی سنة ثمان مائة و در میان صغیرین است و عظیمین یک
 یاد گرفت و محظوظ و حیدر سحران است و شهاب الدین غزالی محظوظ کرد و این محظوظ تر از محظوظ و بی است درگاه
 مقاصد اصل کلمات است و در بیان الحدیث زیاده اصل کلمات است و در بیان مقاصد کلمات است
 معلوم و اول کرد و سلفیات من احراز الاحادیث الحافظ علی طاهر احمد بن محمد السیسی الیاصبی المتوفی سنة
 و این مستخرج اصول انما علی اس الطیور است مسلم القاری شرح صحیح البخاری السیسی الحق محمد بن احمد
 بن عبد السامی الی الاصل الی الی السامی الساکل لغزیه مراد و تفرقی حدیده سلمه الله تعالی السهم الطقی
 فی مناقب اهل التوسنین محمد الدین احمد بن عبد الله الطبری المتوفی سنة اربع و تسعين و ثمان مائة است و در بیان
 سنن ابن حبان فی الحدیث و تفسیر علی بن عباس الفارسی المتوفی سنة تسع و تسعين و ثمان مائة است و در بیان
 فی الحدیث و در بیان احمد بن محمد بن یونس مائة القرونی الحافظ المتوفی سنة ثمان و تسعين و ثمان مائة است و در بیان
 سادس کتب است حدیث است در بعضی کتب که اکثر و شرح پاره وی در بعضی کتب است از احاطه علماء الدین علی
 من قلیح المتوفی سنة ثمان و تسعين و ثمان مائة و تسوی علی را و روی شرحی است سبیح الرجا و اوله احمد بن محمد
 و الاکرام و روی شرح است از عاصم طرمان الدین ابن ابراهیم بن محمد الحلی سبطان العجمی المتوفی سنة ثمان و تسعين و ثمان مائة
 و ثمان مائة و در شرح کمال الدین محمد بن موسی المدیری الشافعی المتوفی سنة ثمان و تسعين و ثمان مائة است و در بیان
 لیکن تمام شده و در شرح سراج الدین عمر بن علی اللقی الشافعی المتوفی سنة ثمان و تسعين و ثمان مائة است و در بیان
 باقیه و در شرح مجلد سنی ناقص الیه الحافظ علی بن سنن ابن حبان و در شرح وی بیان کرده است کسی را که موافق است
 ارباقی نامه صلیب شکل اسماء و کی و عرائش و حران است و ای او در شرحه و در بیان و یقینه و انهما و در بیان و در بیان
 شرحی است القول را شرح ابو الحسن بن عبد الله بن الدین السیدی المتوفی سنة تسع و تسعين و ثمان مائة است و در بیان
 و در بیان حاشیه است سبیح الرجا الحافظ للشيخ محمد بن علی بن ابی سعید القاروقی الجندی المدین بن علی المدین
 حالاً و این حاشیه رحمانیه سنن مکتوبه و در بیان طبع شده و در بیان اولی و در بیان عدم و در بیان شرحی را طبعی
 نوشته و گفته که با چنانکه صاحب قاموس بودی و در بیان السامی و ذکر کرده اند و در بیان و در بیان و در بیان

بن احمد یعنی کشفی المتوفی سنه تسع و خمسين و ثمان مائت و قریب ابو الحسن السندی هم مردی شریفی دارد باطلون
و آنچه سنن کور و در بند و مصر کر و بلخ و پشید و ولید و محمد بن ابی مسلم الکاشی فتح کاشی
و کبی نیز گویند بحکم نام او عبد الله بن مسلم البصری است این کتاب بن او مشهور است چون از حج و اسامع و
فارغ گشت هزار مرد و شکرانه این نعمت بر فخر تصدیق نمود و چنانکه کثیر از اشتغالان بعلم حدیث و دیگر احیان
موت نمود و طعام عام سخت تمام بخت گویند درین محبت هزار و ناصحت شد درین بمن ثانیات بسیار است
اول او این حدیث است در باب فضل صدقه حدیث که عمر بن محمد الغسانی قال حدیثا عبد الله بن نافع الانصاری
انه انجر عن جابر بن عبد الله بنی السدسان رسول الله صلی الله علیه و سلم قال من احبی ارضا میتة فله من اهلها
وما اکت للعافية فهو لیسعة من سنن الصحاح الماثورة من سنن ابی قحطه من سنن الحافظ ابی علی سعید بن
بن السکر المتوفی سنه ثلث و خمسين مائتة السنن الکبيرة للسنانی ابی عبد الرحمن احمد بن شعیب الحافظ المتوفی
سنه ثلث و ثلث مائت و این سنن روایت ابو بکر محمد بن معاویه مشهور باین الاحمر است و چون از تصنیف
فارغ شد یکی از امرای آنوقت از وی پرسید که این کتاب تو چه صحیح است گفت صحیح حسن هر دو دارد و امیر
الناس که درین کتاب آنچه در اعلی و جود صحت باشد برای من جدا باید نوشت پس مجتبی را تالیف کرد و در
پای موجود است بعد از تالیف و قریه و بعضی بنون نیز باز داشته اند و معنی قریب یکدیگر است الاجتهاد بزرگان
الاجتهاد رسیده از درخت چیدن این سنن یکی از کتب معتبرهست چون ابی حدیث گویند رواه السنانی مراد
مجتبی باشد الحافظ ابو علی گفته مشهور السنانی در رجال سخت تر از شرط مسلم است و یکدیگر قال الخطیب لیکن بقای و شیخ
گفته و عن ابن کثیر ان فی السنانی رجالا لاجلین اما عینا او حال او فیه هم المرحوم و فیه احادیث ضعیفه و محال و منکره
انتهی گویم مراد سنن کبری است نه سنن مغری زیرا که درین سنن هر حدیث را که در سندش شکم کرده
ترک داده و صحیح را بر جیده فلان تعارض بین قولین نه با یکدیگر گفته اند که احادیث کتابی اول کتاب رابعه است بعد از
صحیحین از روی ضعف و دومی جامع است میان طریقه بخاری و مسلم و تصنیف و تصنیف انصاری و افرازیان ملل
و بعضی از شیوخ گفته اند که وضع کرده نشده است در اسلام مثل وی و مقاربا و است کتاب ابو داود و دو مقارب
او است کتاب ترمذی این پنج کتاب اتفاق است بر عده آنها از کتب مشهوره و سادس نزد بعضی این ماجه است
و نزد بعضی منوطا و مختار صاحب جامع الاصول این هفت است اما علم و این سنن دو بار درین طبع شده لیکن بسیار
و بزرگوار و صحیحین ابو داود و ترمذی شریفی است از شیخ سلج الدین عمر بن الملحق المتوفی سنه در یک مجلد
و جلال الدین سیوطی المتوفی سنه درین تعلیق و او که او ش این است احمد بن عبد الله بن الحسنی منته و تعلیق
شیخ ابو الحسن سندی که بالقول است ابطا از تعلیق سیوطی است السنن الکبيرة و الصغیر و دو کتاب است
الابی بکر احمد بن الحسن بن علی الخضر و جوی الیهی المتوفی سنه ثمان و خمسين اربع مائت و هر دو بر ترتیب مختصر و اند
در اسلام مانند اینها تالیفی بوجود نیامده و راوی آنها ابو القاسم ظاهر بن طاهر بن محمد الشجاعی است و کبری را

دو صد و دو و هر گرد امیده است آخر سن باب عده امام الولد ادا تو فی عهدا سیدنا است عن مجاهد قال قلت لکنه
 جزوینا و عن خطا و طوائف عن عمر بن عبد المریر و ابی قلابة السخی و شیخ علاء الدین علی بن عثمان معروف عن الشرح
 اجمعی المتوفی سنة خمسین و سبع مائة کما فی نوشته در درینقی سخی کجور لکن اوله الحمد و رساله العاقبه
 المتقدین و گفته اند و اوله عده متعلق علی بن الحسن الکبیر و السید فی اکثر احوال اعتبارات علیه ساحت سعد و الحسن آن باز درین
 قاسم بن قطلوبغا اجمعی المتوفی سنة ۸۹۹ است سخی شرح الحویر النقی و تریدش و معروف و محمد است قاصد الحویر
 سالی الحافظ سعید بن یحیی الحارثی المتوفی سنة سبع و عشرين و مائتین این کتاب هم ثلاثیات بسیار دارد
 جانی و اول سن در سالهای آنکه یگوید حدیثها هم در تفسیر و تنصیف بن عبد الرحمن قال جبرائیل علیه السلام
 من انی یلی علی بن رسول الله علیه و سلم اهتم بالصلوة کیف صلح الناس اما قال الله یحیی بن ابراهیم
 کل صلح من علی بن ابراهیم من اقام المذیبه فیدون کل عمل من علیه فلم یجد له فک فکر و الله توس فلم یجد له فک فکر
 عبد الله بن رید و متعلق رسول الله علیه و سلم فارسی الاداس فی مسامه فلما اصبح صفا قال یا رسول الله انی
 رجلا علی سقف المسجد علیه ثوبان یحصران ینادی بالادان و حرمان اذن یتمی متی الادان کل فلما فرغ قد قد یتمی
 فقال مثل قول الاول فلما علی علی الصلوة و علی الصلوة قال قد قامت الصلوة قد قامت الصلوة العذر الکلی
 لا الا الله و قد قام عمر بن الخطاب فقال یا رسول الله انما قد اطاق فی الیلید تبیل الی الی الخافه فقال یا مسک انک
 فقال سلتی عن الدرس و ید فاحیث فاعلم ذلك المسلمون فکانت سنة بعد و انظر علی اذن المتوفی سن
 الامام ابی کریم محمد بن ابی القاسم المتوفی سنة سبع و اربعین و مائت مائة قال شیخ و یو کان کسبه لم یبق
 الی متله با سن الحافظ احمد بن محمد بن علی بن احمد بن المعروف ابی الاکل سیف القاصی یوسف بن یوسف
 العدادی المتوفی سنة ثمان و تسع و اربع مائة سن الی کریم احمد بن محمد بن ابی الامام سن الی شیخ
 انی قمر بنی سن طاروق کریم القاصی فی سائتیه الالیه سن الترمذی در حرفت همه گذشت سن
 الامام الحارثی الحسن بن علی بن عمر الحافظ الدارقی العدادی المتوفی سنة خمس و ثمانین و مائت و این کتاب
 جدید است یکی روایت اس شمران دوم روایت ابو طاهر کاشانی و سوم روایت توقانی و در میان این سه
 تفاوت اختلاف است در تدریس و تأخیر و ریاضت و تقصیر و در ثلثت نص و اذ انما در اصل احادیث و جمیع
 نیست در هر سه نسخه احادیث مستوفی نیست مگر کتاب التوفیق که در روایت اس عبد الرحیم نیست و اعلاهی سلام
 حاسی است و اول سن خدیث قلین است و در تکریر طرق انسانی و بی ساعده تمام موده و جهار سید بر ای
 و کرده ارا حله و سنند این لطیف است و او کمال الماد و العین فله و اول سن در عارض عبد الله است و ارا تعریف
 و تاقی ارا سن محمد و در بعض آن لطیف است و در بعض لم یجد فی و جمل فوج طرق و دیگر کتب ارا ارا و ارا
 مایر است مایع من الماد قلین فافوق فک لم یجد فی و در بعض اس حاسی است مایر است او کمال
 الماد قلین مایع من الماد قلین فافوق فک لم یجد فی و در بعض اس حاسی است مایر است او کمال

المتوفى سنة تسع وعشرين من سنة مائة وخمسة عشر اصابته من متعلق بطلب ازاد العباس احمد بن محمد المعروف
 بابن الحانة الذي استقى المتوفى سنة اثنى عشر من سنة مائة وست شرح حديث الاربعين القدر المسمى بكتاب
 ومصباح الرموز للشيخين بن احمد بن محمد التبريزي ودروي نوشته بعد ما سمعت من الشيخ زمان بن جاور
 بكلمة المكرمة سنة ثمانين من سبيع مائة وستة اربع وثلاثين من سبيع مائة وستة احدى كويتين من سبيع مائة بمصر والقدر
 والعراق كتاب الحديث اخترت ما يتعلق بأسرار عرفانية وعلوم دينية وشرحتها على مختصر في شرح القوم عنه
 طائفة الصوفية فعممت اليها اربعين حديثا من الاحاديث القدسية ليكون الجرح ثمانين حديثا تسمى كتاب
 صلي الله عليه وسلم ابدا الثمانين حقا، الكه حانه وتعالى فشرحتها ايضا على مشربهم انتهى وچون مراد بابناي
 ثمانين مرده ستاد سالة استنما صاحب الزكرا حدیث رساله پس این استدلال خیلی ظریفه افغ شده شرح
 حدیث الاربعین المتعلق فی الی انصر شرح حدیث الاربعین النورانی هو الامام محبی بن شرف المتوفى سنة ثمان
 وست مائة وشيخه آن از حدیث بن شیخ مست واز حافظ ابن حجر عسقلانی المتوفى سنة ثمان مائة واولی
 بالاسانید العالیة از شیخ نجم الدین سلیمان بن عبد القوی الحنبلی المتوفى سنة عشرة وسبع مائة واز شیخ
 صاحب الدین محمد الارسی المتوفى سنة واز شیخ علی بن محیون المغربي المتوفى سنة عشرة وتسع مائة واولی
 اربعین حدیث جمع کرده امام زاد عبد الله بن المبارك المتوفى سنة احدى وثمانین مائة است بعده حافظ التوهم
 واین در باب همدی منتظر است و محمد بن علی غسانی دروی الترام موافقت نام شیخ خود بانام صاحب کرده شیخ
 ابوسعید احمد بن حسین الطوسی فیضی نقله و صوفیه بطرح اسانید فراهم نموده و شیخ محمد بن ابی بکر حکایات
 و اخبار و آثار و اعطائه کرده و گذار شیخ جمال الدین النورانی بویطی اربعینی در ورقة جمع کرده کی ورجا و دیگر
 در طبعی سابق جز آن شیخ محمد بن محمد بن جمال الدین الاقصر فی صوفیانه ترتیب نموده و شرح الاحادیث فاکه
 الاربعین و در اول آن کج سلطان بایزید بن محمد خان نموده و اربعین با ترجمه یاد ریس بن جسام الدین الکرکسی
 در فارسی است شرح بن نسخ از کتب حدیث است بی محدثت و مقدمه و خاتمه و لش باب المعنی عن
 تمنی الموت است و جمله ابواب و مشاودیک باب است من متعلق باحوال موتی و برزخ و دروی بعد ذکر حدیث
 شرح میکند آخر القبوله قال رضی الله عنه و آخر کتاب نوشته اخراج نعم بن حماد قال حدثنا ابو یوسف المقدسی
 وكان كوفيًا عن الخیر شریع شعب العرم فی سنة خمس تسعين او تسع و تسعون یقوم الممیدی فی سنة مائتین عن
 جعفر قال یقوم الممیدی سنة مائتین و اخراج عن ابی قیس قال اجماع الناس علی الممیدی سنة اربع و مائتین فی سنة
 الآثار شعرتا من الممیدی بعد الالف بامائتین فی الدیال انما ینخرج بعد الممیدی بالاتفاق فاذا كان ظهور الممیدی
 علی مائتین و اربع و مائتین ینخرج الدیال علی راس مائة فیه عیسی علیه السلام ینزل بعد مائت اربعین یوما
 و فیه الاسیر و رواج الاسلام فیه اربعة واربعون بین النخین فیه الامه تزد علی الالف اربع مائة و ستین
 و لكن لا یكون المدة الفا و خمس مائة سنة اصلا فالبرزخ من جسد آدم علیه السلام علی تدريج الموتی سبعة آلاف سنة

[illegible]

و هو الاولاد الحسن كشت و غولین علی علیه السلام من اجل تشکوه آتیه غیر مهابت و بیان احکام و اما ترتیب علیها
 من القصد و احکامات العلما و جملة ما یتضمن فی شرح المرحوم علی فی الاحکام و لم یوجع و لا انا استمدد التیسه
 الذین هم اهل السنة المسماة بالامام و ما اودع و کتبهم و اما ما عرضت احدهم من المکتوب الموضوع و المجهول و انفقوا علی ترک
 فیه جست و اما کتاب بنی خورشید از شخصی الدین محمد بن ابی کرار الدین فی شرح القرائی ستم آراء و فیه احوال
 هبة بعد الطبری بالاسکانی و انشیخ ابو القاسم عبد الله بن محمد بن عبد الملک الواسطی الشافعی بنی و ساسه
 سیمی بن بابا شرح السنه فی محرفه احکام کتاب السنه اوله و اخره و یبدا العالمین و از شیخ علاء الدین و لا اصرح
 بن احمد الدینا و اما کل و روحی گفته راسه فی الواقعه فی ذی القعدة سنه اربع و اربع مائه فی ایله اهل الغیب
 فاختاره مسهم و نظرت فیه فوجدت کتب و فیه و کتاب الطالع و الفقهی حمیده من قبل و انفق الفلاح و وقع الفراغ من
 کتابه فی سنه سبع و ثمانین سنه فی حانقاه السکالی بجمان از شیخ رضی الدین ابراهیم بن محمد الطبری المتوفی
 سنه ثمانین و عشرين سبع مائه سیمی بن احمد فی شرح سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه
 للشیخ الامام تمس الدین الکشی و اوله و اخره و یبدا العالمین و از شیخ علاء الدین و لا اصرح
 للراعیین المتوفی فی سنه ثمانین و عشرين سبع مائه سیمی بن احمد فی شرح سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه
 شرح احوال المتوفی فی القبر للشیخ جلال الدین السیوطی المتوفی سنه ثمانین و عشرين سبع مائه اوله و اخره و یبدا العالمین
 و الاخره و ما وقع من ذلک فی تذکره القریب للنفیس و انشیخ سحر و انما حجت و ترجمه فارسیه او از
 حاجی رئیس الدین مردادادی ست شرط القرائی علی التبع و فیه احوال و از شیخ علاء الدین و لا اصرح
 بسید الدین السلفی الاصبهانی المتوفی سنه ثمانین و عشرين سبع مائه سیمی بن احمد فی شرح سنه سنه سنه سنه سنه
 مستخرج علی سلم شرف اصحاب الحدیث للحافظ احمد بن علی الخطیب البغدادی شرف
 الاضافه فی منصفه لکافه بحال الدین علی ذکره فی فهرس مؤلفاته فی الحدیث مشرح کرمانی
 بر بخاری سیمی بن کواکب دراری در حرف جیم گذشته و این نام او را و در طاف الهمام مشده
 شعب الکایمان تا حین کتاب ستمین کتابی فیه حاج الابی عبد الله محمد بن جعفر
 الشافعی المتوفی سنه ثمانین و عشرين سبع مائه سیمی بن احمد فی شرح سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه سنه
 احکام کثیره و مسائل فقهیه و غیرها مما يتعلق باصول الایمان و آیات الساعه و احوال
 القیامه و هم محمد بن محمد الانصاری الباقی المتوفی سنه اربع و خمسين سبع مائه
 سیم للحافظ احمد بن حسین الدین المتوفی سنه ثمانین و عشرين سبع مائه سیمی بن احمد فی شرح سنه سنه سنه سنه سنه
 ان الایمان بضع و سبعون شعبه و فضلها لایک الا الله و صاحب منها و تقسیم کتاب خود بر نهاد و وقت با
 بعد بیان بخت امان بهمین بیت اخذ کرده چهارم للبلقینی الشیخ الامام سراج الدین عمر بن سلطان المتوفی

افوض علیه الله شرح الاول کثیر الغنیة فی مجلدین الشانی غنیة الوسطی وایاها استمد آخر اصغر منه جبرائیل و
 باسراج حیث ذکره الامام الزهوی دیگر شرح شیخ محمد بن محمد بن محمد الدیلمی الشافعی العثماني المتوفی سنة ۵۷۰
 مائة ست سنی الاصفهانی بلیان عانی الشفا اوله کما یاسر شیخ جدد وناوصال التماسش ووازیسم
 شوال وصاله جبرئیل است ویکتر شیخ الامام ابو الحسن علی بن محمد بن ابراهیم الحلی المتوفی سنة ۵۷۰
 وشرح عمر العزنی ابن بچار مجلد است وشرح ابوذر احمد بن ابراهیم الحلی المتوفی سنة ۵۷۰ وثمانین وثمان
 ناتمام است وشرح جمال الدین سیوطی سحر بیلان الاصفهانی تخریج احادیث الشفا قبروسی حاشیه است اشخ
 قوی الدین ابوالعباس احمد بن محمد الشافعی المتوفی سنة ۵۷۰ وثمانین وثمان مائة سنی بمنزل الخاضع الغافل الشفا اوله
 ابوالعباس علی الاضواء وعلیه فی مختصره بالقول وخط الغافل شفا الخاضع الغافل الشفا اوله
 وحقایق قدیه وصال التماسش عتقه است ذکره السخاوی وعلیه فی دیگر کتابت از عاقله برهان الدین ابراهیم بن محمد الحلی
 سبط ابن العجمی که در جلد ۹۷ مایه کرده اوله کما یاسر شیخ جدد وناوصال التماسش ووازیسم
 شرحی جدید وگفته فیه فوائد النقطه وامن الیاف شیخنا عاقله برهان الدین المسمی المقتفی فی حل الغافل الشفا اوله
 من یؤدیان صحت وحمیتها زبدة المقتفی فی حل الغافل الشفا وعلیه فی دیگر کتابت از عاقله برهان الدین
 جن حسین بن سلطان الرطبی الشافعی المتوفی سنة ۵۷۰ واربعم وثمان مائة وشرح بعض الغافل شفا از عاقله برهان الدین
 بن ابراهیم بن جملة الکفانی القوی المتوفی سنة ۵۷۰ وستم وثمان مائة است وشرح شفا از عاقله برهان الدین
 بن ابی شریفة القدسی المتوفی سنة ۵۷۰ وستم وثمان مائة است وشرح شفا از عاقله برهان الدین
 المساکلی المتوفی سنة ۵۷۰ وثمان مائة است وشرح شفا از عاقله برهان الدین
 تخیل الشفا سحری بالوفاء لابن خضر وکاف الصفا بخر الشفا القطب الدین محمد بن محمد الخضری المتوفی سنة ۵۷۰
 فی شرح الغافل الشفا الامام ابی الحاسن عبدالعزیز الیمانی وکثیر الریاض شرح شفا القا ضی عباس الشهابی الدین
 الخاضع المتوفی سنة ۵۷۰ وستم وثمان مائة است وشرح شفا از عاقله برهان الدین
 محمد بن طاهر شیخ شده وامن شرح واصل انما است وشرح طاعلی قاری نزیل که سطره توفی سنة ۵۷۰
 وکشف الظنون لکنه ترجمه بالسر کتبه شیخ الاسلام المولی آق بن سحیل المافندی المتوفی سنة ۵۷۰ واربعم وثمان مائة
 بعد الالف و ترجمه لایضا المولی ابراهیم المتخلص باخیف الغشش بالحرمین الشریفین الآن وکنت البیت ثم ترجمه
 و باحوط و شعر و درج این کتاب اطالته نوده اند و ما عتد بلسان الدین حکیم تاسانی گوید نظم

شفه عیاض الاصل بلفظ	ولیس فضل فیه واهضاء	خالد بن لوی کما یحریها	سوی لاجرو الدکار الخلیل
وفی الجنی الحق وفاته	واکم اوصاف الاکرام	وجاء به جلاله فوق الفضل	علی الجرح طعم حلیه صفاء
وحق مول الله بعد فاته	وما واهضاء الحق بلفظ	هو الذخر فی فی الحیوة	ویراعه عند اللبیب فاء
هو لا یطعمه لیس بیک	وشره یخشی علیه جفاء	حوصت علی الخلف فی نشر	وتجید ابوسأعد فی فاء

الشيخ الى الحسين بن عبد الله بن محمد بن عبد الحميد الرازي لفظه

فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم
وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم
فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم
وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم
فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم
وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم
فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم	فما علمت من رجاكم
وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم	وساكن في اهل ابيكم

وكتبت في...

عوض جليل...

في بيان الحروف...
التي هي...

واین در عربی است از یافیش در رمضان سنه نهصد و چهل و نه فارغ شده و شریعی بگرسنت در فارسی و لسیو
 زهر الحمال علی الشامل و تشریح مخرج از نور الدین علی بن سلطان محمد القاری المتوفی سنه ست و عشترو الفست
 اوله احمد و الذی خلق الخلق و الخلق مناسخ جمیع الوسائل نامه و از تسویدش یکصد و شصت و شش و شصت و شش
 و شش محمد بن عمر بن حمزة الطاکي تهذیب آن نهصد و وقت قدوم روم خدمت سلطان بایزید خان هدیه کرد و نامش
 تهذیب الشامل است اوله و الحمد لله الذی جعل جمیع العارفین بروی شریعی مخرج است از عصام الدین
 بن محمد الاسفرائینی المتوفی سنه ثلث و اربعین مائه اوله احمد و الذی فضل المصطفیٰ بکرم الشامل و تشریح
 لمولی محمد بنی است از یافیش در جمادی الاولی سنه ست و عشترو تسع مائه فارغ شده و تشریح محمد عاشق بن عمر
 بنحیفی المتوفی سنه ثلث و عشترو الفست و در وی گفته من این روایت کرده ام از شیخ خود عبد الله الانصاری
 معروف بنحروم الملک بن محمد بن حسین بن عبد الرؤوف المناوی المتوفی سنه احدی و ثلثین الف اوله
 شامل اهل الفضل فی القدیوم و الحدیث و در وی گفته من تصدی شجره احوال المتوفیین المانع صمد الدین بن
 فانی بآل السیوط الیه من کشف القباب عن اسرارها لکن من الاحتمالات العقلیة فی هذا الفن الذی هو من الفنون العقلیة
 مع ما هو علیین المانع صمدی عنده فک من سقطات الاولیاء و تلامذ العالم التحریه الفقهیه الشهیره بآل البحر الیه تنزل
 مکة المکرمه فاعلم الطالب لکن بعد الاستنباط من کتب الکتاب از الترویج المتضمن باقتضائه علی ازعم اننا المهم من
 القاب الباب علی ما هو علیین من الشیخ بالردو التعصب بالیس کبیر امر تارة و اخرى فسالنی بعض الافاضل ان
 اعلی علیها تعلیقاً مختصراً متصففاً فاجبته و خضعت فانی باین الشرحین صفا الیهما من القوامد الا بدینه انتهى و ترجمه
 ترکی آن از احمد بن حمزة الدین بایزیدی مشهور بنحو اجداد فانی متوفی سنه عشترو مائه و الفست و صطفی بن حسین
 حلبی معروف بظلم و زاده آزاد ترکی نظم کرده در شانزده و هجرو سال تماش شد است و از شرح او در الفاضل
 الشیخ الفاضل علیم الدین بن محمد بن صبیح الدین القنوجی اوله احمد و الذی خص نسیه الکرم باخلق العظیم و در وی گفته فانی
 جمیع حاشی شرح العلماء الاعلام علی نسخة شاملة الترغی التي هی اجل من نصف فی هذا الفن من کتب الاسلام و من
 حل اللغات من کتب اللغات لاتمام القوامد و اسباغ الموائد و کتبت سامی الشارحین القنوجین عقیب الحاشیه
 و اللغه لفرع الاعتبار و الثقتی اوان فانی علی من اقتبست من قبله الا نور و استصحب من لسانه الا طهر من العلماء
 المتبحرین اهل الکلام و المحدثین الموصوفین بشامل احوال الصحابة المعروف بمجاسن الفضل و الکرامه شیخ العرفاء الکبراء
 صمد احوال العلماء المبداء الواسطه المولوی عبد الباسط القنوجی لانزال غلال ارشاده علی رؤس العالمین و ام فانی
 اتباعه علی کتب عظام العلماء المیزان بحیث یدر الفاضل فجاوذا الجمع و التالیف جاسعاً و انفا و للعلیل شافیا
 بفضل الله الکبیر ان علی کل شیء قدیر انتهى و در آخر وی نوشته فرغت من تسوید هذا الكتاب وقت لصحی من فانی
 الرابع و العشرین من شهر ربیع الآخر سنه الف و ثلثین و سنه عشترو الهجره انتهى برشامل حاشیه نیست مبسوط از
 شیخ ابراهیم بن محمد بن سیدی بالمواهب الدنیة علی الشامل الحمدیه در حروف میم سایه شمس المعانی و انس العاد

یشفی جواهر القلوب من العی و ولطالما انش رحت لمن صدق و یوما اذا ان فی حدیث محمد بن یحیی بن
الصلوة علیه یا خیر و ترجمت علی القضا فی الایام و جمع اشکات فعی و مشکو و قال بعضهم نظم

کتاب کسی السبع الاکلیل و نوید	حدی حکم باثوره و بیان	اتطلع من افق النبی محمد
بالف حدیث بعد ما ثمان	اخا که فی جوار النبوة نورا	اتار بقصد بقی له الثقلان

و نظم این کتاب برین عاست اللهم فی اعوذ بک من علم لا ینفع و قلب لا یشبع و دعا لا یرسمع و نفس
لا تشبع و اعوذ بک من شر هولاء الاربع و هو مشتمل علی لغزوات کثیرة نافعة و

باب الصادق المصطفی

الصادق المبکی علی نحر ابن السبکی مجلد وسط الشیخ الامام الحافظ المحقق ابی عبد الله محمد بن احمد بن محمد بن
بن عبد الحمید بن قدامه المقدسی الحنبلی اوله ابو محمد الفدی یومالی دار السلام و یدعی من یثا الی صراط مستقیم و

کتاب در رد کتابش انفاضة علی من انکر الزیارة معروف بشیفاء الاسقام فی زیارة خیر الانام است مفرض الزیارة
ذی است از شیخ الاسلام ابن تیمیة بکشف و وضع احادیث و ارد و در سفر زیارت و اثبات عدم انکار شیخ الاسلام

اصل زیارت آنحضرت علی الصلوة و سلم را چنانکه بروی تصحیح کرده اند و در وی منی حدیث لا تشاء الرجال را بر وجه
تفصیل تحقیق نموده و چنانکه باید در ذکر حج و تعدیل او خلاف آن کوشش و جزاه الله العزیز ادراقت لطیفین کتاب

موقوف بر صراط العداست بنده عاجز از در حدیث جری در سفر مبارک حج بر مرکب هوایی از مصیبتی تاجد بخط خود از اول
تا آخر نوشته و استفاد و استفاد تمام از وی حاصل نموده و بعد از اصلاح الصحاح الماثورة عن رسول الله صلی الله

علیه سلم الحافظ ابی علی سعید بن عثمان بن الحسن البغدادی البصری المتوفی سنة ثلث و خمسين و ثلث مائه
الحی ما قرین جهان البستی المتوفی سنة اربع و خمسين و ثلث مائه محافظ ابن حجر در کتب گفته فیه تساهل لکن اقل من

تسائل الحاکم فی المستدرک قبل نه اخیر مسلم و لیس عند البستی تساهل و اما غایة ابن السبکی احسن صحیح فانه و فی
بالترجم شرط و لم یوف الحاکم فیه البقاعی در کتبستان المحدثین گفته صحیح ابن حبان اتقا سیم و انواع نیز نامند

و ترتیب آن مختصر است خبر ابواب است و در برسانید صحاب و در بر ما جم شیوخ اول اقسام ذکر کرده و در آن
انواع آورده مثلا یگوید النسخ الساس و الاربعون فی النواهی و درین کتاب خطبه و از نوشته استی اوله الحمد

لآلئه المتوحد و فیه و کبریا و در کتبستان محدث و ثلث خطبه تمام آورده و گفته بعضی فقرات آن بل می چسبیده
ابن خرمیة ابی عبد الله محمد بن سخی النیسابوری المتوفی سنة احدى عشرة و ثلث مائه در وی گفته حدثنا عبد الوارث

بن عبد الصمد بن جب الوارث قال حدثنا ابی قال حدثنا سمیر الملعون عن عبد الله بن بريدة عن عبد الله بن المغيرة عن فضی الله
حدثنا رسول الله صلی الله علیه و سلم قال قال المغیرة کنتین ثم قال فی الثالثة لمن شار ان یحسب بها

الناس سنة صحیحها اسمعیل و ان مستخرج است صحیح بخاری و از زوالی او درین استخراج این حدیث است اخبار
ابو یعلیة قال ثنا عبد الوارث عن عبد الغزیز عن انس بن مالک قال استغنی عن احدکم حدثنا کثیر الا انی سمعت رسول الله

سید الشهدا
موسی
ع

فاتبعوا جميعكم الله في غفوره الحكيم المهيمن النبوة الدين النقية الجاني الى امتثال اياته متمسك برب الزمير المقتصد
النبوية ونبتة من الدرة المكنونة المعطوفة في اشباه اجواب تثبت في صحاح الاخبار والمقدسة من الطريقة الاثرية
والسنة السنوية النبوية فاجرينا القلم بالتكون دستور المن اراد اذكر هذه السعادة فليحتمل عليها في باب العبادات
اعتمادا اكليا ولاسيا، خلافا في يد موقوفان هذه المسائل سكتت على وجه ثبت من سؤل الله صلى الله عليه وسلم
بامانة صحبة وكل مقبدا اتم سلوك هذا المنهج المستقيم بطريق الاخلاص لكن في طلبه التعليق بطريق مقصوده وتخلقت
طينة الطيبة بالاخلاق المقدسة النبوية ان شاء الله تعالى وهذا سفر السعادة وجهلنا محتوياتها فاختتمت واجواب
تحتوي على فصول ذمائل ان تحيط انوار اسرارها بالكافة وتكتشف ان شاء الله تعالى انتهى من ههنا واين كتاب وحيث
خلاصة كتاب الواعظ في هدي خير العباد والخاصة بين القيم مستجد اوله واوله مؤلف في شاكر وحافظ ابن القيم
ويعلم حديث كبره من كتاب اشارت بايضا في غفوره صفحة **الذي** صلى الله عليه وسلم على اختلاف طرقها
الحمد لله بن احمد بن محمد الطبري المتوفى سنة اربع وتسعين في سنة التصفية الصفوة مختصرة لاولياء
الابي الفرج عبد الرحمن بن علي المعروف بابن الجوزي المتوفى سنة سبع وتسعين في خمس ائمة اوله الحمد لله وسلام على
عباده الزين مصطفى الصفوة في اصول الاماويث مختصر في ست اربض منها خريش كل بريك مقدمه وچهار قسم
صلوة الرغائب وهو مختصر في اجزاء بعض كذا امين وقرن ثالث حديثي في فضل ابن نماز اخلاق كذا ذكره في
قرن اربع شهرت كذا ابو طالب فضل في نص كذا وتبعه الغزالي في صاحب تحفة الرغائب كذا كشف ان حديث
كتابي في نوشته سمي بالبرق الطبع كذا كشف الحديث الموضوع ونودي في هذا كذا بن ابن نماز استشيخ ابو محمد عبد الرحمن بن ابي
المقدسي ابو شامة كتابي داره ورا بطل ابن هر دو تصنيف سمي بالبرق واين كتاب خوب است و هم ابو بكر طوسي
وابن حبيب ابو محمد عبد العزيز بن عبد السلام خطيب جامع وشوق الخواش كذا كذا بلغة خطيب كذا كذا ورجعه سنة سبع وتسعين
وست ائمة وخطيب اعلام به بحث بودن او كذا و جوفى باليف كذا بنام الشريف عن صلوة الرغائب روى في تحفة بنو ازار كذا
ابن **صلوة الميثاق** في اصوله على النبي المختار مختصر للشيخ ضياء الدين ابى محمود محمد بن ابراهيم عبد العزيز بن محمد الشافعي
كدر سنة سبع وتسعين ائمة انما باليف كذا اوله الحمد لله الذي اختار محمد اسن خلقته واين پنجاه حديث است كذا كذا اور
فضل كذا مختصر صلى الله عليه وسلم من غفوره وفضل ثم ثلث الصواعق المرسلة على البهية في الجملة للخاصة ابن القيم

باب الضاد المعجمة

ضوء البدن في احياء البقية في العبد من لخصت شعبان ليلة القدر رسالة للسيد في ذكرها في فن الحديث
ضوء الدلالة في شرح صحيح البخاري للسيد الفاضل غلام علي بن السيد فوج الواسطي البجلي المتوفى سنة اربع وتسعين
وابن شرح بالقول است كتابا لوكوة وكروى ودرجرت جهر بن شرح بخاري كذا شت ضوء السراج في احياء
الابي كبر بن محمد الحشيشي البسطامي اوله الحمد لله الذي قرب من احب من العباد واجتباء **ضوء المصباح** في الحديث
ضوء المشارق ضوء المصابيح ودرجرت سيم باب **الضوء اللاحق** في احوال الالهة التاسع والاربعون

المتوفى سنة ثمان وتسعين منسباً بالطرق الواسطة تليق مستدركاً ان اناس من صبيح محمد بن عثمان النكراني كدوسية
 تلميذ من صبيح الماتر اذ ايت كره الطريقة العجينة بنسخة المخطوطات لولي محمد بن علي المعروف ببركلي المتوفى
 سنة احدى وثلاثين منسباً مائة اوله الحمد الذي جعلنا امته وسطاً خير الامم ذكر كشف الظنون گفته هو كتاب مفيد
 معتبر وقد اختصره المولى محمد الزندي المعروف بعيشي المتوفى سنة ست عشرة والالف بعد ذكره في شرح وفي اطلال
 الطواكيات في الحديث الابن القاسم الطبراني الطواكيات الحافظ الكبير في موسى محمد بن ابى بكر عمر المتوفى
 المتوفى سنة احدى وثلاثين منسباً مائة واين ووجله ست شغل بروهي وموضوع طيب القلوب
 لمحمد بن محمد بن علي الخزرجي ووران جليل حديث جمع كره شمس آفان افارسي در سنده پانصد نموده است

باب العين المهملة

عارضه الاحوذى في شرح سنن الترمذي الحافظ القاضي ابى بكر محمد بن عبد الله بن احمد المعروف بابن العز
 المفضل في الامامى الاشبهى المتوفى سنة ثلث وخمسين منسباً مائة ابن فكان در فنيات الاحياء كنهية المعارفة القدرة
 على الكلام يقال فلان شديد المعارضة اذا كان في اقادة على الكلام والاحوذى الخفيف في اتي الخفة وقال الامامى الاحوذى
 المستمر في الامور الفاضلة الذي لا يشته عليه منها شئ وهو يفتح القفرة وسكون الحاء المهملة وفتح الواو وسكون الالف
 وفي آخره يا شدة انتهى عجايق العالم من كتاب المعالم مختصر معالم السنن الخطابي ذكره في شرح صحيح مسلم
 عجايق افعه مختصرى ست در فارسي از شاه عبدالعزير بن ابي شاه ولى الدين عبد الرحيم المحدث الدبلوى
 المتوفى سنة ثلاث واربعمائة كتاب حديث واسانيد خود وبعض فوائد علم حديث اوله الحمد لسو كفى وآخره بيت

چون خوش گفت وانا كه دانش ببيت | وليكن پراگنده باهر كسى ست

عده الكبرى في الحديث عده وجهه ومختصر محمد بن الشيخ شمس الدين محمد بن جرجى اوله عده ايت
 الحمد الذي جعل في كره عده المحسن المحسن قد روى گفته لما كان كتابي المحسن المحسن من كلام سيد المرسلين عالم سبق الى
 من المتقدمين في عرايف نظير على من ملك طريقه من السابقين لما حوى من الاختصار المبدى في الجمع الرصيد في القصص المبتدئين
 والمراد الذي هو على الغرض معين جدا في على اختصاره في هذه الاوراق من جهله المذكور بعد ان كنت سنت في ذلك
 مراراً في ستمين شهر من آتش غرتي وكشف كرتي وادب الحق على كفاية ولم اقدر عليه ما لا باله عده كفاية في السند
 انصره وما فاته ترجمه فارسي وى سعى بغرفة المحسن از سيد اصيل الدين عبد الله بن عبد الرحمن الحسيني الواعظي ست اوله
 الحمد الذي جعل في بحال الجلال ودران بعض جهات غفروده وبرنج فصل ونامت مرتب كره ودر بلده هرات در سنة سبع و
 وثمان مائة ان لا يفسد فارغ كره عده المنسوخ من الحديث للشيخ حسين بن عبد الرحمن الابدالي اليمني في درو
 بست يك حديث ست كنهية نسخ آن ثابت شده ودين شخص كتابا بنهار الارسوخ لابن الجوزي العن السلسل
 في الحديث السلسل الحافظ الذي عرفت الوردى في اخبار المرندى السيد على شخص في الامامى الحسيني في انصاف
 عشاريات ودين كنهية حديث ست كنهية لال الدين بنو على در رحلت بنو على وديا طيفه تخرج آثرنا نموده است

وكما علمى اهل الحديث صحيح عواليهم وادعوا لالتكاثرات ثم الربايات ثم النمايات ثم السدييات الى التمسك
 ومن جهة قبل القائل ان الربايات وادعوا لالتكاثرات ثم الربايات ثم النمايات ثم السدييات الى التمسك
 فوقع على الاماوية بسيرة مشاركة انتهى عتسار يات من قدس مداد من محمد التوسى المتوفى سنة ثمان مائة
 فخرج الزبير بن عوف الى سدة الامام احمد لطلب الدين السدي على المتوفى مستأجدا حتى تروى في سنة ثمان مائة
 اوله الحمد لله الذى جعل هذا الامم قد روى وذكر كذا الامام ان النقا العكبرى جوى اجراء لقرآن كيف كذا قاله
 وادعوا لالتكاثرات ثم الربايات ثم النمايات ثم السدييات الى التمسك
 والامام حال الدين بن مالك التميمى حاس بلوى صحيح كذا يسمى بالتوسى مسكيات بالجامع بين يدي سنة
 ودين ما مر ترده حروف ثم در سايه حروف ثم عقوق الدلائل في الاماوية السلسله العوالي
 للشمس الدين محمد المحمدي صاحب الحصن الحسين اوله الحمد لله الذى جعل هذا الامم قد روى وذكر كذا الامام ان النقا العكبرى جوى اجراء لقرآن كيف كذا قاله
 سلسلات صحيح حسان جمال حجة عثمانية عالية الشان لا يروى في الدنيا اعلى مسا والاكيس المؤمنين الاعراض عفا
 او قرأه لاساد وعلوه فربس الله تعالى بمرسله صلى الله عليه وسلم حتى انتهت الامتصال تلاوة القرآن العظيم الى
 الذى اكبرهم ثم بانصال الصحة ليس حرقه التصديق العالي الترتبة ولقد تها رسم سلطان الاسلام رئيس ملوك الامام
 صلى الله عليه وآله وسلم في الملوك والشيوخ والدين شاسج ساد نصر الله الاسلام على محمد الرابن الحديث الاول الى بولس
 عمر بن العاص ان يحول الله صلى الله عليه وسلم قال لا احمون بوجه من ارجس تمارك فقال لا ارجس في الارض بمرحوم
 من في السماء ارجس اوله والى الله تعالى فقال حديث حسن صحيح وادعوا لالتكاثرات ثم الربايات ثم النمايات ثم السدييات الى التمسك
 مركاه احضار عقيد اهل التوحيد المخرج من طلمات الجهل وريقة التقييد المرحمة لكل مبتدع عبيد
 للامام محمد بن يوسف السوسى كسى المتوفى سنة ثمان مائة حرقه التصديق العالي الترتبة ولقد تها رسم سلطان الاسلام رئيس ملوك الامام
 شرح عقيدة اهل التوحيد ثم حرقه التصديق العالي الترتبة ولقد تها رسم سلطان الاسلام رئيس ملوك الامام
 من جهة اخرى الى بولس الله صلى الله عليه وسلم قال لا احمون بوجه من ارجس تمارك فقال لا ارجس في الارض بمرحوم
 سره لعل ان حب وطغيات كذا كذا مستأجر من عقيدة درسه حسن صحيح وادعوا لالتكاثرات ثم الربايات ثم النمايات ثم السدييات الى التمسك
 ويحضر ايتان جوانه شدة در مجلس وبحثا رقت ووقع الاتفاق كذا ذلك على ان هذه عقيدة سنية سلسلية استه
 ودروى كذا كذا استقار الفرق الساجية المستعمرة الى قيام الساقية اهل السنة والجماعة ودر حاشى ديكر بروتشوس الميام
 بالله الايمان بما احضر الله صلى الله عليه وسلم وادعوا لالتكاثرات ثم الربايات ثم النمايات ثم السدييات الى التمسك
 سماواته على حشره على خلقه وهو سبحانه معهم ائمن كانوا يعلم ما هم عالمون كما جمع بين ذلك في قوله تعالى على خلق السموات
 والارض في ستة ايام ثم انتهى على الفرض تعلم ما لم يخلق في الارض ما يخرج مساوا ولا يعجز فيها وهو معكم ائمن كما ترون في قوله تعالى
 وليس منى قولهم معكم كما محتاط ما خلق عال به الا التوجه اللغة وهو خلاف ما اوضح عليه سلف الامم وخلاف ما اوضح الله
 عليه الخلق في القرآنية من آيات الدين من غير مخلوقاته وهو موصوف في السما وهو مع المسا ودر غير المسا ودر السما

ففي شرحه من الجوامع الغياليات من اجزاء الاماويث من حديث ابى بكر محمد بن عبد الصمد بن ابراهيم القزويني
بالجزائر الشافعي المتوفى سنة اربع وخمسين في ثلث مائة اطال الله عن شيوعه ورواية ابى طالب محمد بن محمد بن ابي بكر
بن قتيبة المتوفى سنة اربع واربع مائة ذكره السيوطي في طبقاته وقال احمد بن حنبل المحدثين ذكره ابن الصلاح فتابعناه

بَابُ الْفَاءِ

الفائيد في علو الاسانيد ورسالة ليست ازسيوطي وروى ذكر روايت امام ابو حنيفه از امام مالك و الف
في غريب الحديث للعلامة جابر السدي القاسم محمود بن عمر الزمخشري المتوفى سنة ثمان مائة و ثمان مائة و ثمان مائة
الذي فتح لسان النج بالبرية البيضة الخطاب الفصيح و ابن كتاب ادراكه تمام من هو فثاوي امام المفتين
ورسول العالمين الشيخ محمد بن أبي بكر بن القيم الجوزية و بن خاتمة كتاب اعلام الموقعين قد قال في حقه و نظم الكتاب
بكر فصول سيرة قدر ما عظيم لم يكن و حاز هذا الكتاب و رقاعه في التاليف و لها صاحب عن رسول الله صلى الله عليه
و سلم انه سئل عن رواية المؤمنين بهم فقه الباري شرح صحيح البخاري الحافظ ابن حجر العسقلاني المتوفى سنة
ذكر ان كتابه يشرح بخاري و حرف جيم كذا في كتاب از عمدة تصانيف اوست و بعد ان تمام شرح
و يا قصد و بنار و روي كان حرف نو و سماوي و بنور لاس گفته بواجل تصانيفه مطلقا و انفعها للطلاب فخر او مشرقا
و اجلها قدر او اشهر يا ذكر احيث مايت بخط مؤلفه قبل تمام تصانيفه و لولا ان شئت الاعجاب بشرح ما يستحق ان يوصف
بما الكتاب لكن الله الحمد على ما لولي و اياه اسأل ان يعين على كمال المنا و طوله و كان الاستدافيه في اواخره تسع عشر
ثمان مائة على طريق الاطراف صارت كتب بخط لكن الطلبة تداولوه شيئا فشيئا و الاسماع في يوم من الاسبوع للقاء
و المباحثة و ذلك بقرارة شيخنا العلامة تاجي خضر الى ان انتهى في اول يوم من حجب سنة اثنيتين في اربعين ثمان مائة
ما تحقق فيه بعد ذلك فلم نيتة الا قبل و فاته المواقف بسيرة و جاز بخط مؤلفه في ثلثة عشر سفر او كان بعد الفراغ من المقدمة
شرح في شرح الطال في النفس و كتب من قلمه يكون قدر مائة و خمسين الف و من تحصيله على تلك الصفة فاته في شرح خط
و هو فتح الباري انتهى و تير و روى گفته سمعته يعني المؤلف يقول است راضيا عن شئ من تصانيفي لا في علمها
في ابتداء الامر لم يتبها لي من تحرير يا سوي شرح البخاري و معتدته و المنته و التهذيب لسان المليك
بل مايت في مواضع اخرى على شرح البخاري و التعليقات و النجبة ثم قال و اما سائر الجملات في شجرة الف و اية القدر
ضحيقة القوي خط امية الروي و لكننا كما قال بعض الحفاظ من اجل المائة الخامسة نظر

فَمَا لِيْ غَيْرِ سَوَىٰ اِنِّىۤ اَرَا هُوَ فِىۤ اَفْوَاقِ الْمَقْصِدِ | وَاَرَادَ بِالنِّقَابِ الْبَلَدَ | عَلَى السَّيِّدِ الْمُصْطَفَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ

فتح القدير المجلس من غنى التواضع والرحمة علم التفسير للحافظ الكبير العالم الشهير البدر المنير المحقق الرافعي شيخ الاسلام
ابن علي محمدين علي بن محمد الشوكاني المتوفى سنة خمس مائة وثمانين في العاشر من كتاب محل ذكر اربع تفسيرات لوكيل جده ذكرش
دريجا ان كنت كما في تفسيره كل تبرؤك من الحديث وما سمعت من ابيان تفسيره حديث ودر باب خود بن نظير است
وشكش درين بنده صدر جرت تاليف نشده اوله الحمد الذي جعل كتاب المبعين كافي بيّنات الاحكام شامل المدا شرع

فقد سمعنا به وهو المسئول ان لا يكون الى نفسه الى شئ مما له يدعى انتهى المقصود منه وقد فصل الشك في المثل الاول
 شياب الممثل لمخنة بعدة التحريف وشرايطه غير نجاسة التعطيل وشيايب المشيمة تقتصر بدوم شرايطه غير التغير في التمثيل
 والموصوف بالثوب والقلب البدن يخرج شرايطه من غير شرايطه ومما له من افعالها ما ساقا للشايبين المثل الثاني
 شجرة المعطل مغروسة على شفا جوف دار وشجرة المشيمة قد اجتمعت من فوق اللدغى ما لها من شرايطه وشجرة المعطل
 اصلها ثابت وقومها في السماء وتكون اكلها كل حين باذن ربها وتغير المشيمة الاشارة الى الناس المتغيرين في الزمان والذين
 مثلت ونيزه درين كتاب ذكر شيخ خود شيخ الاسلام ابن تيمية الحارثي كرده وكفتم **نظرا**

حريث هذا اكله ووقعت يده من ليس تجزيه يدهى ولساكي فانه يجزيه الذي هو اكله حتى اراني مطلع الايام ورايت اثار اعظمه شاكها حصيا كلال النجبان ورايت حوض الكوة الصافي وهي كمدى الارمان لا ينيك	لما لك الشباى لو كنت لطيفا حبارى من ارض حران يا من جئت لادى مع الرضول ورايت اهل المدينة تمحوها محجوبة عن زمرة الاعيان ورايت اكوابها هناك كفتيرة الارال يشعب فيه مذاربان والناس لا يردونه الا من	حتى اتاح لي اكله بفضل اهل الجحيم قد جله من حران اخذت يداه يدك وسار طير نزل الهدى عساك القرآن ووجدت راس الماء ابيض مثل النجوم لوارده ظمان ميزاب سنته وفول الهه الاكاف افواذ ووايان
--	--	--

الابيات هي اصل من ضربها الرضايب انتهى من شرح الشباب سدد رطله الساهر على العدا بجره الوافر وقد نقلت
 هذا الكتاب بخطي لثقتي لاولادى وليس اقله من يهدى وولد الحمد **كتاب كادب** في حسان الحديث الابى العلاء
 حسن بن احمد الطحطاوى الترمذى المتوفى سنة ثمان وخمسين واربعمائة **كتاب الاسماء** والكنى لابي احمد محمد بن
 الحكم النيسابورى الكرخى المتوفى سنة ثمان وسبعين واربعمائة **كتاب الاشراف** في مسائل **كتاب**
 التي اقطاها لى بكر محمد بن ابراهيم بن السند المتوفى سنة تسع عشرة وثلاث مائة كتابي ست بغايت نفيس وهى اختلاف علماء
 مع الدلائل في ذكره واصحابه وروايت راوى سدد رطله الساهر على العدا بجره الوافر وقد نقلت
 اوجيل سدد الطهارة للصلاة في كتابه فقال جل ثناؤه يا ايها الذين امنوا اذا قمتم الى الصلوة فاغسلوا وجوهكم وايديكم
 الى المرفق واسطبرؤكم وارجلكم الى الكعبين وقال يا ايها الذين امنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سكارى حتى تعلموا ما تقولون
 ولا جنبا الا عابري سبيل حتى تغتسلوا ولما اخبرنا الشافعية عن سؤال النبي صلى الله عليه وسلم على وجوب فرض الطهارة
 للصلاة وانفق على ان الصلاة لا تجزى الا بالاهل والاوجب السبيل اليها حد ثنا الربيع بن سليمان قال ثنا
 عبد الله بن يحيى بن عيسى قال اخبرنا سليمان قال حدثني كثير بن زيد عن الوائد بن يحيى عن ابي هريرة رضي الله عنه ان رسول الله
 صلى الله عليه وسلم قال للقبيل الصلوة بنحو طهور ولا صلوة غير طهور **كتاب الاعتقاد والهداية**
 الى سبيل الرشاد للامام ابى بكر احمد بن الحسين البغدادي المتوفى سنة ثمان وخمسين واربعمائة اول الحمد سدد رطله الساهر على العدا بجره الوافر وقد نقلت

في صاحب اول | اروي من طرق عليا | فحدثت في هو الي | لسل باكاوليه

مجالسة لاسم يرمي وان المير يرمي المالك المتوفى سنة عشر وثلاث مائة من سنة من كتب لاسم يرمي والاشباب

وما سر النواور والاكابر يفتي الحكم والا شعارة وتخبر بعض ساحة ثمة الموانيس من كتاب المير مجالس الدعوى

لابن ابي الدنيا اوشل بن حديد مست لم تحم في الهند الاثنته عيسى بن مريم وصاحب علمي ما بدو القصبى الذي يترأس

راكب اية فاربه وشارة حسنة وهي ترصد فقال اللهم اجعل ابني مثل هذا الخ جعتي في مخفر السنن الكبري للكت

مع شمر صهر الرثبي وزير مجتبي كتابي ويكرست وصدريش لابن البازري وشايد كره ابن من است كذا الزاير اس الاصول

اختصار كرده قول الحمد لله ربنا العلي الاعلى ووروي كفته الما بعد في كتاب المجتبي واحاديث المصطفى وهو ثمة المتقول

وخلاصة ما مع الاصول في حوز عيب على سنة اقسام وفاقته هجود في رجال الكتب السنة للابن جبار محمد بن احمد كذا

المتوفى سنة ثمان اربعين مائة هجود في غريب الحديث للشيخ ابي محمد عبد اللطيف بن يوسف بن محمد اللطيف المحقق

الموصلي البغدادي المتوفى سنة تسع وعشرين مائة اوله الحمد لله في الايد ووروي كفته ابن كتاب اكرنا الكافي

كرد غريب الحديث مست تفحص كرده ام مجلس البطاقة في تخرج الاحاديث الى الفاظ القاسم حوزي الكافي

المصري ذكره البقا في شيفه مجمع بحار الانوار في غرائب التبريل والفاظ الاخبار للشيخ الفاضل المصنف

شمس الفضائل والمفاخر محمد بن طاهر الصدوق القمي المتوفى سنة ست وثمانين مائة اوله الحمد لله الذي ابرانا

لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله ورسمه جلد ست ومع الذيل والكملة ديار جلد و برغر زرية ابن الاثير ست

ورسمه جلد و برغر زرية ابن الاثير ست ومع الذيل والكملة ديار جلد و برغر زرية ابن الاثير ست

ذلك الميراب العالي سخي الشفيق المستوفى في المفاخر والمعالى قطب الاوان وتحت الزمان صغوة الحسن بن زيد المحقق

مجاود بنيت لاسم في الانام ومردا لكرام عني الشيخ علي المتوفى بن حسان افاض المفيض تقواه على الدنيا في الفاضل على الدنيا

ليكون في ربيعة لشفاعة يوم الفرج الاكبر في ذلك المقام ولا هذا المير في يوم تزل فيه الا قدم انتهى وتيزر ورويه با كفته

من اخوان الصفا ان يصحح حسنا طفي به القلم فان لك سر في في نفق من ارا جسد من الائمة وهو اني على المناس السامين

بالفساد الباهين الشنت البركرو العناد المكدرين للاوان بسيل سيف العداوان على الاخرة والاخوان المسكرين لانهم

ياكثرا الصوم والاخوان ياتى لخصاص وذكور حله اول كفته مجمع الائمة الثلث الاول مجمع البجاء بافتق صانها الصدوق

اجني صولة دولة السور المحقة العجبة الشاهرين سيف العداوان على اهل الايمان المسلمين على الرعايا اهل الطغيان بن حوزة

الشياطين الموزين المؤمنين والمؤمنات بغير الكسبية من الصديان المرحومين وواج الكفر والطواغيت العبيان النيين

شعائر الاسلام وشرائع الاحكام ومعاه التوحيد البنين جبارهم لعل في قافا عن المسلمين اهل الامان طهر الارض

من اخبائهم وارجاهم وخواصهم بغير الاحسان في انيرة اخيرة واداءهم المعروف الكفا شرهم وما همنا من ولا تهم شانت

يا كرم واربنا ما تزل النعم ويوجب النعم صلح الراعي الروية بلطفك يا قوا يا جليلم انتهى دور آخر جلد ثاني كفته تم

السم لثاني من مجمع بحار الانوار بالفتن صانها المدعي الفتن صانها من موجبات النعم وقاب عليهم ما وجب

[illegible]

[illegible]

قال اسمعیل بن محمد بن الفضل التميمي المسائي كلها كالانوار وسند ابی علی کا بحر فیکون مجمع الانوار وریستان التمیمی
این سند بیاض است و ترتیب ابواب صحیح اول او کتاب الایمان است و در آن میگوید باب فی احادیث الایمان
سند ابی بکر و علی بن القیس و تمام آن سند راسی و شش جزیره و مانند قال فی اول السند حدیث سلمة بن شیبان
هشیم شنکوفرنشایم که من نافع عن ابن عمر عن ابی بکر الصديق رضی الله عنه قال قلت یا رسول الله انما نجاة هذا الامر
الذي نحن فی قال بن شومان لا الا الله لا الله فوله نجاة مسند ابی العباس السراج محمد بن یحیی بن ابراهیم
الخطیب النیسابوری المتوفی سنة ثلث عشرة و ثلث مائة و ترتیبی بر ابواب است و حافظ ابن حجر ذکر آن در معارج
مسند ابی هریرة الامام محمد بن ابی اسحق ابراهیم بن حرب السکری السمسار المتوفی سنة اثنتين
و ثمانین مسند ابی عبد الرحمن بن یحیی بن محمد القرطبی الحافظ المتوفی سنة اثنتين و سبعین و مسند
ابن حزم گفته و درین سند از یک هزار و سصد و چند صحابی روایت کرده و بر ابواب فقیر ترتیب نموده پس سند و ضعیف است
که مثل آن هیچکس را نبوده است مسند الامام ابی یوسف مسند الامام ابی محمد
عبد بن حمید الکشی المتوفی سنة تسع و اربعین و یستقیم اولش سند ابی بکر است اول آن این حدیث است اخبرنا یزید
بن یارون قال اخبرنا اسمعیل بن خالد عن حمیس بن ابی حازم عن ابی بکر الصديق رضی الله عنه قال انکم تقرؤن هذه
الاية يا ايها الذين امنوا عليكم انفسكم لا تضركم من مثل اذا اهتدتم قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول ان الناس
اذا راوا الظالم فلم يأخذوا على يديه اوتوا النار ان هم لم يمتنعوا و در باب شصتین هجده گفته الکشف الفتح قریر حاتم
و در سنین هجده گفته الکس و الفتح بل قد قریب من قد لا یتقال بالثین للجمعة فانها متذکره است و این سند را کبیر خوانند
زیر که از وی سند دیگری انتخاب کرده و آن متبیر است مسند الامام احمد بن حنبل المتوفی
سنة احدى و اربعین و یستقیم کتابی جلیل است از جملة اصول اسلام و در بست و چهار مجلد و نسخ آن که در دسترس است و وقت
نوزده مجلد است و در وی سی هزار حدیث است باز یاد است پسران حنبل هزار حدیث و بعضی محدثین گفته اند که هر گاه کسی هزار
و مکن است تطبیق با سقا ذکر و شمار آن پس هر دو تحول صحیح باشد و ریستان المحدثین گفته نزد محدثین هر گاه صحابی مختلف
حدیث را یک گشت گویند و معنی و قصد شده باشد بخلاف عرف فقها که نزد ایشان اعتبار معنی است نه لغت و معنی
و احسن حدیث حدیث است بلکه خصوصیات نامده بر اصل معنی نزد ایشان نقل ندارد و محققان فائده و مانده که می بینند
و گویا این وجه توفیق بدین القولین است و ابو بکر قطیعی که راوی این سند از پسر امام احمد عبد الله است نیز در وی افزوده
زیر که امام احمد این کتاب بطریق بیاض جمع میکرد و ترتیب تمهید و از امام ابو حنیفه نیامده بلکه بعد از وی پسرش
عبد الله ترتیب آن نموده و اما خطای بسیار کرده مدنیان و در شامیان و فوج نموده و شامیان و در مدنیان داخل نموده
چنانچه خاندان بران تمهید کرده اند و با جلد این سند تقسیم است بر یکصد و هفتاد و پنج و نوی از حسن بن علی است که
راوی او است از قطیعی و در قاسوس گفته القطیعة کثرت بحال بغداد اقطعها المنصور اما ساسن اعیان و الله لعمروها
و یسکنوا بانها قطیعة الدقیق و منها احمد بن جعفر بن حمدان المحدث مراد با احمد بن ابی بکر قطیعی است غرض از قطیعة نام نیست

و اسامی این کتب مجمل کتب حدیث بغیر ذلک الحدیث و علی بن ابی القیس و هرودس حدیث علی ابن حدیث است ما من سلم بن یزید
 فیفسر فی التفسیر الحدیث مسند حدیث بن اسامه سابق ذکره مسند حسن بن سفیان مسند
 اعلانی مسند الحمیدی مسند الخلاف مسند الخوارزمی و هو الحافظ الکبیر ابو بکر احمد
 بن محمد الباقی الخوارزمی المتوفی سنه خمس و عشرين اربع مائه سنه فیستعمل علی الصیحان مسند الدارمی
 و هو ابو محمد عبد الصمد بن عبد الرحمن بن هرهم الدارمی السمرقندی المتوفی سنه خمس و عشرين فی ثانیین اولش باب ما کان
 علیه الناس قبل سبوت النبی صلی الله علیه و سلم من الجبل الضلال است و اول ثلاثیات او در باب البیول فی المسجد
 این حدیث است احمد نا جعفر بن یحیی بن حمید بن النضر قال سئل عن ابی الی الغبی صلی الله علیه و سلم
 فقال قام بال فی نایه المسجد قال فصاح به صاحب رسول الله صلی الله علیه و سلم کفهم ثم دعا به لوسن با دفعه علی یحیی
 و این کتاب بطلان موطأ حدیثین مشهور است بحال انکم من باب براب است در جابریس باید که آنرا در کتب
 العا بن الصلاح اندر او سانیث مشهوره و شرح الغیة گفته این فی بیث نیست زیرا که ترتیبش بر صاحب نیست و حافظ
 ابن حجر گفته و اما کتاب السنن السبعی مسند الدارمی فانه لیسن فی السنن فی المرتبه بل یوضح فی النسخه کما ان اولی سن
 این باجه فانه یصل منک فی شرح العزازی فی التکت و او شتر شعیه بالمست کما یسمی البخاری کتاب المسند الجامع الا ان
 مسند الدارمی کثیر الاحادیث المرسله و المنقطعه و المعطوه ذکره الباقی شیخ محمد بن یحیی حدیث خود گوشت که
 شیخ امام حافظ صلاح الدین العلی فی فروعیه لوقه مسند الدارمی مع النسخه بدل ابن باجه فکان سادسا کما فی
 و این سنن در نه خلی عزیز الوجود و بلکه معدوم است کاتب حروف در سنن مجری نسخ از ان در مکه منقطه منجه کتب
 شاه ولی الله محدث و دیوی یافت بشت تمام مستعار گرفته نقل آن بنجد خود گرفت ابتدای کتابت در مکه منقطه بود
 و قدری و دره بخار و قدری و درجه و حجم و باقی و در دیای شور بر مرکب بودانی نوشت تا آنکه بحمد تعالی پیش از سنن
 تا باب سکندر تمام گردید این نسخه پیش بند موجود است و معلوم نیست که جای گیر از بند بلکه حرمین باشد زیرا که باجه
 قصص بسیار جز علی ابن خلیفه نقل و دیگر یافته نشد و در بند نیز همین یک نسخه نزد شاه صاحب دیوبند در مکه و الله
 مسند الدارمی سبارت نفردوس الاخبار است که در عرف الفا گذشت مسند احمد مرکز مسند
 الروانی مسند الامام ابی عبد الله محمد بن ادریس الشافعی المتوفی سنه اربع و مائتین فی مرتب او
 امیر خجری بن عبد الله علم الدین البخاری است و جامع فی شرح آن پرواخته سنهم ابو السعادات المبارک جمیع المعروف
 بابن الاثیر البخاری المتوفی سنه ست و مائت و سله کتاب الشافعی فی شرح مسند الشافعی این شرح و در مجلد
 و شیخ زبیر الدین عمر بن احمد الشافعی انتخابش کرده و المقتضب المرضی من مسند الشافعی نام نهاده و جامع ابن مسند ابو یحیی
 بن یعقوب بن یوسف اللاحم الشافعی المتوفی سنه ست و اربعین فی ثانیین است و امام ابو القاسم عبد الله بن یحیی بن یحیی
 الرافعی شرح آن نموده و در مجلد است ابتدا فی شرح و در مکه و دیوبند و علی بن خلیفه کتابی دارد و سومی بالشافعی علی مسند الشافعی
 در بستان الخدیج غیر گفته که مسند شافعی عبارت است از احادیث فروع که امام شافعی آنرا احمد بن زکریا گردان خود بنده بیان

و در کتاب تالیف تفسیری سکه در حدیث جمع نموده شیخ آن که در عام و خاصش محمد حسن خوانده و همین نام تاریخی تالیف او است
 بعد از آن حدیث دیگر در باره سلام آن طایفه نموده بشرح و در حدیث شرح اردوی شارحی تحت اخبار از زوایای
 المتوفی سنه ثمانین مائتین الفست و این شرح و در باره حدیث طایفه و در حدیث طایفه و در حدیث طایفه و در حدیث طایفه
 خاص نام شریف المشقه فی المؤلف و المؤلف و علیه شیخ شمس بن ناصر الدین الدمشقی سماء توفیق المشقه
 مشقه النسبه الحافظ الذبی اولی الحافظ الذبی لم یجد له اقال علقه فی کلام الحافظ عبد الله الذبی الا ذکر
 و این کلام و این طایفه و این الحافظ الفرضی و غیره است و لکن اتمد فی علی منطی العلم کثیر فی الفقه و التخریج و صنف ابن مبر
 تبحر فی شرح و این مشقه النسبه الذبی اندر حدیث و این حدیث و این حدیث و این حدیث و این حدیث و این حدیث و این حدیث
 فی الزیاده علی غیره را روی مشکوة الا نوال فی باروی حدیث و این حدیث و این حدیث و این حدیث و این حدیث و این حدیث
 بن علی المعروف بابن عربی الطائی الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال
 یزید الا یطین بکماله المشقه فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال
 یا حدیث عن الحدیث فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال فی مشکوة الا نوال
 فی ایت واحد او ما حدیث الذبی و شرح از امام نووی است مشکوة المصابیح للشیخ ولی الدین ابی عبد الله
 بن عبد الله الخطیب المتوفی سنه اولی الحافظ الذبی و علیه شیخ کتاب کبیر مصابیح بنوی و توفیق ابی ابی و در و
 امام صحابی را روی حدیث نام مخرج ذکر نموده و فصل ثالث برای ابی ابی در ابی یزید و در ان حدیث و در حدیث و در حدیث
 و از تالیف آخر و در جمعه ماه رمضان سنه سبع و عشرين سیه فایز گردیده و در روی گفته و این فایز نسبت الحدیث الیه
 کافی است تالیف الذبی علی الحدیث و علیه شیخ و علیه شیخ و علیه شیخ و علیه شیخ و علیه شیخ و علیه شیخ
 بگذاشت عن حقان الحسن از حدیث حسن بن محمد بن الطیبی المتوفی سنه ثلث و اربعین سیه فایز نسبت الحدیث الیه
 الحدیث و در روی گفته گفت قبل از انتشار الفایز فی الحدیث الحدیث الاولی و علیه شیخ و علیه شیخ و علیه شیخ
 جمع اصل من الا حدیث فافترض را با علی حمله المصباح و تالیف و تالیف و تالیف و تالیف و تالیف و تالیف
 ثم ان ذیل و علیه فایز عن اتمامه شمرت عن سابق الحدیث شرح معضله بعد تنبیح الکتاب علی کل مصنف بعد اتمائه
 و این شرح مشهور طیبی است دیگر شرح ابو الحسن علی بن محمد المعروف بعلم الدین السخاوی المتوفی سنه ثلث و اربعین
 و سنه ثلث و اربعین و شرح عبد الغزیز بن محمد بن عبد الغزیز الا بهری المتوفی فی حدود سنه و تسعين و ثمان مائت و علیه شیخ
 و این نام تاریخی است از ابی امیر علیه شیخ تالیف کرده اولی ان جمع احادیث متروکه الثقات فی الامصار و شرح شیخ نور الدین
 بن سلطان محمد الرومی المعروف بالقاری المتوفی سنه اربعه عشر و الیه حدیث شیخ علیه شیخ و علیه شیخ و علیه شیخ
 شرح و حاشی را فرما هم ساخته تا آنکه در چهار مجلد آمد و شرح و شرح و شرح و شرح و شرح و شرح و شرح
 و حاشی اللغات می عربی و شرح آخر فارسی سماء اشعة الاله و علیه شیخ و علیه شیخ و علیه شیخ
 چهار فصل گردانیده اند و هر یکی که در حدیث فی المذهب آن است کرده است و در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث

[illegible]

جعل البیت آسنا وناقة للناس اربعین و در آخر آن تسبیح بسیار کرده است شیخ الاسلام ابن حجر عسقلانی رحمه الله قدس سره
 از فتای شافعی و حنفی مثل ابن حجر مکی و از بعضی نوایس مثل کبری و نویری ذم او و محتاد و یاجز نقل کرده که
 نزد اسماعیل بن عیسی از اعتبار است **منه البکاء** بالسیح الفصحیح البخاری فی شیخ البخاری و در حرف جیم گذشت
منه البکاء شرح فارسی شیخ البخاری شیخ محمد حسن الواعظ الحافظ بن ابی فوطیحه محمد بن ابی الفتح محمد بن
 الفوشانی الغشاشی المعروف بکافه و از عمر و حفظ قرآن است نه حفظ حدیث او و حد و سپاس بی حد و وقایع
 مریدانی را که بسات بلال او مقدس از و سجد و شوال است لغز و این شرح پاره اول او است از باب و الوجوه
 کتاب فضل من یات علی الوضوء و این مجلد در شفا و طبع شده در اواخر ای پیش از شروع و مقصود از این
 مناقب که از بعد و امام بخاری ذکر کرده معلوم نشد که این شرح با تمام رسید یا نه و الله اعلم **منه البکاء**
 للسید الامام محمد بن اسماعیل الامیر البیرونی المتوفی سنه ۴۵۰ اوله الحمد لله الذی امر غلیله بان یوزن فی الناس بالبحر الی علیه السلام
 و در وی گفته اند المنسک الشریف قد ربطت مسائله بالادلة الفاصلة عن التفریق و التوفیق کتب لنفسی اجماعا من بعد
 معاودة الیه العتیق ان برزقنی جمیع اشرف هدی و اقوم طریق فان لا ابتاع قد دخل من العبادات فی
 جمیع النواع و قد عارض عن الهدی النبوی کل مضطرب و مضطرب و مضطرب بالبال بخاطراتی و آخرش گفته نظم

لهذی منسک احمد و صفاته	فی حجه و رجوعه و رحيله	فاذا اردت سلاحة وسعادة
و تقیل فی الجنات خوم قیل	فالزم طریقه و کن متمسکا	بفعاله و بهدی و بقوله
ان الخبایة من المبالاة کلها	لریات الا فی سلوک سبیل	اخذ و احذر من قول المرء
یا فی بضد النص من تاویل	لا تتبعن سوی النبی حمدا	فبذا انک الله من تنزیله
ما ارسل الرحمن غیر محمدا	فینا فیضیه انباء رسول	لا یسأل الملکان من حل الذی
الا عن المختار بعد حلوله	لا عن مقال سواه من کل الور	لا عن اجتهد العباد فی تحصیل

الحاصل الرأی هنا حاصل
 احکامه التحصیل من حصول
 الی آخره قال ابن سید الدین رفیق فقیر بود در سفر حدیث شریفین را و شرفا منطقی فی الحقیقته لابن الجوزی
 و شرح دی از شیخ قاسم بن علیو بن الحنفی المتوفی سنه ۷۵۰ است در دو مجلد و در وی از هر نوع جمع نمودن آنکه
 اگر شرح بودن برای هر یک نظم قلیل خارج گشته و میگفت اندر دو خانی یعنی هر یک از من بود و در آن فراموش کردم
 اتمام نشده منظومه فی العلم بالحديث للشيخ الامام محمد بن سعيد سفر المدنی اوله نظم

الحمد لله العظیم الشان	من انزل القرآن ذا المثانی
------------------------	---------------------------

جمیع بابانش یک صد و یک بیت است و فقیر از نظم مؤلف ترا نقل کرده منع الموانع علی سؤالات جمیع الجوامع
 و این بی است سوال است که بعضی از ان بر من او است و از ان جواب داده اوله الحمد لله الذی اسس قواعد و بنیان
 منهاجر الایته باجر شرح صحیح مسلم بن الحجاج النوی منهاجر السنة و من تلح الجندی فی شرحه بلال الله

وانه المصحح للسو والعدل الروي في الفقه السوي محمد السوي على اوله الحمد له جدا لثاكر من ترتيب موخرت
 دوران عاوية راتار وقايع سم به وده منعه العمال للشيخ حسام الدين علي الهندي المعروف بالهقي اوله
 الحمد له الذي حير الاسان بقرحة مقفلة عن سا الخلوقات وطرس علم المكسول تفصيل الحملات بيمين المدمات وترت
 تعاريف الاشياء على حسن النسق الترتيب قيد توار والاعاير والمعايير في الحصول التوفيق وروي كفته لماريت
 كن لاسامع الصعير ورواية تاليه شيخ الاسلام عبد الرحمن طلال الدين السوي على التناهي اجمع كتابا في دراست
 وموارد ما واصل ما طالعها وموارد ما حظها الى ان ارتسا ما ودها مسومة معصولة لتفسير توار بمقوله ما مستقولة
 لتسهيل حظ الاعاير ونعم المعاني وتيسير الاطلاع على الموارد والمسا في مرتا اسامي الكنت الاوانع العصول على
 سم ترتيب مانع الاصول بوجبة سم العمال في حسن الاقوال واوكر ديسا الكتا من المدكورين رموزها كما اطلنا
 عا الاكون تار كما س الكتا من تيا على طي الاما تار السد قال المصنف المبيد في احدثت للعا كاسا
 المصنف الحاشية شرح صحيح البخاري شرح في بحيم المسجل الروي في احدثت السوي للشيخ الامام بدر الدين محمد
 س اراهم بر بعد الدس حاشا الكتا في التناهي المتوفى منه ثلث وتلخيص وسبع مائة مختصر اوله الحمد له الذي اوضح
 المعالم الستة سبيلاد وروي علوم ما كدبت ابر الصلاح والتجسس بموه وجري را افرده وديك مقدمه وديا طر
 مرتب كره در تعريفات اقسام من فسد واسما في حال كويت تحمل حديث بروي ترحي مت ارتفع سر الدين محمد
 س الى كرس حاشا المتوفى منه تسع عشرة وثمان مائة مكنيه كالمعي في فادات من تخرج احاديث الهداية
 للرويعي للشيخ قاسم بن قطلوبغا الصفي المتوفى منه تسع وسبعين وثمان مائة مدية السالكين لعية العاوية
 في شرح حديث الاربعين اوله الحمد له المتوفى مائة وصمات واهل العا لجملة يث به حديثين تستل حصول احدث
 المني في الكتي لجمال الدين السوي على المتوفى سنة ولهم من وافقت كنية كنية روحه من الصفا في احدثت
 وله من حاشا من الصفا مائة وعشرين موارد الظمان في روايات اس حاشا في احدثت موافقا
 الاية بحسنة الحافظ للحافظ صيا الدين ابي حسان محمد بن عبد الواحد المقدسي الذي شقي بالحسبي المتوفى سنة ثلث
 وست مائة وعد آخ بهت حديث مست كراي شمس النوادير وروفي ولسا في اتفاق كره اذ الموافقا
 في احدثت للحافظ ابي القاسم علي بن عساكر الذي شقي بالموافقة من اهل البيت الصفا مائة ومارا كل فرق
 في حق الآخر للحافظ ابي سعيد الخليل بن علي بن كحويه الرازي السنان المتوفى سنة خمس واربعين اربع مائة ختم
 الصفا مائة واربعة اقسام محمد بن عمر الرضوي المتوفى سنة ثمان وثلثون خمس مائة سمه في الاسانيد التكرار في
 على اصول الاثار المواهب اللدنية على السائل الحمد للشيخ ابراهيم النجاشي في ترحي من قري مصر الكوفي
 سنة سبع وسبعين في ثمان مائة اوله الحمد له المستوح كل كمال ابر حاشا ليه تمارك في سوط وديك ترحي وروي
 ترحي كدب على ترحي وروي ما يصاح ابراسما في حال تحقيق معاني وشرح حريه بل حريه كس ابرام وسدقا
 ترحي حاشا في ثمان مائة واربعة اقسام محمد بن عبد الواحد المقدسي الذي شقي بالحسبي المتوفى سنة ثلث

فی منه فاکتة رسول الله صلی الله علیه و آله کما کتبت اجماع شیعته است بر آنکه مکرر مدینه فضل بقیع اندواید و کشته بر سر آنکه
 کو فضل است از مدینه و ماکه کس آن گفته و خلاف و غیره بقیع شریف است چنانکه فضل است از جمیع محلات از زمین آن بقیع
 مکرر شریف است که چون چهرین معروف بدو عرف بنویسند مکه وسط البلاد و الله عرف بالعباد و آن بقیع
 و در باب جاه فی هفت شریف رسول الله صلی الله علیه و آله کما کتبت شریف حضرت تالی زفرم را استاده و باوجودی از آن بر
 بیان جواز بود و در حق وی این فعل مکرر نیست بلکه واجب است پس قول مسنونیت آن اتباع الله صلی الله علیه و آله
 ساقط شد نیست علت آنکه نسخ و تضعیف نمی نر که جمیع ممکن است و بعضی بسوی آن اجزای زمین آنکه نمی ممکن است
 و شریف از زفرم مقید بود و دست باینکه نمی مطلق نیست بلکه عام است و شریف از زفرم قائما فردی از افراد است
 پس نمی آنرا شامل باشد و تقاضا حاصل شود پس محمول بود بر بیان جواز و استدلال بر عدم کراهت لفضل صلی الله علیه و آله
 غیر سید است زیرا که تمام صحت غیر و در حق بنیاد صلی الله علیه و آله می تواند شد و محافظ این القیم بعد از مکرر شریف
 قائما گفته مسنون است برای شارب قائم گفتن اللهم صل علی سیدنا محمد الذی شرب الماء قائما و قاعدا زیرا که این
 ضرر و زیاده و حکم گویند تحریک هر دو ابهام پای و دفع ضرر است انتهى المواهب اللدنیة
 بالمخل المحدث فی السیرة النبویة للشیخ شهاب الدین ابی لهباس احمد بن محمد بن ابی بکر الشافعی
 المصری الشافعی المتوفی سنة ثلث و عشرين و تسع مائة اوله احمد الذی اطلع فی سماء الارض
 شمس انوار سائر النبوته الحمد و مجلد است در اسلام و دین باب کتابی مثل او بعد از
 تألیف نشده اخت شفا فی خاصنی عیاض است بلکه امثل از و در کشف الظنون گفته
 هو کما جلیل القدر کثیر النفع لیس له نظیر فی باب تریب علی عشر مقاصد و قال فرغت من تصنیف هذه السیرة
 در بلاد هند خلیل عزیز الوجه و الوجود و اول اشاعت آن درین مکه از شیخ علی حقی نزل مکرر صورت گرفت و من سن
 سنة ثمانیة فله اجر و اجر من عمل بها شیخ عبد الحق دلووی در زاد المستقین نوشته اند شیخ علی حقی بنیاد آن آفریده که کتاب
 مواهب لندی داشت آمدند و گفتند شنیده شده است که پیش شما نسخ از مواهب است ملک شماست یا وقت
 آن فقیه از بیان آن افتخاض کرد و نخواهست که بوقعت آن اقرار کند فرمودند هر چه باشد مبلغ آن بچند رسیده است
 گفت بسمت ابراهیمی فرمود این بی ابراهیمی است نیت شما کرده شده است این ابلیس بدو نوشته را با دین بید بعد از آن
 متعدد از آن است کتاب فرموده شد از آن بکلمات فرستادند اصل نسخهای در یارهند و آن کتاب نسخه ایشان است که بکلمات
 فرستاده بودند انتهی شرح حافل منروج مواهب لندی از امام علامه محمد بن عبد الباقي بن یوسف از زرقانی المالکی
 المصری المتوفی سنة ثمانین و عشرين مائة و الثمانیة در هشت مجلد و درین نزدیک است که در محروم هر قبایل که
 در آن اکثر است و در آن کتب و سیرت و صفات شریفه مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم جمع کرده و جزا و اسد خیر و جود
 اول شرح ابراهیمی است احمد بن محمد بن ابی لهباس اخبرنا عن الناس و روی گفته اما بعد هذا الکتاب لم یلیه منی راجع
 ولا رغب فی فی تعدد راجع انما تعالیس یعنی فریضه المواهب فاه و دعت لقائیس بهای متافس فی شرح السیرة النبویة

و در کتب اشکلتهاست که در حدیث السیرة و المحمديّة تحریر عقیده معاویة الساطع بنیادی است پس باید که انصافاً بفرموده
عالم انسان را به این قوی بکار و شغلی مخصوص علوم نیست که شرفی آتی در او باشد و او را مانند تفرقه الملایک العاقلین
و همانسان الشاهدین فی المسود المتوفی عنه همان الک است برتر و بسیار و عالم البصیرین علی الملایک است و ما تبتلوا لانا
نوع البصیرین علی انما وی الکی المتوفی عنه سائر من حشره و العالیه الشیخ امراهم پس محمد البصیرین فی الحشری الشیخ
المتوفی عنه و بعدین البصیرین انما یصلح الی البصیرین علی علی الشیخ امراهم فی الحشری الشیخ المتوفی عنه و بعدین البصیرین
باصطلاح علی الملایک فی حشره و بعدین البصیرین انما یصلح الی البصیرین علی علی الشیخ امراهم فی الحشری الشیخ المتوفی عنه و بعدین البصیرین
سعد الرحمن علی المعروف بان الحوری السعدای المتوفی عنه و بعدین البصیرین انما یصلح الی البصیرین علی علی الشیخ امراهم فی الحشری الشیخ المتوفی عنه و بعدین البصیرین
و ذکر کرده و مراد موصوفات اعداد است و مراد است حد و اولش چهار باشد که در حدیثی که در دو قسم حدیث است که در حدیث
شوم در حدیث است و مراد موصوفات اعداد است و مراد است حد و اولش چهار باشد که در حدیثی که در دو قسم حدیث است که در حدیث
علی التعلیم حد و اولش اربع باشد و مراد موصوفات اعداد است و مراد است حد و اولش چهار باشد که در حدیثی که در دو قسم حدیث است که در حدیث
نسباً و کما مراد موصوفات اعداد است و مراد است حد و اولش چهار باشد که در حدیثی که در دو قسم حدیث است که در حدیث

والکثر الجامع فیہ اذ حرج

الطلاق الصلحا عي اما العرج

[illegible]

بود در بیان متفرق گشته و هر یکی از آنها مصیبت نارون گفت و فضا گشتند و ابا عبد الله و آقا بن محمد و طبقات
از مالک آورد که وی گفت چون مخصوص آدم را گفت که اراده من چنان است که این کتاب را نویسانید و نسخه ازان
در شهرهای از اصحاب رسلمانان بفرستم و ایشان را حکم کنم که بران عامل باشند و تحوا و نکند یعنی این کتاب گنجینه ای است
چنین کنشیر که اقادیل سوسی مردم سابق شده و اندادیه را ساعت و روایت کرده اند و مردم فوجی اف کرده و با آنچه
نایشان رسیده و بان متدین گشته بهتر از آنست که مردمان اجمال ایشان با آنچه اهل بیرون اختیار کرده اند بگذارند و
فنی عقود و بجان تحقیق زهری گفته امام اول مؤظرا برده و هزار حدیث شتمن کل کرده بود و بعد از آنکه بسته انتخاب میفرمود
تا باین حد رسیده تا امام در قریحیات بود و مؤظرا مسوده بود و هذا نسخ بسیار دارد و در هر نسخه ترتیبی دیگر یافته شده و این
فراخورد و در هر نسخه ترتیبی اختیار کرده و هانج انج شد و در احادیث هم تفاوت قیاسی است و معذک و در بعضی
و شهرت و قبول ارفع شده و ابو زرعه را زنی گفته اگر شخصی سوگند خورد و بطلاق زن خود که انچه در مؤظراست بنویسد
صحیح است حاشا شود و این حق و اعتبار دیگر است و بکلیست حدیثی را در بعضی کتب و ابیات گفته اند که این حدیث در کمال

ويسلك سبل الحق في طلب

[illegible]

[illegible]

باب في بيان ما كان عليه قول القائل في هذا الشرح من تركه واداءة الاخبار كما هو عليها
 تأشير الحديث منسوخا وارت ترجمته المصنف قبل التبرع وفي كلامه استماعا للشارح على سبيل الاختصار
 والبيان فيكون كذا في قوله تعالى واعلموا ان الله لا يهدي القوم الضالين

[illegible]

٤٦	حديث لوان الميث لودني باسمه	لا يصح حيانا ما صمد القدر	٤٧
----	-----------------------------	---------------------------	----

[illegible]

مرقیاس با وجود ضعف خبر و ارسال وی و اما امام مالک پس از آن مقدم میکند حدیثی را در حدیث و بلاغات و قول
 صحابی را بر قیاس پس چون نمی باشد نزد امام احمد و در سلفه نقل می شود که قیاس را قبول نمی کند از ایشان می شناسد و در حدیث
 عدول میکند و بعد از آن حدیثی که قیاس است و احتمال میکند آنرا برای ضرورت در کتاب خال گفته شافعی را از قیاس
 گفت تا ایضا را از عند الضرورة پس این هر پنج اصل از اصول فتاوی ماوست و بر دست و در وی و گاهی توقف میکند
 و فتوی بنابر قیاس را در نزد او و اینها اختلاف صاحبان را بینای بر عدم اطلاع خود را از حدیث بر اثر یا قول یکی از اصحاب
 و تابعین بود و شدید الکره و المنع برای افتاد که در سلفه نیست و در آن اثری از سلفه چنانکه گفت بعضی اصحاب خود را
 ایضا که آن تنگنمی سلفه پس که قیاس امام مالک پس شدست و تنگنمی قیاسی حدیث و اصحاب مالک را در حدیث و بعد از آن ایشان
 و منع میکرد از اشتقاقی که در غیرش از حدیث است و بنای میکند بر خود را بر این حدیثی دارد و عمل لغوی آن را بر این
 امام احمد از این حدیث سیدم اجماع را عمل الشیاء اجماع را عمل الشیاء اجماع را عمل الشیاء اجماع را عمل الشیاء اجماع را عمل الشیاء
 شنیدن خود را احمد را که پرسیده میشد از بسیاری از آنچه در وی اختلاف در علم است پس میگفت لا ادری و میفرمودند
 مثل ابن حنین فتوی حسن از او چه قدر آسان بود و بروی اینکه بگوید بنیاد آنهم گفت بعد از این احمد و رسائل خود
 شنیدیم چه در سلفه میگفت گفت عبد الرحمن بن حماد پرسید بروی از اهل عرب مالک بن انس از سلفه فرمود که اگر
 گفت تو میگوئی لا ادری فرمود آری برسان کسانی را که در آنچه اند که من نمیدانم و بسیار است که میگفت سئل غیر می اگر
 میگفتند از کدام یک پرسیدیم فرمود سلوا العلماء و مروی را بعینه نامی برداشتی کلام اعلام الوقفیر و آنچه در وی از
 اصول خست امام احمد کرده و بعین اصلا اصول فرقه توحید و اتباع این همان است و در سایر پرسش کسی که برین اصول
 اطلاع ندارند و احتمال آن را برین گروهی شروه می بینند امری جدید گمان کرده تحت احداث عقائد می زنند و اهل آنرا
 و گاه بعینه مانند و صاحب هم عرفی گفت با جمل سابقا امام احمد پیش از احصاست و جمعی از اهل علم در ترجمه و وی کتابهای مستقل
 تألیف کرده اند و او را وی مسند که فرصت تبیین و ترتیب آن نیافته مصنفات دیگر است از آنکه من تفسیر
 بسیار و مبسوط و کتاب الزهد و کتابناح منسوخ و دهک که در حدیث و حدیث شعبه و فقهاء اصحاب و تالیفات و کتابها
 و کتابستان الحمد غیر گفته این همه تصانیف و در اصول مذہب و ماخذ آن واقع نشده مثل موطا بلکه از قبیل فوائد و بیست
 که سایر محدثین در آن با وی شرکت بلکه تفوق دارند استی و وفاتش روز جمعه و از دهم ربیع الاول قریب سیر و خمس
 و قریب ربیع الآخر سنه و صد و چهل یک هجری در بغداد بوده در مقبره باب حرب فون تند و باب حرب منسوب است
 بحرب بن عبد الله یکی از اصحاب ابی جعفر ضرر و در حدیث و تفسیر و بعین پایدار و قریب امام احمد در انجاشه و سیر
 نیز از او و دیگر که به و چون چهار سال از آنکه امام احمد در حدیث و حدیث که مراد و حدیث هر از آن بود که گویند روز وصال او
 بیست هزار نفر را و بیست و دو چوبیس سلطان شدند قالا بن خلکان ابو الفرج بن الجوزی در کتاب اخبار البشر با اشارت
 انجانی در باب چهل و ششم ذکر کرده حدیث ابراهیم الحری قال ایت البشر الحانی فی المنام کان خارج من باب مسجد الرضا
 و فی کسبه می تحرک فقلت فاعل ما سیک قال فخر الکفرنی فقلت ما فعل الذی فی کسبه قال فقلت قد علم عینا الباری و قد رجع

یازده ساله بود که در طلب علم شروع کرد و سفرهای گریه در صوفیه و کوفه و مشاوری و دیور و چارمن ری و جازان و انوشیروان
 صاحب علیه اوسعه و بالی و قاضی و محسن بن سنان و غیره ملاکستاد و در وقت امان و احوال و احوال قاضی و احوال طریقه
 و غیره کامل کرد و در آن وقت که در کوفه بود و در آن وقت که در کوفه بود و در آن وقت که در کوفه بود و در آن وقت که در کوفه بود
 و محمد بن رزق و طعانی و دیگر احوال این فن را در نجف و اوسه و سرسنة و آمد و صبح بخاری و در کوفه و طریقه و نجف و کربلا و کوفه
 روایت بخاری است در پنج روز و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 شهادت گدایده و در روز سوم از یاشنت تا سه شنبه از عرب تا صبح خواهد رفت و تمام بود و در آن وقت که در کوفه بود
 و حمارت و در قرأت از کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 حدیث و اوقات خود و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 در صبح و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 شنبه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 آب منگ و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 روایت کند و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 او متصل از حقایق باشد هر ساعت او را باشد و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 و طریقه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 که در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 تا در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 از طریقه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 معاویه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 عرو و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه
 و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه و در کوفه

ان کتبتی الزناد حصا	لا من دیاک والمعاد	شخالف النفس فی حواها
ان الطوبی جامع المساد	الشمس تشنه والدن تحک	والدر یصحات والمجان من فیه
ومن سر فی طلام اللیل معتکر	نوحه عن صیاء الدن لیسیه	تقیم الکفوف عن عینی سونی قمر
حسی من المکن طوادک القهر	عجل فی وادی قد تملکه	وحار و حرمی مالی ع و صطار
والشمس ارب منه فی تناولها	وجابه الخطا صلالی الطور	وددت تقبیلہ یوما محاکفة
حصار من حاطی فی حن اثر	و کمر حکیمه لای اطله ملاحا	ورج دالکریه ایه مسر

لا تظن اننا الدنیا الرخر فها ولا الذیة وقت بجلت فرحا
 وفضله بین الخلق قد وفعلا کوشا رب عسلا فیہ منینه
 کما لدر اسج شی فی تقبله وکمر تقلد سیفا من به دینا

چون بپارشد بخلیفه گفته فرستاد که من هیچ وارث ندارم مال من بپریت المال میرسد اگر از من باشد من از او بخود
 بشد صرف نمایم خلیفه فرمود مبارک است هر که شما بهار او قضا کرد و جمیع اجناس مال او را راه خدا صرف نمود و بنتم فخر
 سینه پارسد و شخصت و شرف و وفات یافت و معالی گفته در سوال انتقال نمود شیخ ابو اسحق شیرازی که از شما
 مشایخ شافعیه و جامع علوم ظاهر و باطن بود جنازه او را بردوش خود گرفت گویند از وی انتفاع بسیار حاصل ساخته بود
 و در تصانیفش مراجعت میکرد و خطیب در وقت خود حافظ مشرق بود و ابن عبد البر حافظ مغرب لطفا آنست که هر
 دو کمال انتقال کردند محمد بن بن النصار و تاریخ بغداد گفته که ابو البرکات انجیل بن ابی سعد صوفی گفته گمشد
 ابو بکر بن زهره صوفی گوری در جانب قبر بشرحانی برای خود ساخته بود و هر هفته آنجا رفته در وی خواب می کرد
 و قرآن بخواند چون خطیب انتقال کرد و وصیت نمود بفرزند خود بجانب قبر بشرحانی اصحاب حدیث نزد ابن زهره آمدند
 و درخواست نفر خطیب بن ابن زهره نمودند وی سخت متنوع شد و گفت جان من که از شما برای خود ساخته ام قسم از من
 گرفته شود چون این حال بدیدم نزد پدر من ابی سعد آمدم مابرا بگفتمند والد مرا و از نزد خود خوانده گفت که ما اینگونه
 که شما این موضع قبر را بایشان بدهید و لیکن این بگوید که اگر بشرحانی زنده بودی و شما در پلوی او بودی ابو بکر
 خطیب می آمد و در جای فرود تر از شما می نشست آیا شما را خوش آمدی که از وی بالاتری نشستی گفت نه
 بلکه برزاحتی و بجای خود او را می نشاندی گفت بپندین من وقت نیزی بایطی شیخ ازین جر ف خوشتر بودی از من
 پس ابو بکر بشرحانی را بفرمود که در نقیصی از شما بگذارد بعد از وفات او خوابید و از انشای پدر بگفت تا بی او می خوابید
 ابو العباس با احمد بن احمد بن محمد بن عیسی البرنی القاسمی المعروف بزروق روزه نشدند وقت طلوع آفتاب
 بست و ششم مهر منتهی شد و چهل و شش متولد شد مادر و پدرش قبل از سال و هفتم قضا کرد و نماز عظامی که مال
 دیار مغرب مثل قوری و محاسنی و امثال ابو عبد الله و غیره امام ثمالی و ابراهیم تازی و سیدی و سخاوی مصری و غیره
 و دیگر بزرگان آنجا اند علوم کرده شیخ وی سیدی زیتون در حق او گفته که وی از ابدال است و با وصف علو حال باطن
 تصنیف او و علوم ظاهر و نیز نافع و مفید و کثیر افتاده از انچه جاشیه او و جمیع بخاری است که نمایت جریته واقع شده
 و شرح رساله زید رفقه مالکی و شرح ارشاد ابن عساکر و شرح مختصر خلیل در فقه مالکی و شرح قرطبه و شرح عافیه و شرح
 قدسیه است و چند شرح بر حکم شیخ تاج بن عیسی الداند الاسکندرانی و شرح عز البهر و شرح مشکلات حزب کبیر
 و شرح حقائق المقری و شرح اسرار حسنی و شرح مراد ابو العباس احمد بن حنبله و غیره و فیضیه کافیه و مختصرش احادیث
 المسکین علی الطريق القیم و التکلیم قواعد التصوف و این در غایت خوبی و حسن واقع شده و حوادث الوقت که کمالی
 نمایان نفیس در صد فصل در رویداد فخری و وقت رساله مختصره در علم حدیث و در اسلکات بسیار با حباب خود
 در آوای که در مواضع و لفظ الفسلوک نوشته بالجمود و جلیل القدر شاعر بکمال فضل او فوق الذکر و الوصیه

ابو بکر بن عبدیرحموی خود و هشت سال نمود و ریح ابن النخار علیه صفراوی است هم دلالت دارد بر این
 نمیدانم که کسی از صد سال تا ارجم بعد سال سید باشد تا بنزاده بران چه رسد سوای قاضی ابوالطیب طایبر
 بن عبدالطبر که وی یکصد و دو سال زیست و نسبت خلفی بسوی جد او ابراهیم سلفه است که سیدین معل
 و فتح لام و فا و در آخرش باست و این لفظ عجیب است و سنی آن بحر ثلاث شفاء است زیرا که یک باب او
 مشقوق شده مثل و لب گشته بود سوای آن که بیکر اصلی و اصل در وی سلب است با بدل آن فانی سلب و انصار اعلم
 ابو عبد الرحمن احمد بن علی بن شعیب بن علی بن سنان بن بکر النسائی بهر دو مکتور بهی بد نسبت است بسوی
 نسائی که شهری و ریخ اسان است گاهی عربان و درین نسبت نسوی گویند و بهر دو ابواب بدل نمایند و موافق قیاس
 بهین است و لیکن شهر اول است ثلاث وی در سال دو صد و چهارده یا پانزده یا بیست یک بوده علی اختلاف الاول
 وی یکی از خاندان حدیث و ائمه فقه و مقدم و شارالیه و عمده و قدوه و امام زمان خود است با اختلاف شیوخ که بار و
 و بخراسان و چهار و عراق و جزیره و شام و مصر و جزآن رفته اول حلت او در عمر پانزده سالگی بود بسوی خدیجه بن شید
 و نزد وی یکسال و دو ماه مکث کرد و کسب علم حدیث نمود بعد از خد مت اسحق بن ابرویه و علی بن شرم و محمود بن یحیی
 و ابو داؤد و حسیبانی فاخذ کرده و رعایت نموده و بعد ازین امام احمد بن حنبل اطلاعات کرده و طحاوی ابو بکر بن السی
 و ابو القاسم طبرانی شاگردان او بودند بهر شافعی داشت چنانکه نسائی و بران حال است ابو علی نیسابوری گفته
 چهار کس از ائمه حدیث در وطن مصر خود دیدم و اول نسائی را نام گرفت و ما که گفته نسائی در زمان خود افتد
 مصر و اعوان ایشان بصحیح و سقیم آثار و رجال بود و ذره بی گفته بهر حفظ من سلم در قطنی گفته وی مقدم است بر کسی که
 مذکور است و علم حدیث و جرح و تعدیل و آتش در زمان خود و او را کتب حتمه است و حدیث و علل و کتاب سنن شریف
 آنهاست ما که گفته کلام او بر فقه حدیث بیشتر از آن است که ذکر کرده خود و هر که نظر کند در کتاب سنن می حیران شود و حسن
 کلام وی و دیو در رعایت و مع و از نیاست که در سنن خود و روایت میکند از حارث بن سکیان که عالم صالح و قاضی مصر بود
 باین طریق فرقی علیه و اناسمع و نیکو بی حد شنوا و خبر چنانکه در هر کلام روایت از دیگر شایخ خود میگوید زیرا که بیان و
 و حارث به بعضی جود خوشنوی بهم رسیده بود و مجلس می ظاهر شدن نمی توانست پس بهر کلام روایت او در گوشه
 خانه پنهان شده استماع حدیث میکرد و در جمعی که او از حارث داشتند و شخص خود را بروی ظاهر نکرد عراقی گفته در هر یک از
 استماعی است در تخریج احادیث از آنها یکمیکه مختلف فیه اند و وی گفته که متروک نمیشود نزد من هر مگر آنکه اتفاق کنند
 همه بر ترک وی و اما اگر یکی توثیق کند و دیگری تضعیف ترک نمیکنم و را بهجت تشدید بعضی و میگویند که ابو داؤد و
 باین سلسله بود و در بعضی مواضع که ابو داؤد و ترمذی اخراج حدیث کرده اند نسائی از آن ابتنا جی نماید بلکه از اخراج
 حدیث از بعضی رجال تفهیم نیز تنجیب میکند و با بحدوی یکی از بزرگان حدیث است معاطبت داشت بر صوم و داؤد
 و باین نهایت که ابجاع بود چهار زن داشت و نزد هر یک یک شب میگذرانید و سرسری نیز بسیار بود و قاله ابی جاسر
 و ابو سعید و تراخ میگذراند قدم او و نسائی در مصر قریا بود امام در حدیث فقه شریف حافظ و این گفته اگر شریف

افسوس امام شافعی را جمع نمود و در مجلد و از مشهور مصنفات او مناقب شافعی و مناقب احمد بن حنبل و غیره که
 واقع بود از دنیا بقلیل امام الحرمین در حق وی گفته ما من شیخ افی المذهب الا اولاشافعی علیه سته الا احمد البیہقی
 فان له علی الشافعی منه و یومو اکثر الناس نعم المذهب الشافعی و او را در نیشاپور طلبیدند برای نشر علم پس آنجا رفت
 و بود بر سر ت سلف و جماعتی از اصحابان از وی اخذ حدیث کرده اند منهم زاهر السخاوی و محمد الفزازی و عبد المنعم الشیخ
 و غیرهم و لا آتش در شعبان نه سصد و ششاد و چهار بود انتہی و درستان الحشرین نوشته که وی مجموعی ای که ششم
 و با و ستم این جمیع تحفه علو است که ارد و شش و شانی و جمیع ترمذی و ستم این با جند نزد او نبود و بر احادیث این هر
 کتاب شافعی اطلاع دارد و علم و حق تعالی برکت خلیفم داد و قوت فهم کمال عطا فرمود و از وی تصانیف عیسای و کتار
 که مثل آن تصانیف از سابقین و نواد و از جمله تصانیف گذشته و فاضله وی کتاب الاسماء و الصفات و مجلد است بسلی گفته
 لا اعرف له نظیر و کتاب الاشعار و یک مجلد و کتاب الحیوان الکبیر یک مجلد و یکی گفته من یوگند ریخو رم پر که این کتاب را
 و عالم نظیری نیست که کتاب از یک مجلد و کتاب الصغیر فی الترمذی یک مجلد و اربعین کبری اربعین صغری کتاب الابرار
 و دیگر تصانیف بسیار دارد و در تصانیف خود نصرت مذہب شافعی نموده و بتایید او رواج این مذهب با گذاشته جامع فخر
 در فتوح حدیث و علل و فقه آخ و وجود جمیع میان احادیث مخمضه و چون در تصنیف کتاب معرفۃ السنن الاثار و شرح
 یکی از مصنفی خواب یک امام شافعی در جالی هستند و در دست ایشان چند جزو از این کتاب است میفرمایند که امام زمان
 کتاب فیهما بر پشت و جزو فیهما بخوانند فیهما دیگر نیز امام شافعی را خواب دید که در مسجد جامع بخون نشسته
 و میفرمایند که از کتاب فیهما حدیثی بقی فلان حدیث استفاده کردم و محمد بن عبدالعزیز بن زنی فیهما شکر گفته و زنی خواب منی
 که یک شوق از من کن مانع میسر و کرد اگر آن رخ نیست نهایت در شش که چشم فیهما میکنند بی کم این چه چیز است و ششگان گویند
 که این بی در حق تصانیف فیهما است که در با گام با مقبول شد گاهی این شهر هم سیکو در جنب بیت از نظم و سیمیت

من اعترف بالمولی قدام الجلیل	ومن نام عن اهل سواہ ذلیل	ولو ان نفسي من ذبراها مليک
مضت عمرها في سجدۃ للجليل	احب من احاة الحبيب باوجه	ولكن لسان المذنبين تحليل

وفات او هم جادی الاولی سنہ پانصد و پنجاه و شصت در شهر نیشاپور واقع شد و او را بوقی نهاده و بقرق آوردند و خور و جرد
 مدفون کنند بقی نسبت به بقی است که نام چند در دست متصل هم دست که وی نیشاپور جمع آن با عا بقی گویند که این
 و هر سال در رواج و ملی و کلان ترین آن مات خور و جرد دست بقی بقی انتی این خلکان گفته خور و جرد بضم خای جرد و کوا
 سین فتح راجی ملتین سکون او و کسر جیم پسترا و وال ملتین است بکنانی فتویم البلدان و اعلام اللباب العدا علم
 ابو جعفر احمد بن محمد بن سلامه بن عبد الملک الازدی المجری المصری الطحاوی تلک ادبی است از ویات عصر
 قبلیه مشهور است از قبائل من لا آتش کردند و صدوسی و شصت بوده و ابو سعد سمعانی گفته در صد و شصت و نه و بوی و جرد
 لیلة الاصله فخر لون بن سبع الاول و است حدیث از مارون بن سعید ابلی و یونس بن عبد الاعلی و محمد بن عبد الحکم و محمد بن
 و جماعه کثیر از تلامذہ این مذهب را در آن روی احمد بن القاسم شافعی ابو بکر مقرئ طبرانی و محمد بن بکر بن مطر و جرد دیگر از ثقات

ولسان جمعی بالقرام سترجم لم یعلو ابن الهیوی لکنهم لا مواعیل لافهم لم یفقهوا ما شاهدوا ذلك الجبال وقد یلم یا من له سنن واثار اذا انما الصلوة علی النبی فانه ایا خیر خلق الله دعوة مذهب او یا باک اسمی مناسی اسند الکلیت شعر هل الیقین لیلۃ وهل لی ان اروی اشقی اسعد فیارب حقق لی رجائی فانی بتوکید یجوز ما کذ لیسعدا نوشت موش این ست فظهر و یا اما ما للوهری یا به ورود ما فاک به فی السقال فهل ان فی مسند ما اذعی جواب ما ضمنه فی السؤال	الام العواذل کل صا د للفتا لا مواعیل لافهم لم یفقهوا ان ابرو فی بالملام فان لی وانا الا صم عن الملام وحمعوا تلیت بری الا عی ونفی المد یبدی به الذکر الجلیل وینحدر تخوف من نار التحمیر توقدا وانت الذی جنبش اطرق الروی بلکذا شفی ذ اللغول المفتدا وانی لصا صا صا صا صا الخاف بان اقصى طولیاد اطرا اندر درستان المحدثین گفته شیخ شمس الدین صریح بجانیه حافظ ابن حجر سوال نمود نشد من اقصى البلاد الرجال ابن الحاد الشافعی اذعی الخبر المرویی حقایق کمال بین رعایک الله یا سیدی فی الحال الماضی کذا فی المال
--	---

این حجر ودر جواب آن پیرماین چند بیت نوشته فرستاد بلیت

هلا لجا بهنما ذات الحال من المر الفرقه بعد اعتلال یم الی العزبة قلنا نسحر نماد که غراب که ربأ رجال ن طریق فیها اضطراب وک فنا مغر شمس الدین ابو عبد الله علی بن ابی الیثان بن خضوب بایک دیگر و درود و دعا و تالیف و اشعار و کتب و این مندی حدیث ظریف بمنکر گفته کذا بان جمیعاً من یصدق منا نار ای آن رسد که برین شالی بنام شده بود سیلان کرده قریب بقوطش پادشاه حکم فرمود که آنرا هم کرد و باز بنام	بالقش یز هو ثوبها بالصلقال تسأل هل جاء لنا مسند من مال عن العنق فی الکف مال اخرجه احمد و الموصلی یخلو من الضعف حل کل حال یقول ذاک هو فی ذایقول اسر انیز از لطافت او آنست که چون سلطان بدر شد مؤید بیت کرده تمام نمود و منار
--	---

الحفی علی التفسیر من	البشر	لذ کان فی کل علمایه ظهور	وما العباد کمن قد جاءه الکندر
یحوی وجهه	ع	وکل وقت تری الاخیار وقد هو	ولاحسرة فيه النار تنفس
شعی علی	ع	توی لهم خلف کلا ولا نظر	وان تکن اعین کلا سلام خاصه
اشام بعد اخر	ع		
فی	ع		
تأخا فلیل بذهب الاثر	ع		

احمد بن صالح المصري ابو جعفر کلي اخضاط سمرقني ائمه مذکورين
 و امام فقيه متقن را شرح در حديث و سلك كن امام در قرآن فقه و نحو و در شرح قانون قرار است کرده و از ابن جریر
 نیز بخاری و ابو داود و از زونی روایت کرده اند سیوطی گفته و کان بری فی الجنب اذا لم یقدر علی المسار
 لیه یؤخذ و یجزیه در ستمه سبعین مائه متولد شده و در فقهده ستمه شان اربعین مائتین فغانه یافته
 الطاهر احمد بن عمرو بن النضر الاموی مولاهم المصري حافظ فقهی علامه و ایت میکند از ابن جریر و ابن
 ابی یزید و ولسانی و ابن ماجه و شرح تمام ظاهر بن بریب است ابو حاتم گفته کان فقه فی حاکم الصالحین المضافات
 فیه ابن جریر و فی الفقه فیه شرح مائتین که از ابن جریر و ابن ابی یزید و ابن ماجه و ابن جریر و ابن جریر
 فی العلامة شهاب الدین ابو العباس احمد بن ادريس بن عبد الرحمن الصنعاجی البهنسی المصري
 علامه است منتفی شد و سیوی ریاست مالکیه و عسکری و ابو یزید و در فقه و اصول و علوم عقلیه و ملازم شد شیخ عزالدین
 محمد بن اسلام الشافعی را گرفت از وی اکثر فروع و تصانیف کرده و غیره و قواعد شرح محصول و تفتیح در اصول شرح آن
 در کاف قاضی تقی الدین گفته اجمع المالکیه و الشافعیه علی ان فضل عصرنا بالمدار المصریه ثلثه الاثر فی و ابن النضر و ابن جریر
 فی جادوی الاخره ستمه اربع و ثمانین است مائت ابن المنیر العلامة ناصر الدین ابو العباس احمد بن محمد
 صول الجوامی بالاسکندرانی یکی از ائمه تبحرین در علوم تفسیر و فقه و اصول و نظریه و بیان و بلاغت و انساب است از ائمه
 مابن ابی حاتم شیخ عزالدین بن عبد السلام گفته الدیار المصریه فقه حلیین فی طرفه ابن جریر و ابن جریر و ابن جریر و ابن جریر
 تصانیف است تفسیر و آثار انتصاف من الکشاف و اسرار الاسرار و تناسبات تراجم البخاری و مختصر الفقه
 فقه و ستمه عشرین است مائت و ثمانین فی اول ربع الاول ستمه ثمانین بالاسکندرانی ابن الفخار امام فخر الدین
 ابی اسحاق بن محمد بن علی بن مرقع الانصاری احد عشر و ثلث شیعین الرافضی و النوی فی الایمان عینی التبیح
 وی گفته امام صریح سائر الاسعار و فقهی عصره فی جمیع الاقطار لم یخرج عصر بعد ابن احماد من مدانیه و لا یعلی فی الشافعیه
 فقه ابی الرافضی من یسلویه کان باجوبه فی آخضر کلام الاصحاب الماسیاس غیر فغانه العجوبه فی عصره انصاف است
 و فی فقه التخرج تولد شد و در سقا طمسه شش صد و چهل پنج بوده و بر فقهی قدیم و طحیر بر منی و علی شریع حاکم
 کرده و در فقه مصر و س گفته و متولی باحتساب مصر بوده و در تصنیف عظیم کرده یکی کفایه در ستمه مجلد دوم
 حسن مجلد و لکذا فی فی یوم الکنا فی تالیف فی المکیا المیزان است بمصر فی ثانی عشر و ستمه سبعین
 ابن ابی یزید بن نصر الدین بن محمد بن محمد الکنا فی السقلا فی الاصل المصري المیزان قاضی القضاة الکنا فی
 الکنا فی و از ابن جریر و علوم و تصانیف متفرع و ابو یزید امام احمد و عصره و ابن قاضی ستمه ستمه از ابن

سیان مردم با حکمت جماعت حاضر بر چنین تئالی ایشان بروی شنای بسیار زنجیری گفته فراری این در کس را بجز خود نوشتند
تغییر شیخ بنایت میگوشید بعد بهای پیر و صاحب بر سر و دایم حج برای تفسیر قرآن شصت از اهل فرغانه میگذاشتند
و از حفظ خود در آن مجلس ذکر کثیر اسماء ذکر می نمود و میخواند و در تفسیر سوره نوح چند سال گذرانید و در سنه ثانی که در آن
روز جمعه چندی از صفات بیان کرد بعضی از مخالفین پیش برضا شدند اما حکم نشد قاضی القضاة شهاب الدین الکونجی
من بر اعتقاد شیخ همین باب بر آن صاحب شب گفت قیاسی صحیح است ما و علم او بسیار و میگوید مگر آنچه صحیح است
شیخ شرف الدین القدسی فرمود من اسید و ابریکت و دعای اویم و او یار و برادر من است و ذکر ذلک المیزانی فی تاریخ بده شیخ در حج
و تصنیف شروع کرد و دیگر از سبب سالگی و پیشه در علو و از یاد و قدرت را آخر عمر قریب در هجدهم شعبه خود ترمیم و یادی
و گفته یکتای را با بود و علم و معرفت و شجاعت و دکا و تدبیر و آتی و کرم و فصیح است و امارت و معروف و ذی عنان و مستعد و شریف
و در طلبش بنفس خود اکتفا کرد و کتابت و تخریج نمود و در طبقات حال نظر فرمود و حاصل کرد و آنچه غیر او حاصل نشد با رع بود
و تفسیر و دقیق حائلی او شیخ سیال و خواص بود و در مواقع اشکال و نظایر و خیال بشما بسیار غیر مسبق الیه استنباط نمود و در
حفظ حدیث و تراویح و بیوی اصول و معانی و با شدت استحضار و قوت قیامت و بول حضرت فقه و اختلاف مذاکره و کتابی صحیح
و تابعین فائق اهل زمان بود و در وقت افتاء مرم به منصب نمیشد بلکه با نپذیرش نزد وی قائم شده عربیت را اصولاً و فرعیاً
و تعلیم و اشتقاقاً القان کرده بود و در عقاید و اقوال شکلین نظر نموده و بر انداز ساخته و در خطای شان تنبیه فرموده و از آنها
تنبیه کرده و سنت را نصرت نموده با وضع حج و اهر بر این در قصر مین میخنده ترسانیده شد و در راه خدا و ذات وی ایستادگی
تا آنکه قتل مقامی مناره او را بلند ساخت و قلوب اهل تقوی را بر محبت و دعا برای او بود و دعا بر اعلی اجمع و فراهم ساخت مگر
بسیار از اهل طایفه نخل سببی راه باب هدایت تاب گشتند و قلوب ملوک اعرافا بکبر و اقتیاد برای وی و بر طاعتش میخیزیدند
و ملوک شام بکمال اسلام بود و او زنده گردید بعد از آن که از قتل و ضرب تبری و فساد ایشان خند پذیرفته بود و محاسن او
بسیار است و کبر از آن سبب که قتل اهل تقوی بر سبب می تنبیه کند اگر سوگند نهدم سیان کن و مقام می توانم خورد که چشم من
مشال و منیده و دنا و مانند نفس خود شاده نموده انتی کلام الذی حی و شیخ کمال الدین بن الرمالکانی نوشته چون در صفتی
از علم سپیده میشد بنده و شنونده گمان میکرد که وی جز این فرقی نماند و فکر می نمود که هیچکس این فرقی است و می نمی شناسد
فقهایی با تمام طوائف چون پیشین او میشدند و غایب خود استقاده اشیا بسیار از وی میکردند و معلوم نیست که وی
با احدی منافقه کرده و متقطع شده باشد یا در علمی از علوم علم شرح باشد یا فقهان کلام کرده باشد مگر آنکه بر اهل آن علم فائق شده و در
شروط و تمارد علمی و جمیع جمیع شده بود انتی قیاسی در جمیع متفق و گفته نامی بهتر بود و در علوم و دانشات شیخ الدین بن علی الادرا
سیال الشیخ کثیر الدین بن حصون بقرط شجاعت کرم فارغ از مشاوت ماکل و طیس و جامع او را در غیر نشر علم و تدوین عمل
باعتقادی آن اجماع نداشتند و بروی قضای قضاء عرض کردند قبول نکرد و ستم انکار را مستوجب بود و از روی حفظ اگر
سخن تفسیر کرد و حامل ابراهیم دوست اگر قوی و فقه و ادب و کمالیت است اگر تدبیر و حدیث نمود و صاحب علم و ذوق و ادب
و اگر غرض مغل و نخل فرموده و دیده نشد و وسیع از خلقت و نارفع از درایت و در هر فن بر این بنای چنین فائق بود و در هر کاری

هم الظاهر و الناقصون بانهم هداة الى العلياً مصابيح مرقب نجاه يجرهم من سرائهم ونقذها من مضرة التعصب عليه باداء النفوس يسوسها قريب الى اهل النجى و تحبب و كرم قد غدا بالعدل والقول جللا واخر عن فم السبيل منكب	واصحابه اهل الهدى لا نضرم الى المختزلين بلهم ذو تعلب وقد علم الوطن ان رما ننا سبع مئين بعد هجرة يثرب هذا الخفي تيمية خبر سدد بحكمته فضل الطبيب الجرب يرى نصرة الاسلام اكرم مغم صلاته كذباب وراي مكرب وليس له في الزمان العلم سبهمة	هل دينهم طمس امر جاهل غبي لنا منهم في كل عصر ايسة اشعب فيد الوأى امي تنعب يقبوضاة الدين بدر اعبها نجيب انانا من سلالا نجيب بيد عن المحتساء والبي كادى واظها در ايله ابرج مكب ولم يلق من عاداه غير منافق سوى الحسن البصر ابله سب
---	--	---

و ترجمه فی آخر کتاب شریف الدین عبد الله و بی طویله چون این قریب العید با وی جمع شد و سخن او شنید گفت بانی
 انکه ان الله بقى يخلق مثلك و حافظا لاهلها و جالترى و تعظيم شيخ و شناى حسن بروى سالتو داشت میگفت مثل
 از چهار صد سال دیده نشد و بطریق صحیح از این الزم که انی آمد و کردی گفت از پانصد سال مثل یونانی ستم و از نادران
 اشرف الدین خلی تعظیم و کرم او میکرد و همچنین دیگر مشایخ عارفین مثل ابو جعفر عبد الله محمد بن قوام و غیره و میگفت شما کرم
 سالتو خود مگر سبوت این جمیع و شیخ عبد الله بن اسطی با آنکه در عمارت و کلان تر بود و تکیه او شد و بسیار تعظیم می آورد
 و گفت وی شرف ست بمقام این که کبار و قیام او در بعض امور مقام صدیقین متناصب است و رساله بسوی آن
 اصحاب شیخ نوشت و در آن صحبت کرد ایشان را ب تعظیم و احترام و معرفت حقوق او و ذکر کرد وی اعیان بلام
 اسلام را اطوار نموده و در آنرا مثل شیخ ندیده و علم و عمل و حال و خلق و اتباع و کرم و علم و در باره نفس خود و قیام
 بحق خداوند استقامت و بریر حق سب و گویند بنام خدا یاد کرده و گفته وی صدق است و حق و صحت ایشان
 در علم و عزم و التقوا و اعلامی ایشان انصاف حق قیام بلام آنهای ایشان از روی گفت است اهل ایشان را اتباع نبی و ائمه
 و علم ندیدیم و در یاد خود کسی که در حق او نبوت محمد بن احمد از اقوال افعال امری اگر این مرد و بوی که قلب صحیح شهادت
 بگویش عتیقی همین است که این شخص دارد و طاعت الله از این حدیث و حقا و فقهای ایشان شیخ خراب بسیار دوست میداشتند
 تعظیم نموده و قول او را ب اهل کلام و فلاسفه ای پسندیدند و بیا که طریقی متقدمین باین حدیث است همچو شافعی و احمد و حنبل
 و ابی حمید و نحو هم همچنین جمعی از علما و فقهاء و محدثین و صالحین آنرا و ب بعض مسائل شاذه که سلف بروی آنکار کرده اند
 ناخوش پنداشته تا آنکه بعضی قضات عدل و دانش اداست بعضی آن نموده و در حق گفته غالب خطا و بر فضیلت او تر است
 و در بعض آن بی جهت است و نمیدانند و توسیع عذر است برای خلق و گفتن که یکسان احدی را مگر بعد قیام حجت بروی او
 انصرت که سنت محضه و طریق سلفیه را و احتیاج که در برای آن بر این مقدرات امور غیر مسبق الیه ما و اطلاق
 عباراتی را که عاجز شده اند از ان اولین و آخرین تر رسیدند و وی جبارت کرده بر ان تا آنکه برخاست خلقی از علمای شیعه

و از جهت شش سبب اتفاق کرد بر آنکه این جمیع هفت سلفیه است بعضی الطوع قائل شدند و بعضی بکردار کتابی از طرف
 سلطان رسید و آن نوشته بود که متعوه و انبیا بر او است شیخ و انکار این معنی بود که وی بر عقیده سلف است بعد
 مصریان را بدین گونه ندانند که بحث با او ممکن نیست مجلسی برای او عقد کردند و گویان قاضی نمودند از آنجا یکی برتر نشاندند
 و نصرتی و این مخلوق قاضی الکیه پس شیخ را برید بقاهره طلبیدند و روز دوم از رسیدنش بتاریخ بست و دوم
 رمضان سنه هفتصد و پنج درون قلعه مجلس کرده بروی روبروی قاضی مالکیه این مخلوق دعوی کردند که وی میگفت
 که خدا حکم بفرموده است و دوست کرده وی بذات خود بر عرش است و بسوی او اشاره حسیه میداد که در و طالع بر طبع
 ایشان قائل بر مذکور است پس بفرموده قاضی گفت ای خفیه چه میگویی شیخ حمد و ثنای الکی کرد و گفتند مرشدانی که
 برای خطبه خواندن میاید گفت آری من کرده میشوم از شما بر او تعالی قاضی گفت جواب بگو فقد جدت الله تعالی
 شیخ سکوت کرد باز گفت پاسخ بگو شیخ گفت ما که در حق من کیست اشاره به قاضی کردند که این حکم است شیخ بگوشت
 تو قسم می قسمم درین حکم میکنی تو قسم نمودن آنست که من و تو درین سائل قیاس از این پس احدی یحیی بن یحیی
 حکم تو اندک و پس شیخ را از مجلس برخیزانیدند و با وی هر دو را و او را بودند باز برگردانیدند شیخ گفت راضی شدم که
 درین حکم کنی قاضی را جلوس نکردند گویند شیخ شرف الدین در وقت خروج ایشان بابتوال و عماره و کاره برانها شیخ
 منع فرمود و گفت بلکه چنین بگو اللهم رب العالمین تو را بایستد و ن به الی الحق بعده چند روز در برج حبس نموده
 شب هجده بسوی جیب نقل کردند و فرمان سلطان بشام درباره حکم شیخ و الزام مردم مخصوصا اهل اندلسی بر برج
 از عقیده اش تهدید بعزل و حبس رسید و جمیع دهوای آن نگارند و آن فرمان او را جمیع بعد جمعه خواندند
 و حنا به را ایندای اسپار و قاهره رسید بعضی محبوس شدند و از بعضی خطوط رجوع گرفته شد و قاضی قاهره و بعضی
 برنجی بن محمد الحارثی مردی فلیل العلم بود پس سحر رمضان سنه ست سالار نائب السلطنه مصر قنات و قنات را
 حاضر نموده درباره اخراج شیخ گفتگو کردند و گفتن اتفاق کردند بر اشتراط بعض امور بروی و الزام رجوع از بعض
 عقائد خود و یکی را نزد شیخ درباره قبول این شروط و حضور فرستادند شیخ حاضر نشد و تقسیم مردم بر عدم حضور کردند و در
 قمری شش بار آمد و شد کرد و مجلس در آن گشت آخر من خبری برگردید بعد در آخر همین سال که ابی یونس ابی السید متقی
 از طرف شیخ رسید و وی حاضران مجلس در بدان خبر که در شیخ شام نمود گفت نه مثل می و نه شیخ از وی دیدم و آنچه
 او را بسوی خدای تعالی در جبین نکرد نمود و قبول نکردن می سکوت سلطانی و او را با و شاهای رابیان کرد و اینکه وی بچرخ
 ازینما آلوده نیست و در هیچ الاول سنه سبع و سبع مائ و ثمانین عسی امیر عرب بمصر آمد و نفیس خود در زندان نزد شیخ
 حاضر شد و از سخن بر او و برای ابی یونس عقد کرد و انکار فتوای حاضر نمود و برخیز و خوی جدا شد و بعد ازین از اطلاق
 از دقتن پستی ممنوع شد و در قاهره اقامت کرد علم می تا سوخت و در جمیع و مجالس علم سکندر و خلقی بر وی جمع شدند
 باز در سال آنکه زبانه شوال جماعتی از مشایخ بروی غیر از شیخ که کوه اشرف را شمس حاکم شافعی کردند و مجلسی برای کلام او در
 این عربی و غیره عقد شد و این عقاد دعوی جزییه را بروی نمود لیکن هیچ شیئی اثبات نرسانید جز آنکه اعتراض کرد که وی گفتند

بینه حکم قطع لسان او فرمود زیرا که بسیار فضول و مجری بود و سپس شفاعت مردم بسوی امیر علیه السلام کرد و از دست او
 و کلام و حکم منع نمودند شیخ درینست علم آموختی و برای مردم در مجالس عامه ششقی چون سنده و از دهم آمدند و پیش
 مع برادران بسوی شام قدم آورد و یعنی چهار سلطان برای وقف تراز شام و با پیش میر و آن آمد از سلطان و چنانچه
 و بیت المقدس از یارت کرده با شوق در آمد بعد از آنکه زیاده از بیست سال از آنجا غائب بود و خلقی کثیر برای ملاقات
 بر آمدند و بعد از آنکه او سرور شدند و بر حال اول از اقرای علم و تدریس بیدار شدند و کثیر از اقامت مردم و قطع سانی ایشان
 استمرار و در سینه چیدیم کتابی از سلطان و شرح وی از افتاد و در سینه حلف بطلان بیکفیر رسید و بار بار السعاف
 مجلسی از برای آن عقد شد و ازین فتوی منع حج گردید و در بلد بماند و ای که او در سینه فتوی منع مجلسی دیگر بود و اول
 انقطاع یافت و کتاب سلطان منع شد و بر افتای اندک و بعد منع مساکت گشت و اهل مجلس بر آن گیه منع جدا شدند
 بعد مدتی بنا بر همین فتوی مجلس دوم عقد کردند و عتات حبس و رقله نمودند تا آنکه بار دیگر هم بر آن مجبور شدند
 و از سلطان فتوی منع حج گردید و بی زبان خود و فتوی ادبی و گفتی که علم را نشاید از خلاصه امر بروی حمله کردند و کثیر منع
 از سفر بسوی قیصران بیا و صاحبین بدان الزام تنقیص یا نبیا نمودند و گفتند که این کفرست و جماعتی از اهل اهدا
 کردند و کس بعد از رئیس ایشان قاضی اخانی مالکی بود بدان فتوی دادند و هر چهار قاضی مصر حکم مجلسی نمودند
 و رقله و شش و دو سال و چند ماه مجبور ماند و چندان فاقات کرد و بیان نمود که آنچه بر آن حکم کرده اند باطل است. با جماعت
 مسلمین بوجه کثیره جدا و جماعتی فتوی بطنای اجتماعی که مغفور است داده و جماعتی از علمای بغداد و غیر هم
 توقف کردند و همچنین ایشان با ابو الولید شیخ المالکیه شش گفتند که هیچ وجه اعتراض بر قول او نیست بلکه وی قتل
 مخالفان علم او برین مسلک کرده احد القولین است و حج داده است و فرزند مدتی در قلعه ماند و کتابت علم و تصنیف میکرد
 و با صاحب خود رسائل میفرستاد و هر چه از علوم عظیمه و احوال جیسره درین مدت بروی از جانب او فتالی نفع میشد
 و این فقره محمود و گفت قد فتح الله علی فی هذا الحسن و الله القدر من علی القرآن من هو الی العلم اشیا مات کثیر من اهل بغداد
 بهر حق و نماند دست علی تصنیف اکثر اوقاتی فی غیر معانی القرآن بعد از کتابت هم ممنوع شد و قلم و دوات نگذاشت
 هیچ فتوی نخواستند تا چار اقبال بر ملاوت و تجد و مناجات و نوکر مقصور کرد و موقوفه ابر القیم گفته شنیدیم شیخ را میفرمود
 در دیاب نشسته است که در آن شهر در مدینه و بیست آخرت نه در لید و یکبار گفت دشمنان من چه خواهند کرد و جنت بوستان من
 سینه است چرا که مردم بخندند و از من فرود و دیده و جوی خیال من بهم گستاخت بهرگاه که نشینم بهار خویش تنم
 حبس من خلوت است و قتل من شهادت و اخراج من از بلده سیاحت و در حبس خود بقلعه میگفت اگر
 بری این قلعه زر صرف کنم نزد من برابر شکر این نعمت نباشد یا جزای ایشان نتوانم داد و بر آنچه سبب خبر در این شکرنداری
 عمر و شاد ماتی بدرویش نیست که دنیا همین ساعتی بیش نیست و گاهی در سجد خود میگفت و حال آنکه
 مجبور بود اللهم اعنی علی ذکرک و شکرک و حسن عبادتک یکبار گفت الجوس من حبس قلبه عن یوم و الما سوزان بر یوم
 و چون داخل قلعه شد و در سوراخ و در آمد و بسوی وی نظر کرد گفت فضر بنیم بسور له باب باطنه فی الزمته و طاهره

بود که در دو سه راه چندی آرد که در او نام و خواص و نیکو نگردد شیخ کمال الدین بن الزکریا که بنیاد خود بر کتاب بیع السلام
عن الایة الاسلامیه عبارت نوشته تالیف الشیخ الامام العالم الاسلامی الا واحد الحافظ المجدد العابد القدوة الامام الایة
عمدة الایة علامه العزیزی وارشاد الانبیاء اخر المجددین اود علمای الدین برکت الاسلام حجة الاسلام برهان المصطفی قاسم
المجتب عن جمیع السلف وین حکمت بر پیشه علیها المستوفات به علی اعداء الحق و استقامت برکت و همیه الحقیقی الدین
ابن العباس احمد بن عبد الحکیم بن عبد السلام بن تیمیة الحنفی اعلی ائمة سار و شهید برین الدین اگر کانه و این شایسته
و قتی کرده که عرش را نوقت حتی سال بعد و خلقی از شیوخ او و کبار علمای عصر بروی شایسته گفته اند مثل شمس الدین
بن ابی عمرو و شیخ تاج الدین فرامی و این منجا و این عبد القوی قاضی جو فی ابرق قیوم العید و ابن النعمان فی خیر
و شیخ حماد الدین السطی که از علمای عارفیه بود که وی کرده و گفت النوزح الخلفاء و الراشدین الایة المهدیین باجماع الظاهر
و انما طعن فیو فیضی باحق ظاهر و قلبه فی الصلح فاطن اعاد و بکرت و رفیع الی مدارج العلیا درجه و بصریح هر چه برای مردم
تفسیر قرآن میکرد و خلقی که فی مجلس برکت عاقل و ملامت انفس صدق نیت و صفای ظاهر و باطن موافقت قول اهل
او متفق میشد و روح بخدا می آورد و تصانیفش چهار مرتبه را که با شذیاز زیاد و در نقل فتنه و نهام بایده نجات و با همین
تغییر داشت تا بنها پس بایده اربعه چهره و سفرش چهار رخ و سیر علیا و عیال است و شجاعت جهاد و استیلا و زلزلت
و فائق الفتن احواد و احیای بود در زند و بقیانت میسر در احوال طالبین ضریا مثل ست مخر تعلیات بود و جبرئیل
و چون گفته بود حکم من ان قد کتبت علی او شیخه اشارت بعلی فان سیرته و حلوله و معارف و بحسب و نقله بحسب ان تواضع فی جملة
و دور نیست که تصانیف او الی الآن بیانند و بکرت سیده پش و او را در غیر مسئله تصنیفی غیر در یک مجلد است و حدود
مصنفات و محتاج اوراق کثیرت موقوفات قواعد و فتاوی و اجوبه و رسائل و تعالیق او غیر محصور است و بیکی از این تصانیف
و مستخرین بنیدل که مثل وی جمیع و تصنیف کرده باشد و نه قریب بدان با آنکه تصانیف وی از حفظ و یاد خودش بود
و اکثر آن در حسن انتهی کلام و تکرر الحافظ با الاختصار و بود طویل جدا و یستغرق الاوراق فلیخرج الیه شیخ صلاح الدین
در نوات الوفیات ذیل از پنج ابن فلکان گفته یکی باز احوال شجاعت و این است که مردمی از قتل و یک بیکر و علم او بسوی و
حکایت کرد و در نامبرده جبروت و اندام سوال مردم و خصمب آن فکرم و ستم بود و حکایتش درین باب شهرت
شیخ بروی در آمده سخن کرد قتل و یک بطور ستم و گفت من خود اراده داشتم که بخدمت شما می رفتم که عالم را
شیخ گفت شما تکلیف نکنید موسی علیه السلام که بهتر از من بود و هر روز بر فرعون که بر تر از بود و ستم بار رفته
روی ایمان سر بر سر میگرد و در قتل و مشق محبوس شده بمردان نظم او ست برسان فقرای مجبورین نظم

والله ما افقرنا احتیاداً	وانما افقرنا اضطراراً
نسمع منا اذا اجتمعنا	احقیة کلها فشا
جماعة کلنا کما الی	واکلنا ما له اعتبار
انتی کلامه و شهاب بن فضل الدین العزیزی در کتاب الایة	

در ترجمه شیخ الحکیمت بسیار کرده و بطریق تمام احوال و حسن انجام عبارت و بلاغت کلمات و فصاحت الفاظ و جودت سبک
و ترجمه معانی نوشته فقر و چون بطریق انتخاب بدین با بعضی مضامین از آنجا گرفته و در اینجا نوشته می آید میگوید و نهام احمد

و انفعول من کل من طبع صد الیه و توجسوا علیهم فی ذلک الصد و ابل الاستحقاق لرفعة القدره جامع الممن بها و فی
 و غیره فی طبع الکوشج و لکن غیره فی الارض النسیج متوافق حروب با ستر و طوائف شروب حاشیة و ابواب و صنف کاش
 و من انشای ریح ما شرب و اتصاف و خصوم اقمعها النفرات و اکلما فکشف الثمرات و قطع جداره اقوی لسانه و جلا دما
 سنا سنا قادم بها و صابر اذ یلی با صاغریا و قاسی اکابر اذ یلی مدح قام فی و فاسا و جود فی حطیة اسما و حقا لفظه طلع
 من بها خطا التا و یلی یستم التعلیل و استکس طیس الذباب فی خیا شیم و یستم بالاضابیل حتی ناسوا فی ملاقاة خصوم
 و قاسوا و ارجلهم متساو و لوقوع با و یقطع من السیوف و اجمع من السیوف و اجمع من طعن الصیاح و ابلب من فلق الخراج
 الا ان سابق المقدور و قد فی خال لسانه فی خال خطا لیا من فیمن الا کثرا قائل و ذلک خطه علی بعض سلت العلماء
 و حللوا حکم یقوس نوا سیدس القیاد و قد توفیر و لکبر و کثرت کفیر و الفقراء و توفیر لغالبا الماراة و تقریر بحسب العوام
 و ابل الماراة و اتفی با آخر فی مسئلة الزیارة و الطلایق و اذا عتدها حتی تکلم فیها من المادین له و الا خلا فی مسئلة بال الماراة
 علی سلیطه و لفظ ایوی الاعداء فی تقریر و آخر تاریم سعفة و اری قاسا طیم فی فکر نزل الی ان سنا عتدها و یقوس و یقوس
 تمکن و وفاته لا تجتمع و قتل و فی الخیر لیرید یلایق که حسن بقلبه و ارجع من الوجع و معاذره و خدایه الوجود من الجود
 کانت تاجیا القناطیر المقطره من الذیبت الفضة و انخیل المسومة و الانعام و احثت فی سبه با جمعة و یضعه عندا بل العاجز
 فی و من عتدها یقوس شیئا الالیس و لا یحکم الالیس و یقوس فی سبیل البیروطریقی بل التواضع لا ابل الکبر و یقوس بل العاجز
 و لا جمیل الیس من ثلاث الدنیا الا الصلوات و قد الی علی هذا الی ان صرعا جلد و اما بشیر یقوس لیس عتدها فاستقل الی الماراة
 لکن السیخ و قد اقدم غازان و یقوس خرج ابن تیمیة الیه فی جمعة من سلی ما ستم القدره و ارجع من قوام فکلم و دخلوا علی
 غازان کان ما قال ابن تیمیة لاسحران قتل لکفان انت ترحم اناک سلم و معک قاضی امام کوشج و مؤذن علی ما یلقنا
 فقررتنا و ابوک و جدک و لکوکا کافر یقوس ما عاظم الذی عملت عابد افوفیا و انت عابدت فخرت و قتلت فما و فیست
 و جرت لیس غازان و قتلوه شاه و بولای ماسر و یقوس قادم فیها کلاما و قال الحق و لم یجش الا اسد ارجعنا قاضی
 ابوالصلاس ابن صری انهم لما حضروا مجلس غازان فقدم لهم طعاما کلو منه الا ابن تیمیة فقیل له لم لا کلم قال کنت
 اکل من طعامکم و کلمه ما نهیت من افنام الناس و یقوس جماع قطعتم من اشجار الناس فتم ان غازان طلب منه العافاة
 اللهم ان کنت تعلم انما یقال لکون کلک احدی العلیا و جمادا فی سبیلک فان توفیده و تضرع و ان کان لک ملک
 و الدنیا و السکاثر فان یفعل یقوس یدعو علیه و غازان یوس علی دعائه و یقوس یجیح شیئا و غافا ان یقیل فینظر و یقوس
 فتم لما خرجنا قلنا لکنت تمکننا معک و نحن ما نصحبک من هنا قال لا انا اصحبکم فانطلقنا عقبه و اضر فی خاصه من
 سعة فاستسعت الخواص و الامراء فأتوه من کل فجی عین حصاره و ابتلا احقون به لیکبر کبر و یرید قاسا ما هو فوصل الی الخیر
 فکلم ما تافرس فی رکاب الامن فخرج حلینا جماعه فقتلوه و کان قاضی القضاة ابو عبد الله بن الحریری یقول ان ابن تیمیة
 بن تیمیة شیخ الاسلام من یوشم به ذلک من ابن تیمیة فی الشام حتی صار یکتب الروس فی ضرب المجد و و یلایق
 القتل و یکتب من شجاعة فی صواقه الحرب و یقوس یقوس کسروان ما لم یسمع الا من صنادید الرجال و ابطال اللقا

ما ترق به الاضال والار
مثل ابن تيمية يضي وما زلت
وجهه فوساها الا وضاح والفر
ولا تعيس حرب في مواقفه
ويستقم على منهاجه اليسر
قس الا لسياء الطهر كمر بلغت
لمن كابد ما يلقى ويصطبر
ابن هبيل ليهل المصان في ما كتبت
وكلمهم وضري الناس اوضرب
بحر من العلم قد فاضت بقبينه
تظيره في جميع القوم ان ذكرها
هل فيهم من يضم الحش في نظره
كفعل فرعون مع موسى ليعتد
نلقى الا باطيل اسرارها دش
حتى يكون كمر في شأنهم عذر
باطل كما نفروا عنه بجانبه
اوشا كثر اللحن والحق فستع
تلا اخطرا كاعدا قد غلبوا
طبا لثقا كاهها او بعضها نكر
وبعد ما كثر ان واجبا ان قد
يطالما بطلوا طنوى وما نظروا
ليس يذهب معنى منه منقاد
بحري به دمي الهي وينهمر
سقى نراك من الوسمي صديقه
حله المراسف في اجفانه حوا
باوانا من علوم الانبياء هني
من الانام ولا ابقى ولا اذر

مثل ابن تيمية يضي وما زلت
له سبوت ولا خلية سعة
ولا تحف به الا بطل دائرة
يوم ما ويضحك في اوجاعه الطفر
بل هكذ السلف لا يرا راجع
فيهم مضيق اقوام وكم هجر
ما اعملوا ابد ابل اعملوا المذ
به الظاء وتبقى الحكاية الكدر
طوح من الحكم لا يرقى لرفن
ففاضت لبحر العظمى ما شتر
هل فيهم محد يشا لم يطف احد
او مثله من يضم الحش والنظر
قواوا لم قال هذا فاجنوا معه
فيلقن الحق ما قالوا وما كثر
وليتهم ادعوا للحق مشاهير
وليتهم تفعلوا في الضير او فتر
رحى الى خرفان زان مواجبه
على الشأم فطال الشرو والشر
هذا واعدوا في الدو لتجهم
اقام اطواوها والطوى منفطر
قالوا فاذننا قلنا ان ذا عجب
وانما تدعي لاجسام والصور
لحقى عليك ابا العباس كركم
وزار غناك قطر كله قطر
لفقد متلك يا من ماله مثل
اورث قلبي نارا وقد هاه الفكر
يا عالما بنقول الفقهاء اجمعها

العاسر لا راد انا والطور
ولا تقاربي له خيل مسومة
كانهم اجم في وسطها قس
حتى يقوم هذا الدين من فيل
يلى اصطبا هم جهدا وهم صبر
في يوسف في دخول السجى منقبة
والله يعقب تاييدا او ينتصر
مضى حميدا ولم يعلق به وضير
كانما الطوح من اجمارها حجر
يا كيت شعري هل في الحاسد لك
عيز للنقد اديروني له خير
هل جعتم لمرقوب مكر مكر
قد امنا وانظروا الجمال ان قد را
فليتهم مثل ذلك الرطط من مالا
قاموا كلهم من بعد ما كثر
هل فيهم صا دح بالحق مقوله
سهماه من دعاء عونه الفد
وسبق في المرح والاسيا فقتله
مثل النساء بطل الباب سنتر
واسفصدا القوم بالاسبا وحدهم
حقا الكوكب الدررى قد قرب
لم يبيك ندما من لم يقب وما
لما قضيت به من حمرة العبر
ولا يزال له برق يفا ز له
ناسى الحاريد لا يارثا السو
يا واحد الست استثنى بها احدا
اعنك تحفظ زلات كما ذكرها

صیق علیه السلام و ليس تخفى منها الا و مع دليل من الكتاب في السنة و انما الساعت في الشرح عز الوجود في العلم
 من الجحيم ان يفتح شأوه في تحريره و تقريره و الذي ينشئ عليه بالبنو و عشاره انما الله تعالى و ان كان انصافه في ذلك انشا
 من اجتهاد و شجرة العلم في مثل ذلك انما هي الاكشاف و الصلابة في ما يهيم و الواجب في ذلك كلف اللسان و الاجتهاد
 بعده صير في سائر السائل تقدرات و مثل تودون او قال في فوق عرش و شمع سفر راى زيارت نبوى صلى الله عليه و آله
 و تحكار و جود قطب غوث و خضر و ممدى مخفى و در اعتقاد شيعه و تفسير آيت طهارت و اراوة تشرع به نارا و ادة نكويين جواب اوده
 بطريق تعقيب و ترجيح ابن سائل من شاء الاطلاع عليه فليح اليه و محجبن قاضى القضاة صفى الانام صدى و الشام
 امير المؤمنين ابى حفص عمر بن ابى البركات موسى المحصى الخزيمى الشافعى كراظمى مستطويل الزميل جواب سوال اهل الخراس
 اول سوال ابن سائل نظم ما قال اهل علوم الشرع و الحكمة
 تقى ديس الله الصديق شهرة باين تيمية حقا في الغيب
 الحمد لله حادينا بلا نصيب الى الصواب بخير العجم و العرب
 و محجبن سيد صفى الدين جنى بكار
 نزول ناس در قول على بن جبار اوقات مردم پر شيع الاسلام جواب شافى داده و ترجمه وى كمال بسط و شرح نوشته و ارتقا
 هر چهار مذهب شافى حسن بروجى نقل کرده و محجبن شافى اوازى كلى و ابر الزمكافى و غير حاسم اعداء و مستاده و دين كتب
 نقل کرده اند و سادى و در ساقب و كتب رسائل مستقلة تصنيف شده اگر از مذهب نقل کرده شود و كتابى مستقل گردد و اندازا
 در گذشته اسمائى بعض تايلات و قصه وفات او درين ميان نوشته ميشود و در قوافى توفيات ذيل تاريخ ابن ملكان نوشته
 كتب التفسير قاعده در متعاده قاعده در سلك كلام هر چه بسملة و طعنه كبر و تفسير بعض آيات سوره بقره و غير السج
 بعض در دو كراسه و بعض در سه كراسه و بعض شش كراسه و بعض ده كراسه و تفسير سادى در يك مجلد و تفسير سوره
 يك مجلد تفسير سوره نور يك مجلد تفسير سوره قلم يك مجلد تفسير سوره اخلاص مع و تيرى قلى يا ايماء الكافرون يك مجلد
 كتب اصول احكامات مصر على الفتاوى الهوى چهار مجلد در قاض العقل و النقل چهار مجلد جواب ايماء كمال الله
 ابن ابراهيم يك مجلد جواب صحيح لمن بدل في المسح در رد نصارى چهار مجلد منهاج الاستقامة شرح عقيدة اصفه
 يك مجلد شرح اول محصول الرازى يك مجلد الرد على المنطق يك مجلد شرح اول كتاب غرر نوى در اصول دين يك مجلد
 رد على الفلاس في چهار مجلد اقباط الرد على ابن سينا قاعده في القضايا الوجيه قاعده في قياس الاليتناى جواب
 الرسالة الصفدية قاعده في الكليات مجلد لطيف رسالة بعلبك كبر رسالة الزهرية البقال الكلام النفسانى و آند
 پيششاد و جواب اهل كرايه جواب من علف بالطلاق الثلاث ان الحرف و صوت اثبات الصفات الصلوات
 دو مجلد است جواب فى الاستواء و الاطال تاويله بالاستيلاء و جواب من قال لا يمكن الجمع بين اثبات الصفات على ابر
 مع نفى التشبيه اجوبه كون جهة السموات كرايه سبب قصه الصلوات الصلوات جواب كون الشى فى جهة العلوس كرايه
 بجه و راء عرض مقول او تيميل جواب بل الاستواء و النزول حقيقة تاويل لازم المذهب نهى ب شرح حديث النزول
 يك مجلد لطيف مست بيان على اشكال ابن خزمه و اوار على الحديث قاعده في تقريب الرب من مابديه و داعيه يك مجلد

مستطويل الزميل

مجلس کلام السیعة و البدره پچهار مجلد کتاب الفرقان بین الحق و الباطل ان حکما کمال علی عجلان الخلیل الودیع الالهی
فی سلسله الزیارة ابراهیم حبیب و حقایق خود گفته اما قصاید غنی از هر من ان شکر و اعتراف من ان شکر سارت سیر الشکر
فی الاقاصد و استقامت بها البواد و الامصار و قد جاء وزنه کثیرا فاما کون احد صبرا و لا شیع هذا المكان احد لغرض
والا ذکرنا انتهى اما ذکر وفات وی پس کثا و در قلع از شعبان آنو قلعده قریب دوسال بود و سبب و چند روز بیمار ماند
و اکثر مردم بیماری او را ندانستند بیکایک شنیدند که خبر وفاتش در شهر بیدار لاشعیر است و بقیعه رسته شامی مشرفی مسیح
اتفاق افتاد مؤذن قلعده بر مناره پاسبان ذکر کرد و محرم بر روضه قلعده بان حکم نمودند که وقت عزیمت مردم را معلوم شد بعضی
خواب بران طبع شدند و محمد گم و اگر قلعده فرا رسید نمونان که اهل خطه و مرجع و مرجع شدند و از وجامه غصه شراعی ابراهیم
آن روز هیچ شئی در بازار نپختند و بسیاری از وکاکا پیش توخت شدند و در واز قلعده کشاوه شد تا بصلالت فلان باز بدید
پس صاحبش نزد نائب قلعده آمد تعریف کرد و نزد انوشهرت و در قلعده و شریف خلقی بسیار از ان صبا پاسبان و جمع شدند و در استن
و بروی شان گردان آغاز کردند و جماعتی نزد او قلعده را شش شسته قمران مجید خواندند و در وقت تعبیل او برکت جستند و گوی
از زنان هم رسیده مثل ابن نجف آورد و بر فرت برادر شیخ زین الدین عبدالرحمن خرد و او که وی و شیخ از و مذکیه و اهل قلعده
بهشتا و قمران گردید و در قلعده ششاد و یک شرم و کرده بودند و قلعده اقبال ان المستقین فی جنات و آخر فی تعقد صدق
علیک متقدر و در وکله شریف صاحبین عبدالمسبح الالهی بکوی خرمی خرد و قلعده شرح نمودند و شیخ قلعده ایشان دست شست
پس بپایت از سورده حلال که در وانه آخر قرآن خواندند بعد مردم متفرق شدند و صبح ششاد پسندگان و یک سید سید
ایشان باشند مانند و اینها جماعه صاحبین بودند و اهل علم و محرمی و غیره و در واز قلعده از و فسل شده بودند که قلعده انوار
پر شد و ماحول قلعده تاجامع ملوک گردید و اکثر طرق ابواب مثل کلاس و باب البلیه و باب الساعات و غیره از کثرت از وجامه
مسدود گشت پس بدرگاه قلعده اول شیخ زاهد قدوه محمد بن حکیم باز نگذاشت و درین وقت مردم بیکجا و شاد و دعا بگفتند
و جنازه در ساعت البدره جامع و شوق آوردند مسجد جامع و محرم او کلاس و شیخ و صبر شدند و جمع اعظم جمع الجمع
شیخ را در موضع خزانقریه مقصوره نهادند و لشکر بان گاهسانی رضام خلق میکردند و مردم بر غیغیغوف بانوس کردند و شیخ
نشستن ممکن نمی شد بلکه جمعه بهم گریخت تمام و بعدی کثرت نمود شد که اصفت نتوان کرد چون نوزن اذان نکر گفت
اقامت صلوة پرشت بخلا و عادت اتفاق افتاد نماز نشین گداشته بر شیخ نماز کردند تا بصلوات علما الدین بن الخراط
و القزوی امام جنازه بودند و بعد جنازه دست بردند حالتی عجیب بر مردم از بکا و دعا و شاد و ترجمه و تهلل و تاسف
زنان فوق طوع می گریستند تا مقبره ببلین کیفیت برده شد و این و در مردم شده و در و شوق مثل آن معجزه نیست
و متعلق نشد از ازل بلده و و انوار و مگر قلیل از ضعف و محمدرضا صافی فریاد کرد و حکم یکون چنانچه این السبنة
درین وقت مردم را گریخت فرو گرفت از باب البلیه بر مردم بر نفس شریف و سنا و یل عالم خود انداختند تا انکار استند
رضام جنازه از دوشوایر بارید گاهی پیشتر گرفت و گاهی پسترو مردم از جمع ابواب بلدیرون شدند و در واز کما بخود
خصوصا بر باب الفرج و باب الفزادین و باب البصر و باب البجایه و در ووق غیل امر از وجامه عظیم تر گشت و برین جابر آورش

سیظهر قصد که یا حاسبیه	و نیت که اذا نصب الصراط	فها هو مات عنک فاسترحم
فما طوا ما ارجح تعلقا	وحلوا واعتقدوا من غیر ردة	ملیک و انطوی ذاک البساط
اور شاه ایضا بگوید که در بعضی نظیر	یا موت خد من اردت اوقدع	هویت رسم العلم و الوبرع
اخذت شیخ الاسلام و افقعت	عری الثقی اشتقی اولو البع	غیبت بجهو مفسر اجبلا
حذراتیا حجاب الشعب	فان يحدث فمسلم ثقة	وان بینا طر فضا حب المبع
وان یخض غوسیدی به یفر	بجل معنی فی الفن الخنع	وصار عالی الاسناد حافظه
کشعبه او سعید الضبعی	والفقویه فکان مجتهدا	وذا جماد عار من الجزع
وجوه الحاکمی مشهور	وزهد القادر فی الطمع	اسکندله فی الجحان ولا
زال علیا فی اجل الخلع	مع مالک واکام ام احمد	التحان والشافی الخلی
مضی ابن تیمیه و مواعده	مع خصمه یوم نفقة الفزع	استی کلامه و تذکره الخلفه

نخستین گفته کثیرا بالصالحیه و البکر و تردد الناس الى قبره و یا ماکثره لیل و نهار و ورثت له من مات کثیره حسنه
ورثه الناس بقصد جده انتهى و این بجه گفتند و خلق کثیر من العلماء و الشعراء بقصد کثیره حسن بیدار و شتی و اقطار و شبانه
و قاسم المسلمون لفقده رضی الله عنه و رحمه و غفر له و علی علیه صلواته القاسم فی غالب بلاد الاسلام القریه و البعیده
فی البحرین الصوفی اخیر المساقرون انه نودی یا تصی الصمدین المصلوه علیه یوم الجمعة المصلوه علی ترجمان القرآن قد افتر
الما قضا ابو جهم السمری عبد الوادی له ترجمه فی مجلد و کذا کذا بوضع عمر بن علی البزار البغدادی فی کرا ریس انتهى قلت
و کذا کذا الشیخ عمری و سما الکواکب الدریه فی مناقب شیخ الاسلام ابن تیمیه و غیره و من علماء المستنصرین عینه و عنایه و فکرم
شهاب الدین احمد بن ابی المکر الهمیتی بالفقیه صاحب الزواهر و النواحق و غیره شایخ عبد الحق بدوی ترجمه
در زاد المستقین فی سلوک طرق المیقین چنین نوشته در زمان خود فکرم علماء و فقهاء و شیخ الاسلام که مفسر بود در فقه
نظریه داشت و در علم حدیث و دیگر علوم مهارتی داشت و ای اگر شیخ ابن حجر عسقلانی بزرگ در علم حدیث نسبتی ندارد و اما
در علم فقه که مساوی بلکه فائق باشد و وی شاگرد شیخ زکریا صری است که شاگرد شیخ ابن حجر عسقلانی است تصانیف
بزرگ شیخ زکریا شری نوشته رفایط بسط و اطناب شری دارد و بر شمائل ترجمی و برابر بعین نودی و بر شکوه نیز شری
که در وی باوقفا هست اوده دیگر تصنیفی دارد و می بزر و اجمود بیان بسیار رفایط مفید و صواعق محرقه در رد و فاض نیز
تصنیف است و بر قصیده هنر یو صیری صاحب قصیده برده که در لغت نبوی است نیز شری نوشته و رفایط حدیث
و رشاقه شمل بر نوا کثیره و بر عین العلم نیز فیه شری کرده بود که تمام نشده و در مناقب امام حکم ساله و در بعضی تصانیف
فی مناقب النعمان و در حدیث این ساله از کرامات و تصرفات امام حکم است که با وجود تصدق و تصلب فاعیت این ساله
از ایشان صدور یافته شریف علی متقی در ابتهای قدوم که شاگرد شیخ ابن حجر بودند در آخر وی خود را نمیدانستی شیخ گفت
و غرض تفاوت پوشید بات الشیخ ابن حجر فی سنه خمس و سبعین تسع مائه انتهى کلامه محرر سطو گویند بزرگ عالم از این بزرگ

و میری انستولی المذکور عن ابی الخضر برادر من عبد الصمد الدمشقی عن ابی مصعب عن مالک الامام المشهور و رسول
 و اشخ محمد بن سید بروی عن محمد بن عیسا و ابو الوالدی عن اشخ محمد بن محمد بن عیسیل عرف بابین در کتابش الحنفی عن ابی الحافظ محمد
 المستقلی فی کوفه فتح الباری و غیره و متواترین اجازت و دستاوردی پیوسته می باشد فی الفقه حاصل نمود و باریع
 فضل و کمال در فنون سپاگری مثل کوب یاغراس و رمی اقواس و تعنگ بازی و شمشیر زنی و صید افکنی و شوق جهاد
 و حضور مد که بدل نیز بر بول داشت و قیل خاطر تحسین و کمال ملا بر و مرا که پیوسته کتب مطا العاکان از سفر تا صبح
 و کتبت و نقل رسائل بسیار بوده و در هر یکی از این امور فائق بر اخوان و باریع بر اقران برآمده یکدو بار سفر بر
 جهاد کرد و آخر سفر ایشان به خرج بود و در شهر کزارد و و صد و هفتاد و شش چون از وطن بالوف در بلده بژود
 مضاف صوبه گجرات رسید و چندی از کسب راه آسود و طبیعت از جاده اعتدال مخروفت شده و مبتلائی های آسایش
 شیخ حاج غلام حسین که یکی از شیوخ و علمای بلده قفق بود و در خط و بکاتب حروف نوشتند که آن مرحوم
 بستم پنجم شعبان ششصد و هجری سی و هجری بلده نروغیه رسید که کمال سمرت حاصل شد چهار دت سی و دو سال که
 درین محاکمات و تیر این چنین عزیزی نزد من رسیده بود بدیافت کمالا و اوشان که درین مدت فقیل حاصل کرده بود
 نهایت مغلظه بود و درین اثنا در شوا کثرت تب پاکش و مردم بود ایشان هم دران مبتلا شد و نیک است و نایک
 و صوبه و ساحله گردید و هیچ فائده نترت یافت تا آنکه نیم جادی الالادی ششصد و هجری روز جمعه بعد از نماز جمعه بر بالیشان
 بنده و مولوی مراد الله و حالت احتضار یافتیم و بیکر کلاه شغول شدیم و زاده از یک پاس و زبانی بود که رحمت حق پیوسته
 انالله و انا الیه راجعون بعد تجنیز و تکفین بطریق سنون نماز جنازه خوانده و در کلبه ماترید یکدو سال نماز اسیده بقیه کرد
 از خلفای مقدوم افقی جمشید را بگیری و تقبور اکثر مردم و ملا و ذوالی صاحب بنو و است تحصیل قریب شاه عالم خان مرحوم قریب
 یک پاس شب گذشته دفون شد و نماز تقوی مولوی مراد حسن بولانی میگفتند وقت احتضار سخن گفتیم گفتند غمناک شوی
 که الله را گویم و زبان بیکر کلاه شغول بود و ویر احمد آرمین بایر رسید که کدام سنگ صبر رسید که اشتی که

هنوز بی عجز برادر زنده ام شمر اگر نه قضا بود که با همسر رویم میرسد آن وقت که با همسر رویم

عشر اوله ایشان سی سال هفتاد و هشت و در شش و هجری حسن العینی در شری ایشان این چند بیت انشا کرد و نظم

خطبه الف و فاح و قد اوجعا	بعذاب دکن الدین یوم تصدعا	الراشد الا واه مصباح الدینی
من المفضائل و التقی قد جمعا	السید المفضال احمد من سی	المکارم الاخلاق شر تو شعرا
حسن القفال الصادق القول الالذ	اوصافه عظمت و جلته و شعرا	بهر المعارف و العلوم اخا اللذ
فی دهر بنظیر له لم یسما	حاز المکارم قبل شدا از ارة	وعدی اما ما قبل ان یتزعما
و غندی بدر العلم قبل فطامه	و علا علی اقرانه و ترفعا	افقی و صف فی العلوم و التبحر
السبع و العشرین الا اربعاً	وله نقادة عارف منصرف	بالحو و التعبد قد ملا الوعا
و لکوم باحت فی فنون حجة	بقواطع البرهان بها قطعاً	درست دروس العلم بد و دانة

ولو الدنيا جميعا ان تقرب محب ابراهيم بيتا ان تقلم ايشان ست	نظم	نظم
تسيرا انصبا كوا في سحيرة مطيبا	نقلت له اهلاد واهلاد ورجبا	نظم
فاحييت صبا لم يتل قط مطلبيا	فديته يا نعم الصبا خبر مقتدا	نظم
تحاكي لك الاغصان بالوجع	تضاهي لك كالايا ربا السبع مطرا	نظم
فيا لك ما انما لك صبا عا عجا	اهل حيث من تلك الربى بوسلا	نظم
الى آخر ما هو في مسون بيتا ومن قولين قصيدة اخرى	نظم	نظم
فما نرى الماء من عينيك يشك	بلى ولكن باغلي النار في خلدا	نظم
نظم	نظم	نظم
ينالني عذول لقوم مجتهدا	ان لسلي لقد نط المزارها	نظم
الا يا نسبا كل قطر تعطر	وانني من اهل الى العشق منتقب	نظم
انصب انقاسا با طاب ذاكر	لنعم شمما نعمة منك تنشر	نظم
لسلي انا الله مولاي دارها	واين تر يا دهر جل بيت ست اورا قسيرا	نظم
وان لها شمس اسمي عذارها	عولم احسن ما راينا ديارها	نظم
صمت بشاير ما فرست فختها	اذا غطت للوجان قبل ليلها	نظم
تبسم من دهر بصفن بجارها	فما خير نخل قد منعنا ثمارها	نظم
يا ذا اللطى انا في منه يا خبير	واين تر يا دهر جل بيت ست اورا قسيرا	نظم
لما يفيض عليه الدمع كالطر	نظم	نظم
فان مداحه من سيد البشر	نظم	نظم
اعني به السيد العرشي سلمه	من قد ملئت في كرام الناس غزله	نظم
من غير وال وحده ومو مناصر	ربا لوروى عن شرف الحق البشر	نظم
فما بها العز كانت في بد اينه	كنا لاله الله اغنت جن كفا لنام	نظم
من بين مستنار منها او مشهور	فجاء من صغرة في سيرة الكبر	نظم
تقالي ايها العرشي وادع له	هذي مناقب من مداحه انشئت	نظم
تلا لا البيان بالاشعار والزم	كرفي دعا لك من خير ومن اثر	نظم
الى من حيا في عنده وميتي	نظم	نظم
تجد لي الا حزان في كل ساعه	لقد دعت البلوي الى اليوقا لثو	نظم
وما في بليات النوى من تقاوت	وما فزت منها حيث جدت بلذة	نظم
نظم	نظم	نظم
نظم	نظم	نظم
نظم	نظم	نظم

لديه مقامات السر سراج	وحر لحيه مي تكت صيت مستبح	سجام عدوس من كس الميوت شبح
رطب يابس بارق الفسق الكسوف	كوس حنين لا يزال يقصيح	ورداد ما د القلب في كل بكس
يا نكاسي اللاتي حكها الصوامع	لتر قصيدة امرى نظهر	اعيدو داس حاس الحدا مع
ام اهلعت ملك العيون اللباس	و بار تلطفت في بولد استرقت	ام الدرق في قلب النواث طبع
ام يهدم هدى القصص لسانها	ام انتصفا لاجها ان كس خرج	انحس كرو الموى و يلاذه
ام الرعد من فوق اليوم يقطع	ولـ	السطر في وادي القيق مراع
تراها كاستال العقائق تلعب	وما الميس حيرت ما	ولكن لما اخرته من المدا مع
كان سيبي مطرا منه و اكس	وفي دها رق صا زال يلعب	الا يا سيم اكتف كرام عداها
فند طال ما حارت من اللقا مع	الحس خرق قد تعلق حرد ودا	ولديك من اسل المدي يلعب
وله من قصيدة طويلة انظر	يا س ادا ب حواء القلب كلف	و دي هذا الكلام السعي في يلعب
الريح يلقو ولحم في حرق	ولحم في بارق العين في شرا	باسمه يستلارت ما عمة
فوت سيو باصحي خط و دي	ما هل تقو ليال ما كحي سلف	اصا ما د حرسين حركف
كيف السل الى سلى و حارها	والحم موت اغان يمين القصص	ولـ من اخرى و طـ
تذكر ما يام الصا واليالبا	بهم ارق السوق ملك القويا	اما العيش استحي ما يكون من
واطلس لانات سوء الاخا دنا	الاربع وربع الحريمية اهل	عدين كرام الف المعاسيا
محصة الاطراف قرارة اللهي	يرفاق الساك ككسات عوايا	و حارب علف الوعد بعد فاته
وصت عما عرى الوتاة ككسا	كان لو بكر من احسد سيدا	عوف و لم ربع الموق المواسا
فاي من ارضي الموق لصا حي	وان لم يكن العهد منه مراعا	ولـ
اوق بهد لدا سلى و اديني	وان رعت و واعيدى و راعيني	الست كرام هم دوو و بشر
طول سوادهم تنم العرايين	ولـ	يعايتني بوسن لومان و حقه
وا دى حررا لومان و سلمه	وما اللوا كلب وم و لميلة	تلمه تنه لسا و دهمه
يعلمه سر الحسوة عسه	و يعتوه روح السيم نتمه	الا كان حيد الراد ما سد فاته
وخير لادى الذي لا احمه	وان الطوى بالور احسن يافتي	اد اكان مركب المدلة طعمه
والى لا يفي النفس عن كل لادة	ادام ادا تقي مسا الى العرق ص	واعرض عن سيل اللرا يا ادا
و دي سيله سوء المقام و دمه	ولـ	دايت الررا لا تروم و موهما
سوى دار ما تنى اليها و ماها	كان لم تخر في عالم الصدر والوا	سوا ما كرا عا طل يرعى ما ماها
فتشرها معا يعر عيونها	و بطعها محاقوى عطاها	و يوترقه حة القلب بعلة

صفا و ما یقرب به او عتاکمها حد الله الله ربي خير هادي وما من محفل الا حدثت الي لعين المحذات وانت هادي لما كنت تعرف بدعة ما وما طما هي طابا لم راد ولم ياك را محبا بقدر حذر فساد في فساد في فساد ومن يحدث بدع الله شيئا ودع ما ليس في الشرع المراد الى قوله وصلى الله فياض العطايا ورحمت الصا والطير شادي	وذكره نظرا اتبت مجالس البدمات طوا وكتبت خضرته بل انت بادي فويلك يوم يوخذ بالثواني لذا القيت في هذي البوادي وما ايتت عني في الدين الخفيف بل لا انكار اهل الاجتهاد فقيم وانترك رسوما محدثوها فذلك خاسر الله عادي والزم سنة الخف الزم	الا يابجا السبا في كل ناحيه الست بخائف يوم المعاد تجاوز عن صراط مستقيم شافه خير من حضر التواشي تعالى تعال سلفي يا ابن عتي من النقصان اوس ازيد ياد فذلك بدع شر ضلال وخف يوما اذا نادى المناكر واصل محدثات الناسل همل وعاد عقائد الاشرار عاد
این دست پر قوی از کتابت فدا از کتابت تمام این ابیات با واصل و محاسبه کبر نشتر شری و شعر شری می چربد و با حمیدی و فیضی دم تساوی می زند بجای خود در جمیع مقامات مستحقان باید بداند که قاری ایشان پس آن جم بسیار است حتی چند از قصائد و غزلیات متفرق بر این ضیافت طبع ناظرین می رسد و ثابت میشود که شاعر یکه تا نام تو پر تو بر زبان انداخته و در باض طبع فرشت از خوان انداخته آنکه رنگ حسن با آورده بر روی چهره حیرت زگرش بچشم سپید لان انداخته	گوهر مقصود و در حیدر مان انداخته تا سبک و عات شوق تن پرست ما کشته ساز و برگ عشق در جیب خزان انداخته مژده عشی را که بر حرفی فتوح داده	الذی بهار شرم از فیض سحاب جری تو زلف بر حرم و مهابر استخوان انداخته در خط جاد و نگار مان زهرت ریگان کز دم جان بخش خود جهان در بیان انداخته
بیا ساقی بگردش آرم جام دور مصیبت بیا سوزد پیچنت نار سایم باو پیچ بیا عرش پیشم گر حریف منم خوش ایوانم سم محمد ابن عبد الله یقین صبا اگر از گل فقر بر او محنت را بگرد مروم حبله مطلب کند باو زلفی نه شما شمرند نقد حریفان بر سر چشم بدان سان کز دل عاشق برون انداخته	برون نرفته آبی کز دل نگم می خیزد تا شاکر که دارد شیشه ام بسنگ گرا مهرین فرمان دای کشور دلهای تورست که مهر نیوت نسبتی داریم آسائے بر آنکی میجو یوسف بنده فرمان برش گرد که بود ابل جنت را نظر بر خوان دیدم انگهی کن که بزنند وستان خواهم بدین	که میخوام هم زخم سنگی بفروم چرخ بیند ولی یوانم سن پنهانی در وان غیب سم دخت طراز که بخشد تاج و کلاه شگفتی نیست که خیزد ز کانه جهر اول پند از روی گل چمن پوشش بلبل کند گدیزی آتش فیه فیه صرا ناس میزاید که در و افتاد عام از دست با هم چو سید

یا چه بگویم در غمت بر آن را	از سر کوه داغند بر چشمان را	عاشق سفت آمد از دشتای چشمان
تا سار کمر بر من مرغ چشمان را	مترج میانی که در یاقیلم سفت	نامد مل ایامه انت عمان را
خون شسته از لبس از چشمت	خون لاله مل سوخته امسک چشمان را	تا جید شترایی مل سوخته و شانت
یا رب مددی ده در سارستان را	ای غنچه جویخ شتم میوه و آن دانت	کوار فی ایجا ستم بسته میان را
چون شمع در آتش طبع ملاسد	ما سوخته ست سری کون و مکان را	آه بیکه بگند استم دش نماید
حمت نگه از لطمه حشر جان را	فراد کد ایس کوزا لام گد اره	تا سر کیم حاکم در بر پیمان را
این در مها کز مد طبع طسارم	گوید که روح القدس آخوت ملائی	تا انت لرا فعدرا مودو معالی است
کردن تو اطم طلب آورد میان را	سر گفته باریک که در سینه نهفته	سر سته و در داد عزرائی دگوان را
اسو ختم اردوشن فرنگ لخته	می بخش من ایچه نو دادی گایان را	کزن و پها تنوب لار مرز پخت
درین مادی حلی بر طبل امان را	ارمار کی ماطر من جسم گران است	بر گیه اتقی من ایس بار گرایان را

مرد معمولی این بیت اخیر شاعر و کس چون تیر بیاض است یعنی بر آید که غم آنجا می خیزد و در چشمان او درختان است

مسافری رسد از ده که برسم	اگر بر جیسج کار دو جوان مرا	انامد و االیه و اصول شعر
گر بر دو ساله نیز نمی بیست	ایس با تم حمت که گوید چو مل بود	ول
نارنجانی در گریبان میرم	لیک جو صیو صبا ال میرم	من سکر و دم چه فکر خویش
بسرار بر شش جولاں میرم	چون لاس درم دل صد بیا که خود	حد نا اودر پنهان میرم
ارلی پیش و مشاط مردم عشق	رحمه رتا پر گدایان می نیم	سگ آتش را می دایم سرگ
طعمه مرگ و سلمان میرم	چشم لی تر کال سارنه خوشما	بر سره تنها میکی میرم
دید و سار که را تر کال مود	ایای بر عار و معیلاں میرم	رد دل دیو و سورم دایع عشق
سکه را تسلیم ایمان میرم	ایای کلک را و محسی می روم	دست جو دم سوخ چسال میرم
ناک فقر او رنگ تا تو تم خوش است	بست یا رحمت عاقال میرم	الی آخر اقال ای اویس تا بیست آمد
مرضاییر معان علقه سستان دارد	بر مرار خوش شمع رنگ گلستان دارد	دوست نام حشر را که به نام استاد
کیس جان است که جزار دمان دارد	گرد لهما بعد و استه گیسوی تو اوه	ایس دوصه حقه چر کال کل پیمان دارد
فکر اام طرب لارم دوستن را بخت	عجید و موسم گل سرگرمیال دارد	نموده بلل حش رند اکون عرشه
که سر حقیقت قدوه پاکان دارد	ول	ای پر گهر ز نام تو دست و دستان
و صعب خوش تو جوهر تیج رمان ما	مروج ناشدی و میر و دستا تو	حاج تو سیدم و میر و دستا تو
ناراد است راست رسد اندر محل	و صفت و شت عاثر رنگین سال	ول
چون ادم صابر در گد ار ساراید	وامم که بر گوی تو بس نامد رایید	حرفیکه اران لیل مشکر بار مرزاید

توسعه زده از چشمه کوثر بدر آید
توسعه وی ز ما و ز خود میرودیم ما
بسان شمع بظانوس سوختن تا چند
بیانک طرح جنون دگر بهیت دازیم
برنگ بلیل شوره در چرخ تا چند
کار دیوانگیم باز بصورت افتاد

هر شراری که دل پر شور سر بر کشید
داغ راه عقل نور شید چو شمع نشاند
روشنی است اختر خفت سیاه ما

بلبل بقبض از غم گلشن بفتانت
استی از غم تیغ تو بسد داشته ام
کشته چشم نسون ساز ترا
شیشه ماست بخارا گستاخ

برو شتم ز کوی گمان دست بچین
ناز کم حسن سر نه دنیا که دل تو
مهنون افغان ز خیمه لیلی بر آورد
آتش شیشه است یا دل ما

ز بیدلان خرد و حسرت زخاره تو
کز درد و بود از جور آسمان گرس
ز چشم غریب تو نادیده عشوه بخواند
هر بیتا و حکم یک قصیده دارد و له شعر

بگر سوز نیست لازم صاحبان

بیار باده که آتش ز غم بکشد
قدم به پیروی قیس که بکن تا چند
عزت در دلم چون بجا داد آمد
پیش ازین کین گنبد چرخ نه بکشد
قدسیان بر آسمان بر دند اختر خفتند

زاهد تر بر حست حق اعتماد نیست
دل برده و در سینه سر سوخته دار
دگر گوشه عزلت توان یافت ترا

گرچه قتل مرا طرز نیاز آموزد
کرد و علت به سجا گستاخ
چشمک شوخی دشنام تو کرد
یار بچه دشتان گل عیار استین

وارم حریت شیوه غمنا در تین
دود از خاد و ز گرس شهلا بر آورد
نخواه کشید تیغ نظر

اگرچه غم نهی بود بی زبان گرس
همی و دگر از خاک عاشقان گرس
بجلوه گل ویت که لامکان بپرست
طلب نموده ز سوسن کی زبانی گرس
گریه و دوست صفائی بنواخت با

دلم دریای بی پایان بیانی دور
که باشد لاله با داغ جگر از بد تو گرس

در راه اتحاد نه به میرودیم ما
کشم زیر فلک آه شعله زن تا چند
دماغ و سوسه شیخ و برهن تا چند
زخوشتن بد را همچو بوی گل سحر
شوهایی از یکدگر سلسله از بافتند

آخر از بام فلک طشت سیاه افکند
حسرتی افران وای هفت کشور سا
عمره دل کم نبود از وسعت کون کمان

لبا بهنگی است عقد کار تباه و ما
زان بر تو ناگوار تر آید گناه ما
افروخته بر مشهور و نه پیرا

اول ازان بیت نظری بخواه
بوسه را با لب گو یا گستاخ
کز رشک میخزد و بیضه دلاستین

زلف تو همچو سلسله می نالدا ز دلم
گر می عشق سوخت حاصل ما
چو فتنه زان که ست قاتل ما
بوصف چشم تو میگفت در تان گرس
انصیب بیده و ران از تو سر خودی
نموده معنی ما ز رخ راعیان گرس
و این قصیده شصت بیت است

سیل چاروب گشتی هست بوی از ما
بیانم موجود در یاد و جوش بد طوفان
همدارم از لطف یارب ناتوانی را

افقوی بخانه خود نشسته بنویسند با کجری و غیره کار نیست قبول نکردند آنکه مولوی علی الصفری آبادی مفتی شدند و در وقت احوال ایشان برکت و سعادت تمام محسوس گشت آن بود برای هر چه ساگر پذیر قبول شد و صاحب و صاحبکند و تقویر که امر و زست هم از وقت ایشان آباد شده ضایافت لیل منکر خنجر و نذ شمر جنساق دوست پرهیزگار بود و ندامت و خطا و علم و فطی این بلده در آخر زمان منتفی بایشان شد تمام خود در تعانیت و کاتیب بطریق عرب حسن می نوشتند نه اولاد حسن انشای فایسی بایشان که مولوی فضل الرحمن قنوی میگوید که ده اند مذاقی دیگر در خمیلی از لایف و لطیف واقع شد و در سکاره و سلسله سوم کنایت بر سر دم جدا افتاده الفانکی که در ستایش بر قاعد نرسیده نماید است در آن واقع نشدند و از سبب و اعراضی شیمیر سترمان و در گذشت مراد میرا بود است ایشان ادین باب ساله هم است کسی ما به گستا بدین کرد و گستا بکتابت جمع هم بود و اندیش فضل الرحمن مذکور را در مع ایشان نگه می شیرین مشعری حکمین است بپیش بیا تش ایر است مشعری

پدشهر سیرگرد و رگ کمال	فرومایا انگشت انگشت کمال	بگویم خیر و دوست از نیب	بما صد گم سیر و یاز سب
مرد نور فلک هر فخر هر دم	بتسلیم قدر خود میکنند خم	رخ اقبال امیل است سویم	می فضل خدا میل است سویم
سعادت بشود و پهلوشینم	چو ما و نو بجی باله جبینم	شهامت میزند سکه جانم	بهای بخت می افتد بدوم
ناظم ناچنگ روی ز حکم	پیر و وارید میزند ز سکلم	بخاطر دینی آرام چین را	گروادم سر بر سر حسن را
بچشم سایه روح وی افتاد	من خروده گوش سماعیاد	سیست شریب خوشدلیام	که هیچ حسن ابن علی ام
نصیرم بر شنایش می گراید	منور ضوای فی اعظم آید	ز شروان آیدم حسن گون	نظروم صبر غایت حسین بن
بشار گوی دهر عرفی بی هم	غنیت آید از بحر سلام	مرا زید اگر این حرف زانم	که فردوسی حستان زمانم
بگردد و بر گرد لب من	سعادت یاور و ریز و شون	دل ام میری آه حیدر	زبان تر می گفتم از آب کوثر
بوویاغ جان میراث خام	بر حتمای یزدان خنصام	کل خوشترنگ گلزار پیاد	سوا و خال خسا پیاد
فروع افزای ایوان شریعت	سیرارای دیوان شریعت	دخشان مزخرف دیوان ایوان	میرتابان امج صدق ایقان
بهین شیار اوج از جندی	حصین سالار فوج از جندی	دلش محو از سر مایه دین	یذا نقش نیست از پیرایه دین
نشدی هیچکند از نفس اطهر	بجز قول خدا قول پیغمبر	کلامش آمده بان هدایت	لبش تفسیر قرآن هدایت
گرای کوهر کان رسالت	و جودش حیدر رضای ایت	قدش سر و گلستان کرامت	خوش شمع شبتان کرامت
وجودش دره التوح انامت	نهادش بحر مواج امامت	بدر آتار بدعات بر آشوب	و فیض ذات پاکش در لکد کوب
مد آس امر با معروف پیش	نهی از منکرش زینت پیش	دلش از فیض حق گفتن گل	بود دین نبی گل او چو بلبل
زانش نامد خوفا غنی نیت	ببقوی حجت تقوای حدیق	زرویش شد کتب حیدر و لیل	زایشه صولت عمری نمودار
حیا چون بانداش آینه	بلاشگ ثانی عثمانی گفت	ز اخلاش چه زاندر حرف نفا	که ذاتش آمد اخلاق تمامه
مرا هم گوگل آز ادگی چید	حسن خلقش آخر بند گردید	نه تنها من شکر کارم از یزید	از برین بر لب آفاق شنید
لطیف صیق او بر وضع دایم	بجویم خط سیر مغیر شام	ز لطفش خنجر دایا شگفت	ز جانها گر دگفت پاک شسته

تا بر بیان مآل انداز آنحضرت صلی الله علیه و سلم و من است پس ایشان درین امر حرج بود و تا نیست خطای ایشان
 مگر در چیست انجم و بر آنچه حدیث در آن وارد شده با و انجم امر تعدید و خبر او باقی در اصل ادعای حقیقت خود بیطل خارج از
 شریعت است منتظر با و ای است که نیست ثابت برای او در دنیا و آخرت و تجا و از خطای مذکور در مظاهر بی بازمان
 افرام خارج از حق است این و ارجح ایشان با و دشمنی است و اگر در اول بیان عام از ظاهر بی و خبر ایشان از اصحاب ائمه است
 پس این هر دو قبیح است از شر آن استعاده بیکدیگر و از انجام بد او باید ترسید و گویند که اونی صاحب غلو است مثل امام الایمه
 قبله است این سنه ابو جعفر احمد البخاری رحمه الله تعالی است این قبیح شمول مثل او از بعض تجا و غلو مستبعد نیست
 زیرا که کمتر از افرام او از بخار است حال اگر او از شر چه کرد و ندو مجبور خود و اندر سانسیدند تا آنکه بمواد لطیف و تعالی شود
 و بود خارج از خانه و بدو خود و در غربت و هجرت و گفت آنست حق و در حق خود بسوی او تعالی افغانا الله جانه و ساکنین
 به کلمات این است حال اگر هر دو اما اصحاب غلو و هر پس ایشان اهل حدیث اند و خیر اهل حدیث و خیر اهل علم و روحانی
 و خیر اهل سادات این است و فرق نمیدانند از الله تعالی و اهل سنت قائل اند بوجه استنباط بیجهت مگر قیاس نمی که آنرا فتنه
 بدان قائل اند و یکی از ایشان در آن علت از مصل از نزد نفس خود پیدا میکنند و آنرا با وجود و خدای او در فروغ متعدی بشود
 آن غرض می نماید پس در شریعت هر دو موضع ازین قیاس که شرح بیجا کامل است جبارت میکنند و در آنکار این جماعت از ایشان
 نه از حدیث انصوفیه که از کمال خیر اهل عقائد بر روی ترمیم و خیار و فاسادات عقلا اند موافق بوده اند و تمام ایشان اهل علم و
 از آن جهت شد که صرف خصوص از ظاهر بر تاول غیر مجموع الی الصفوف اعتقاد میکنند و رفع تعارض از کلام مضموم صلی الله
 علیه و سلم حصول جمیع میان کتاب تاول و سواى حاجت مذکوره نزد ایشان حرام است و درین تحریر صوفیه که از جماعتی است
 و محل کلام خدا و رسول بر محامل اسرار باطنیه از صوفیه رفض معنی ظاهر و تاول کلمات قدسیه بسوی غیر و نیست بلکه ایشان
 همان می گردند و ظاهر آنرا نیز تاول و باطن آن بر ایشان با فاضله می باید بدون از خارج آن از آنچه حق است هر که اطلاق
 بقبض فیل این تحقیق خواهد بود و کتاب ما نور الوجود من منبع الهدی رجب کند که در وی خفاست از غیر او انشاء الله تعالی
 دیگر هر مرت تاول منبى بر آنست که ظاهر نزد مشایخ صوفیه و حدیث و تحقیق نص است پس چنانکه از خارج این صریح ناطق از
 دلش حرام است همچنان ظاهر تر پس معنی اصحاب غلو بر بودن ایشان آنست که ایشان غلو را هر انصوص شرعیه و غلو است
 اعتقاد میکنند و چنانکه غیر ایشان از انطوائف علمیه و کلمات برای سبک رای او موافق نص نباشد میکنند و همچنان ایشان
 با برای حال چون مخالف غلو را نشانه پروا میکنند اگر گویند که بودن ظاهر قیاس در معنی و تحقیق نص ناطق در آن بدون مخرج حق
 بر خلاف اهل اصول است این دلیل مقبول نیست گوئیم که حق تعالی بنور فاضل از حضرت صلی الله علیه و سلم و امام کرده که
 حق دلیل حدیث صحیح دارد و در حجت از علی رضی الله عنه است که گفت چون این آیت فرود آمد و علی الناس حج البيت من
 استطاع الیه سبیلا گفتند ای رسول خدا حج در هر سال فرض است آنحضرت خاموش ماند باز گفتند که حج در هر سال است
 مگر تو فرمود باز گفتند که حج در هر عام است فرمودند و اگر میگفتیم که هست واجب همیشه پس این آیت فرود آمد و ایها
 نوا الا تسکوا عن اشدیاد ان تجلبکم تسکونکم و جداست لال بر دعوی این است که قول او تعالی لعل الناس حج البيت

[illegible]

و در همین سال غلبه رشید بودار سجده روزانه می ورزیدند و موس انتقال کرده و حیاتش نشد به تحانی و فتح اول سن
 ابو محمد سعید بن السیب بن خزن بن ابی و سب القرشی اندکی یکی از فتنه های سبیه مدینه است سبیه تا مدینه است
 از نظر اول با سب سیان حدیث و فتو و بر عبادت و وضع از سعد بن ابی وقاص اباهر بره راوی است یکی از ابن عمر
 سبیه سید فرمود زو سعید بر و سپرسن گوهر که گفت وی بچنان که در فرمود و گفتیم شما را که وی با حدیث است نیز و
 احباب را گفت لوری باز رسول الله صلی الله علیه و سلم هر جماعتی را می باید و از ایشان شغیه و بر از و اج اخضر
 و آمده و از ایشان اندک کرده و اکثر و پیش سن از او بره است زیرا که شوهر و خردی بود و زهری و کول و لا فتنه گفته اند
 وی گفت چهل چکر و در از پنجاه سال کبر اولی از من فوت نشد و از پنجاه سال هجری پشت مردی در نماز ندیده و محبت
 بر صفا عمل و او را بسوی سی و چند هزار دوح که در قبول نکرد و گفت مرا حاجت نیست در دنیا و در عینی مرغان تا آنکه
 ملاقات کنم خدا را وی حکم کند میان من و ایشان دختر او را عبد الملک بن مروان برای لید خواستگاری کرده بود و وی را
 می گفت تا آنکه در روز سر آن بنده سعید را زد و دو کوب کرد و آخر سعید آن دختر را که اجل نسا و احفظ ایشان برای کنایه
 و اجل بسنت رسول می و اعرف بحق فرمود و در دو و دریم با ابو و در حدیث که در همان شب همراه خود برده و بانه است
 این حکایت طویل است خاصی این حکایتان تمام آن در تاریخ خود آورده و لا و شرح خلافت عمر بن الخطاب بود
 بدو سال پیش از وفات او و وفات در خلافت عثمان در مدینه در یکدیاد و یاسه یا چهار یا پنج و نو و ده هجری
 و قبل قوفی سبیه سبیه ماله و الله اعلم و سبیه فتح پای مشدده است از وی مرویست که میگفت کبر است
 سعید بن حمیر الاسدی الکو فی یکی از اعلام تابعین است از ابی سعید و ابن عباس ابن عمر و ابن الزبیر و ابن
 ساعت ارد و از وی خلقی کثیر حجاج بن یوسف و ارقط کرده در شعبان سنه نو و چهار و لا و قش در سنه چهل و دو
 بعده حجاج در رمضان یا شوال محرم و گویند بعد شش ماه از قتل او و در دو مساط نشد بعد از وی بر قتل ابی جیحک سبیه علی او
 چه حجاج او را گفته بود که بر وی خود تو می قتل اختیار کن که من قاتل تو ام وی گفت تو را بر خود تو می اختیار کن زیرا که هر نوع
 مرگش بهمان نوع جدا خرت گشته شوی گفت بخوابی که ترا خفونم فرمود اگر خفون او را و از جانب خدا خواهد بود و ترا خود برات و در
 حجاج گفت بر خدا و او کشید چون از باب بر آمد بچند یابین خبر حجاج رسانید و گفت و پس آری چون پس آمد برسد که چهره اندکی
 گفت عجب کردم از جرات تو بر خدا و از صلح از تو حجاج حکم بنام کرد و چنانچه گفت و شگفت بچند یابین سعید گفت و بیست و
 لذی فطر السلوات و الا رض خیفه و الا ناس الشکر کن حجاج گفت او را بجانب غیر قبله بسته گردن بر نید سعید فرمود قایما تلووا
 فتم و هر که گفت این اسرگون بکنید سعید گفت شما معلقانم و فی ما نفید کم و منها خیر حکم تا نه آخری گفت و بلکه او را زنجیر
 سعید گفت ما را فی ما نشد و بچنان که لا اله الا الله و حده لا شریک له و ان محمدا عبده و رسوله خدا می حتی تلقانی یوم القیامه
 سعید دعا کرد و گفت اللهم لا تسلط علی احدی من عبیدی و پس بر نشد و بخش کرد و گویند حجاج بعد از این واقعه باز زنده شد و نام
 و در شکم او که میگفت و طبیب و علی طبیب کرد و گوشت بد بود در شش او و نیمه و حلقی با و انداخت و ساعتی بگذشت
 چون بر او و خون آلوده بر آمد دانست که وی نمانی نیست حجاج تازه بود و سر را و میکرد و میگفت چیست مرا

وادرا سمل بر عید اوستری آمد و گفت بوی کار می دارم گفت چیست گفت اگر بخونی با اسکان گفت اگر بکنی دست منور کنم
 گفت بیا بن خود که بیا این از آن حضرت صلی الله علیه و سلم حدیث کرده بر آنکه اگر از آب و سم می بر آورد تستری آنرا بوسیله لادن
 در سینه آتشیز می نمایند بوده باریا پیدا و قدوم آورد و بعد از سکونت بصره رفتی کرد و بعد از آنکه بلاد اسلام مخصوصا بصره را
 و حجاز و عراق و خراسان و جزیره کردش نموده علم حدیثش فرار گرفته و حفظ حدیثش و اتمام وایت و تقوی احتیاط در رعایت آن
 یک آستین بهار که کشاده بود و در دیگر تنگ ازین جنی او را بر سینه نگذاشته کشاده برای دشمن اجزای کتابست و دیگر را
 کشاده داشتن بر سرانست شاگردان نام احمد و قتی و ابوالولید طایسی و سلم بن ابی اسیم و یحیی بن عیین و غیره هم بود
 نزدی و نسانی و اوجه بن خلخال و غیره هم نزدی روایت دارند و از تلامیذ او چاکرس سر آمدن یحیی بن شدند یکی پیش از ابو بکر
 دوم ابن ابی عرابی سوم سلم بن یحیی و چهارم ابن و در سامان احمد و یحیی و یک استاقاوست از ندی حدیث غیرت را روایت نموده و در
 بن مارون که یکی از بزرگان آن عهدست در حق وی گفته ابو داود در دنیا برای حدیث و در عقبی برای اُست آفریده شد
 و ابو جاتم بر جیان گفته وی یکی از مقتدایان روزگارست در نقد علم و حفظ حدیث و شک و ورع و ایقان فاضل و شایسته
 شوال منه و در حد و بختاد و بیچ بوده بهر همتاد در سالی در بصره و فونست و آندرش ابو بکر عبد الله بن ابی داود از اکابر
 حجاز نقلند ابو داود عالم متفق علیه نام بر نام او را کتاب المصابیح است و شیوخ پدر بصره و شام شریک بوده و در بغداد
 و خراسان و اصفهان و سجستان و شیراز سماعت کرده توفی سنه است عشره و ثلثه از مصنفان حجج ابو علی حافظه و فاضل
 و ابن جزوه اصفهانی بدو احتجاج کرده اند ازین خلکان گفته سجستانی یکسر سیرین حلقه و جمیع سکون بین ثانیه و فتح تالی شناه
 توفیه بعد از آن نوبت است بسوی جستان اقلیم مشهور و قلیل بل نسبتی جستان او مجتهد تفرقه من قری اجماع و اتقی
 و در جستان اقلیم شین برین محل ای اعتراض کرده و گفته که ابن خلکان با وجود کمال تاریخ و ادبی و تصحیح الاساب درین غلبه است
 خلط افشا و شیخ تاج الدین یکی نقل عبارت می گفته است و او هم و العوالب از نسبتی الا اقلیم المعروف المتأخر لیس
 از هند اتقی یعنی این نسبت بسیستان است که ملکی مشهورست فی ما بین هند و هر اتی متصل قندار و حقیقت که مکان حج
 چشمه است نیز در همین ملک اقص است و نسبت در قدیم الزمان پای تخت آن ملک بوده و حران گاهی و نسبت این
 ملک بحری گویند اتقی فقیر گویم ایراد سبکی مدفوع است زیرا که ابن خلکان نسبت بسوی هجستان تقریر بصره بلفظ قلیل که
 ولایت بر ضعف روایت میکند که نه بصیغه جزم و در محل جزم گفته که آن نسبت بسوی اقلیم مشهورست و در حد و ادان اقلیم
 همانست که مراد سبکی و صاحب تبیان است تا غیر کرسی و هم اوقتی مسلم میشد که در بصره باین نام که مراد قری از مراد جزم و بجا
 حال آنکه سبکی و غیره نمی آن نمیکنند و بر ابو القاسم سیلانی بن احمد بن ابی یحیی الطبری الطبرانی و در هر که از بلاد شام و در
 دومد و شصت به اصفهان پیدا شده و در سنه هفتاد و وسط علم شروع کرده در اکثر بلاد شام و حرین و بصره و بغداد
 و کوفه و بصره و اصفهان و جزیره و دیگر همور نامی اسلام کرده و در آن شهر از شیخ بلکه زیاده سماعت و استفاده نمود نسائی و
 بر عبد الله بن یحیی و بشر بن یحیی و در بصره و اصفهان و ایزد و زرقانی و اقران ایشان و شیوخ او بعد و اندر پیش شرح نقل کنید
 بناب سنده پیشی خود و او را با خود گرفته شهر را می گشت و بحضور اساتذ می رسانید تصانیف بسیار و در معاجم گفته او

و غیر ذلک می یکی از بزرگان مسلمین است که گفت شنیدم بابا در عهد بن احمد الهروی را که میفرمود وصحت الاجازة بطلت الرحلة و وی با نلس رجوع کرده قاضی آنجا شد و گویند قضای طلب هم کرده بود و بعد از علم سوله شش روز شنیدیم که باه و ذی قعد سه شش واریع مائه بدین بطلیدوس بوده و وفات در بلد مدینه شب شنبه میان هر دو عشا نوزدهم جمادی است و سبعمین اربع ماه و در باب روضه جعفر و فخر بن شمس هر وی نماز گذارده و از وی ابو عمر بن عبد البر صاحب کتاب الاستیعاب باخبر شده میان ابو قریب و عمر بن حزم معروف بنیامری جبالس و مناظرات و حصول ده اندک شرح آن بطول در ابواب فتح نامی موند نسبت به است بسوی بابیکه نامش هری در آن نلس است آنجا با بچه یک گریست که شهری است قریه و بچه دیگر است قریه از قریه میان قال اربع و یکا سیلکان بن داود بن اجمار و الطیالسی در اصل از شهر فارس بود آخر سکونت به روانتیا کرد و از محدثان آنجا شمل شعبه ششم استخوانی و ابن جعفر غیر هم روایات بسیار در احادیث و روایت کرده اند و شمس درین مصنف در این باب معروف و ممتاز بود و علم حدیث از بزرگان شرح فر گرفته و از وی خلق بسیار روایت نموده و متفق شده گویند آنجا از وی نوشته اند و شمس چهل هزار حدیث رسیده یعنی مع الطرق الاثنا عشره و فیه بن سعید بن ابی السنی و فلاس و کعب و دیگر علما اسماء بسیار و در تقدیل و توثیق مفرغ نموده اند و الحق که وی بهر حق قسم می دهد در شصت و سه سال بهر نسبت و در هر چهار وفات کرد و ابن خیرابی در او صاحب عنین است که کتاب او یکی از کتب است بوده است چنانچه مقدم است بر وی بنیان است چنانچه از تاریخ و فاشش پیدا است اصحاب صحیح است غالب از وی یک اسطر روایت میکنند قال فی بستان المحدثین ابو محمد مسعود بن سعید الهروی اوی موطا و او محدثانی غیر گویند مسلم و ابن ابی از وی روایت نموده و او را است شش هزار حدیث بفری گفته و ای از رضا و ابو امام احمد بن حنبل و بعضی امور بروی گرفت میکرد و مجتهدین این فن گویند وی چون از نوشته خود روایت با احتیاط میکرد و چون از او و خوالای خود خطا میکرد در آخر عمر بسبب کبر سن و شیخوخت و ضعف بصارت و خلل حافظه قابل اعتنا و تامل در احادیث او نکرات بسیار یافته اند که مسلم آنرا نپذیرد و او را در اصول معتبره او فایده گرفته و فاشش در سه چهل و دو صد بهاء شوال اتفاق افتاد و ده هکذا فی بستان المحدثین .

حرف الشین

ابو منصور شمس الدین بن سعید و ابی سعید صاحب فردوس است کتاب را برتر تریب خوب و در چهار مجلد است که در بستان الفردوس نامید در معرفت حدیث و فهم بهتر از پدر بود و صحابی هم فهم و معرفت می گوای و او را علم او با تیر خوب میانه است و در دیگر روح و عابد بود و در سجده می ماند و غالب اوقات مشغول اسلح حدیث و نوشتن آن میگذاشت و در طلب علم حدیث شریک پدر بود و در سفر استخوان سال پانصد و پنجاه از فوت پدر و در سن بیست و هفت بنفاد نوشته از اساتید بسیار تحصیل این علم نمود و از یکی از بنو نصر الکاشی و ابو جعفر الطائی و ابو جعفر بن یحیی بعضی محدثان دیگر اجازت حاصل کرد و اساتید کتاب فردوس را بهجت تمام جمع نمود و چون از تصحیح و تمیزش فارغ شد پدرش ابو مسلم احمد و جعفر و دیگر از وی روایتش کردند و فاشش در سن پانصد و پنجاه و هشت بوده نسبت به این خاندان بقدری است که و تکل اسود یعنی بود و او مختصر مسلمی و حدیثیه و سلم و حق او فرموده فاذ فیدوز و فریز صحابی است ذکر و فی بستان المحدثین

[illegible]

بودند و اجازتی به هؤلاء المشايخ عبادت و غیره هم من اهل اليمن نفع الله تعالى بهم فاقول انما جرت السيرة المنكره
 اكثر الله تعالى فوائده جميع كتب الحديث من الصحاح والمسانيد والمعاجم وغيره ما يتبعها مما لا تنفع في الاستنباط لولا
 من نحو مصروف واصل الخلقه المعاني والبيان في الدير والفقير وكتب الرجال كما اجاز في مشايخي وغيره وكتب جميع ما
 احتكوا انما هم كاذبون و غير ديوان اهل ما هنا كاذب لم اشترط عليه فوايل من كاذب اهل وادويه يتقوى الله عز وجل اتباع
 الحق اينما كان ومع من كان والعلم صحيح السنه وجماعه السلفه والاستفسار على قدم الحق والصدق وان لا ينسأ
 من عائد في فتوانه وعلوانه وحقه سلوة سبحنا الله تعالى في دار السور على سرر تعالى من الله تعالى في بحر خير الجنتين
 ورجلنا من عباد المتحابين صلى الله على رسوله المختار و كذا و غير خيرة اختياره قاله رحمه وحرره بقره فادام الله النبويه
 عبد الحق المحمدي عاقل الله تعالى بطريقه الخفي والجلي في نسخ حجب مستحسن و ثنائين في التدين والتمجيد الهجري انتهى كلامه
 بآيوديه اكثر ما علوم مذكوره وحصول مرتبه اجازت در روايت توفيق الهی و سنگيري كرو و در خدمت علم شريف حدث
 در مقام تعارض نشاند و فرمود حديث بر حلقه خروج كالات قال له فانه علوم وصناعات كه سر ايد احتياط و نيست ايتا
 روزگار است بچگونگی کلی حاصل شدگوئی مگر گاهی بآن آشنائی نبود و در استعمال مقول بشتغال مقول افتاد و ايد و كذا
 نعم البذل آن حالت يافت شعور حرفت را می بود و سنگدي زائر را علم سنت شده افضل خدا پيشه ما
 و از بركات اين علم كه است كه خاطر از اسباب نيا و اهل نيا بچگونگی خبر و گذشته و از رايش و زير بایش لا اله الا الله
 و من كح و مساكم في مركب الكود و كذا في محبت زخارف ثانيه آن چنانكه بايد و در حال آنچه در خود می بايد و در عی و ذاتی است
 محبت علم و ريش و ذوق تدريس اين علم شريف و خوض و تاليف در آن است بعد ملاحظه و فائده از اين علم و احوال
 و احاديثي كه مستمسك بر كائنات ايشان است بحدی كه كائنات الهی قرار و او خاطر و كذا بطن و فقه و حقیقه ايشان و اتمام طریقه اين
 حساب است در طریقه احوال و احسان كذا و شعور بر او خاطر احبابه اثر از رای است من قنصر بارخ محدثان تنصا
 عباد ما ريشه كه جزو ابواب دين في ملت كه باعث ترویج و تجدید شريعت و موجب حفظ عقائد و احكام سنت باشد
 حكيم كند و از دلائل اعتدال و حيطه احتياط و برون زود و باشارات موجوديه و ملاحظات كلاميه و احسانات فقهيه
 مستند بر اصول ثابت نباشد دست نزنند و حيت كبري آن در حق اين كه است حاصل شده بر سنت صحیح و معتبر باشد
 بدیع نامرئيه و تقسيم بر قدم صدق و حق و مستح جواب با هر كه باشد و هر كه باشد با تقوى و اخلاص و خیر كنند و
 حقانتي و دقایق بلكه بيان ساز و علم مسامحات را بر رای خلق و آنچه موجب اتمام ايشان از معائب بود و گفته اند كذا
 از باطن مقدم كنند علم باطن بر علم ظاهر پس بوجوب اين سياط طريقه را بر ضعیف در اكثر احوال در تاليف و تصنیف
 نقل ترجمه عبارات قوم و در هر كلام كه درین كتاب بر حدیثين كه جامع طریقه و تفیق علیه فقره قنین اند و تبریه و تفسیر
 این مقام از فضول كلام افتاده و حقیقت این طریق العلم و احكام است در اتفاق معنی و اعتبار سخن و احتراز از تضایق
 و زلات قلم اگر در ضمن بیان سخن آورده شود برای شرح مقام و رفع ابهام كه آن نیز در حكم اصل خواهد بود و چون بگویند
 بعد از علم در هر چه بعضی است پس بلكه بر علی بلكه مقبول است لائق اتباع از آن چنانست كه بوافی سر سخت

الى آخره وله فقط
فتلك ربوع قد خلت عن اهلها
وسا بصرت عينا في حيا بمنزل
اقمت بها دهر اربعين قسيرة
وما هجرها غير احكام المحفل
فلا يطعم العذل مني تصبرا
اخترت بين اماكن الغدراء
من دونها في البر والدماء
ليس البلوغ ناضجا في قدر
فالقلب فيها عمدة الوكلاء
نفسى الضعاء لتربة قد سيرة
نور تجلى فوق سبع سما
نبراس نادى الانبياء ونورهم
ان الضياء لمبطل الظلماء
يا سيدي يا عروقي ووسيلتي
مأوها بتنفس الصعداء
اخشى مدافع معش متجانت
يا رحمة للعالمين بكائي
نهر الذي هو سائل مترقب
ضاعت بنوك ساحة التراب
ولك الشفاعة والمكانة في غني
في عفون كاتي بجوم حبراء
اهدي اليك الهما متواترا
والال الكرام السادة الكبراء
وهي طوية وله فقط
صان الاله عن الافات ساجدا
وهي تحت في لوعات المسموما

السلطان دار بالدخول وحصل
واسست قفارا بادرات القطل
ولله ايام مضين بقى بها
واسقينها كاسات حمرة فلفل
حجوجية القرين معسولة الله
بفرقتها فالصبر عني بعزل
دار الكرامة بقعة الزعماء
كيف الوصول الى منازل الجنة
شنان بين الهند والوزراء
ولقد ثملت نفخة انسية
فيها نبي سيد البطحاء
هو ركن بيت الله جل جلاله
عادي حداة الليلة الظلماء
لا غرو ان القيت زور وكفنا
يا عدتي في شدة وخرقاء
ارحم فقيرا جاء باك راجيا
هوا بقتلي وانقطاع بقائي
لا ينبغي رخ العفاة تغلا
التي يحون لخبطة العظماء
المع على رعاية وعطوفة
ولانت لكم معشر الشفعاء
وسواك مالي القيام شافع
دار الصلوة الزهراء الغراء
ما اهتزت لا رواح من قبلها
انست وقراء في ظل الاشيا
تناول على الصب بالاحسان ايا
كيف الوصول الى ارضي سكنت

عفا اليها تنجم الجنوب وشمال
وقفت بها والدمع تجري حثبا
لقد عشت فيها بالنعيم الخضل
فما وصلها الا الحيرة وطيبها
بعيدة مهوى القرطري الخضل
وله فقط
حل مكان في اطلب راحتي
فيها الكفتقر حصول رجاء
ان بات جمعي نازحا عن ارضها
من روضة مخفوفة ببهاء
طوبى لها من حيث حل يثما
وعما هذي القبة الخضراء
قد ابطال الملل السوابق دينه
حق على الالباء للابناء
قد جئت باك ضارعا متضرعا
انت القمان بحسرة الفقراء
مالى وراءك مستغاث فاجن
شان الكرام رعاية الغرائب
يا ايها الشمس الرفيع مكانه
واثر حناكس مجتبي السواء
فخطير رجوي ان تكون شفيع
انت الخصل لي من الباساء
والى معاشر حبيبك العالمين
وتنفس الاصباح بالاضواء
ترى احاديث ارباب الصبايا
فاذكري عهدها يا كمي سلفت
غيراء فائمة ذات الذوايا

حساب خدای عز و جل برست فرو خواند نظم
 یا علی بن ابی طالب بعد از حیدر و جاده
 فلاندر حضرت من الزمان بطلان
 ان لهرزیه فی هنر و افتاد
 بود و آمد حضور بود بر مرقوم و نظر از باب السلام و عرض سلام با و تمام و التماس مراحم بحسن انجام رباعی
 می آیم و می آورم از بارگهی
 ای تمام مردم محترم باد شعی
 مضمون کلمات کبریا و جلال
 اغوشی شفاعت رویی
 یک سیب و حسابات اهل ان و یار سعادت مجاورت مزار خالص المازان و دود و دیده و دل را نور و سرور بخشید
 معجزه و ضروری بر فراق آن بقیه مبارکه صبر نمود شهر ضرورت است که در خدای می دانند که ترک صحبت
 جانان اختیار من است و سرزمین دینه را که خاص نفی مخصوص دارد که آنجنس خوشبو و در هیچ عطری و طبعی دیده
 و کوه و اطلالی می بویستگی غریب دارد که در هیچ اوطان شایسته و نهشته و مشعر بطیب سوله الله طاب ثلث جهاد
 هذا المسلك الكافور و المندل الرطب چون از اینجا با دل شمیم و طاهر آمده و دیده معاودت کرد و احرام عمره
 از دوش لبه برست از حسن التفات این است که درین نوبت هم در و در که در شیب شفق افتاد و طاف برابر و نور ساین
 خالی از اغیار یافت با طینان تمام اعتبار کرد و شب حرم گذرانید و بعد نیم ماه در او اهل سنه است و ثمانین متوجه شدند
 و در زنده و دانه هم جلوی الاهی سنه صدر و گرفت و محبت و سلامت بوطن رسید مشعر اوقاتش آن بود که با و است
 باقی همه بجا صلی و بخیری بروی الطف لطافت این است که رفتن از وطن و رسیدن در آن بعد هشت نیم ماه در و در
 یعنی روز شنبه اتفاق افتاد که ما این سفر روزی پیش نبود و تمنای که در دل مانده است موت اهل طهرین است لیسما در طبعه
 تقدیم الله تعالی فی القیامه و کتاب نعت کلمات و تحریح عبارت فارسی عربی و نشر نظم هر چه بای از اسانده تلمذ کرده و پیش
 سجدی انوی ادب ته فتموه همه آنچه هست فیض الی الهام از دی است که محض فیض عام مبداء فیاض دین چیز با برکت
 و انورش معنی آمده مشعر فیض روح القدس باز دو فرماید دیگران هم بکنند آنچه میسر می آید و دیگر و آنقدر کتاب کرده و
 و کاتب سرین امیر چند روزی تواند نوشت و مخرج در ایام و نوبت مرکب بجلدات بنحی قلمی نموده و در آنکه مشرک مثل معنی
 عرفات با و قات فرغ از اعمال و و سلسله کتابها نموده با مطالعه کتاب الفتن جانی طار و با مشغله علم دین بهما محبت
 مناسب است انجاد روحانی درین خون حقه تلمذ معنوی با احاطه و محامد حکم ساخته و با ایشان یکسان چند قالی که مشغول
 و مدینه فتوحات تحریک کنه و است بطیف الالبان است پس من با آنکه طبعی کمزور و دار و هیچگاه در هیچ اختیار باطن زکات
 قافی این سخن سرسخی نظم کرده و اگر در نا دستگی کرده از آن توبه نصوح نموده و فی عمر تحمل سخت مخلوقی نشده و بخود
 بار احسان کسی نرفته و اگر چه و اندر گرفته وقت اقتدار کافاقش ساخته و از احدی با وجود بهر احتیاج طالب ام نشده
 و قرض نستانده و مال چیزی نکرده و در اموال مردم چشم طبع هیچ و چه ندوخته و در خدمت خلق و نفع عباد تا اسکان انزود
 بتقصیر کنی نشده و از ظلم و مردم و قدم کوتاهی نداشته غرض که انعام و احسان خداوندی جلالت عظمت و دعم قواله و باره وی
 چندان است که زبان قلم و زبان از تنویر شرح و بیانش بجز معترف است و کیف ماکر اگر هر موی منش زبان گردد و شکر یکی
 از هزاره اندکی از بسیار نعمت های او تعالی دانسته اند و در آن تقدیر الهی که لا یحصو لا یحصر مشعر و لون بی فی کل صفت شعر فی

<p>قدسی انفس قصه شریفیت گذرانیدند از انچه قصیده قاضی ذوالفقار علی بگرامی این است قصیده</p> <p>سندرم روا می کرد و باز مصراتی که نیکین ده رنگ گل زرد و گلستان به رنگ پان اشارت کرده از به خون پیر و یار و خنار و دست میدارند هم پان بتان بین سهراب اوج ایمن فروشانند بعشقت ای بری گریه آدم جور و جلالت ولا از شکوه بگذر خفا بینی دلی مری هر چه عدل احسانش کند بر تو ایمیر آسمان فخر عز مصر و اتالی بکار آیدش خلقش بکار انداخته عرقان یکضربش شده نصیبت قطع تن زمین بتاریکی نجات کرد پنهان آب حیوان را بشیر زده تشبیهش کجا حکم روا دارد فدای نا توانان هر توانا میکن جان را چنان که باشد یکسر فیض صل اولیکن که فیض او ده صد چند سامان از میان شمار خشن او هم توان دانست ای وقت ازین اندازه دانستم بجم خفیه همان را خطا کرده بچشم گزند این حکم در طالع ساعات فلک داد و عزت چار لکران را بعثت کم نشد بگذر به پستداد و هرگز بعملش هر که در آفاق کرد آغاز میزان را سخن را قدر تابث ناخت از طبع بنزیر چون بودش خرق این گنبد گردون گردان زهی ایوان که کند لظلمت خفته حیوان چو شوق آستان پویشش دل افتاد کیوان را</p>	<p>بهانه و کسوف گرم خیرت در تابان را سین از رنگ طالی جلاض گلگون پسندیدم به رنگ پان چو کوی سرخ مروارید دندان نمان و عشق ایمن چون بگنجور و ندرین که در کلاخشنش ترسیدند شست بجان شرایع کلمی بریزند در جام من سبکین بگلشن چو گل و ریحان چو کردی شربت لاکان کفم فکر هیچ آنکه تقدیر خداوندی که حال شعله زات او جالی عدل احسان بعد از آیدش حدش بحد و ذراتش چار بهرش قدر ایوان برابرش خشن میدان چو آب تنی او آب حیات از بهر عالم شد بسازن برب ریزد در گلو را با طغیان بمیلو که ز حمته اسبدل خشد بر حمته کند عفویش بشما فاش و عفو یوسف لغزان چه باک از جود او کرد ستالی از آنکه دریا باین هر دو عمل بسته سامان گیوان زخو افش روزی بود و من سخن در بار بشارت باو زین ایچاد عثمان چشمان زهی عالی گزافانی که در عالم وجود او بشیرینش بود و خور حارث خان خافان را که بخشید علی میزان بی صفت مثار او که تعلیم تا صیال افلاطون لقمان را چو قصه شریفیت حدش سخت نمی یابد اگر ریزد کسی درو بهنش باقوت و وجان بی اسباب علم انظار سخت میدارد</p>	<p>بشیرینش چو درام تقاضای حیوان را که می کشد آری بپارض ماه کفان را اگر گویم که باقوتش در تقدیر وصف آن بطرفه نیکب آرد و مقلان این پنهان را مگر باس لم تقدیر من منظور نظر دارد اگر از با باسی یک بگنجور اندامان را حساب چون گل بهی خند و بار از بهر جهان که تقدیر خدا منور و غنی کرد و بان را نه و صفتش احسان چو آن فرد و در اثر که هم داور عادل نشان فخر و وران را بچاهش رفت عالم بفرش عزم گشتی حاصل نه می بزم ز کشتش تنج میزان را چو بچو دین سلامت اصل آب شمشیر که شمشیرش خنجران کرد و خالی بر نستان را بهشت گمهی حاسد اگر خون و قماریزد ندید آب و کس در عفویش بچشم غلطان را عطای خولست هر وقت و فانی چه صفت حساب خطره گردان حساب سبیل بدران را خداوند چنان می زمین با داد غور شیدی که جمیعش در بهشت کشود هر پریان را خدا او است این نعمت که از عز جلال او بصورت گر که با دوست سامان سلیمان را کسی که کند زاف و خور و یو یک سلامت بعالم شد ز بان شیرین بهوش بچشم غلطان گدای زیر آیدش روان برخاک می ریزد نچو دیگر به سدر و روان بلای در بان را</p>
---	--	---

چون که منم بر سر این کوه که در این کوه که در این کوه که در این کوه که در این کوه آلاس با تیرای منی را می جد که من که ما و ان که در این کوه که در این کوه میدانم که در این کوه که در این کوه حصولش نوع انسان را می حاصل می ماده و افکار آن من می حاصل می نود و حق و در این کوه که در این کوه ولی که در این کوه که در این کوه نور چشم که من می حاصل می	سپه بختی را می حاصل می و در این کوه که در این کوه که در این کوه آلاس با تیرای منی را می جد که من که ما و ان که در این کوه که در این کوه میدانم که در این کوه که در این کوه حصولش نوع انسان را می حاصل می ماده و افکار آن من می حاصل می نود و حق و در این کوه که در این کوه ولی که در این کوه که در این کوه نور چشم که من می حاصل می	مظالم ملک و دولت در این کوه که در این کوه مرکس آن دو هم که در این کوه که در این کوه میرین و تیرای منی را می جد که من که ما و ان که در این کوه که در این کوه میدانم که در این کوه که در این کوه حصولش نوع انسان را می حاصل می ماده و افکار آن من می حاصل می نود و حق و در این کوه که در این کوه ولی که در این کوه که در این کوه نور چشم که من می حاصل می
---	--	--

دیگر قصیده حاوی جان محمد جان شهیر شاگرد غالب و ملوی است

چون که منم بر سر این کوه که در این کوه که در این کوه که در این کوه که در این کوه آلاس با تیرای منی را می جد که من که ما و ان که در این کوه که در این کوه میدانم که در این کوه که در این کوه حصولش نوع انسان را می حاصل می ماده و افکار آن من می حاصل می نود و حق و در این کوه که در این کوه ولی که در این کوه که در این کوه نور چشم که من می حاصل می	سپه بختی را می حاصل می و در این کوه که در این کوه که در این کوه آلاس با تیرای منی را می جد که من که ما و ان که در این کوه که در این کوه میدانم که در این کوه که در این کوه حصولش نوع انسان را می حاصل می ماده و افکار آن من می حاصل می نود و حق و در این کوه که در این کوه ولی که در این کوه که در این کوه نور چشم که من می حاصل می	مظالم ملک و دولت در این کوه که در این کوه مرکس آن دو هم که در این کوه که در این کوه میرین و تیرای منی را می جد که من که ما و ان که در این کوه که در این کوه میدانم که در این کوه که در این کوه حصولش نوع انسان را می حاصل می ماده و افکار آن من می حاصل می نود و حق و در این کوه که در این کوه ولی که در این کوه که در این کوه نور چشم که من می حاصل می
---	--	--

فصل برین خبر که در تکرار به چون ترش بیست و پنج بار بشد از شیء هر سال از ترش یک و چون بیست و پنج بار	آن خطره است که در قمارند و یک شیر سینه نه سنگ ازند که بجا بیرون سختی اعتبارند روح الامین آن آئین نه ازند	امید من بجاه کوکب مرقبت شکل اسب که توشی نسیان مخصوص بر دولاب و خوشه و در نظر بنای مان این منصب خطاب غلت چنبری عمدا	برای منصبی سر افتخارند کمی درین سخن بود و شتو ازند سر پرگز و غیب آشکارند و در نظر بنای مان این منصب خطاب غلت چنبری عمدا
--	---	---	--

و وجه بسیار در اقران باشد و لیکن خدا شایسته کفی پنداشد که در چشم ناقوان بین من این همه عروج منزلت این در اقران
هیچ و بیوج نظری آید و پیش محو است و بنده و جاه صاحب شرعی مثال خدمت محازی جوهر می نماید حق تعالی میداند
که این همه از زمین بود و هر چه بود آمد اثر تقدیر از دل است و کیف که دنیا به نظر الوه می ماند غرض از آن حلال است باقی حرام
ست درین دیار که شایه بر گردانند و غنیمت است ما را همین بجا بخشند امید می که در این پیر خود دارم صرف
اوقات عزیز در عبادات و تخریر مسائل و احکام و تفتیح اوامر و نواهی شرع مطهر و وفق منطق و مفهوم کتاب الله
تعالی و سنت سید الانام است پس حسرتی که از فوت این چیز با درین ایام بود و قلت فرصت و کثرت
مشاغل الدینی و دنیوی است مصرع دل من دانه و من دانه و دل من با و تعالی را امید دارم که حکم الدنیا
مزرعه الآخرة ترقی این دار فانی را سبب الکتاب حسنت آن جهانی و تحصیل رضایات ربانے گردد
و از تبعات آن محفوظ و مصون گردد و تا جان در متن است درین حال حالی که بعد ازین پیش آید محتوای تبع و انتیاد
ملک حقه داشته سخن را برین نصیب کند و ما ذلک علی الله یغفر ذنوبنا علی ما یأثمنا و بالاجابة جبر و استسلام

حرف العین

ابو عبد الرحمن عبد الله بن المبارك بن واضح الخطلی المروزی پدر ایشان غلام ترک بود مملوک تاجری
از حجاز بدهان و آن تاجر از بنی خطله بود که قبایل از بنی قریم است لهذا ایشان را خطلی گویند و نسبت بولاء
و تراجیح حامری گفته پدر ایشان مبارک خلی متورع و متقی بود مالکش او را دار و غنای خود کرده بود و روزی
گفت یک انار ترش از باغ بیار رفت و آورد و انار شیرین برآید گفت من ترش خواسته بودم مبارک گفت
من چه شناسم که کدام درخت انار شیرین میدهد و کدام ترش هرگز آنرا چشیده باشد این فرق دی شناسد
گفت تا حال نخشیده گفت از بن چشیدن نداده پاسداری که لازم خدمت من است بجامی آرم مالک ازین
ویانت و امانت اوب بسیار ارضی شد و گفت تو قابل آن هستی که در مجلس من بایست و باغبانی بدیگری سپرد
و این خلکان این قصه را بحواله بعض نسخ منسوب بایر اوسیم بن اوسیم که بعدی صالح بود و آورده و کذا ذکره
الطبرطوسی فی اول سراج الملوک و لیکن درستان المحدثین موافق امین کتاب ذکر کرده و گفته که مالک می
روزی از وی درباره که خدائی و خیر خود که بحد جوانی رسیده بود مشوره خواست مبارک گفت عریانیت
و خیر خود برای حسب منسوب میدادند و میویدان برای مال و نصاری برای جلال و اسلام دین را اعتبار است
ازین هر چهار هر چه پسند خاطر شریفت باشد اختیار باید کرد مالک او را عقل اوبسیار خوش آمد بخانه رفته مبارک و خیر

این مشهور میان کرد و گفتند بر حق است که در حق را میسر است و در حق و تقوی و در ساری سر آمد نام است
 که عالم باشد و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 یا آورده و یکصد نورانی بسیار از آن تاج و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 از شعل است از شمع الهی و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 در شمع آمد و در یاران و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 تا آنکه مستی عالم آمد و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 چون درین کار صدارت تمام و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 که اندک آن یاران و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 یک است که در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 او عبد الله بن حاتم و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 است و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 تا آنکه در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 امام عظمی بود و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 نمود و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 و مالک و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 و گاهی در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 احد عالم حدیث موده آمد و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 یسراں الی تنیده امام احمد و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 جمع کردم لیکن روایت نمی کنم مگر از هر کس از عارفان که در حق را میسر است
 احد موده آمد و در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 که در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 را در حق را میسر است و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 که خانه خود موده و در حق را میسر است و در حق را میسر است
 بهایا استاد موده تا آنکه موده آمد و در حق را میسر است و در حق را میسر است

که وطن ایشان است بشام رفتند برای رسانیدن علمی که از کسی عاریت گرفته بودند و بفراسخوشی همراه برده و میگفتند
 اگر درمی که در پیش به باشد و کم نزد من بهتر از آنکه یک لک درهم صدقه بدهم براه خدا و عادت ایشان چنین بود
 چون هیچ می رفتند و مردم بسیار در رفاقت ایشان بار آورده این سفر مبارک کردند و هر کس که فقهی و حسنی که داشت
 برای زاد راه آورد که بشکرت صرف کند آن همه را قبول میکردند و در فهرست نام هر یک جدا جدا با مقصد او
 نوشته میگذاشتند چون از حج مراجعت میکردند آن همه را با مکان آنها واپس میدادند چون از نیخی رسیدند
 گفت اگر اول و بلکه بایشان روزه نام ایشان ترک رفاقت من کنند و ازین سعادت محروم مانند دیگران نگذردند
 میخوردیم هر کسی را رضا میسریم همراه می روند و من بطفیل ایشان مبلغی کثیر میدادم صرف میکنم و در صورت روزه
 نفقات ایشان من هم ازین محل خیر محروم مانم و هدایا و تحفه که از حرمین برای دوستان و همراهان می فرستادم
 می آوردند هم صرف سبایغ کثیری بود و این همه از اموال تجارت بود پدرش پنجاه هزار درهم با و داد که
 تجارت بکن آن همه را در علم حدیث صرف کرده بوطن برگشت پدر پسرید چشس آوردی و چنانچه برداشتی و
 دفاتری که جمیع نموده بود پدید نرود و گفت این چنین آورده ام و نفع دارین بر یکشته پدر خوش شد و بخانه برد
 شش هزار درهم دیگر پیش ایشان نهاد و گفت این سبایغ را نیز صرف کن تجارت خود را کامل ساز گویند و می از بزرگان
 در طایف جمع شدند و سرآمد اهل زمان خود در علم فقه و ادب و نحو و لغت و زهد و شعر و فصاحت حدیث و شب بیدار
 و تبحر گزاری و عبادت و حج و جهاد و رکوب و سلاح داری و ترک مالایفنی و حسن صحبت با یاران و عدم مخالفت با
 و دیگر صفات حسنا بن المبارک را ذکر کردند و در هر باب ازین بابها بتفوق و منزلت او اقرار کردند و قتیبه بن خثیمه
 گفته خیر اهل زماننا بن المبارک ششم صد بن خلیل و نوبت ابن المبارک تا آنجا رسید که بزرگان عمده بجهت او
 تقرب نهادی و چنانچه از شایسته شایخ حدیث خلیل بزرگ کسی است میگوید مرا تا بن المبارک در اجازت
 شش واسطه است و این کمال علو سند من است بعد گفته و اسمانی الاجتهاد و درج الفخر و عجب بلما منحه من الشیخ
 و العیادة و الاخلاص و الاجتهاد و سعة العلم و الانفاق و المواساة و الفتوة و الصفاة الحمیة و ریزی که ابن المبارک
 و شمر رفته داخل شد و درون ریش خلیفه کسی هم انتخاب بود در تمام شهر شور افتاد و مغفله بلند شد و مردم دویدند و
 از زمان خاصه مارون شید از بالای کوشک این شور و غوغا دید و پرسید که این چه صیحت و برای کیست گفتند
 از خراسان آمده است که او را عبدالعزیز بن المبارک میگویند گفت پادشاهی و حقیقت همین است که این شخص دارد
 نه آنچه مارون رشید دارد که بزر و چاکر بود و چو پستی مردم را جمع میکند و این بکایت را بن خلیکان از کتاب النصوص
 علی ترتیب اهل النصوص بروایت شعث بن شعبة المصیصی آورده و فضیل عیاض در حق وی گفته و رب هذا البیت
 ما رأت عینی مثلک و عزی مردم نزد وی برای طلب علم حدیث آمدند و گفتند یا عالم المشرق و حقیقتا سقیان ثوری
 آنجا نشسته بود گفت و یکم عالم المشرق و المغرب و ما بینهم ان کنتم تعلمون خطیب گفته از عجائب فن حدیث این
 که از ابن المبارک دو کس روایت حدیث کرده اند یکی محمد بن اشد دوم حسین بن روح او و ما بین وفات این هر دو

و در بیان الحنفین پیش از ذکر وی نوشته که هر چند در بیان مبارک بزرگوار است از آنکه درین مختصر نقل
 و توصیف بآن کرده شود مثل امام مالک امام شافعی و امام احمد بن حنبل و بعد از احوالات در مذکور است این بزرگان
 کنار کرده شد و در حقیقت محتاج الیه نیست اما چون این بزرگ باوصفت جلالتی که در ذمه این بزرگان
 نامزد بر احوال او کما شنبی مطلع شوم بنا بر آن بر خیزم از احوال ایشان نگاشته آمد البته
 ابو محمد عبد الله بن هب بن مسلم القرظی بالولاء الفقیه المالکی المصنفی مولی برسانه مولا ابی یوسف یزید
 بن انیس القفزی یکی از اعلام و ابرار عصرست مولد و سکن او مصرست در ذیقعد سنه یکصد و هشتاد و پنج شوال
 و از چهارصد و یکصد و بیست و نه روایت نموده از آنجا که حضرت امام مالک بن انس و سفیان بن ولایت بن سعد و محمد بن ابی
 بن ابی ذریب بن جریج و یونس اندلسی و غیر ایشان این حدیث گفته اند و بعد از احوال و ثقات ایشان بود نمیدانم برای او
 حدیثی منکر و این روایت جمع بین الفقه و الروایه و العباده و این صالح گفته مارایت اکثر حدیثا منه حدیث بماله الفقه
 طلب علم در مصر و در عین کرد و از وی استاد و ولایت بن سعد چند حدیث روایت نمود و گویند که امام مالک از آن
 روایت چند حدیث اهل مصر وارد منها حدیث ابن اسعده فی النبی عن یحیی العرانی و وی در زمان خود حجت بود و در
 بصره و یافا کمال و شوق و اعتماد داشتند و نقلیه و مجلس منکر و لما طرقی فقه از امام مالک حدیث آموختند و او از آن
 زهری قریب است کس او را یافته و علم او را زیاده انداخته و بیست سال ملازم امام مالک و امام همام و بیس کس را
 فقیه و عالم نوشته الا و از این امام تلامذ که خود را و تعلیم آداب تعلم و غط و مضبوط زجر منکر و دیگران که بکمال تعظیم
 و محبت او می پیش می آمد تعلیم می فرمود و وی در کثرت حفظ احادیث در آن زمان نادره زمان بود و یک کاتب
 نبرداشت و در تصانیف او یک کاتب و بیست نفر از حدیث موجود است تصانیف هم بسیار دارد و ذکر کرده اند
 این حدیث گفته با وجود این کثرت حدیثی منکر در وی یافته نمیشود و اباقه و موضوع چهارصد و بیست و نه روایت
 ذکر ابن القاسم صاحب مدونه و ابن هب کردند فرمود این هب عالم است و او فقیه است یعنی بستونی بود
 هر علم است از فقه و تفسیر و سیر و فقه و مناقب و رفاق و او ستونی مواد فقه است پس این کاتب
 گفته ابن هب مدو صفت کرده فقه و حدیث و عبادت و اوقات سال خود سه حصه نموده یکی در مجامع و بالانفا
 و گذر اندیدن در بلاد و دوم در شغال تعلیم و تدریس سوم در سفر حج و عبادت و زادگاه گفته که عبادت و مجامع و تدریس
 تکلیف قضا و این هب گریخت و روپوش شد عبادت را شفته خاشه مارا بهم گمانید چون این غیر بزم من
 دعا کرد که عبادت کور شود یک جمعه نگذشت بود که عبادت کور شد و این خلکان این حکایت را چنان آوردند که چون
 روپوش شد خانه خود و روزی در صحن خانه وضو میکرد و بعد بر وی طلع شد و گفت بیرون نمی آئی
 میان ایشان حکم کتاب خدا و سنت رسول وی بگفتی سر برداشت گفت عقل تو مانع از این نیستی شده اند
 علماء الانبیاء محشور شوند و ثقات با او دشمنان و بود عالم صالح خائف از خدا انتهی از عجب کتاب حکایتش را این است
 که روزی درس میگفت گدائی آمد و گفت ای ابا محمد آن در هم که دیر و زمین داده اس و برآمد این هب گفت

مقصود
و اما
با خبر
ما گشت
چون

ای خیر و تنهایی با

و گفت علی الدین محمد

ساقان این است و ساسند هم گداز آفت و ناسر الفس

در روی سائل علیا پیر صدقات و حیرات را صدای شمال

اس هم پیر ساسند تقصید میداد این سواد ادب از جادوت از رف

از تو حدیثی شنیده ام که آنجا محمد یا امام المسلمین در مجلس قرائت

درست میزدند گفتند این همان است وی آمده گفت علی

اولی ما سادان الدین قدرت علی الدین علیه وسلم فرمود من می خرم من من ساق این سادان علی الدین من گفت
این را لایق ساسند محسن حق ایمان دانند این قرائت اسوق فرموده اند رعایت استاد و سیکه مقتضای مقام
می توانست که بخوابد و اداس این حرکت بر وقوع امر کرده ام اس می گفت اگر باین بیت که در خدا ترانه آخری
و حدیث دیگر بشنود که آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود است میگویند فی آخر الزمان ساسین ایقان ایقان الله
لصلوة ولا یستلوی من حسانه یخرج الناس الی سادهم و احیاء هم یسألون الله من صلوة و کمال السائلون
بر روی حق و تقوی علی الناس و لا یروین الله علیه هم حق گویند روی این ساد در حقایق و احوال نه شخصی این است
و ادیتما حق فی السار تا در یهوش مامودی وجود التزم کرده بود که هرگاه نیست کسی از وی سر میگردید و در
چون سلسله کثرت این امر روی سهل شد چنان فرموده که هرگاه نیست کند یکدیگر هم صدقه و چون این امر
شاق آمد نیست از وی حقوق و شکست مایع او شود و است و سوسو فائق از امامها که می کتابت و ساد
و در دو عالم جمع کرد یکی که در دوم صیر و تفسیر الزکاة و کتابت الساری و کتابت القدر و کتابت الناس کتابت الساری
و غیر ذلك اس می گفت که چنانچه شیخ عفا خود هر سال نهضت میار میگرد و اما عامی ای رسید یکدیگر از انصاف
چون بجای آمدی آنرا در فراتش اس عماد چیل این حال دید عفا خود هم صدقه کرده در حاضره آمد و بر فراس
حسین خود و هیچ بیامت با حیدر شکایت کردی گفت من حیدر یقین وادم و تو برای تحری و ادای فاش این
که روی کتابت الساری و حال را جامع کرد که شاگردان میجادند شنیده حالتی از خوف روی ستولی شد بهوش
بر داشته نامه بر دبد قدری هوش آمده مار لرزه و در روی افتاد و بهوش شد و بر پس حالت آسمانی شد
و این را قدر و یک تنه دست و چشم شعاع سیکند و بود و جهت امر پست دود و شال اتفاق و اما ساد
س حبیب و فائق شنیده گفت اما ساد اما الیه را حوال این نصیحت تمام اهل اسلام است و بعضی از ساد
شبه فائق بخوانید که دستاخوان بر میدارد و میگوید که دستاخوان علم بر داشته شد قصاصی حلیه
قرعه اندر من هست مختلف و بی و بی محرمی سکین قرعه خلق بعرفه و شرفه و تفرقه و تفرقه و تفرقه و تفرقه
الوعده بالرحمن عبد الله بن سلسله من قصبه انمار فی المعروف بالقصنی از اسل بدیده سوره سوره
نص و سکوت و جهت مار کمال اقبال بود و قولش اعدا که بعد وی سال است شیخ بسیار را در ایام سلسله امام
ولست من ساد و اس الی بدیده و جاد و شعله و سلسله و در ان وی یکی از رولت شعله است و یکا که را باطل

صاحب مالک و فضل و اشاعت و خیار ایشان بود و لهذا مقدم است بر همه آنکه از حدیثین علی مدینی را پسیند
صاحب مالک سخن شرم القنبی گفت لا القنبی ثم مع یحیی بن عیین از خلوص نیت و درین علم خبر داده و گفته اند
من یحیی بن شد الا که با او القنبی وی چون بخدمت امام مالک رسید ساعت قنات این حبیب که چون قنات
پسیند یافتند که کما یفنی با تحقیق و اسماعان بود خود و موطن ابرار امام گذرانید و ما شست و صحبت استاد ماند و حدیث
افزود و یکبار از بصره رسید آمد امام مالک آن خبر قدوم او رسانیدند امام فرمود بر خیزند تا نزد بهترین اهل بصره بروی
دروزی سلام کنیم چون ملوات کعبه کردی میگفتند که یکس فصل از وی ملوات این خانه نمیکند سحابی ملد عتود بود
از وی درین باب قصصای بسیار نقل کرده اند عبد الله بن عبد الله حکیم گوید نزد عبد الرزاق صاحب صنف بار آورده
طلب علم حدیث فرستم وی با سر خشونت کرد و گفت از من بنویس و ترا نخواهم آموخت شب هنگام من خود خوابم
آنحضرت سلی اسطی و سلم را دیدم و این ماجرا عرض کردم فرمودند علم حدیث از چهار کس بنویس گفتیم کدام اند فرمودند
عده قنبی را فرمودند و سکس دیگر را هم نام بردند اکثر اهل زمانه او را ابدال می شمردند و بزرگی مصلوح او جمع علیه
اهل عصرش بود بجهت کثرت عبادت و فضل او و بار اهل میگفتند عبد الله بن احمد بن العیثم گفته حدیث را
شنیدم میگفت چون نزد وی می رفتم چنان بر ما برآمدی گویا مشرف بر جهنم است نعوذ بالله منها و فانی
روز جمعه ششم محرم سنه دو صد و بیست و یک در بصره بود و ابوالقاسم بن بشکوال در تسبیح من ریوی
عن مالک الموطا گفته که وفاتش بکشد و الله سلم و قنبی بفتح قاف و سکون مدی و فتح ثوبین و نسبت
ابو محمد عبد الله بن مسلم بن عقیله المیزوری قیل المروزی النخعی صاحب کتاب المعانی و الا
اکتاب فاضل ثقه بود و در بغداد سکونت داشت از اسحق بن راوی و ابی حاتم مستانی و زنادی و طبقه ایشان
روایت حدیث کرده و پیشش احمد و ابن درستی و الفاریزی و زوی روایت دارند تصانیفش هر خوب و معتد
منها غریب القرآن الکرم و غریب الحدیث و هیون الاخبار و شکل القرآن و شکل الحیث و طبقات الشعراء
و مصلح النظم و کتاب التفسیر و کتاب الخلیل و کتاب اعراب القراءة و کتاب الانوار و کتاب المسائل و کتاب
و کتاب البیاس و القدر و غیره و کتاب کتب خود را تا وفات خود در بغداد و دین میکرد و گفته اند که پیش مروزی است و کتاب
بنداد است و قیل که نوید متی قاضی دینور بود و یکسر دال محله و سمعانی گفته نفع دال است این صحیح نیست و آن
بلد است تا بلدا و جبل نزدیک قرمسیه و غلغلی کثیر از آنجا بیرون آمده بود سبب قصاصش بر آن شده و لاؤش در نه
دو صد و نود و هشت و وفاتش در سنه دو صد و هشتاد و دو بوده و ناگهان بود و در نه و بیست و هشت و دو و گویند پیش
خورده بود از آن جزارتی بسیار با یکی نخت بر او زده تا طهر بهوش می خواست بود و بعد ساعتی منظر ابر کرد و قیاری شد و او
سحر خواند و بر موی بختی فقهی فقهی است یکسر قاف و اصل کتاب که معاصی است و نسبت بسوی او قنبی است از ابن خلکان
ابو بکر عبد الله بن محمد بن عبد الله الفقیه الشافعی المعروف بالقرطبی المروزی در فقه و حفظ و ورع
و زهد و حمید زمانه بود و او را هر عرب شافعی آثار است که غیر او را از انبیا می بینست و تمام ریخ او هر چه درست

بن عبدالباقی بن احمد المعروف بابن حبشی والی ندره طایبرین محمد بن عباس المقدسی و غیره با سعادت و روایت نمود
 در آخر عمرش مثل او درین فحوق و دران زمان پنجکس نبود علم خورشیدی غالب گنده و در وی مصنفات مفیده نوشته
 و دیوان تنبیه و کتاب الایضاح الی علی غازی را کشید نموده و کتاب اعراب الماقرن الکرم فی مجلدین و کتاب
 اعراب الحدیث و کتاب شرح اللع لابن حبشی و کتاب اللباب فی علم النحو و کتاب اعراب شعر الحاشی و شرح المنفصل
 لکثر خشری و تعلق کثیر بروی در نحو و حساب اشتغال نموده و منتفع شده و در حیات او دانش تابلا و در دست
 و بلند آوازه گشته فاش و در سبب الاخر فیله الامه سده ست عشره و ست مائده و در بغداد بوده و بیاب حرب مد فون گشته
 حکمبری نسبت مست بسوی حکمران یقصر عین و سکون کاف و آن شهری که چک است بر دجله فوق ایقاده برده و فرسخ
 و از وی جاعتی از صلابه برآمده و او را هر چه مست بر مقامات جریری دران نوشته که بسر زمین اهل الرس کوی بود و در خان
 بعد یک سبیل جانب آسمان بلند بی داشت و روی بیور بسیار بودند عفا هم در آنها بود و آن خلقتی چون رازگون
 رویش وی انسان است و از هر حیوان شبی دارد و غرض که حسن بیور است در هر سال برین کوه آمده طائران را
 القاطط سیکر و گامان و بعضی سالها گرسنه شد و از صید عاجز آمد ناچار بر پیکر کوهی شکست او را بود و دانشی بی
 بنابر ابعاد و نبوده و خشری را بر و اهل رس بسوی پیغمبر خود خطبه بر صفوان شکایت کردند وی بر عقاد داعی بک
 صاعقه آمد و او را بسوخت و الله اعلم این ملک کان گشت این پیغمبر در میان زمانه قدرت عیسی و پیغمبر بود و علیه السلام
 و اسلام و در تاریخ احمد بن محمد بن احمد الغزالی فی نزول معصوم که نزد عزیز نزار بن المعن صاحب صخر غراب
 حیوان متحش شده بودند که آنچنان نزد غیر او فرایم گشته از آنجمله کی غنای بود و آن پرند ایست که از صعیبر
 آنگارفته آورده بودند و در طول بر ایر بلشون بود و در جسم کلان تر از دو او را غیب و لمیه و بر سرش و قایم بود
 و چند الوان داشت باینه با مشابست تمام داشت و در خشری در آخر کتاب سبب الا برادر باب الطیر نوشته
 عن ابن عباس رضی الله عنه ان الله تعالی خلق فی زمین موسی علیه السلام طائرا اسمها العنقا لها اربعة رخت من
 کل جانب و همها کوجه الانسان اعطاه من کل شیء قسطا و خلق لها ذکرا مشلها و اوحی الیه انی خلقت طائرا من حیثین
 و جعلت رزقهما فی الوحش الی حول بیت المقدس و انشکبهما و جعلتهما زیاده فیما فضلت به بنی اسرائیل
 فتنسلا و کثر نسلا فلما قوی موسی علیه السلام اتفقت فوقه فجاءه حمار فقام نزل کل الوحش و تحطفت الصبیا
 الی ان فی خاله بن النبی عیسی محمد صلی الله علیه و سلم فاشکوها الیه فدعا الله فوقع نسلا و انقرضت الله اعلم
 عبدان ابو محمد عبد الله بن محمد بن عیسی الروزی الفقیه الحافظ مفتی مرو و ساله و از اهل او ساله و
 مسخر ماند و بر مزی و سبب خواند و در خراسان اظهار غریب شافعی او کرد و این خرمیه و ابو اسحق مروزی بر و
 نقه کرده اند و امام زمان شده اند کتاب المعرفه در صحرای کتاب الموطا تصنیف او است و در فتاوی و فضیله
 مرجع خلایق بود و در سده عشرين و مائتین متولد شده و در سده ثلث و تسعین و در سده وفات یافته
 ابو محمد عبد الله بن احمد بن احمد المعروف بابن الخشاب البغدادی عالم مشهور است در ادب و نحو و غیره

از خدا خواستم پسر خود شوم و در بول قتل اندیشیدم و ندانستم بروم و قصد کردم که برگردم و از او تعالی استعانت کنم
پس مرا شرم آمد شخصی که او را در میان کشتگان دیده بود و خبر داد که چون نزدیکی او شد من شدم میگفت با او از حدیف ملک
احمد بن حبیب اسد و احد اعظم بن کلمه بن سبیل الاجار یوم القیامة و جرحه غیب ما اللون لون الدم والرج رج المسکون
وی این حدیث را بر جان خود داده و ذکر آن میکند بعد وفات کرد عقب آن چنین حدیث را مسلم در صحیح خود خارج کرده است
ابو محمد عبد الله بن علی بن عبد الله بن خلف بن احمد بن عمر النخعی المعروف بالرشاطی بالاندلسی المرسی
اورا عنایت بسیار بود و بسوی حدیث و رجال و ثروات و قوارخ و او را کتابی حسن مستحسبی باقتباس الاوائد و التالیفات
فی انساب الصغیرة و روافد الآثار و این کتاب را در دم از وی اخذ کرده اند و در وی در جمع و احسان تصحیح کرده و بر اسناد
کتابانی صحیح معانی است سیمی با نساب مولد او صحیح روز شنبه بیستم جمادی الاخره سنه ست و ستین و اربع مائت
در قریه از اعمال حسیه بوده که آنرا افریو که گویند و وفاتش در مرتبه بطریق شهادت بسبب غلبه عدو بران صحیح
رواجه است جمعی جمادی الاولی سنه اثنین و اربعین و خمس مائت اتفاق افتاد و رشاطی بضم ر و فتح شین نسبت بسوی
قبیله است بسوی بلد بلکه در کتاب خود گفته که بسوی یکی از اجداد اوست که در جیم او خالی بزرگ بود و خداوند میگوید
حضانت او میکرد و وقت بازی با او و او را رشاطی میگفت و بسیار میگفت پس رشاطی گفته شد ذکر ابن خلکان
ابو محمد عبد الله بن ابی الوش بر بنی عبد الجبار المقدسی الاصل المصری الامام المشهور فی اللغة و الفقه و الفرائض
و الدرایة و تلامذته و حافظ وقت و داند و هر روز و علم عربیت از ابی بکر محمد بن عبد الملك الششتی النخعی ابی بکر
عبد الجبار بن محمد بن علی المعافری القرطبی و غیره اخذ گرفت و حدیث بر ابی صادق مدینی و ابی عبد الله الکرازی
و غیره شنید و بر اکثر کلام عرب مطلع گردید و او را کتابی است بر صلیح و بی خبری بطور حاشیه و روی غرائب آورده و بر ک
استدلال نموده و در مواضع بسیار که دال است بر سرعت علم و غزات ماده و عظم اطلاع او و خلقی بسیار در صحبت وی
اشتغال نموده و اشتغال گرفته اند از آنهاست جردلی صاحب مقدمه در نحو و بسوی او بود تصنیف در دیوان انشائی که
بیچ کتابی از دولت بسوی ملکی از ملوک نواحی صادر میشد مگر بعد از تصنیف و اصلاح او بود و عارف بکتاب بسیار
و علم آن ابن خلکان گفته است حاجتی از اصحاب و معصومیم و از ایشان اجازت و روایت گرفتیم گویند و روی غفلتی بود و کلام
تخلیف نیک و تنقید با عراب میشد بلکه گفتات الفنی سخن میگفت دوزی شاگردی را گفت شتر را قلیل برند با بعرو قوت میداد
بعرو قوت این حرف بروی گران آمد گفت اما خدا را بعرو قوت و ان لم یکن بعرو قوتنا لدریده و ازین جنبه الفاظ بسیار میگفت
و اکثرش بقبول خود نیک و دو توقیر بر اعراب بنی خود و او را حاشی است بر درة الغواص فی احوال الخواص للحری
و جزوی الطیف است در اغانی و لغتها و لا و نش و در صنف اس سبب سنه تسع و تسعین اربع مائت بوده و وفات هم در
شب شنبه بیست و نهم شوال سنه اثنین و ثمانین و خمس مائت و بر بنی بفتح با و تشدید اس اسم علم است و شناسید
جمال الدین عبد الله بن یوسف بن محمد النخعی المشهور بالرشاطی از اصحاب نجیب سماعت ارو و از فخر زبیدی شاعر و کاتب و
و ابن قتیله اخذ کرده و تخریج احادیث و ابرو نوشته و هم تخریج احادیث کشف مات فی محرم سنه اثنین و ستین و سبع مائت

شفتت القلب ثم خربت فيه	احواله فليعلم بالتمام القطور	الغفلت حب عمة في فوادی
فبادیه مع الحاکم فی مسیر	انما لاجتلمع یبلغ تسراب	لا احزن و لمر یبلغ سرود

و چون این شعر گفت او را گفتند که تو این شعر میگوئی گفت فی اللحد و درانه للغو و تو ای یضم باو فتح قال نسبت بسوی بنی ایل بن مدر که قبیلک کلان بود اکثر ایل وادی خند مجاور که حرسا الله تعالی ازین قبیلانند
 اکثر فی امام ابو الحسن عبید الله بن حسین بن ذوال از ثقات و شیوخ حنفیه است مخفی و فروغ دارد و بر قدری شری خوشه و درسه از بعضی کلمات و وفات یافته ابو عیسی عبد الرحمن
 بن ابی ایلی بسیار و عیال و نو و بن بلال بن ابی حمزه بن ابلح الا انصاری و در نام پدرش خلافت است غیر ازین
 نیز از اکابر تابعین است که در است از علی بن ابی طالب عثمان بن عفان ابی ایوب انصاری و غیر هم سماعت نموده
 گویند از حضرت عمر و حمزه شافیه و یکس جفا و اثبات آن میکنند و پدرش ابویلی را روایت از حضرت علی علیه
 وسلم است و در وقت اجل حاضر بود و روایت مرثیوی در دست داشت از وی عبد الرحمن شعبی و مجاهد و سید الکلب
 بن عیسی و خلق و بایان شنیده و در دست یقین من خلافت عمر و قتل بر حیل و قیل غرق فی شهر البصرة و قیل
 بدیر البجرام مستثقت و ثمانین فی وقته ابن الاشعث و قیل ستمه صدی و قیل ستمه اثنین و ثمانین للهجرة
 ابو عبد الرحمن بن عمرو بن یحیی الاوزاعی امام اهل شام است در شام عالم تری از وی نبود و متفاد بود و در شام
 جواب گفته در بیروت سکونت داشت سفیان ثوری را چون خبر قدوم او رسید بر آمده بذی لوی ملاقات کرد و خوشتر
 او را از قطا کشیده بر سر خود نهاد و هرگاه که بر جماعتی میگذاشت میگفت الطریق الشیخ سماعت از زهری و عطاء و ان
 و از وی ثوری و ابن الساکر و جماعة کثیر اندر نموده و لا و تش به یکبار بوده و در ثمان و ثمانین و قیل ثلث و تسعين
 و متشاقق است بعده ماوریش بیروت نقل کرده بود فوق الاربعة مئین الحلیه کند مگویند منسب بحدائق
 سنه سبع و خمسين فانه یوم الاحد و شب باقی از ماه صفر و قیل ربیع الاول بدین بیروت اتفاق افتاده و قیل
 در قریه ایست که بر باب بیروت است و آنرا صنتوس گویند و اهل آن قریه مسلمانان اند و وی مدفون است در قریه
 مسجد و اهل قریه آنرا نمی شناسند بلکه میگویند که اینجام وی صالح است که بروی نور نازل میشود و خاص مردم میدادند

کأن اوزاعی سترا یضم تم تعبد	جاء احیا بالسام کل عشیه	قادر تضمن لحد الا ذلای
قادر تضمن فیه طوع شریعه	سقیاله من عالم نفع	عرضت له الدنیا فاعظم نفع

عنها بزهد ایما اتلاع
 عسل فیه بود صاحب تمام را شعلی بود و جام را در بند کرده بر فرت چون باز آمده در یکشود و او را مرده یافت دست
 خود زیر خد مستقبل قبیل زاده جان داده است و گویند این کار زن را کرده و لیکن نه بقصد سعید بن عبد العزیز
 آن زن اسلم کرد که دنی در کفاره این کار را زد و کند و بجز برون یکم است از باب افعال و اوزاعی فیتع حمزه
 نسبت بسوی اوزاعی است که بطنی از وی الکلی از من است و قیل بطن من بهمان و نامش حمزه بن زید است

[illegible]

مسائل بدوئه او را بر هیچ روایات ترجیح میدهند و اشوبه که یکی از اعیان مذاهب مالکیه است بر سید مذکر
 افتخار است ابن القاسم بیشتر است یا افتخار است بر حق بسبب گفتن که برای چیل بن القاسم را با تمام ابن هب برکنند
 از وی افتخار باشد اما محققین مالکیه نوشته اند که اشوبه او و مسائل جراح و روایات داخل کلی بود و ابن القاسم
 در مسائل بیوع و معاملات ابن هب او و مسائل حج و مناسک است و علم ابن القاسم گفته است ابن هب
 بهجت امام مالک است که روزی در خواب مرا گفتند که اگر عزیمت طلب علم داری و علم حق را دوست داری
 بیکه با کوفه آفاق حج آری گفتند که نیست و ما شریعت گفتند امام مالک نیز ابن القاسم اوقات سال تمام خود را در
 چهار ماه در اسکندریه میماند برای ایجاد کفار و موم و بر وزنک و سباه و سرخ و زیارت مسجد نبوی و پنج ماه در تعلیم
 روزی که در پیش امام مالک آمد مقرر نمود ایش بهائیت دار و عیال را برای او شکست خرقی شرح ساله زیر این نقل
 من قال القرآن فی سبع نفلک حسن نوشته که ابن القاسم در رمضان دو صد ختم قرآن میکرد و اسد بن قاسم گفت
 که وی در غیر رمضان هم همین قدر ختم نمود و چون بخندش رسیدیم ترغیب بآنها حکم کردم یک ختم موقوف داشت و یک
 ختم را تا آخر عمر مواظبت نمود و از آنچه امام مالک در مسائل نزد او میپوید بود و فاش در سینه یکصد و یک در مصر بود
 بعد از او نوشته که ایش ندیده و بر سید مذکر که در آن عالم سودمند و فایده گفت چند کعبه که در اسکندریه گذارده بودیم
 گفتند این مسائل فقه کجاست گفت حج ندیده و بدست اشاء که در کاه پایی نشو و یا فتم صاحب بیتان الحمد للفرق
 در نجاسی را و هم را و نیز مذکر که اشتغال بعلوم نیست هر چه است اشتغال به عبادت است زیرا که اشتغال بعلوم نیز نوعی از
 عبادت مذکر بهتر است عبادت است و تحقیق است که نفوس انسانیه در اشتغال خود متکلف اند بعضی را از یک شغل
 تأثیر عظیم و ثوابی نفسانیه حاصل شود و بعضی را از شغل دیگر در عالم هرگز تأثیر عظیم واقع میشود و آنرا اشتغال
 فی نفسا محمود و اندوگای در شغل قلیل حاصل نیست معالیه دست میدهد و در شغل دیگر که کثیر و عمده باشد آفتاب
 حاصل نمیکرد و دانند لای نظری صورت و اعمال و لکن نظری تلوید و دنیا حکم قاعده مقرری است فایده مذکر است
 ابو منصور عبد الرحمن بن محمد بن الحسن بن عبد الله بن حسین الدمشقی الملقب فخر الدین المعروف
 بابن عساکر الفقیه الشافعی و علم و دین امام وقت خود بود و فقه بر شیخ قطب الدین ابی المعالی سعید بن سبوری کرده
 و زمانه را از در صحبت او مانده است و حاصل نموده و دختر کورانی خود گرفته بعد خود شش متقل شده بدشوق قدس زانی را
 درس گفته فلکی کثیر بروی اشتغال نموده و از وی تخریج کرده اند و فضل او گردیده در در و فتاوی مستد بود شیخ شافعی است
 متولی تدیس جاردخیه و تدیس تقویه و تدیس صلاحیه مانده و اعتنا بتقویت نموده و فضلاء شی شام نزدش آمد و شد میکردند
 اگر که نظامیه شام گفته میشود وی اول کسی است که در اندواید درس گفته و از گفته شرف در رواق حنا بدو تخریج میکرد
 تا بسبب افتادن در وی آتش نشوند زیرا که عارف ایشان بنی عساکر را بمنحوس داشتند بجهت آنکه شافعیه اشاعه اثر
 و بروی مناصب و ازایات عرض کردند پس را تر که در در فقه و حدیث تصنیف دارد و این چنانکه گفته بود و از ابی القاسم
 بن عساکر صاحب تاریخ دمشق است از زمانه ابن ایشان جماعتی از علماء و رؤسای اهل بطن خود ش نوشته که ولادت او در

در مجلس عظمی و جواب داد من کائنات از منتهی محدثه و فی الحال از کرمی فرو آمده تا مرا بخت درین باب و در سنت گفتند که آن ابو بکر است زیرا که دخترش علایشه زبیر رسول خدا صلی الله علیه و سلم بود و شیشه گفتند که آن علی است زیرا که فاطمه بنت رسول خدا زبیر بود و این سخن کان گفته شده من اهل الف الاویه و لو حصل بود الفکر التام و اسمان الطرحکان فی خاتمه الحسن فمضی عن البیته و سیو علی و در تاریخ انفا گفته سائل این سوال انصار این انما ضلیفه عباسی بود که میلی چند سبب نامید داشت و او را کتابی است می تبلیغ ایلین بیان کرده اند و روی طریقه ای که را یافته است شیطان از انما ایلوا الف مرده و واقع شده اند و در عت و خلافت سنت ضلیفه و در تو انکار ربط الله سونی و را پی منقول است ازین قم از کتابات بنی هاشم و طبع مکرر با الف کرده و نسبت او ایشان به اهل بیت و حاکم و سکنان خود که غرض من از انجا را بگویند است تا انما عیش کنند و قتیع عبا صالحین و دیگر بنانی از افراط و تجاوز از حد اعتدال نیست و انما تحذیر کرده از مساله الله آن بود و در بنیاد و در ان شیخ عبدالقادر جیلانی گوید که در او ایشان به او کتابهای خود و خواجده پارسا گفته پنج سال در زندان ماند بسبب انکار بر ایشان و بود و عاقبت فقیح متبحر مصنف و را قسام علوم و دین و پنجاه تصنیف کرده و مر او را قبول امام بود و خواص تمام و شیخ عبدالقادر را سقا الله العاتق نقل کرده که بر داشته بردن زنانه او را بعضی مشایخ و علمای شیخ و طلب کردند و عضو صفح و تجاوز از روی این گوید که شیخ عبدالقادر از وی و در گذشته از جریده ابو جعفر شیخ عبدالقادر است این قصه او که در قم فرمود الحمد لله علی ذلک مروی عالم محدث کبیر است انتهی او را محاسن بسیار است که شرح من از او و الا و تش تقریباً در سنه ثانی و قبل عشره و خمس مائه اتفاق افتاده و وفات سیده البیضاء فی شهر رمضان سنه سبع و تسعین و خمس مائه بباب حرب غوغی گشته و جزئی از شیخ جیمه سکون و او نسبت است بسوی غرضه ابو جعفر که موضوعی مشهور است ابو القاسم عبدالرحمن بن عبدالاسد بن محمد الغافقی البجوری از شیوخ قسطنطین که شهری مشهور است در شام متصل دمشق شاگرد حسن بن شریح البری شایان و دیگر محدثان عمره آن در ایام است و موضوعی متورع بود و باب آمد و شد بنیاد و هرگز خود را در خانه شایان و در خانه خود نمیخوابید و میگذاشت که در بیرون ایستاده و از تصانیف او و او را گوارست انها سند و طوطا و سنه سبع و تسعین و مائه و ثانی و در رمضان سنه صد و هشتاد و یک وفات کرده قال فی العبره ابو الفصیل جمال الدین عبدالرحمن بن الکمال الی بکر بن محمد بن سابق الدین بن الفخر عثمان بن ناصر الدین محمد بن سیف الدین خضر بن نجم الدین ابی الصلاح ایوب بن ناصر الدین محمد بن شیخ جام الدین الوهام انضیری الاصبوطی که انما قال فی کتابه حسن المحاضره و نیز گفته که جدا علای من جام الدین از ایل حقیقت و شلیخ طریق بود و بنیاد و از ایل عبا است ریاست بعضی حاکم بلده بعضی الی حسب و بعضی تاجر بعضی متول و از ایشان هیچیکی را نیاید اعم که خدمت علم کرده باشد مگر در قم معلوم نیست که نسبت انضیری با یک نام طوط است که آنی خضریه محمد بنیاد است از زمان فقه سمعی شده که والدین فرکر سیکر و کعبه علای انعمی بود و از شرق پس ظاهر است که نسبت مذکور بسوی محمد است و در اول من بیل الا که متصل است به تسع و اربعین و شان را نبوده نشود و نهادن می یافتیم شریک با بود و مکرر آن حفظ شود و در

غلبه چیزی در علم منطبق هم خوانده بودم بعد حق تعالی که است آن در اول من انداخته این اصلاح را شنیدم که
 فتوی تحریرش اوده پس این علم را ترک دادم و تو تعالی حوض آن را سلم حدیث که اشرف علوم است از زانی و شریعت
 و شایخ من در روایت سماع و باجازه بسیار اند و جمعی آنها را جمع نموده ام و شمار ایشان بکسیده پنجاه و یک
 و در سماع روایت بحجت اشتغال با هم تر از آن که قناعت درایت باشد زیاده اکثر نکردم و مؤلفات من تا اینک
 به صد کتاب میرسد سوای آنچه آنرا آب ستم و از آن حرج نمودم و این است اسامی مصنفات من انتقی بعد از این
 ذکر کتب خود در علم از تفسیر و حدیث و فقه و اجزای فقه و فن عربی و فن اصول بیان و تصوف و فن تاریخ
 و ادب کرده که در کتابی حسن الحاضره فی اخبار مصر و القاهرة و نام بنام مذکور است هر که را شوق اطلاع بر آن باشد
 رجوع بآن کند این مختصر گنجایش فکر آن ندارد و زیر که مستغرق در اوراق است و کاشف شری و طبقات خود در ترجمه و تفسیر
 سیوطی سیگفت از حدیث علم گرفته ام و عادت وی چنین بود که نزد امراد ملوک میرفت و طرفه زده داشت
 و قبل بر تالیف بود و مصنفاتش از صغیر و کبیر چهار صد و شصت مؤلف رسیده و در اقطار ارض از شرق و غرب
 منتشر و شهر گردیده و مسلمانان بدان منتفع شدند کتابت و قناعت منطبق و احرام و مکروه میدادست علمای عصر
 پنجاه سوال بازوی کردند و جواب هر سوال بمؤلفی پرداخت و مردم او را بسبب دعای اجتهاد دشمن گرفتند و در روایت
 و طرد وی کوشیدند و از دست علمای عصر بولها بروی بر رفت زیرا که نزد ایشان دعای اجتهاد بعد از این است که روایت
 گویا دعوی محال میکند و لیکن انبیا و اولیا با کثرت از آن مجتهدین شده مانند وی با علما مناظره کرده بیان نمود که مجتهد
 دو گونه اند یکی مطلق و این بر آنست که در ختم شده دوم منسوب یعنی تبحر در فتاوی خود برای منسب الیه و این نوع
 تا يوم القیامه منقطع نیست و وی دعای همین قسم اجتهاد است و گفته که مجتهد مطلق و لهذا فتوی میداد و بذهب شافعی
 و اصحاب مذاهب و او سیگفت که سائل از مذاهب می پرسد از اجتهاد من و از هر سئوال که جواب بگویم موقف خود
 روز حساب عرض آن جواب بخود یاد میکنم بطای عصر خود هفت سوال دارد که در هیچیک جواب نتوانست نوشتن
 این چهار سوال را یاد کرد و گوید که در حقیقت این همه اصول یک حال است که واضع با آنها الی آخره کیست و فاعلم
 درین اصدی حشره و توسع ماله اتفاق افتاده شصت یک سال و ده ماه و هفت روز عمر آنست که کتاب حروف گوید که دعوی
 اجتهاد از سیدوطی غریب نیست زیرا که جمعی که قبل از وی و بعد از وی باین تبت رسیده اند چنانکه کتب طبقات و تاریخ
 بر آن شاهان و تنزل او بدعوی اجتهاد منسوب شد یعنی بر عقب گذاری خود از دست علمای تعصبین و از انظار الامر
 اجتهاد مطلق هم تبعه ندارد در زمانه ایشان بعد و بعد ایشان چندی مطلق بوده اند و هیچکسی بر آن استخار ننموده
 بلکه مردم آن عهد بذر ایشان در آمده اند و قرون درازند از آنها باقی مانده بعد به تقلید و او را دیگر اسباب
 انقضاض یافته و هیچ دلیل از اوله که در شرعیه که بر این قاطعه و خصوص ناخنده اصول از اهل احکام اند لا اله الا الله
 اجتهاد مطلق میکنند گویند برین زمانه یا بعد آن این چنین کسی یافته نشود زیرا که وقوع لازم امکان نیست شریعتی که بر
 اجتهاد مطلق در کتاب اول و فقه باین تبحر و حجت نوشته اند اجتماع آن شخصی بلکه اشخاص من نیز زمان ممکن نیست یافته اند

درس دوم آخر طای ریان سار قصور است و عدم الصراع ایشان با العلماء و عدم صرف مرقع فیصل است
 سار حجت تصحیح موصول با تحمل مامول چون علماء و فضلاء ایس و همدا الاما تا و اند قضا فی تمام اوقات تحصیل و در میان
 و حاد می رود و اکثر اتی مامور آخرت فیکند و التقوی و خلوص کاری ندارد و در صحن خطام و دیا و محنت است ساری سار
 میو و سکا سی اوده اند و مصلحت وقت و مقتضای حال خود طمائی را پسین که بایس در تدریس یا تقریب بایس رسید و علی بن
 یا هستند در و طر عوام بلکه جو اس ایل دیا سار خطا آروی خود میگورند و رت و قح و شش می آیند و در پنج شش ماند
 باب در و است و مسدود شده و مدعی آن مرد و گشته و بکری دم تو ماند تا انجام کار چرندنی است لعل است و
 و حکم بایر آدم بر اید که تصایف سید علی بایس همه حالات تان علم و خل و حصول تشنه اشتها و موی تسلسل شایکه
 نظار و بر صر و روایات و در امانت است پس آن صبح و تحقیق و صبح تصنیف کاری و در و الاقلیداد و ادا پرست که تخر
 و اطالع و عور حیری و دیگر است و غیر لغتین صبح از سقیم و موی از صیغ و مروج از راج حیری گیر و لند و اعلمای محسن
 تخر ایشان امد و فتوات تخر صحنین و گیر و اقتصاد تحقیق آخر قبول فیکند و سار پیستور و روحای ایل حجت اهدا
 از و در ایل است بلکه از رفیق شنید علماء الایع ایشان است که در طاعت با سرج و حجت و سیم به حصه و افر و در س دلک
 شکایت که تصایف ایشان برای مندی و مثنی ایس المال کمال است که تخر حق باشد و بعضی از اسما و طر و تشنه
 و حوا که در مانی بار الواء علوم هم میر و در س مالک و ثلعات سید علی برای امد و ادا فی و دانی است که سفایات هر و در ایل
 ایل علم است و محتوی است و در س مالک و ثلعات سید علی برای امد و ادا فی و دانی است که سفایات هر و در ایل
 عبد الرحمن بن محمد بن ادریس بن الممد بن داؤد بن مران ابو محمد بن ابی حاتم التیمی با مکتبی الکمال
 اس الامام الحافظ اس الحافظ سماعت مارچر و در و میر و ادر و ابن سید مکتب مسدود و در هر از حر و است و ادر است
 کتاب الی و کمال الکلی و العوا و الکسری و قوائد الر اثرین و مقتدره المخرج و التعلیل و دفعه و احتلا و سار و بعضی
 و طمائی اصرار هم تصنیف کرده و حرج و تعدیل و در حیدر محله است و دالات میگرد بر صحت خط و امامت می و کتاب
 ادر و علی الحنفی که کانی کلان است و تفسیری دارد و کلان و آثار مسدود و در حیدر محله ابو علی طلیلی گفته و می بار
 ابدال تهر و دینت و حاضی از علماء روی تما کرده نر و در و در حیدر محله ابو علی طلیلی گفته و می بار
 عبد الرحمن بن محمد بن آخن بن محمد بن سید ادریس بن الولید ابو القاسم بن الحافظ بن عبد الله بن
 الاسما فی نام که کیر ایشان تحلیل القدر حسن و کمال و اسع الروایه است و ارا اصحاب و استماع نود و اند ادر و اکثر
 و امارت قوی است تصایف عیش هم بسیار است و در ایل مدع رد و حیت خود و قوی حیدر سیدین از ربع مانه حیدر و
 عبد الرحمن بن محمد بن محمد بن قاضی شیخ الاسلام و لغتیه الاسلام القیدی الحامی علی العلماء الحنفی الحنفی الحنفی
 در س سید و سیدین حسن مانه در سیدین سار که مسجع قاسیون متولد شده و حیدر سیدین قاضی قرارت بوده و در کمال مسجع
 ابی المجد قزوینی و در مدینه منصوره ارا بی طالب سماعت که و حیدر سیدین الحنفی ابو امارت حاده و در کمال علم اروی
 روایت ساخته و در است در سید و در سید سیدی مثنی شده و در علم و در سید سیدین الحنفی ابو امارت حاده و در کمال علم اروی

و نیز بر روی گرفت بجهت آنکه در او قائلش بر سه امتیاز و تمایز است و آنکه بود شمس الدین صاحب این کتاب
 و نیز هم بعد از موت او شریک گفته اند ابو محمد و ابن عبد الملک بن عبد العزیز بن ابی سلمه الساجسون هاشمی
 و گفته اند وینا رست وی قهرشی نبوی مسکندی و حلای بن ابی نعیم فقیه مالکی مستبر امام مالک و بر پدر خود عبد العزیز
 و در آخر عمر خود اعمی شده مولود بود و بیام خاندان بنی نکیل گفته وی بر مایه و هم آورد و با او متنی همراه بود و حدیث کرد و از
 فصاحت و فصیحی بن احمد مدخل گفته چون یاد میکنم که زبان عبد الملک را خاک خاک بود و دنیا و چشم من چهره پیش و دشمنی
 چون یاد آنکه و سیکر و مرد و هم پیش نشناخته اند که اینها میگویند زیرا که شافعی بر بنی نکیل بر مایه بود و وی پدر
 کلب بر مایه و کلب خردل بنی نکیل اند ابو عمرو بن عبد البر گفته و قائلش در سنه اثنی عشر و قبیل اربع عشو و ما بین اثنی عشر
 تا جنتون و مکر و را گویند و قبیل الاضر و آن لقب ابو یوسف و ابو یوسف بن سلمه عم والد راست سکینه بنت امین
 بن علی بن ابی طالب بنی الدین نعم ابن لقب بوی داد و بر تمام خاندان و ابوابی گشت از اولاد او و اولاد برادر او
 و گفته اند اصل ایشان از اصیودمان است و چون بعضی ایشان بر بعضی سلام میکردند میگفتند شونی شونی از نسیج ایشان
 نامیده شده و چاه الحافظ ابو بکر احمد بن ابراهیم ابو جانی قال ابن خلکان کتاب حروف گوید این لفظ عربی است
 مرکب از دو کلمه یکی ماه یعنی قمر و دوم گون یعنی لون یا لون قمر است و آنچه حافظ ابو بکر گفته از ظاهر لفظ
 مستبعد می نماید چون وی خود بصورت و ماه و بود سکینه علیه السلام این لفظ در حق او گفت و الله اعلم
 ابو داود گفته ما جشون لا یقبل احدیث و ابن البرقی گفته مروی ما را بسوی ابو خاندان چون رفتیم وی نمیدانست
 که حدیث چیست محمد بن سعد در طبقات کبری ذکر وی کرده و گفته اند قد و روایت و مسکندی نسبت بجاهد است
 ابو المعالی عبد الملک ابن شیخ ابی محمد عبد الله بن ابی یعقوب یوسف بن عبد الله ابو جونی الفقیه الشافعی
 لقب ابی سعید الدین بن حروف با نام الحرمین اعلم علمای متاخرین از اصحاب امام شافعی حلی الاطلاق مجمع علیها است
 متفق علیه عزارت داده و قفین در علوم اصول و فروع و ادب و غیره کمال و ذکر پدرش در عبادت گذشته اند از قفس
 و عبادت روزی او شده از غیر وی محمودیست در سمای او که میگفت در چند اوراق می گنجید و در حرمی از ان
 زبانش تنگی نمیکرد و در طفلی بر پدر خوانده وی از طبع تحصیل و جودت قریحه و محافل اقبال که بر وی ظاهر بود و چنانکه در
 بر تمام تصانیف گذشته و در این تصرف کرده اند آنکه در تحقیق و تدقیق بروی فائز گشته چون بر دیگران پدر بر
 تدبیر نیست و بعد از تدبیر نزد استاد ابو القاسم اسکافی اسفرائینی بدر رسیده و قی میرفت و علم اصول می آموخت
 سفر رفت و در کوه و جماعتی از علماء را از آنجا دیده و بجا آمد و بجاورد که شد تا چهار سال و بعدین رفت و درین فتوی گفت
 و طرق مذکور جمع نمود و از امام الحرمین گویند و در اوائل ولایت سلطان ابی اسحاق بن محمد بن علی بن محمد بن علی
 خود بنی سلاور کرد و درین نظام بنی سلاور بر ای بساخته شد و تنولی خطابت آنجا بود و برای و خط و سناطه و می نشست
 چون آن تصانیف او ظاهر شد اکابر و حاضر درس او میشدند ریاست اصحاب بوی شتی گشته و اسوار و قاف بسوی او
 مغفوض شده قریب بی سال بغیر از احمد و در افع حواریه و منبر و خطابت و تدبیر و مجلس تدبیر و ترجمه بروی سلم بود

[illegible]

در سنه ست و سبعین و ثلث مائه بوده و وفات روز یکشنبه قبل طلوع خورشید سید شریح الدین محمد بن
 دارمیه مائده در مدینه منوره بمدرسه شیخ وی ابی علی دقاق گوید کتاب او که سنی برسانه است و به بیت
 را خوش کردم و ذکر آنجا در اینجا بنمیدم و آن هر دو اینست **نظم**

ومن كان شلوا المحوى دقا سلوا **خانی من لیلی لهما غلیظا ثاقما** | **والاثر شئی نلثه موصالها**

امامی لم تصدق كخطفه ارقل **پیش از این نصر عبد الرحیم هم امام گیر بود و ما به پدر در علوم و محاسن پدر**
 امام ابوحنیفه حاضر شده و طریق او در هر چه خلاف حاصل کرده و در پیدا و آمده مجلس و عقد ساخت قبول عظیم
 شیخ ابوحنیفه شیرازی هم در مجلس او آمد و علمای بغداد و اتفاق کردند بر اینکه مثل او ندیده اند و در هر چه نظر
 و ربما شیخ الشیوخ و خطب گشت او را با خاندان خصوصتها واقع شد بسبب این تقاضا کردی آنحضرت برای اشاعه
 و نفوذ آن رسیده که فتنه برپا شد و جماعتی از فرقین بقول گشت یکی از اولاد نظام الملک سوار شد و بیاموش گشت
 آن فتنه نمود چون خبر نظام الملک که در بغداد بود رسید او را نزد خود طلبید چون بیاد اگر آمد که در و سنانگی
 سامان به فرموده بسوی نیسا بفرستاد و بیجا رسید و ملازم در معرعه شد تا آنکه کارش نزدیک به انتها رسید
 و اعدا را ضعف قوی و گرفتار نیکو راه در بین حالت گذرانیده روز جمعه بیست و ششم جمادی الاخری سنه اربع و شتر
 و خمس مائه بنیسا بفرمود و در مشهد معروف مدفون شد و او اشعار و حکایات بسیار بود و بعضی از این ابیات منسوب
 دیده شد و ذکره همانی فی الذیل این **نظم**

جرت القضية بالنیس | **مالا القضية وازع** | **القلب نحوك نازع** | **والد هر فیک منافع**
الله يعلم این | **لفان و جهك جازع**

وفات شیخ ابوعلی دقاق در سنه شصتی و عشره و اربع مائه شده است و کلام این فلک ان رساله تشریری و تصوفی هر چه
 و او را تصانیف بسیار است از آن جمله است کتاب خواص الفکر که کتاب لطائف الاشارات و کتاب الجواهر و کتاب الحکام
 و کتاب آداب الصوفیه و کتاب چون الاجوبه فی فنون الاسئله و کتاب المغنی فی نکات و ابی النبی محمد بن محمد بن
 بن بشران ابی نعم شریح الدین بن خلیفه بن علی بن عبد الرحمن ابی حازی صاحب حدیث از وی دارند بسیار ایشان علی بن نعم و بنی ایشان
 ابو الاسعد بنیة الرحمن بنیة کرمانه او شده و احوال ایشان را منقول است که در افضل ترجمه را در بعضی شایع است که در همه آثار او
 گذاردند و بزرگوار ایشان را بعد وفات بنو ابی و از حال جدا گفتند و بنی محمد بن شریح این شعر از ایشان است **نظم**

المدر من دجهات عقلوا | **والسحر من طوفان مقرر** | **یا سید العیسی حب** | **عبدك موجدك مبرز**

تاح الاسلام ابو سعید و یقال ابو سعید عبد الله بن محمد بن ابی بکر محمد بن ابی المعطر المنصور بن محمد بن ابی
 السمانی الرضوی الفقیه الذی افعی الحافظ شیخ عزالدین ابوالحسن بنی بن الاثیر الجزیری در او فنی و تصرف و گفته کان
 بر سده و اسطوره و الیه بیت السعدانی و عینهم الباسطه وید بهم المناصره و الیه انتمت و یکا تمام و یکا تمام و تمام طلب
 علم و در پیش شرق غرب جنوب شمال ارض حلت کرده و بر او و النهر و سائر بلاد و خراسان و یفیات رفت و قوس
 وری و او حیدر مانع به اربع بلاد حسابال و عراق و حجاز و موصل و جزیره و شام و جزائر از بلاد که شریح بنیة

ایشان انصاری است و نسبت نبوی قریب شصت بیت که بعد از رسول محمد و حضرت علی و امام علی علیه السلام
 فراموش شده و اولش اینست ششم بیانی از ای که استی خود ترک نموی کن میگوین چشم چو صورت نظر و عین بین
 ایشان زیاده باشد ششم ای که سرندی بعد از الف ثانی نقاری بود لیکن در آخر از ان غیالات رجس فرمودند و در
 مکتوبی بنحو اینچاسم الدین خلیفه شاه باقی با صد قدس سرهم نوشته اند درین ایام معصای فقیر خود را شش شیخ از اهل
 از حد متجاوزست اصلا بر دو بشریت و ششاد و کجیلست بمیان نمانده قطع نظر از رعایت طریق و انصاف و حکم
 باین چنین غرض از ان بزرگان بدینا بود و دریا بلن بطریق ذوق و وجدان و غلبه چیزی افتاد که زبان از تفسیر
 آن لال است سبحان الله تعالی القلوب مبدل الاحوال شاید ظاهر بیان است حد کنند من بنید انکم که حال است
 و بچندال است انتی با فطره و وجوب این مقدار آنست که حضرت شیخ را در تقلید مذہب تعصب بسیار بود و میگوید را و شش
 و در بدعت طریقت و شریعت سلاست تمام باین بگذرد اتفاق میان هر دو صورت نمی است لیکن چون حق تعالی از انانیت
 او حضرت شیخ خود است تحت طریقه محمد و در اول ایشان انداخته صفای کامل بخشید تا لایق قبولی بفرمانی شود و در
 عبدالصمد بن عبدالوهاب بر فخرین الامان را الی البرکات الحسن بن محمد بن عساکر الامام المحدث الزاهد
 ابن الدین ابو الیسر الدمشقی الشافعی نزیل الحرم سماعت دارد از خود و از شیخ شوق و ابن التین ابن القاسم
 بن بصری و ابن الزمعی و ابن غسان قاضی ابن نصر بن الشیرازی و او را عتید طوسی و ابو روحی و اجازت داد
 در حرمین و همچنین با حدیث کرد عالم فیاض جید المشاکره در علوم بود صاحب تعلیم و عبادت است هر که او را می شناخت در حرم
 شامیکه در لائش کوه اربعه عشره دست مانتا بوده و در وقت غوغای الحجاز بود و در حدیث تا بیغی در شیخ علا الدین عطا گفته
 چون از امام نبوی بخصت شدم در گفت سلام من باین عساکر بیان چون رسانیدم جواب گفت پرسید کجا اودا گذشت
 گفت در بلونوی اسیر شد بعد بخواند نظر

و اید قد بر کلا نی مسرت	و اید قد بر کلا نی مسرت	و اید قد بر کلا نی مسرت
و اید قد بر کلا نی مسرت	و اید قد بر کلا نی مسرت	و اید قد بر کلا نی مسرت

عبدالعظیم بن عبدالقوی بن عبدالصمد بن مسلمان بن حمید الحافظ الامام نکی الدین ابی محمد المنذری المصری
 الشافعی دوی با آنکه شیخ ابن نمکلان است لیکن ابن نمکلان ترجمه باحوالش در وفیات الاعیان ذکر کرده با آنکه ناش
 و تراجم دیگران برده این معنی از غرض امور است و سیوطی در حسن الحاضره برای او شست سطر نوشته و گفته در غرض
 شهاب بن سعدی و ثمانین و خمس مانتا متولد شده و تفقه کرده و طلب این شیخ بوده و در وی تاریخ گردیده و با حافظ
 ابی الحسن بن الفضل تخریج نموده و با بست سال توی شیخت کاملید بود و در معرفت علم حدیث با اختلاف نوشته و نشر شده
 و در معرفت احکام و معانی و مشکل او تهر بود و معرفت غرضش قیام میکرد امام حمید بابی در فقه و عزیزت قرآت و دیگر
 مستمع کو شیخ ابی الدین بن قتی العید و حق و گفته کلان مادی و می خوانا علم به ترغیب ترسیت شرح الفیه الیقین او
 انتی بود و وفات الوفیات ذیل تاریخ ابن نمکلان گفته و قرآن برای ارجی خوانده و تفقه بر ابن القاسم عبد الرحمن بن جهم
 کرده و ادب از علی بن الحسن بن محمد بن النجاشی آموخته و سماعت از عبدالمجید بن زبیر و ابی اسیم بن الشیب

تخصیر ذکره بسمو و یقو و نظم ابر الصلاح اصلاح و نظم السیرة الفریحاری و صلحکة و السیکو و ابن و یقصفه الیوم فی تصنیف علم فانتفاعه کاس بالثناء فیقری طالبی علم و وعد و یأسف التفتیدات علم و اسقت کحل من سبیل القواد	و تفریح الاحادیث الزکاة و هذا شرح فی کافیه علیه آلاء جرم منافی البقاء العلی و الا یعد ما تفتاق و طول تجدد فی اللیل من و لا اله الا ظلی باعتناق قرئی و قرآن ذات الشی تولت بعد ذات انطلا اذا اخلت همته فی انطلا	و شرح الترمذی لحدیث ترقا و فی نظم الوصول الوصول و دعا به حفظ العصر الامام و من سنین عامه لم یفارق فاجتمع بالکرامه فی الصلیح فتی کرم بزی و شیخ علم فما اسفا و یأخذ ما علیه علیه سلام ربی کل حین و ذانت سریش فی کل یوم نحیات الی یوم التلا	به قوا الی اعظم المراتب الی منها حق باستباق الکبر الی اسوی فی الطیاق و صلح المجرای فی الحاق و بالتفکرة فی اغتیا بروی الطلاب جمع حل الشی ارق من الشیة الرقاق یا لاهیه الرضا فی ما یلا و ذانت سریش فی کل یوم نحیات الی یوم التلا
---	---	---	---

تجمل الدین عبد الرحیم الاسنوی شیخ شافعی صاحب تصانیف سائر است و در نه اربع و ست تائمه متولده شد
و ارتقی سبکی زکونی و قونی الی حیاتی غیر هم اخذ نموده و در اصول عربیت عروض اربع شده و در فقه تقدم کرد
امام زمانه و نوی ریاست شافعیه انتها پذیرفت و از تصانیف اوست هفت مجلد شرح منهای و الفان و فقه
و مختصر شرح منویه و الی او نام الکفایه و تنقیح و احکام اغتیا و زوائد علی منهای البیضاوی و طبقات الفقهاء
و ریاست ناصریه فی الرد علی من عظیم اهل الذمه و کتاب الاستیفاء و النظائر و شرح الفیضان ماکون و شرح سبیل
مات فی سبیل سعید و سبیل حسن و باقر و ثابته و البرهان القریب علی بقصیده طویله مطلع ثلثه و سبعین بیتا اولها فظفر

نعم فضله و علی القضاء کل احدا و جوه الفقهاء کلهم ظفر به و ناصریه نعم طایفه فا عظم به و کان للعلم سائیه لوقوم فی المقامه سائیه و قرأه مولاة الرحیم بر حقه و حیاها بالریحان الروح و ذکر قطعت الی خوا القبور و احل	تجمل الدین عبد الرحیم اوسطه و الی قضیه کلها و یجری سبیل کل من فاضل بجزم صحیح لیس للمحکاسل یقرع عنها کل حوائج فاضل یحییة منها ما اطل علی کل المدیرایا فی الضعیف الاصل و ما بقیت کما اقل المراحل	تعلل من عبد الرحیم تفواخیر و نام و یقوم مقام تفواخیر و نام الی من شایه و اعظم به یوم الجلال و الخطر احل سما الدین فی الخلد و و اذاه رضوان الجنان و ما غفر الی کل شیء من الجلال و هذا سبیل العالمین جمعهم فما الناس الا ارحل و احل	و غنیة فاضل و غنی و من اید الا ان لطفنا تفواخیر و نام الی من شایه اذا قال الی یرک مکانا لائق الخطی یعقوبه من شایه بشیرا برضوان سریع منا تسیرنا ایا ما عار و احل فما الناس الا ارحل و احل
--	---	---	---

انتهی و خلاصه و تاسع من حسن الحاضرة السیوطی عبد القادر بن محمد بن محمد بن نصر المندبجی سلام علی الدین و علی
تین الی الوفا القرشی و در سگفت و فتوی و در تصنیف کرد و شرح معانی الاثر و شرح خلاصه فوشت طبقات الشیخ
و تحسین احادیثه الهادیه و غیر ذلک از لوا لیس اوست مات فی سنه خمس و سبعین و سبع مائده
عبد المؤمن بن خلف بن ابی الحسن بن شروان التونی الشافعی الامام العلامة الحافظ الحجة الفقیه النسابة

کلام و خلق در بیت اول یعنی هر دو علم مشهور است و در بیت ثانی یعنی لغوی و در بیان الحقیقین گفته می باشد بر او در
 منطق می باشد تمام است و در هر دو زبان که در هر دو علم بسیار شده و در مقابل اش به جوش و یافتن و
 چیزی از کلام او درین باب برای اقدن طرح می افته قال و من الامر المنکر علیهم و اکثر المعروف لکم
 قدر هم علم انفس و اول تشاغلهم باقول عن المنقول فی کما بهم علی علم المنطق و اذنه اذ هم من لا یستلک لکین
 ان یخلط فلیت شعری بل قد اراد الشافعی و مالک و ابو اصفاء الابی حنیفه المساکل اول علی احمد بن حبیل او کان الشافعی
 علی تعلقه قد اقبل علی استعانة بریاس فی ذکر کماله و یبلغ به عروا یبلغ من کماله و اکثر من یقوس و یحب ان یجول لولاه اقصی
 احدیها و الا بان اتی بقول القوم کلید کذلک فی شیء علی سنده تری یختص به علم یلذذ لکم کرم فی اجتهاد کلامی اشرف من ان یقید
 فی سنده و است من ان یخبر به و یطابق جنبه باند کذا یفرق القوم فی الامتیان و اظهره و الا فافتراسی ما لا یغنیه عن تعلیم
 مع الاساتذات و یحکم و الشیطان بعد هم و یبینه و اما نه کان آحاد من اول العلم یظنون فی غیره و یجربون و یطالعونه
 لا یستطیعون لان اقل کفایتان یکون تغلبا بالاعینی الانسان اظهر ما ترجع الیها اغنی هذا الرب انسانا ما یطویر
 فیه جلوده و کبر الممات و اتمد و عدته للتوابع و اسلمات فهم یخبرون فی الاوضاع و یفنی کل احد منهم فی تحصیل
 المضاع و یحکم اما سمعوا قول داعی الهدی لمن الله حین رأى هر قدر کتب التوراة فی لوح و منه ففصص و قال
 متعبا لهما فظنوا داعی لو کان موسی یا و سعه الا انما یحی مسلم یوسد عذرا فی الکتاب الذی جاد به موسی نور
 فاما کذب با وضد المتعطلون فی غلام الشک و اقر و افیه کذب و اوز و اقیایدش للعقول السخره غرقه فی بیاض کمال
 سعید البیاض علی ستم علی بن ملا علی صفر قزوینی از کما و شایه فی فضلای این جمله بود و نه
 تسع و خمین و مائة و اتمد متولد شدند چشم ستم علی تاریخ ولادت است جمله علوم و حدیث تا اوله از سقول
 از او اخذ تحصیل نمود و کتب بسیار از زوایات خود و دیگر علم بدست خود کتات فرمود که هر روز و کتات آنجا که در دست
 کتبتان ایشان را دیدم اجماعا و وحشی بجهه که حاجت تعلیم استاد ندارد و اگر یکی را سلیقه عبارت و قدرت فهم سلطان
 فی الجمله باشد برای اولین کتابهای درست ساخته ایشان بجای شیخ ضعیف است خلقی بسیار از اهل بلد و دیگر بلاد
 دور دست و مدبر ایشان فاجده فراغ خوانده اند و بمرتب کمال تحصیل رسیده صاحب تحفیه و نظم الجواهر مفتی و ولی الهدی
 فرخ آبادی از شاگردان ایشان بودند و هم مولوی نعیم الدین مولوی علیم الدین پسران مولوی نصیح الدین قزوینی بودند که
 قادر بخش محمودی و والد ماجد کاتب حروف استفادۀ علوم از ایشان کردند و هر یکی از اینها صاحب بقدر او کامل
 و عالم کمال صاحب تصنیف و تدوین بوده تصانیف ایشان بسیار است و جمیع تالیفات و تصانیف و نظم الکافی فی شرح
 التالیفات البخاری و انتخاب المحسنات و تجرید اصا دیت لائل الخیرات و جبل المتین فی شرح الاربعین و جواهر خسر و در
 از عجیب البیان فی اهرار القرآن و شرح شافعی این حاجب سبی بشفاء الشافیه و غیره کتات ایشان و هم در بیج الکاف
 سده شش و شصت و هشتاد و نهم الف و مائة و تفریع التفات و تبیین سجد خود که هم در خانه ایشان سنده جعفر پیلوی را و بعد
 مدفون اند و رحمه الله تعالی با و اجداد ایشان صاحب علم و کمال و شایسته از آنکه تالیف دیگر نوشته ایم ایشان از اولاد

اقامت کرد و مردم بروی اشتغال و اشتغال دیگر گفتند بجهت عشق آمده در سر رسیده و احیاء شده این در سر سبنا کرده
 ابو القاسم بن عبد الواحد بن داود الحمیری است که در طلب علم در سبنا نام ساخته است چون ملک اشرف
 بن ملک عادل بن ایوب در دمشق دارالحدیث بنیاد کردند پس آنجا باین الصلاح پیروم و مردم از وی علم حدیث حاصل کردند
 بعد متولی درس در سر زمره قاتون رت ایوب شقیقه شمس الدوله قوران شاه بن ایوب مکرگشت و قاتون بنیاد کرد
 بدون اختلال خیزی از آن بود و از علم و دین بر قدم عظیم در دمشق مکینیم سال بروی اشتغال کرد و مردم در علوم حدیث کتابی نافع
 تصنیف نموده و همچنین در سبنا سبج اشیا می جست که مردم بسوی آن محتاج افتادند که در او راست اشکالات برکت است
 و رفقه بعضی اصحاب وقت مدعی او را در مجامع می خواند و کارش همیشه برسد و صلاح و اجتهاد و در اشتغال و رفع
 جاری بود تا آنکه روزی در شنبه وقت صبح بیست و پنج رجب الآخر سنه ثلث و اربعین است مائت و شش و شصت و شصت یافت
 بعد ظهر بروی نماز گذارده بقرایه صوفیه خارج باب الضر و فخری یافتند مولد او سنه سبع و سبعین و خمس مائت بود و در
 افتتاح شین مجمر قریه ایست از اعمال اربل قریب از شهر زور و زهری نسبت به خدا و است این الصلاح گفته در خواب
 این کلمات الهام شد واقع مسئله تا وحدت التحمل و مکمل فان بکل ایوم زرقا حیدر او و الاحاح فی المطالب ایضا
 البهاء و الحسن الضحی الی الملکوف و رباکانت الغیر لوجاسن و ادب الله تعالی و الخطوط مراتب فلا تعجل علی فخره
 قبل ان یرک فکما ستا الهام فی اوانها و لا تعجل فی حوائجک فقصیق بهما در عا و لیفشاک و الخطوط و الله اعلم
 ابو جعفر عثمان بن عمر بن ابی بکر بن یونس القلی الساکلی المعروف بابن الحاجب الملقب بحال الدین پدرش حاجب
 و میرزا الدین موسی که اصلا می بود و کردی است پدرش در قاهره و در مصر سنه قرآن بکر می خواند و تفقه بهدب امام مالک کرد
 و غیرت و قرات است و در علوم خارج شده و فنون و اینانیات آن القان کن و و بدش که و و جاسع او در زاویه مالکیه
 درس گفت خلق در اشتغال بروی کوشیدند و وی برای ایشان التمام دروس نمود و بتدریس فنون گردید غالب بر دس
 علم عربیت بود و مختصری در مذاهب نوشته و مقدمه و مجیزه در نحو سیمی بکافی و دیگر مثل آن در تصریف سیمی بشتافیه شرح
 هر دو مقدمه و این مقدمات او در مدارس بنیاد علی بر راجع دارند بلکه در تحصیل علم صرف و نحو بران آهسته کردند و در صوفیه
 هم تالیفی دارد بهر تصانیفش در نهایت حسن و مفاد است و در وضعها محالفت بخوبی آن کرده و بر ایشان اشکالات از انا
 که اجابت با آنها در دست ایراد نموده حسن خلق و صبر و عزم و عود کرده و مقیم شد و مردم ملازم او بودند برای اشتغال
 بروی این خلکان گفته را از بزرگان اهل ای شهادت آن دو از مواضع مشهور در عربیت و اورا بریدیم همه اجواب بنیادیت تلخیص او بکل
 کثیر و تثبیت نام و چون آن دو آلات این است که او را از سر و اعتراف اشراط علی شرطه قول ایشان ان اکلت ان شربت فاعطانی
 پریدم که لم تعین تقدیم الشرب علی الاکل بسبب وقوع الطلاق حتی لو اکلت ثم شربت لا تطلق و ازین بیت مستثنی بریدیم
 لقد تصبرت حتی کانت مصطر فاکان ان شرب حتی کانت متفطره که سبب موجبه غرض صبر و تقوی است که
 لات ازادوات جز نیست در جواب هر دو کلام طویل آورد و جوابشانی گفت اگر تطویل نمی بود ذکر جواب میکردم بعده
 بر نیت اقامت با سکنه ریه رفت بسوی ریه که در آخر سنه سادس و عشرين خوال سنه ست و اربعین است مائت

بسوی او متوسل گشت فتوی از سارا اتفاق بسوی او می آمد و اکثر عقیده بزرگوار و بکمال اتفاق او تسع شده و فتوی
 باجهت او خود داده این دقیق المید که شاگرد او است گفته بود احد سلاطین العلماء حاجب گفت افتخار این
 قاضی عزالدین المکارمی گفته یکبار وی فتوی داد و بعد او را در آن خطای خود ظاهر شد در مصر و قاهره و حج
 مسافری کرنا نیکم که هر که این عبد السلام چنین فتوی داده باشد باید که بر آن عمل نکند زیرا که در آن از سه
 خطا واقع شده قطب نجفی گفته باین همه شدت و صلابت حسن الحاضر بود و بنو او را و اشعار و سماع را حاضر شد
 و وجه نبودی باین کثرت گفته لطیف و عریف بود و تشبیه و اشعار میکرد و وفاتش در مصر سنه ستین است مات بود در راه اندک
 الکافظ ابن جاع قاضی القضاة الشیخ عزالدین ابو عمر بن قاضی القضاة بدرالدین محمد بن ابراهیم
 بن سعد المدائنی الشافعی در محرم سنه اربع و تسعین است مات متولد شده و بسیار ساحت کرده شیخ
 بیک هزار و صد تن رسید و از رعایت باین شان نوده و تخریج احادیث شافعی و غیره کرده قاضی و در مصر و مدرس و خراسان
 معرفت او در پیش اهل از معرفت او بقیه بود و مات بمکه سنه سی و ستین و سی و پنج مائت سنه که در سفر حج همراه
 فقیر بود و با وجود اختصار خیلی از معرفت او در هر سال حج و عمره هر چهار روز در آن بیان نموده است
 ابو الحسن علی بن احمد بن المیزان البغدادی الفقیه الشافعی فقیه در اصول و فقه از ابی اسیم بن القحطانی
 و از وی ابو حامد غفرانی اخذ نموده اول قدوش در بغداد بود وی گفته ما علم ان لاحد علی غلطه این غلطان گفته و
 خفیه پوشیت را از مراط المید است او را و وی در مذنب است در سن بغداد بود و قاضی سنه ست و شصت مائت در زمان
 فقیه سیم و کون را و ختم زلفظ فاضلی هر یکی است و باین منی حدیثی است اما در اصل نام کسی است که فرود تراز با و کاه
 ابو الحسن علی بن محمد بن حبیب البصری المعروف بالمأوردی از وجه فقهی شافعی است فقه در بصرو از
 ابی القاسم حمیری گرفته بعد از ابو حامد غفرانی در بغداد اخذ نموده حافظ مذنب بود کتاب وی او را هر که دیده
 شد مات و معرفت نام او بنی مذنب کوه در بغداد و کثرت قاضی مائت و بیست و در او طین گرفت خطیب صاحب شیخ
 از وی راوی است و گفته که آن ثقة و او را غیر حاوی تفسیر قرآن کریم و نک و حیوان ادب الدین فی الدنیا و احکام صفا
 و قانون نازت و سیاست ملک اقبال در مذنب تالیف در اصول فقه است در حیات خود تصانیف خود را نگاشته و
 و در مشغی همراهم نموده چون برگ نزدیک شد مر وی صمد را گفت این چه کتاب کرد فلان موضع نموده است تصانیف است
 چون نیت خالصی سان برای او قالی سجانه نیافتم آنهارا نگاشته و هر که مالک مدینه است بیکم و در نزع افتاده ام
 دست خود و دست من کن گریان قابض شوی بدان که هیچ چیزی از انما قبول نشده هر که کتاب وقت نشین بدیده اند
 و اگر دست من کشاده شود دست خود قابض نشاید بدان که آنچه قبول کردی و چون نیست فایده کفر یافته آنرا و کفر نین کن و دست
 او بسوزان گشت و در آنم که تصانیف او بنی القضاة بعد از وی آنهارا نگاشته و وفات او در سنه سی و ستین و اربع مائت بمصر
 هشتاد و شش سال اتفاق افتاده و بنی او مقبره باب حرب فون گوید ماوردی نسبت بسوی بیع ماوردی که با او است
 ابو الحسن علی بن یحیی بن ابی بشر بن سالم بن یحیی بن علی بن ابی برد و عامر

برای موسی الاشرعی صاحب اصول الفصولی و سلم امام اصول قائم سرت هم است بود کلام اشعری
مسوب است و تشریح می نماید حالات و تقریب است قاضی انوکر اقلانی باصو بودند به است اشعری
ایم جمع دو حالتی است هر دو در خارج مسور بعد از وی نیست و در پیه سلبین یا بین مائین مصر و متروک شده
و در پیه مائین است که در معانی در گذشت اشعری است که هر نسبت است سوی که حرکت است نسبت بر او و در
بر حسب است چون وقت و لایحه می برش و است او را استغفر الله که اقاله السعفی عاصط الجوا فقام بر عساکر
و رسالت و عملی و تشریح می نماید اول اشعری بود بعد از قول اعدل و ملحق قرآن در سید صاحب معصوم که در در و جود یک
کری رفته تا در ملکه است هر که در شاسته شاسته و هر که در شاسته شاسته بر می طلال بر ملازم قائل بودم ملحق قرآن که
الصدا جرای پیوسته و اعلی الحال مترجم حال است تا شایسته است و معتقد در شاسته و در حرج مضاعف و مضاعف
ایستاد در مراجع و مراجع و دعوات بسیار بود کتاب اللع و کتاب الموحود و کتاب الايضاح السراج و کتاب
التشبیح عن اصول الدین و غیره و کتاب ارقی الیقین است در در و ملاحظه و مستر در فقه و تفسیر و جوامع و سایر
اصناف متفحصین تصنیف نموده اکل و از علمه صبیحه بود که بعد از طلال بر مانی بر و در وقت جود وقت کرد و
و اعتقاد را بر او و بعد در بهم بود و قاله خطیب انوکر صیرفی گفته مقرر بسیار سر و دست تیره و دنا آنکه او و
اشعری لطیف کردی ایستاد از اقلی قسسم مجبور بود و حافظ اس حرم گفته بود از انچه و شیخ تالیف است از علم
آبوا الحسن علی بن محمد بن علی الطبری الملقب عماد الدین المعروف بالکلیا و یاسی القلیه الشافعی را ایل
طبرستان است به است او در فقه و در امام الحسین افقه کرده و خوب صورت ملکه او در صیغ حشرات تفسیر بر کلام بود
از یتا یوریت به گفته مدنی مدرس گد را سید دارا معارفی شتافته تدریس بر سلطه سیه بعد از یافت ملاحظ
عبد العاد وادی ذکر او در سیاق تاریخ یتا یوریت کرده و گفته بانی انوکر عرانی بود بلکه اصل و اصل و الطیب در
صیوات و نظر در حد المکمل روق بر ملک شاه سلجوقی مانی حاه و اقلع شای یافت و ستولی قضا کن بود که شت
محدث بود در ریاض الخرد و محاسبه جو استعمال جاویدت میکرد از کلام است از اباالت و مسائل الاحادیث فی بیاض
الکمال طرارت رئیس المقتضی فی جواب السراج حافظ سلمی گفته اروی در فقه او در سه حسن تفسیر اربع مائت
سائر جرای کلام میان من فقهای مدینه نظایر استغاثی کردم صورتش امیر است به اصول المام و فقه اندیشانی
رجل ادبی سلسله ماله لعل او و القضا اهل تدل کتب المحریر تحت بدیه الوصیه امام الاوی بر سوال و است و هم و کید
و در قال السی علی السدی به سلم حفظ علی اتی از من حدیث اس امر و یافعه انه یوم القیامه فقیه عالمه استی غیر که
حوادث فی جلی حیات است که صیغه می بود و احکام ملایم تجماع ساقط می بود و در اروی برید بر معاد و بر سیه
لغت سلمی من الصحاح لانه فی باب عامر بر الخطای می اندیشه و اما قول السلب فی احد فیله لانه قولان تلویح و تصریح
لما لک قولان تلویح و تصریح و لای جمیع قولان تلویح و تصریح و لای قول واحد و تصریح و لای تلویح و کید لای
که لک بود الامع بالمر و التخصیص بالمر و هو در من المهر و شعری فی المهر من علوم و سه قول و نظم

<p>اقول لعل صفت الکاس قتلها بکل وان طال المدی بقصر</p>	<p>وداعی صیبات یطوی یترن ولا تکرکوا یوم الشمس الی غد</p>	<p>تخاف ان یضییب من لیم ولد خوب غدا یاتی بمالکس یعلم</p>
<p>فیصلی یلوی بنوشت و درق با بر گردانیده بگاشت بن فلان این فلان بعد از قتل قتلای امام غزالی در عدم لعن بزرگش درت خسین اربع ماه بود و وفات در روز شنبه وقت عصر مدفون شد شیخ ابوالکلیب بنی وقاضی القضاة ابوالحسن بن الدلسانی که مقدمه طالع خفیه بودند و میان این دو در حالت حیات منافقه قضا بود و در فن او حاضر شد ندکی نزد سرایستاد و دیگر نزد پای آبر الدلسانی را برین پیشکش کرد و ما تعقی القوادب و البواکی عقم النساء فلا تلدن و شبیهه بکسکاف و شمع یا بکدام معنی گفته اند که درخت عجمه معنی کبیر القدر و مقدمه بر الناس است و یوسف بن ابی ابراهیم شاعر که در مدح نظامیه میگوید و شاعر مشهور است و یوسف بن ابی ابراهیم شاعر که در مدح نظامیه میگوید و شاعر مشهور است</p>	<p>وقد اجمعت مثل حدیث حسن ان النساء بمثل عقم ابن فلان گویند بنیاد عقم که او را کیا بکسکاف و شمع یا بکدام معنی گفته اند که درخت عجمه معنی کبیر القدر و مقدمه بر الناس است و یوسف بن ابی ابراهیم شاعر که در مدح نظامیه میگوید و شاعر مشهور است و یوسف بن ابی ابراهیم شاعر که در مدح نظامیه میگوید و شاعر مشهور است</p>	<p>تاریخ الکبیر نظم لو کان یخفی علو من بواقیها من الحکام متى رجع الردى الحد جبر محمد ناه طلق الوجه تبسما فضله الجح في الافاق منتشر عند الورى من اسی ابقین خابر تخار فی نظامه که اذ هار و الفکر کامنا مشکلات الفکر یوحها وقلت دهری الی ثروا و مفتقر</p>
<p>مال البریه مرصعها و ذر قل الجبان الذی اصابه علی حد با دمع قل فی تشبیهها المطر لئن طوئ المنا یا تحت لخصها صوب الغمام ملث الودق احیا ابن ادریس من کنت نعما عینه بشقها لیس یتکدر ولو عرفت له مثلا دعوت له</p>	<p>الحی الحوادث لا تبقی ولا تد لم تفسد الشمس بل لم یخسف یکی علی شمس که اسلام اذ اقلت والبشر احسن ما یلقی بالبشر اسقی فراغ عا د الدین کل ضعی فهل اناک من اسقیما شهو خیر من فاذ من یعلیق فقد علقت جاء و هم لها من لفظه غر</p>	<p>ابو الحسن علی بن الانجب ابی المکارم الفضل بن ابی الحسن بن ابی الفیث مفرج النعمی القندی الاصل الاسکندرانی المولود والدار لما لکی المذهب فقیهی فاضل در نزد ملک از کاکا بر خفا مشایخ و حدیث و علوم اوست صحبت حافظ ابوطالبی یافته و سندی ملازم صحبت بوده برو تخریج کربوازی فضل کش و صلاح خیر بیان نمود و از اشعار اوست نظم فاسعد ایا می المشرق ایافس مالک تور عن حیدر مرسل بما طاب من مثل ان نسیسکم ثلث باآت بلینا بها</p>
<p>تجاوزت مستین من مولد وما حال من حل فی المعترک عسا که اذ بالفت فی نشر پنه اذا الفت نیر الفان سکی و لم ثلث او حش ما فی النور</p>	<p>بما لکی زاعری حاکم واصحایه و المناعبین غسکی و خافی غدا یوم الحساب جهنا البق و البرعوث و البرعش</p>	<p>تجاوزت مستین من مولد وما حال من حل فی المعترک عسا که اذ بالفت فی نشر پنه اذا الفت نیر الفان سکی و لم ثلث او حش ما فی النور</p>

از وی روایت دارند و در فن حدیث و معرفت علل و اسباب الزام الی نظیر وقت و بجا آن عصر خود بود و چنانکه خطیب
 اوجا که دو بکر این معصیت متفق او برین علوم گواهی داده اند و غایب نخبه و علم ادب انیک در ید بود
 قاضی ابن جریوت شهادت او در سنه ست و سبعین و ثلث و ثقبول کرد و نام شد و گفت قول من بر آن حضرت علی
 علیه السلام بانقر و مقبول است حال قول من بر نقل من بدون گیری پذیرفته شود کتاب السنن و المختلف و المثلث
 و غیره باقیه منیف است از این که در هر کتابی است که او را این شهر رسید که ابو الفضل جعفر بن الفضل معروف با این
 وزیر که فورا خشییدی عزم تالیف سند و در خواست که درین باب مساعدت او کند مدتی نزد او ماند و وی در کار اتم
 اسما الله نمود و در اتفاق و اعطاء و سعت فرمود و مال جزیل بدست او آمد و تا فرغ از سنه نزدش تمیم ماند و سخن بسجند
 اتفاق حافظ عبد الغنی میگوید که آنکه تمام شد حافظ عبد الغنی گفته حسن الناس کلاما علی حدیث رسول الله صلی الله علیه
 و آله ثلث علی بن النعمانی فی وقتة و موسی بن کارون فی وقتة و الدارقطنی فی وقتة وی امام بود در علوم قرآن متبحر در
 علوم کثیر و در بیان الحدیثین نوشته دارقطنی در نو جوانی مجلس تاجیل صفاری نشست روزی صفار را ملائیکه دو
 می نوشت صفار گفت سماع صحیح نیست زیرا که در نوشتن مشغولی و فهم حدیث خوب نیکنی دارقطنی گفت حضرت
 یادست که چند حدیث الحافظ فرموده اند گفت شد دارقطنی گفت تا حال هیچ حدیث فریاد نینداید حدیث شاول عن فلان
 و هو عن فلان تا آخر سند و متنه گذار و گذار حدیث ثانی و متن او گذار و گذار تا تمام همه احادیث مع الطرق الاسانید
 از یاد خود برخواند تمام اهل مجلس از قوت نظر اش و جرئت ماندند از وی پرسیدند که مانند خود دیگری را دیدی هیچ جواب
 نگفت و این آیه بخواند فلا تنکروا انفسکم این تنگنا گفته چون یاد تر الحاح کرد و گفت در فن خاص می پرسید پس فضل
 از خود دیده ام و فکر از کسی می پرسید که بروی هر آنچه در من جمیع شده است فراموش شده باشد پس می پدید آمد و کتابان گفته
 از اطاقت نظر ثلث و این است که روزی ابو الحسن بضاوی مردی را که از دور برای طلب نبیث آمده بود پرسید و او
 گفت این مرد خرب است از دور آمده بایکچند حدیث بروی الحافظ فرمای دارقطنی فعلیل نمود و گفت مرا فحش و فزاعت
 چون ابو الحسن پرسید شد دارقطنی زیاد برست سند بروی املا کرد و متن جمله همین بود و فهم اشعی الله تعالی ام حاجت آنکه
 روز دیگر بدیدنا سب آور او از نزد یک خود میثانید و همد حدیث بروی املا کرد که متن همان بود و او انما که بر نموده فاکر
 همچنین روزی انوافل مخوانه شخصی متصل باو نشست حدیث بخواند و در آن سخن در اسمای بعضی بکرات تکرار شده بود و چون
 و همین بصیقه تصدیق خوانده بشیر خواند بای موصوفه و تثنین جوید دارقطنی در نماز سبحان الله گفت خواننده متنبه شده باز بشیر
 دارقطنی باز سبحان الله گفت خواننده بصیر خواند بصیر بای تختیه چون دارقطنی دید که بی بلفظ صحیح می برد با و از بلند خواند
 نون العلم و مایطرون نیز از وی در نوافل بود خواننده حدیث عمر بن شریب اعمر بن حمید خواند دارقطنی سبحان الله
 خواننده اعاده سند نموده درین لفظ متوقف شد دارقطنی این آیت تلاوت نمود یا شعیب اصلو تک اما که نهی و تلاوت
 حافظ در سنه ست و ثلث و ثقبول و وفات در چهار شنبه ششم یا دوم ذیقعد یا نهم سنه ثمانین و ثلث و ثقبول
 اتفاق افتاد ابو حامد اغفر لی فقیه مشهور بروی نماز گذارد و قریب معروف کنفی در تقریر باب حرب مدحون گردید

و من النسوب اليه نظم	يا انفس و يات حواء المشيب	وماذا التصابي وماذا الغزل
خولي شبابي كان لم يكن	وجاءه شيبه كان لم يزل	كافي بنفسه على غيرة
وحطب المخون بها قد نزل	فيا ليت شعري مما اكون	وما قدر الله له الا ذل

ابن نكاحان گفته است در فیهما الا یزیم و هو الا که قبل الالام و لا و تش و اول محرم سنه تسع و تسعين و اربع مائه بوده و در
 بست یکم حجب سنه احدی و سبعین و خمس مائه بد شوق و نزو پدر و اهل خود بیست بر باب الصغیر مد فون شد
 سلطان صلاح الدین شیخ قطب الدین نیشاپوری در نزاره نازده او حاضر شد ند پسرش ابو محمد قاسم هم حاضر بود
 در سنه ست مائه بمرد و برادرش صائین الدین و بنه الدین الحسن بن ابی عبد الله هم فقیه محدث فاضل بود
 در سنه ثلث و ستین و خمس مائه بد شوق و در گذشت و بمقام بر خاندان خود مد فون گشت رحمهم الله
 ابو الحسن علی بن الحسن بن محمد القاضی المعروف بالخلی الموصلی الاصل المصری الدار الشافعی
 صاحب الخلیات المنسوبه الیه سمعت حدیث از ابو الحسن الخوفی و ابو محمد بن القاسم ابی الفتح العباسی ابی اسعید
 و ابی القاسم الالهوازی و غیر ایشان در قاضی حیاض گفته حالش از ابی اسعدی که وقت رحلت بلاد شرقیه با و
 ملاقات کرده بود پرسیدم گفت او را قوالیت حسنه است و قاضی شده یک روز حکمانی کرد روز دیگر مستغنی شده در
 قرافه صفروی مشغول گشت سند مصر بود و بعد بحال قاضی ابو بکر بن العربی ذکر کرده و گفته شیخ معتزلی فی القرائه
 علونی الروایه و عنده فوالد حمیدی از وی روایت کرده و کنایت بقرائی نموده و غیر وی گفته که خلی قاضی فاضل
 برای وی ابو نصر احمد بن حسین الشیرازی ابی اسعد سمعنا قاضی تخریج کرده که همین خلیات باشد و آخر را وی آن
 از وی باور فاعده است در آن از صهی آورده که نقش خاتم ابی عمرو بن العلاء بن یونس و امر ادنیاه اکبر حقه
 مستمسک منها کجبل غره و چون از پیش پرسیدم گفت در نیم روز بمیرای خود میگرددیم شنیدم که گویند
 این بیت میگویند چون نظر بر شوختم بچکس اندیدم پس این ابرم خود بکنم شلب گفته این بیت از نانی بن نوبه
 معروف بشوخی است حافظ ابو طاهر سلفی گفته بر خلی چون سمعت حدیث میکردند مجلس خود را با این مانتهم
 الله و ما مننت به فتمه و ما انمنت به فلا تسلط و ما سترته فلا تمکد و ما عطیته فاغفره و لا و تش و خمس و اربع مائه
 و محرم مصر بوده و وفات بهم در انجاست ترجمه هم در ترجمه یوم السبت سنه اثنین و تسعين و اربع مائه فخلی بکسنا جمیع
 و فتح ارام نسبت بسوی خلیه زیر اگر وی در مصر برای لوک آنجا خلعتها میفرودخت پس بهمان محروف شد و ذکر او بفتح قاف
 در مصر و موضع متگیری در ظاهر مصری بطاهر قاهره و آنجا قبر امام شافعی است بنویسند و بنو قرائه فخلی از
 مسافران بغیر بود که درین هر دو جا فرود آمد و بایشان مشوخته و قاضی فاضل و ستانی از اعمال سبب و کاکی زیادات الفاضل هم
 ابو الحسن علی بن محمد بن خلف المعافری القروی المعروف بابن القاسمی در علم حدیث و سنن و اسانید
 و نه و آنچه در این سلفی دارد امام بود مردم در وی اعتقاد کثیر داشتند کتاب المخصر در حدیث تألیف ناست در رو
 متصل الا سناد از حدیث امام مالک در موطا بر وایت ابن القاسم المصری جمع نموده و آن با وجود صغر جسم خود

علی البیه اسرع منه ثم قال انشدني انفسه نظم	انصحت من قبل الله	ووجي عهدك ودا مقيم
ولكن للمعالي طيف من	المسال المعاليمة اكليم	وذي عدل من ساني حسنه
يطهر لاهي الحق يقول	اي حسن صلاح لم تدره	فقلت اسرت في اليوم ظلما
وتعكروا در طوليل	المرزاني طاهري واسي	وروي له الحاقط المحمدي انصا
انصا ساعه خمار تحلها	وما عني المستوق وقوت	اذما تشاء تلين احتيا

سيان او وبيان ابو الوليد سليمان الديلمي ساخرات و ما جرات بود که شرحش درازست و بود کثير الوقوع و علی بن محمد
 ردیک نیست که چسبکی باز زباش سالم نام ازین جهت که از وی گزینت و در حق تعالی قوت شد و بر بغض او میل کردند
 و قول اندازد و فرمودند و اسماعیل کردند بر تلبیس و تشیع نمودند بر وی و تخذیر کردند سلاطین از فرقه او و دشمنی نمودند
 را از نزدیک شدن بوی و اخذ کردن از وی لهذا ملوک او را در انداختند و از بلاد بدر کردند تا آنکه در بلاد بلخ رسید
 آخر نهار احد در شعبان سنه ست و خمسون هجری ماله بر حمت حق پیوست گویند و دست کشید که قره اوبو در و لاداش
 و شهر رمضان بعد طلوع فجر و قبل طلوع شمس یوم الاربعاء و ثمانین و ثلث مائه بود و قالین مساعد ابو العباس
 بن عرفان گفته کان لسان ابن حزم و سیف الجلاج بن یوسف الشافعی تحقیقین این بجهت کثرت وقوع او در این گفت استیلا
 ابن خلکان گویند چون این امر وقوع او از جهت اصل و در اتباع و اجتماع از اتباع او بود و اکثر ائمه را متعلق محض یافته
 و حامی اصحاب و در بیان خود دیده و فرض من صحیح و نه کتاب و تسک بفرح مجتهد فیها مشایخ و نموده زبان را
 در ذم ایشان غلط ساخت اگر نیست صالحه چهار دارد انشاء الله تعالی ضرری از ان بیوسی وی حامد نخواهد شد
 و اندک استیلا کوراب ثالث و عشرین از فتوحات که گفته حایة الوصله کن بکوران الشی عین مانع و لایعوان
 کما رایت الشی علی الدریه و سلم فی الحتام و قد عاقبنا محمد بن حزم المحدث فتاب لنا و احد فی الآخر فلم تر لنا و احد
 و هو یقول الدریه علی الدریه و سلم فنه فایة الوصله و هو المجرع بالاتحاد استی بل فقه و نعم باقیل **نظم**

نظم و اشهدا دلیل مرا ردا	فقه السعی بیدا بالتعاقل	انفا نقه حتی اتحادا تعا نفا
فلما انا ما رای غیر واحد	و یقر بکن لک قیل بالافاسیه	مهر جذب و صل محمدی سیان بر تو

که قریب آمد و پرسید نشان بر منی تو رزقنا الله تعالی من هذا الاتحاد نصیبنا فی الدنیا و الآخرة و فوات الدین حرم
 که نزدیک و وقت عامی بود و از اهل علم و ادب و خبر و بلاغت در سه انتن این ربی ماته اتفاق افتاده بر سر این حرم
 انشدنی الذي الوزير فی بعض صایاه اذ انتقلت لى محی عیا فلا تکن علی حاله الا رضیت بدونها
 این حرم را پسری بود و فاضل که او را ابو الفاضل فی الغنم لک گفته و خدمت معتد بن عباد صاحب اشبیلیه و غیره
 بین بلاد اندلس میماند و در وقتیکه از لاقه با خود و خود معتد نگور روز جمعه منتصف رجب سنه سبع و سبعین و این ربی ماته
 کشیده شد لبه لفتح الامین بلده ایست مانند لیس منبت لیتم بفتح میم و سکون فون و فتح تا و کسر لام و سکون با
 قریه از اعمال بسیار است که ملک ابن حزم نگور بود و بیوسی او ترو و آمد و شد داشت و رحمة الله تعالی

استند خنده و بر این ارفقه تشنه کرده و وحدت اندو میا طی گرفته و تفسیر و سراقی و قرآت از تنقیر بن الریف و هومل مستعمل
از علای باجی و نحو ازانی حیوان حاصل نموده در تصوف صحبت شیخ تاج الدین بن خطار اندو یافته ریاست علم مصر رسیده
وی منتهی گشته است و گفته کان انظر من ایناه من اهل العلم و من اجمع للعلوم و در اندک کلامی بالاشیاء الدقیقه را چنانچه
علی بن ابراهیم صنفی گفته مردم میگویند که من از تنالی مانند وی نیامده و من از ایشان بوی درین حق است
من و من نیست مگر مثل سفیان ثوری شهاب الدین نقیب صاحب قصر الکفا گفته و در میان گروهی از علمای شافعی و حنفی
اگر خدای تعالی تقدیر کرده باشد که بدایه اشارت برین مان جمعی عارف بمذاهب جمیع ایشان بود و بر این نفس خود
مندی از هر چه از هر چه بعد اعتبار این مذهب مختلفه ترکیب بدو زمانه متفاد او شود و رای چنانکه بران قرار گرفت که
این تیره از شیخ نقی الدین یکی تجاوز نمیکند و بوی خیر او منتهی نمیشود و انتی کاتب حروف گویم اگر این تب بدی یکی
ثابت شود لازم آید که مرتبه تفسیر این تجمیع گواین القیم بالانرا و باشد تخری و کمال اعلی و علی زیر که تلبط بتا و نوا
با علای حروف سادی انداخته بودند اینها و جمع شدن آلات اجتهاد و طلق بر وجه کمال درینها و اصلان فایده بسیار
و معلوم و فوئشان چنانکه حاصل ایشان بود و در ایشان نشان داده اند تا با حاطه فایده بسیار یکدیگر فرق ازین متاد و
فرق اسلام است چه رسد و با بجمه سبکی در مصنفات جلیله الفقه است که بسبب نفاس بدیده و تدقیقات تفسیر که
دروست سزاوار نوشتن بآب زیت قال السیوطی منها الدر النظیم فی تفسیر القرآن الکریم که شرح مذهب بود
تا دانشی تفسیر الاینهاج فی شرح المنهاج تا بحث طلاق الرقم الابرزی شرح مختصر التبریزی تحقیق فی مستطیع
رفع الشقاق فی مسئله الطلاق احکام کل و ماحیه تدال السیف المسلول علی من سب الرسول التظیم و المنفی عن
بدو لتقصیر المصح فی بحضور المظفر متنی قول الامام المطالبی اذ اصبح الیرث فمونه می شفاء الاسقام فی زیارة خیر الاما
و در وی رد کرده است بر شیخ الاسلام ابن تیمیه در کلامی سفر برای زیارت قبور و جواب ابن سالک الصارم
علی بن اسبکی از علماء الشافعی و عبد المادی المقدسی است و در وی جواب تانی و فانی داده و در سبکی چنانکه باید کرده
و در فی دست سید علی کتب بسیار از انرا بیفش نام برده و گفته لغت و کثیره و جمعا و در فی ثلثه مجلدات انتی گویم
این بزرگ رقمی کثیر بود با این تمییز و لیکن در آخر عمر از ان باز آمده حافظ ابن ناصر الدین و شقی شرح التیغیه تا انرا فی الفضا
ابو الحسن سبکی خطی بسوی زده می نوشته همان تحت شیخ الاسلام ابن تیمیه این عبارت می نویسد لما قول سیدی فی اشیخ
فالملوک الحق کبر قدره و عزاده و بجزه و توسعه فی العلوم الشرعیه و العقلیه و فوط ذکا و اجتهاده و بلوغه فی کل من
ذلك لم یبلغ الذي يتجاوز الوصف و الملوك يقول ذلك انما و قدره فی نفسی اکبر من کلت اهل جمیع العده من الورع
و الزلادة و الدیانة و نصره الحق و القیام بهلا الغرض سواء ویر میر علی بن سلف و انده من ذلک بالماخذ الا و فی
و غریبه مشکله فی ذال الزمان بل من زمان انتی و این عبارت بدی آن نوشته شد که تا حقا الفین و او را که بر سبکی بر وی خطی
تا جزه و در انداخته است سبکی بطل و تقوی و خلوص و غرا بخت و خود استال او هم معلوم شود و وفات سبکی در جزیره اقل
علی ساطی النبیل یوم الاثنين یلیع جمادی الآخره سنه ست و خمسين سبع مائه بوده شاعر و سبب عطر حال الدین بن

دعائے حیدر را نقر طبعہ العسل	وسعی در کما بالعباد السواک	و حیات زما آید ہم تدالعہ
طریق الحیا مسالین الجویک	الحواس با الله فیما تدکر	معاهد حار او مؤذات حیات
عذرت لحم من زعم و اختفائهم	کالی فی اهل و بنی اقارب	قدر رباعی قدری الالاک کاسر
سفر قاسی افتاد و تدمی زید و تاجانی	الار و بیان آن برایت مخفیید	ار ایام کرم و قسیر عی خاطر نشاد نظم
الطوالی الروع و حاسا نه	عکلی وقد ما ست امیام الراح	کتیبه حصراء مبهود و نه
مفتاق العیان فیها خراج	حار منی قصید رطبه اربح حست	والستد ایسا لایه نظم
الله یعلم انی مسدله اذکر	کطائر حاکم و فیض الحاکمین	فلو قدرت کنت الخمر عوکر
لان عدلک عی حی حین	الزیر من یار الی القی در بر او	طلوا عیاضا و هو یعلم عدم
والظلم بین العالمین و تدیر	صلوا یکان الراء عینا فی اسه	کی سکتوه و انه معلوم
لولا ما احدث اما طح سبطه	والر و من حولها اعدا	عیام کسین مملو و فتح است
لعمرا و کون ما و شمع صا و منج و کسین	است من سوی بحس مالک قنبله	ار حیر و ست تدیر و توت
محرست و بحسین عرط صغ عین سکون	امیر ما لیس است وفات قلخی	در سید اربع و اربعین و بحس مائت
در مدله مرا کس روز و صبح ساع نمازی	الاخره و قیل فی برسان	ماس ایلان اصل و پید و نون
الروادی عیسی ان سمود و الروع	فتیحه عالم نفس اود مردم نوی	منفع تید و بدو است الکیه
و منی گشت او لقا سید مست ساحتی	سلم شرح مختصر اس الحاجه	شرح المذوبه و تاریخ و ساقه
الکاف علی شرح	فی سلسله الطلاق	لدست اربع و ستین
مست کات و مات	القاهره	ست کث و اربعین
منع مائت و کرا	سید علی	و منی

حرف العین

حساک الممد غلام علی بن السید یوح السیدی ساسا الوسطی اصله السکرانی مولد او متا اخصی بهما
 اکتفی طریقه التملک علی العارسیه کرا و دلا و قس است و جم صفر و ریکت سید است عشره و مائت و العا و
 متا ایتان قصه مگرام باع صوفی اوده از سر برین پور سیت سبیل شایب زید شمس تبرک امام میرزا کمالی
 می زسد در زیناں آگاهی سر رشته تحصیل علم دست آورد و کتب دینی را از ارد ایت نامایت مرحله درس
 اسناد المحققین بطریق محمد مکرانی مرت کد را سید و لغت و حدیث و تفسیر سبوی تموی ادا سید علی حسن گل
 حد فائده خود ادا نمود و عود و من قناتی و غیره و ار حال خود میر سید محمد چاکل کرد و سید جمیع کتاری و احارت صحاح
 و سایر مقررات اشع محمد حیات علی و ساعت بعض محمد ائمه علم حدیث از ربان شیخ سعد الوهاب غلطادی و در کد
 غلطادی اشعار علی ایشان با سید تحسین و سرود و جبر کلاما و خلق قصید و موسی آن حصید و فرود سیدی ایت
 سر غنایا اسدا و اکت اربح من سار که حضرت شیخ کد در حق این سارا گرفتار سروده امیدوارید ادم اسدا
 غلطادی و در سلسله اسم و حسین فائده و الف اوده ایشان را علی مصر و دود و در کد بر علی استی و در سیم سیت سید

الفتاح بعد بگذاشتی بعل که در دودست العمر سفر کرد و در یکی بسوی شاه جهان آید و بی باراد و ملازمت میر عبدالمجید بود و در آنجا از ایشان ترحمت یافت و دوم بسوی سیستان بلخ و از بلاد سند و در قتل آن پادشاه و عثمان را چ و کج کرد و در سیستان
انتخابات خال خود و سید محمد مذکور بر خدمت میر غنشی و قاضی بنگاری کرده سوم سفر فرعون شریفی در تاریخ روحانی آن
سفر فرعون است و تبارخ خداوند سفر بخیر و از آنجا برگشته بدیار دکن رسید و رنگ اقامت در آنجا گنگا آباد و رختخانه خال الم
رئیس حیدر آباد و از ایشان بود چون وی بعد رحلت پدر بر سرند ایالت دکن نشست بعضی یاران را لالت کردند
که الا هرگز که خواهر سید سرست اختیار نماید که در وقت رفتن بهت باید نمود و ایشان گفتند از او بشو و علم بخود مخلوق نیست و او را
و دنیا بهر نظر الموت می نماید غیر از آن جلال است زیاده حرام و این شعر خواندند شعر درین بار که شاهی بهر گدایان بخشید و غنیمت
له مار همین که از دست زد و در خانه و نشسته اند که خواجده فخر شیراز رسید و و پنجاه سال پیش ازین بنام تو شخص فقیر
ایمان فرموده اند شعر فاش میگورم و اگر گشت خود دل شادوم بنده عشق تو از هر دو جهان بگذردم بنده عشق تو هر دو جهان
ست پر شش عبارت از مانی مرقضی است چنانکه شعر او در نظم است و اندک شایسته بسیار است از آنجا شرح صحیح بخار
اگر با کلمه به عبارت عربی ده هزار بیت و شصت و العنبر فی مایه و فی الهند من سید البشر و تسلیم الفوائد و قضا اگر از
میزراریت و من السعادات فی حسن فائز السادات چهار هزار بیت و روضه الاولیا در احوال مشایخ و فضیله کلمات
رسیده دولت آباد دکن بدینیندا که شعر است هزار بیت اکثر اکثر است تاریخ بگرام نه هزار بیت فخر عالم و در کلام
هزاره هزار بیت سجد الرحمن فی اکثر هندستان ده هزار بیت غزلان المند و هزار بیت یوان فارسی هزار بیت
شعوی منظر الکرامات هفت و دفر در عربی مکره الکمال قصیده ایست در مدح سرایای محبوب که صد و پنج بیت یوان
سده هزار بیت شفا العلیل فی مصطلحات کلام الی الطیب المثنی و بیعت دیوان عربی سسی بسبع سیده و در ک
قصاید ستیزه و در دود و وزوج و ترجیع است که پنج شاعری قبل ایشان این چنان نظم نکرد و هرگز از این
بسماعت نرسیده که او را یک یوان عربی باشد تا هفت یوان چه رسد درین و او برین در مدح آنحضرت صلی الله علیه
و سلم سالی کثیره نادرهای مجامع فرموده که مثل آن هیچ یکی از شعرا می تلقین و فصاحتی تشددین پسند گشته و می همان است
و او تفرغ طوری خاص دارد که اصحاب فن را از این شناسند و محرم طوطی قصاید مدح جنوبی را از این برین و سبوح و جمیع و کجا
در دیوانی لطیف فراهم نموده است چون شاعری بر زبان ایشان غالب افتاده بود و از فارسی و عربی ابیاتی چند متفرق

بالترتیب کتاب نموده در اینجا نوشته اند	ابهرت خلا خاندی اللونی	محراب حاجب شجته الحسنة
بجلی بلاد کان یسکن مسجد	منذ کان من شارع الصلوات	نظام سلاک الانبیاء محمد
مولی الخلاق مالک الرقبات	و در تصبیه دیگر گفته نظم	صباحی فی وعد التبسم کاذب
یسأله فی الاخلاق و عدالموالث	نکاد فجوم الجوت سقط فی التری	کسن التبی الماشی المفا لث
ابو القاسم الزانی الی عرش رب	لله لایا اله الا الهدی حید و اشر	ول
و عدت سعادان تو اصلنی خدا	فختلفت عدا عن المیعاد	هلاکنا ففس فی وفاء غزاله

وهذه شيمة الاديبي	انظمت في مصحفات	سرى الى روضه الرطيب
وليس للعبد مستجار	وانما المصطف طيب	اقام ازاد في سقام
ترثم الصب بالسيب	عليك صل الهنا ما	سواك يا احسن الرقيب
هو من جبرتنا خير بشير	شفت السمع حام يهدير	وقال ايضاً
ابن ثادون نداي اضم	بسنما اهرت عين ضير	وسرت بارقة بارحة
ولمن جاء به حل بعير	ايها العشر ابغى قد حار	والمركون او اوى بعير
اناظمان حريق عطر	لكسنته جلابيب هجير	خيرة لوجليت في ظلم
يا به كنه غني فقير	سيد منفرد في كوم	من اباريق بشير ونذير
اقتنى آدم اياك نعم	انقذ الامة من مسعير	ولقد ارسله الله هدى
من سنا طلعت عشر عشر	يتمنى قس في عشر	سبق الاول ايحاب خير
موجد في غسق الليل سنا	يمخ العا في اقبال امير	وله دولة فقر عجب
تظهر الياس في حسن نظير	نضر الله صبا طيبته	عادم عنصره شكل نظير
سلم الله على السيد ما	انما القيمة في عرف عبير	مدح واورث نظمي عظما
تاومت شوقا والبرق تجلت	وقال شعر لافظ	رق الواحد في اوج كثير
نفاث من نوحا لا با طحبت	لقد عطرني من شماتة جديرة	لعل ظياء النجدا صغت قلبت
ذوا ثليل بسط الله ظلهما	فاومت الدنيا بالعين وموت	انت ووشاة الحي عيشون حولها
ومن اذت البحار السليم تاذ	بكين مدى الايام ايضا صابة	لثيلات قدره لا تلج لقلية
في العيون المراض ما يشفيك	هي سلى جمالها يكتفيك	ولله
صاح تشكو الى متى عطشا	هي عن سهم تحظها تصفيك	شكر الله سعي و تانصة
شترعى غزالة تسبيك	صانك الله رح الى اضم	شم من النجد بارقا يرويك
اقبلت اجمية سمرا	عرضت لي لعلها تسليك	يا نديمي اقص واقعة
في حضور الرجال لا اتيك	فاشارت الى مقلتها	قلت بالفارسي انزدك
ذهبوا كلهم فقلت لها	حان ان يذهبوا بلا تحريك	قلت مهلا سلط داضية
قلت دومي سمجتي افديك	رغبت في الجلوس انة	اجلسي اجلسي حرا ابيك
ولله	يخدم العبد خدم مريضك	انت شرفت منزلي كرم
حققت لصيتي ان لا يفارقني	وبعد مالي علم ايها ذهب	ودع عنه وفوادي اصل فخر
بروح في عقب المعشوق مضطرب	داينه يوم سار القوم من اضم	قلبي ومن هو ناد فيه فانقلب

<p> ولم يلبسوا دي مقلد شكريه يا للقبامة ان يكن صحاحا لشوقا له رايت هو ادم الله اكبر ما استدعاه ولم عطف على اطيار دي الحشا تخلصها عن محسن القاص وله باع الا ناس قلوبهم بقطا عبد قضاها على الاطلا ل انكي حيا من لام لا يك حافل تاتمس ان كرامة الا ملاح ادرك صيدا امليها با سما يا ايها القوم قولوا كيف اسليه فان ياتوا ليس معنى ان ايسر نه وردت رنكارهوس آيد يول مسار على بيرون سره سجا جوار صلفه احباب ميروى سروى رطبيت همچو اكرار سيار مرا وله سوختا رير تو خورشيد جسمى دل را دم سپرد رجوهر او والعتار را وله دناش حشمت و امر تستمر مار كيا ر دست و رنج تو مردن بهي ساد وله رت روعده سالها چنگم حسا دردن حاشه جراحى و شيتة بطلست وله دتر صد دست عا در هم خروى نكحت گل با تر ارمك سركوي تو بود وله لآراده و صبح بر تو خورشيد جسمى دل را بيال نوتش و كمش اسطار سال دگر </p>	<p> من مد ما سقت المبتدع را جا وله بار الرامدسة فوالا دا نحو الصارم كخطها استعجا دا اراد من نحو السواقة كارع حما على بيع و من في الاقفاص وله داوى عما عفا على الموص و شرت سعاد بقيقه الا حيا ط عيني باطفال الدوموع قوربة الله انصف كيف اهرسا نلا وله طولى لطيفه من الاقفاص فليس حسن تنسم الثا من الى غير ذلك وى كشد مران التي بالكرمي دل ديوار مارا رجس جويش كى كاد جبر سماء مارا وله رنكارهوس آيد يول لكن راى حيا على جسد محمل را نادرست آرد و ام با ممل ريشه آتشى شيتة بود جستم تاشا نى آخر شود كسد عزال رسيدة لبياى حشمت ميتو كمر كرده ران شده حشمت بر آيحت ترشى و شمام و عدده سال بيتن ميت و رة اقفاص راى مستى كاش و در با سلدت حاشا ليله القدرى كه ميگويد كسيوى تو بود وله دل در بر من حسان مستيد سحرگر بر زمينى حى شيد شام خور خند تو ميتو با كر در دل جوان </p>	<p> كاظمها الموصى يقتل بريية ما والوج ادمدسة افلا دها اصمى الحلائق كخطها كى مرعا ويرا عهدها المدينة هذا من الذي يسمى لوحه الله في ان مات خالد مر لا ياتيك ما تلو وله لا سلك العبد الجمع بحاشا يلعبن في كمي نى اديالى وله وله ادى على الستروليل داج ادرك دوله صحبة القاص وله راى حيا على جسد محمل را نادرست آرد و ام با ممل ريشه آتشى شيتة بود جستم تاشا نى آخر شود كسد عزال رسيدة لبياى حشمت ميتو كمر كرده ران شده حشمت بر آيحت ترشى و شمام و عدده سال بيتن ميت و رة اقفاص راى مستى كاش و در با سلدت حاشا ليله القدرى كه ميگويد كسيوى تو بود وله دل در بر من حسان مستيد سحرگر بر زمينى حى شيد شام خور خند تو ميتو با كر در دل جوان </p>
---	--	--

ولم یادیتم او در انجمن یونان گردیدم	ز بار نجاتم کرد و سوا نگریدم	پیش غیر من نامناست به آفرینش
ز انداز گنجای یافتن بجانگردیدم	دل چو سایه در قدم سرور قرار توام	مرید سلسله گلیسو در از تو ام
مکح تست باز او پیش از دیگران	غلام مقتدر حسن امتیاز توام	ولم یارادین من در عرق شرم نشنا
از نگاه خلط خویش پیشان شتم	و له حقوق بند صاحب فارغایت کن	تصدیق میخود بوسه عنایت کن
اسید وارگر قناریم درین صحرای	ز دام جذ بوخود حلقه کز است کن	ولم که زابرو خود و انکرو قاتل من
شنید این دو کمان هر دو است بکن	بحال مجلسیان طرد کردم و بسوختی	خدا در از کند عمر شمع محفل من
ولم پیر حسن آن قن بازلف غنایان	سایه و چاه است ای دل انکرا کن	ولم میرسد از خانه آئینه سرشار جنون
این بر پی از سایه خود شد گزافه جنون	ولم آئینه وار تصفیه گز از زو کنی	دل راز آب دیده خود شست و کون
گفتم باو چو انکسنی دل جواب داد	در ملک من تر از رسد گفتگو کنی	زید ترا اگر بل پاس بر چنگی
از نقشش بوریای قناعت انو	از او پیر میکرده ارشاد میکند	در پای خم نشینی و می در سبک کنی
ولم در لایانه بوی زانه مای کهنی	سیتوان یافت که از شرف قاضی	طرش و غمی نگذارد که نشینی یک جا
بتماشای چمن پا بجانم می آید	ملیتوان یخت عبیری ز خبار دین	اگر بگشت مزایر شه دایمی آید
بر سر مشد از او شنیدم امروز	که تو می آیی و بسیار بجای آید	آلی غیر ذلک فاخت ناظم کعبه شاد و دجا
ساکلی در سینه ماتین الف واقع شد	در روضه فون گردید تا ریخ وفات	امام اهل حق فخر انقیاد زاد
که بود سید و الا نزا و نیک نهاد	چو رخت هست ز دنیا بعالم حبه	بیار و روضه قدسی فلک نداد واد

حرف القاف

ابو محمد القاسم بن محمد بن ابی بکر الصدیق رضی الله عنه یکی از فقهای سید مدینه است و ذکر شش کس
 از ایشان پیشتر درین کتاب در حروف اسمان ایشان گذشته از سادات تابعین افضل اهل مانج و بود از انجا
 از صحابه راوی است از وی هم چاعتی از کبار تابعین روایت دارد و یکی بن سعید گفته ما احمر کننا احد الفضل
 علی القاسم بن محمد و مالک گفته کان القاسم من نقب الیله الامه مردی از وی پرسیدانت اعلم ام سلمه
 ذاک مبارک سالم محمد بن اسحق گفته که ان یقول هو اعلم منی فیکذب او یقول انا اعلم منه فیزکی نفسه کان
 القاسم اعلم ما وی در سجده خود میگفت اللهم اغفر للابی ذنوبی عثمانی وی پسرخال ازین العابدین علی
 بن جمیل السبط است زیرا که مادرش دختر زید و جرداخر ملوک فرس است و فاش در سنه احدی و ماله بود و چون
 غیر ذلک گفت مراد جاسای من که در ان نماز میخواندم دفن سازید یعنی قیصم از او را و در او پسرش گفت یکدو
 جاسد زباده نکندیم گفت بکذا کنن ابو بکر فی ثلثه اثواب و الحی احوج الی الجدید من المیت عمرش هفتاد سال بود
 ابو عبید القاسم بن سلام شنیده لام پدرش بنده رومی مردی از اهل هرات بود وی بجیش وادب و فقه
 اشتغال کرد و صاحب بن سیرت جمیل و در هب حسن فضل یارح بود و قاضی احمد بن کامل گفته کان فاضلا فی دینه و علی

[illegible]

و هرگاه که ضرورت سر سر و چشم می کشید و خاضی نشست بیرون نمی آمد و سر که نشیند ای علت مرض مکرر می شد
 تا تم ایشان از بیم بود و نگین آن سیاه و این آیت در وی نقش بود حسبه الله نعم الوکیل مطرف تلمیذ وی و به اختیار این
 نقش پسید فرموده و او تعالی در کلام خود بخی سو منین گفته قالوا حسبه الله و نعم الوکیل خود است که مضمون این کلمه
 انصبا لعین بن شوش منیر من باشد و در دوازده نوارین کلمه نوشته بود و ما شاهد بود چون پرسیدند گفت حق رتقا
 فرموده و لولا اذ دخلت جنتک قلت ما شاء الله و جنت من خانه من است خود است که هر بار بخانه و آیمین کلید و کلید
 و بر زبان جاری شود و تا ایشان در مدینه خانه عبد الله بن محمد بود و که از کبار صحابه است و جای جلوس در مسجد نبوی
 مجلس اسرار و منین عمر فاروق بود گفت من تمام عمر با سفیدی و سیاهی عقلی به نشینی نکرده ام امام احمد گفته این امر
 عظیم است که هرگز از غیر امام مالک میسر نیامده و در نه و علماء فضیلتی بهتر از بن نیست زیرا که صحبت سفها نور علم را
 تیر کند و لا اقل هشتین ایشان تنزل از ذروه تحقیق مخفیض تقلید و در دوازده نوارین جنتی در لغت علم قریح میکند
 محرر سطر گوید حق تعالی طبیعت را نیز برین خلق آفریده که هرگز دل صحبت خیر علما اگر چه برای دمی باشد خیر نمی دهد
 و لیکن حصول آن درین آخر زمان عسر تمام دارد و ماچار عرض آن نا ممکن است از علوت بخلوت میکند و در وسط آن
 این جزو گواران روز شب می آرد و باشد التوفیق امام مالک کسی در خوردن آشامیدن ندیده و خلوت یکبار نکرد
 و با این هر یک در حق تعالی با اهل اولاد و خدمت چشم بر توبه عظیم بود و درین باب عایت اتباع سنت و طریقه
 صحابا کرام فرموده و در حصر طلب علم ایشان غالب بود و در بایت طلب که سواد ظاهر چندان نبود و وقف خانه را بر کند
 چوب آفر و خسته در کار کتاب صرف نموده و از انانی نیار ایشان هجوم آورد و فتوح عظیم و داد این خلکان گفته و
 قرارت عرض انا رفیع بن ابی نعیم اندک کرده و سماعت حدیث از زهری و نافع موطائی ابن عمر و محمد بن المنکدر و جماعت دیگران
 تابعین و تبع تابعین بوده و از وی و از اعمی و یحیی بن سعد فر گرفته و همراه ربه القرائی نزد سلطان فتوی اوده میگفت
 اگر کسی است که از وی علم آموختم مگر آنکه وی نزد من آمده و فتوی پرسید آری چه بگفته در مدینه منادی شنیده مگر فتوی
 از مجلس مردم را مگر مالک بن انس و ابن ابی ذریب حفظ بر جاتم داشت میفرمود چنین نبوده که خبری را در حافظه خود
 نهاده باشم و باز آنرا فراموش ساختم ابتدا شیخ سدر بن مجلس افتاده و تعلیم در عمر هفده سالگی بود و دران ایام زنی عمده
 در مدینه قضا کرد و خال چون در شل دست بر فرج آن زن گذاشت گفت این فرج چه رنگا بود دست بفرج پیچیدیم
 مرد و صلیح کردند دست از آن موضع جدا نمیشد و صلیح کرده چار کار جستند و هر از صلیح فرمودند تا نام آن تحقیق
 گفت این جن را حد قذف بر تید چون که شهادت در زندقه دست از فرج جدا شد از آن روز امانت می ریاست ایشان
 در امان و مردم مستقر و سطح گشت میفرمود بدست خود و نیز حدیث نوشته ام این حبیب که از گزیده اصحاب اوست گفته و
 در تمام مجلس افتاده و اسامی حدیث یکطور می نشست و از او بدل نمیکرد و تا با حدیث رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
 و ایشان ادرین باب نهایت اعتقاد بود و چون شخصی با طلب علم بدرستی او آمدی جاری خود را میگفت برو و بر سر که
 فتوی میخواهد حدیث اگر گفتی فتوی میخواهم هر روز آمده جواب فتوی او بگفتی و اگر گفتی حدیث میخواهم از ایشانانید

از اشیاء بی نشان او و هم بر باب دیدار کا عین الصاغر است که خالی از قدرت نیست و محمد شریف و ادوین بایک کشا است
 لایزال نفس بر سه راوی از یک شیخ باین قدر در وفات نیز خالی از غایت نیست این را در عرف محمد شریف بلوق و لایق گویند
 از در غیب ابد در شرح غیب گفته اکثر ما و قصداً علیه فی ذلك المتفاوتة و منسوبه بعد منة الشکر ذکر کرده و ما
 و سلم در واد و صورت روایت اکابر از اصاغر دست مید پیمایی بن علف طوطی گوید روزی نزد مالک بودم که
 بر سر نامم آمد گفت چه میگویی در قرآن مخلوق است یا فی فرمود این چنین ندیغ را بکشید که از کلام او فتنهای بسیار برزاید
 و مجلس این شد که بعد از آن نام بریز سکه فتنه بریافت و جماعتی کثیر از اهل سنت و نقول و ذلیل شدند و عروه بن از سر گفته
 انظیم است که نزد امام بودیم که شخصی پیدا شد و میگوید فلان شخص صاحب ذکر کردن گرفت امام او را گفت بشنو و این آیه بخواند محمد
 تو که وفای تو خداوند این است و او را حلی الکفار و ما ایشمار سید یفیط بهم الکفار و فرمود هر که با او صاحب غیبه
 بود که با او باشد و از ایشان تا خوش نیست کند وی درین لحظه و عقل است این افعلم که چنین جعفر بن عبد الله گفته
 بود که بودم که شخصی از وی یعنی کریم الرحمن علی العرش استوی پرسید امام از این حال اظهار مال کرده نظر بر من داشت
 و میگوید که این را در حق کرده و بعد سیر و شده گفت لا استواء معلوف و الکلیف محمول الایمان به و اوجب السلطان
 و فرمود این کس را برانید که صاحب بخت است محرم رسو گوید برین سکه یعنی سکه است و ای او تعالی بر عرش بودن
 این از خلق هر چه از امام مالک گفته اند حکیم فرماید و بسیار زیاده بالا گشته که وی طرف اشیاء نشسته و اگر چه
 لی آن پر و اخته تا آنکه باین بعد زمان به نوز و فیض اقطار ارض را بخیل قال است و شک نیست که جواب امام بزرگوار
 انشاء امام احوال تمام است یعنی ایمان است و اوافق ملو اهریات و ملکوت از بیان کیفیت و اقتناع از ادوین آن
 امام را صفات آنی نیز همین است که بر همه ایمان آرد با اقرار عجز از دریافت حقائق و کیفیات آن در اعلی اصطفا و توهم
 که خدای در حلیت او و ابیاب سید صبح و ذکر امام مالک آورده که یکی از اصحاب بن المبارک جناب سالک تا با او در خواب
 داشت ای رسول خدا زمان بکشت نشان شما منقضی گشته حال اگر در امور دین مبارک شکی شهبازی بخاطر افتد از کدام کس است
 و فرمود هر شکل که ترا پیش آید از مالک بن النسر به برین هم در آن کتاب است که ابو جریه و اصد مولای ایشان که مردی شقی
 احاطه بود بزیارت آنحضرت صلی الله علیه و سلم مشرف شد و دید که در سجده نشسته اند و مردم گرد او حلقه زده و امام مالک
 در روی آنجناب ایستاده و پیش آنحضرت صلی الله علیه و سلم مشک نهاده است از آن تن که قیضه قطعه امام علیه السلام
 و امام بطریق نشان آنرا بر مردم می پاشند تعبیرش اینان بخاطر رسید که علم نبوی اول در مالک ظاهر شد بعد به واسطه
 ایشان به یک مردم رسید محمد بن یحیی مصری است و سلم صاحب صحیح گفته روزی آنحضرت را بخواب دیدم و گفته ام که
 در حق مالک شایسته گفت ای که کدام یک ازین نه و حال تر است فرمود مالک ارث تخت من است آنوقت چنین
 قضیه می گوید که بامداد بخت علم است و افاضی گفته امام مالک اول در مسجد آمدی و حاضر صلوات جمعه و جنبان شدند
 و پیازان اعیادت کردی و بعضی حقوق ایشان را رخصت فرمودی و خود رخصتی نمودی و مردم را و جمیع میشدند بعد
 ترک کردن نماز گذارد و نماز بر میگشت در جنانی آمد بلکه اهل آنرا آنحضرت میکرد و بعد این همه ترک آنرا چون درین پایا

در اوم و سلام کرده شستم و بعد گریه میکردم و گفتم چرا می نالی گفت چه اینها که می گوید که من بیکاست از من بخندم و بگویند دوست دارم که بعضی هر فتوی بگویند که از برای خود گفته ام و ما را زبانه زده و میشد مرا وسعت بود و در آری که بدین تنقید کاش فتوی ننید و من شافعی گفتم و من هر گفته که شب بخوابی عیب بدیه ام گویم کسی بگوید که شب از جمیع اهل فضل علم و فقه دین افزون بود و چون آن شب اصحاب که در شب فاطمه نام داشتند و فاطش روزی که صد و هفتاد و نه بود و در

تولد و عمر و وفات ایشان برین باعی آورده است

انما لامام السالك

مولد هجری اولی او فاته فاما لك

اولاد و در سنه اول و یون و پنج و هجری اولی او فاته نو و وسایل نو و چهار در قبیع مدینه مدفون شد و در سنه ۳۳۳ هجری

محمود مدینه طحطی شد و در روزگردید بر فراز بارگاه ایشان که درون گنبد رفیع است رسیده و حامی با تو و فاطمه

و صدالحمد ابو محمد جعفر بن احمد بن حسین السراج در مرثیه ایشان گفته و گوهر شاهوار عانی در شیه نظم سفته نظم

سقی جدد تا ضم البقیع لما لك

افا لیم فی الدنیا فاساح و افاق

له مسند عال جمیع و هیبة

یهدا لهم ابن انت سالت خذاق

من المرن مرعاد الساجد صبیح

اقام به شرح النبی محمد

فلکل منه حین برویه اطراف

ولولیم کن ایا ابن احمرین حد

امام شوطاه الذی طبقت به

له حد من ان یضام و اشعنا

واصحاب صدق کلم علم فصل

کناه الا ان السعادة انراق

اصحی نسبت مست بسوی ذی اصبح جدا و وفاتش حارث بن عوف بن مالک مست سیاطا صبیح شویب است

ابن السعادات المبارک بن ابی الکریم محمد بن محمد بن عبد الکریم بن عبد الواحد الشیبانی المعروف بالامیر الکبیر

المقلب مجد الدین ابو الکریم بن السوفی در تاریخ خود بخود می گفته است شهر السلام ذکر او اکبر النبیلا و قد را و احد الا فاضل

المشار الیه هم وفرد الا فاضل المعتمد فی الامور علیه علم خود از شیخ ابی محمد سعید بن المبارک بن الدلائل گرفته و سماع

مستخر که در صنعتا بدیده و رسائل و سید در و منها جامع الاصول فی احادیث الرسول و کتابا انباهیه فی غریبه

در پنج مجلد و کتابا لافسان فی الجمع بین الکشف و الکشاف فی تفسیر قرآن کریم در وی از تفسیر تعلیمی و غرضی است

و کتابا المصطفی و المختار فی الادعیه و الاذکار و کتاب فی صنعتا الکتابیه و کتابا البیع فی شرح الفصول فی النحو

لابن جمان که دیوان رسائل و کتاب اشافی فی شرح مسند الامام الشافعی و غیر ذلک لا فاضل در جزیره ابن عمر در

اربع و در بعضی شمس نامیده و در آنجا نشو و نما یافته و حاصل نقل کرده و چند مرتبه میرزا عبد الدین قایماز برج عبد الله الحاد

الزینی رسیده نائب مملکت گردیده در قیافه ای و در ویش فوشتخواند که در بعد خدمت عزالدین سجود بن جود و

صاحب و حاصل متولی دیوان رسائل گشت و تا وفات کوکبات نمود و بعد خدمت قدش عزالدین ارسلان ششی ماند و در

حفظ و افرافان تا آنکه بمصر گرفتار شده دست پای او بکار شد و از قیاس خواند باز ماند و خانه نشین گردید کاکا بر و علما

نزد اوست آمدند در قرقر از قری حاصل دایمی بنا کرد و که منقش قصر حرب است اما که خود را بر این باطو و بر خانه نمود که در

موصی بود و قصد ساختن این فلک را گفته و رسیده است که این برکت در ایام عطالت خود تصنیف نمود زیرا که

برای آن که شایسته بود و در پیش ما می بود که احاطات او بر هر کلامی که در در اختیار او گشت شش میسر دارد و از آنجا که این شایسته
که وقت انقضای او در موردی که اینک در دست من است و انشا که در نظم آن کلمات بسیار من تحمیل جان فی رزقها حد ترا

حکومت اعلیٰ متابعاً و من مدی و لاجتہاداً و یکم می طرقتی است و بسیار آید و در شرف است

المرحوم علی حکایت کرده که حوالی می جای عشق گیت مردی از مغرب آمد گفت که ما اوقات اسکیم والرام کرد که به بحث

[illegible]

ویناں ہر شعل یافت و صورت صحت نمودار گردید پس اشیر کشتیں لڑا خیر می آید و خوشنود راحت و صحت لایزال

خروج مسادات و طاهر شده لغت سخن بدینست که لولوی لیلین میں اجمال از صحبت یزدوم و اکثر ازم اظهار ایشان

مصلح احمد علی بن، با قطع و در وقت سالن است و در بروردن من برکت خودم نفس خود را نفس خود را ایشان در روز اول سپید

والمعروف كان قد وجد في الجيب اوراقا كثيرة من اوراق ابي الحسن بن موسى بن ابي عبد الله

[illegible][illegible]

وہ انجمن سے دست اہل انفاق افتادہ ہو کر ادا ہو رہے ہیں گنت خیر و انجمن شہری فوق اصول ہر دو دست

کتابخانه داران و محققین را به اطلاع می‌رساند که این کتاب در دسترس است.

[illegible]

برای تجدید یافتن چند سوال از اندلسی اند علیه السلام و آنست که جماعتی از اهل بیت خود را در میان شما اند و بیشتر شما را آنحضرت

پیش لہذا علیہ السلام را دیدہ و قالیکہ مترفع و لود و لاد و ت شافعی در سہ حسنین و ما تہ در عمر یا عسقلان ایس سے

علی احتشاف لا قوال التمدد شود و نادر که حضرت یافت هفت ساله بود که قرآن را سر کرد و یافرد و ساله بود که موطا را

تفصیل کے ساتھ اس طرح کی کہ وہ دینی معنی میں اور اذن و اختیار کے ساتھ اور وہ یہ کہ وہ دینی معنی میں اور اذن و اختیار کے ساتھ

مام مالک در بدریه تند و در کسبه محسن و شعیب سعد و قدوم آورد و علمای آنجا را و وی جمع شده و در وی احمد علم کرد و عسکرت

یادیم از این جانشین یافت و کار خود را در سوئی پیدا کرده یک واقعات کرده مصر رفت و گفت حدید که

تم واکال تجزی و مالیاتی سید مختصر لفظی و مختصر لی و مختصر معنی و مراد و معنی و تفسیر کمال الیقین و موافق و مطابق و موافق و موافق

[illegible]

آنکه می‌شنیدند وی را بسیار می‌گفتند و در گذشت منافق و معاشر او بسیار است و می‌گوید وی را معلوم است

[illegible]

پرو و محمودیت انبی الهیہ علیہ السلام در شعر اسعاف بدینیں بروی القوت بریدہ و ایام احمدیہ شمس

[illegible]

از وی ندیدم پس امام احمد چنانکه گفت شافعی که امام شمس است که همیشه برای او دعای بسیار میگفتی گفت ای پسر من شافعی
 آفتاب است برای دنیا و آخرت عافیت است برای بدن آیا هست این مرد و راعلف با عرض فرمودی الی است که شافعی
 مگر آنکه برای او دعا کردم و استغفار نمودم چندی بن حسین گفته امام احمد را از شافعی نمی یکدیگر روزی او را استقبال کرد
 و شافعی سوار بود و وی پیاده در پیش او می رفت گفت مرا نمی یکینی و خود پس او می روی گفت خاموش باش اگر باز در پیش
 انفعاع بر من حسن بن محمد بن غفران گفته میگزیر شافعی در نیامد الا که احدی بن جلیل نزد وی بود و از وی استغفار و دعا میکرد
 و در عقب نماز ناسی گفت اللهم اغفر لی و لوالدی و لمحج بن ادریس الشافعی خطیب در تارخ بغداد از ابن جریج الحاکم
 که چون ما در شافعی بشافعی حاضر شد دید که مشتری از فرج او آورده بمصر پیغام داد و در پیله ازان باره کوفتی
 اصحاب و یا تعبیر او اند که از وی عالمی بر آید که عیش اول شخص باطل صحر شود و پیتر در سائر بلدان متفرق گردد و شافعی گفته
 سوطا را یاد گرفته حاضر خدمت امام مالک شد و فرمود برای خود قاری بهر سران گفت من مخ و قاری امام سوطا را بروی
 از یاد خواندم فرمود اگر یکی رسد نگار شود پس آن ابن غلام است سفیان بن عیینه را چون خبری از نفسیه و فتیله آمدی
 التفات بسوی شافعی کرده میگفت که از ابن غلام یعنی کوکک پسر سید صفوان بن قویله دادی گفته در مسجد الحرام
 امام احمد را از شافعی دیده گفته که سفیان بن عیینه در ناحیه مسجد حدیث روایت میکند گفت این فوت شود و
 فوت نشود ابو محمد و ابو هراده وی گفته شافعی در یک شب چند بار میگفت تا جاری بر الفجر چراغ میفرود و در ساید چرخ
 مطالعت کتاب میکرد و بعد از آن میگفت چراغ بر او در گذر و فکر مشغول میشد از کلام او است اگر علما اولیای حق تعالی ندیدند
 پس بر او آخرت ملی نباشد اما خداوند و لیا با اقطار و نرسید او را گفت بمن رسیده که تو خدا بگاه و مسجد
 حکمت درین چیست گفت برودت آب و طیب بود و قلت ثاب و جسم با و طمع در میان اصحاب مارون گفت هذا
 بیت القصیده وی گفته آنچه عمل ازینست ده فقرست باقناعت و خوشنود و بون بآن صبر نمودن غیر گفته فقر
 عمل اختیار است و لا اضطراری با و حسان بادی گوید ندیدم محمد بن جریج بن طهید ابو حنیفه را که تعظیم محمد
 از اهل علم مثل تعظیم شافعی کند روزی شافعی نزد او آمد وی سوار شده بود او را دیده برگشت و در خانه خود برده
 حنکله کرد و تمام روز نشسته بپیکر اذن آمدن امام محمد و تمام صبح وی گفت که وی کتاب وسط ابو حنیفه ازین بیت گرفت تمام کرد
 و یک شب در روز حفظ کرد و علمای قسطنطنیه و شامی و بلخی بروی کرده اند شافعی اول کسی است که در اصول فقه کلام کرده و آنرا استنباط نموده و با
 و اول کسی است که ناخن و مسخ حدیث مقرر کرده و اول کسی است که در ابواب کثیره و معروفه و فقه تصنیف نموده و قال الامام
 امام احمد گفته خدای تعالی برای مردم بر سر هر صد مردی را بیگار داد که ایشان اسدنی آسوزد و کند باز رسول خدا
 صلی الله علیه و سلم دو میکن در راس مالک اول عمر بن عبد العزیز بود و در راس مالکین شافعی است تمام نشد سید
 ابو نویره عبد الرحمن بن حماد الشافعی نوشت که برای مالک بن جریج کن که در این حالی قرآن با اقوال اخبار و حجت
 اجماع و بیان ناخن و مسخ قرآن حدیث باشد پس کتاب را رساله وضع نمود و هم ابو نویره گفته هر که در علم که وی مثل
 شافعی در علم و فصاحت و معرفت و ثبات و تمکن دیده است آنکس در و علم و ست وی در حیات خود قطع القریه بود

این مرد عرصه گذشت امام احمد فرموده هر کس در حق او قلم است شافعی یا مکرر او است مستحق
 گفته اصحاب بیت جوابیده بود شافعی کافران است این اسیدار ساحت را دعای او است اللهم یا لطیف یا سادک
 اللطیف یا باخرت القادر و این عاودریان علم است و راجعات و محرمات مولدین و در وفات المومنین
 در حوایان معیه و شافعیان است ضعیف گویند امام شافعی بود تا آنکه امامان انفعال کرد شافعی گویند چون امام
 ظاهر شد امام تنگتر شد در وقت ترک در سوئی رسید و پرسید چگونه وصل کردی گفت صلیح کردم هر چه
 از حال آمد و در وقت از حال من مرگش رسیدم جام موت در رسیدم سدیهای خود و وارود شدن
 روح بخانی و در گریه شدن و انبیاات خود و چای خود و حضرت ائمه از حوایان او و وفات من و در جمعه ترک کردم
 سه اربع و نائین و نه و در یزد و مصر و قرقا و مصری مدوین و قدر من یار بنگاه مستریج سلیمان گفت که مرا
 او گرفته بود که مالان تنهان فیدم و در جواب او را دیده پرسیدم که جدای فانی یا تو که گرفت مرا که کسی از راه
 و لولوی ملک بر من مبارک و او عماما بپوشید شافعی گفته یادم هر سه ماه و هشت سال قصار و علمای اهل حدیث و فقه
 و اصول فقه و لغت و نحو و حرر آن قائله رفعت امامت عدالت خود و در نهایت عرص و محبت اهل حدیث
 و علم و قدر و علمای و اوقات کرده اما امام شافعی را استعاره بسیار است میگفت در استادی امام را سلیمان شاعر گوید که
 آرا تا رسیدم سبای که بریایند مثل آرا که در خط عظیم دوری در سبای عمار گفته است که تو دم و یکس و من خود و شافعی
 که گوید و یک گوید یا محمد بن علی که الفقه و درع الشریع هم روی بقول است که شافعی را و ان یوم ان حضرت سلیمان بن علی
 را در حوائج یکم که فرمود یا سلی بن علی که یار رسول الله فرمود که یار قومی که گفتار قوم تو فرمودند یکم که ای و در کشتا
 هجیان که دم آن من مبارک خود مقداری گرفت مردمان را و ان لب من حر کشید و فرمود اصعب مبارک که یک
 دیگر که در این فقه و در سلی و خطای و حدیث و کلام عرب واقع نشد و گفت چهل رد امام مالک بن قاسم و کلام مر کشید
 ساسانی اطهر تناسل من بود و مالک او را سلی بن ابی و در رسید نام تو نیست گفتم محمد گفت ای محمد بن ابی و در رسید
 محقق است که سلی بن ابی و در رسید نام تو نیست گفتم محمد گفت ای محمد بن ابی و در رسید
 تا از تحصیل علم که بر او بود و تاریخ گفتم و احازت سفر خود و در وقت و امام گفت ای خوال پدر که سلی که جدای انجا
 نوری در دل تو القافر فرموده است آرا انسا مکن ظلمت مصیبت آرا استعاره شافعی شافعی بنیت و علم

ان الذی رزق الیسا و لم یصب	و اما انما اجر المیزون فوق	ایچند بی بی کل امر شافعی
و انما سمعت بان محله کا حوی	و اما انما سمعت بان محله کا حوی	عودا و آخر فی یدیه فصدق
فاد اسمعت بان محرم ما اتی	ما علیه به دعاض محقق	لکان با سلی العلی لو جلداتی
نعم انما انما السماء تعلیق	لکن من رزق النبی حرم العلی	صدان معترفان ای شرف
ومن الدلیل علی القصاء و کونه	نوسن لللیف طلیع عین	و
کلمه اندسی الدجور	ارانی نقص عقیله	و اما ما کرد و ت سلی و ادنی علما محله

و سخی و صاحب مروت و مشورع و محتاط بود و در جمیع امور و تصدق بر فقرهای خود و طالبان علم حدیث را رعایت
بسیار میکرد و بنیات قلیل الاصل بود چون بپارشا اطبا گفتند که این مرض بجهت مانع خشک خوردن عارض شده است
پس با آنکه شربت بمان اختیار کرده و موی سست که نوبتی در نماز نبود و زبور زبخته و نوبت او را پیش از نماز را قطع نمود
بخاری را غیر این جمیع صحیح گنایم است مانند کتاب او بفرموده و دفع الیدین فی الصلوة و قرارین خلفا لا یأثم الا بالکفر
و تاریخ اوسط و تاریخ منغیر و خلق افعال عباد و کتاب ضعیف و جامع کبیر و کتیب و کتاب بلا شریک و کتاب بیهکتاب عباد
و کتاب طلال و کتاب کبیری و کتاب بیوطا انتی کلام در بیستان الحاشین نوشته حامد بن اسماعیل که یکی از محدثان عصر است
میگوید بخاری همراه من در طلب حدیث پیش شیخ وقت آمد و رفت میکرد و هرگز دوات و قلم و محبر همراهی برداشت
و هیچ نمی نوشت ما او را گفتیم که چرا از این آمد و رفت چه فائده است چون شیخ نمی نویسی آنچه میشنوی از یادید و دو چو
یاد کردی گوش می داری یا از گوش دیگری بر یاد بعد از شازده روز گفت که شما بسیار را رنگ کردید حالا بسیار یاد آنچه شما
نوشتاید و محفوظم ایا و مقابل کنید درین بیت تا پانزده هزار حدیث نوشته بودیم این همه از یاد خواندن گرفتار اند
بصحت میخواند که ما نوشته های خود را از خوانده او صحیح میکردیم بعد از آن گفت که شما می پندارید که من عیث مسرور و بی
از جهان روزی چندم کردم که این شخص شدنی است و کسی با وی بر ابروی بخاری کرد و از او خبر بخاری است که میگفت من
امید دارم که مرار و روز حساب از نصیبت کسی نپرسد که هیچکس را غیبت نکرده ام و این توفیق و تعفف بسیار عجیب است
بخاری را گاه گاه میل فخر هم بود یکی در طبقات کبری این قطعه ابو نوری نسبت کرده
فیسمن ان یکون موتاک بغنم | اگر صحیح را یست من غیر سبقم |
اغتنم فی الفراغ فضیل | کون

انتی میکن مشهور است که بخاری گاهی شعر دیگری هم میخواند و جزو شاعری که در روایت حدیث وارد است تا بشعر گوئی چهره
شاه ولی الله محدث بلوی در بعضی تالیفات خود نوشته اند که دوزی در حدیث لو کان الايمان عند الثوران لكان حال
او زایل من بخاری یعنی اهل فارس فی روایت لانا که حال من بخاری را بشک ناکر و میگوید و نمی گفت امام بخاری درین علم
و اهل بیت ندید که خدا تعالی علم حدیث را بر دست می مشهور گردانید و ما زمان ما حدیث آنحضرت صلی الله علیه و سلم بواسطه
این مرد و دانشمند و صحیح متصل باقی ماند شخصی از اهل عصر که با اهل حدیث نقاری داشت مانند حال اکثر مشقه عصر
و ما هم بعد تعالی طریق الصواب این سخن اخیر را نپسندید و گفت بخاری خطه حدیث داشت نه علم و وی قوی بود و در
حفظ حدیث ضعیف بود و فقط و فهم معانی از مخالفان آن خیز روی باز نشدیم که فائده نداشت و توجیه بیار آن خود شما
و گفتیم که شیخ ابن حجر در تقریب میگوید محمد بن اسماعیل امام الدینانی بقه الحدیث و این سخن نزدیکی است که متبع فن حدیث
کرده باشد بدین است قابل تشکیک نیست بعد از آن چیزی از تحقیقات علیه که منشأ آن بخاری بود و است و حال
لوائی آن خبر بخاری کسی دیگر ننویسد بیان کردم و در آن باب به انتیالی هر چه خواست بر زبان جاری ساخت خواهی بود
گفتند آنچه مذکور شد بنیات مغیبه دست اما حافظ را گنجایش حفظ آن ندارد و اگر آنکه حاصل آن باختصار و ایما و بشارت قلم
منضم بود و موافق است بخاری ایشان در کستانی باز آن قلم منضم بود که مردم باید دانست که علم حدیث تا حدیث از حدیث

[illegible]

از غیر آن بیست و شش نفری توانه شد چنانچه اگر کسی گوید که فلالی قواعد طبعیه را که در قانون مذکور است انتقاد ننموده است و آنچه
یا در جبهه ثابت شده از غیر آن مستثنا ننموده است بطریق بدیهه است دانسته شود اما حال که جزئیات و کلیات قانون
سختگیر ساخته است و نیز فنی گفته اند فنی فنی در سینه او نهاده بر کف است و همچنین اگر کسی گوید که فلالی فنی
ابوالطیب متنبی را انتقاد ننموده است بآلایه است دانسته شود که عرض عرض عریض و طریق انشا و شعر نیک و زبید
اما انتقاد بیست و شش نفر از خوا و دانسته شد که بخاری این علوم را نیک و زبید و اوله مسائل آنها استخوان نموده و آنچه بکتاب
یا حدیث صحیح بطریق سحر است یا دلالت ثابت شده از غیر آن جدا ساخته و کفی بکافی تفصیل و تفویض و اگر انصاف را
کار فرمایم بچگونگی از علمای متقدمین بنی بایم که در جمیع این فنون حکم کرده باشد کلام ایشان چه بر یک نفر است یا دو
فرد غالباً و بیکس از متقدمین بنی بایم که در استدلال از اشارات حدیث بر این علوم بیشتر از بخاری سخن گفته باشد
و نیز انصاف را اگر کار فرمایم دانسته شود که اعمات این علوم از احادیث صحیح بر آوردن انتقاد نمودن کار علمیست
در شریعت و محتاج سرعت انتقال فنی در خطاطی حدیث و استحضار آن علوم تا آنکه امام احمد بآن همه تحریف و تحریف
گفته است تا مشایخ است که ما از انتقاد در فن که سیر و تفسیر و زبید باشد عاجزیم زیرا که اکثر آن هر چه ضعیف و غریب آید
بالراده کرده است بخاری در هر یک از این فن توانه جلیل از موقوف صحابه و تابعین و آنرا در زعم ما بنسبت شرک و استیفاء
و طرق استحضار احادیث در مسائل متعلق بآن تعلیم کرده است و طرق استدلال با اشاره مخصوص خود اختراع نموده است
آری در استدلال بخاری چند نوع است که محققین فنی آنرا قبول نمیکنند مانند استدلال بکلی از جهت نظر برای مصلحت
و لئان فی ساینه فقه مذله و بیکس نیست اینها که محل اعتراض و بعضی موضوع نشده باشد و نیز در حدیث
سوره ترتیب تقریر و در بیان می آید و بهش است که پیش از وی فن تویب چندین ممد شده بود و اهل علم را از نظر
استطاعت می باشد ترمیم و ترتیب عریضه و معانی باشد و معانی بدایش زبیدی استقام با این مکتفه و چه کار
انتی با فقه محرم و بطوریکه فقه بخاری در خصوص فهم و در معانی کتاب سنت چیزی است که هیچکس از متصفین علم استخرا آن
نمی تواند که در فنی که شرح کتاب او در حدیث از آن زمان تا این زمان چگونگی شرح و توضیح تراجم ابواب با استخوان
ابواب که در فقه و میکنند و هنوز چنانکه باید بی بوجه و علل مراد مؤلف نبوده و لهذا اتفاق کرده اند بر آنکه وی در فقه و حدیث
از بن فخر مقاصد کتاب سنت بنی فقهی که شرح عبدالحی و بلوی در ترجمه مشکوٰۃ قصه وفات و چنین نوشته که وی چون
از طلب علوم و رحلت بلاد و ملازمت مشایخ فارغ شده به بخارا که وطن مولود او بود باز گشت اهل بخارا تعظیم و تکریم فرمایند
او نموده یک فرسخ برای او استقبال کردند و قیام بخارا فرستگ برای او زدند و در راه و دانی و بیرون شهر ساز شدند
پس قی در بخارا بود و در رس احادیث و افتاده علوم اشتغال داشته بعضی از اصحاب غرض حسد حاکم بخارا را بران برداشتند
که بخاری را استخوان نموده که جمیع جاسع خود و تار و نخیکه را بسیار با سلع این و کتاب از قونایم بخاری گفت من علم را نخواهم گذاشت
و آنرا به برای مردم نمی برم اگر او را حاجتی است نزد من حاضر شود و در مسجد من در برای من علم بشنود و در وایتی آنکه
والی بخارا استخوان نموده که مجلس خاص برای مولود او استعین سازد که در آن مجلس غیر ایشان کسی نباشد و جمیع

[illegible]

بیماری الاصل است اگرچه این اشتراک نسبتی پیش نیست ولیکن برکت این اضافت خود این سخن را ای ماموست
 اما قیل و قیل فی السلسله نسبتی بود کافی بود و در این باب دلیل این که قافیه گل شود نیست
 رزقنا الله تعالى علومهم و اعمالهم و حشرنا يوم القیامه فی زمره خمس و اولانا احوالهم انه قریب بحیب
 ابو جعفر محمد بن جریر بن زید بن خالد الطبری و قیل زید بن کثیر بن غالب صاحب الغیبه الکبری التاریخ الشریع
 افنونی فی شرح التفسیر و حدیث و فقه و تاریخ و غیره و کلام بود و او اصنفات مجید در فنون عده است که دلالت میکند بر وسعت علم
 و غزالت فضل وی کی با نایب مقتدی مدین است شیخ ابو اسحق شیریازی ذکرش در طبقات فقهای سنج و مجتهدین کرده در بعض مجامع
 نقل نموده است تاریخ و تاریخ اوج تواریخ است شیخ ابو اسحق شیریازی ذکرش در طبقات فقهای سنج و مجتهدین کرده در بعض مجامع
 این ابیات ابوی نسبت کرده اند فخر
 اذ العسیر لم یعلم شفیقی
 و رفیقی فی مصطالدی رفیقی
 لو استغنی فیستغنی صدیقی
 ولو انی صحت بهذل و جمی
 حیاء حافظ لی ماء و جمی
 لکن الی الغنی سهل الطریق

روزی شنبه آخر نماز سادس عشرین شوال سنه عشر و ثلث مائه در بغداد و درون خانه خود مدفون گشته و در آنجا
 ابو جعفر محمد بن احمد بن محمد بن زید بن خالد الطبری و قیل زید بن کثیر بن غالب صاحب الغیبه الکبری التاریخ الشریع
 از وی نبود و در بغداد سکونت داشت و همانجا حدیث از کثیری بن ابی نعیم و یوسف بن عیسی و کثیر بن عیسی و غیره از کثیری
 و از وی احمد بن کامل قاضی و عبد السلام بن قانع و غیره را روایت اند و گفته بود و از اهل علم و فضل زهد و دنیا ابو الطیب صاحب
 بر عثمان مسافر گشته نزد او حاضر بود و کلامی از او ازین حدیث سوال کرد آن امام تعالی فیقول الی عالم الدنیا و گفت
 فالتزول کینا یعنی فوقه علو ابو جعفر گفت التزول محقول الکلیف محمود الایمان به و واجب السؤال عنه بدنه محرر طویله
 سه لایسمی باشد نه ترمیم و در سبب حدیثی که در کتاب مسند جری است که هیچکس از مصنفین علمای انکار آن
 استی با فقه حرم طویله گوید فقه بخاری و غرض فهم بود و معانی کتاب مسند جری است که هیچکس از مصنفین علمای انکار آن
 نمی تواند کرد و می بینی که شرح کتاب او قدیما و حدیث از آن زمان تا این زمان چنانچه کوشش و سعی و تطبیق تراجم ابوابک با آنکه
 ابواب کرده عاونه نمیکند و هنوز چنانکه باید بی بوجه و عطل مراد مولف نبوده و لهذا اتفاق کرده اند بر آنکه وی در فقه و حدیث
 و فقه فقه مقاصد کتاب مسند بنی نظیر کوشش عبدالحق دهلوی در ترجمه مشکوٰۃ قصه وفات و چنین نوشته که وی چون
 از طلب علوم و رحلت بلاد و طراست مشایخ فارغ شده به بخارا که وطن مولد او بود باز گشت اهل بخارا تعظیم و تکریم و احترام
 او نمود و یک فرسخ برای او استقبال کردند و قیام فرسنگ برای او کردند و در راهم و ذانی بر وی ستار ساختند
 پس آن تی در بخارا بود و مدرس اصول و حدیث و افتاده علوم شتغال کوشش بعضی از اصحاب غرض حق حسد را که بخارا را بران برداشتند
 که بخاری را استعاضه نمود و صحیح جامع خود را به کجایر بسیار تا سلسله این کتاب را که تا این زمان علم را بخاری گفت من علم را بخاری گفت
 و آنرا بر سرای مردم نمی برم اگر در احوال منی هست نزد من حاضر شود و در مسجد من در سرای من علم بشنود و روایتی آنکه
 والی بخارا است و مانند آنکه مجلس خاص برای او داد و ستعین سازد که در آن مجلس غیر ایشان کسی نباشد و تمام صحیح بخاری

و اطلاق غیر از ملاوت میگردشید و از شهادت رسید فاذا الفخ فی الصور فلانساب بینهم یوسند
ولایت سالون تا دم صبح پس بیکدیگر را بجزانده امام نووی بسوی خطی نوشته در آن این بیت بود بدیت
لکل زمان واحد یقتدی به و هذا زمان انت کاشک الحاح از نافضت طبع اوست قطعه

عنیت ان الشیب عاجل لیس
ولأخذ من عصر الشیب وقاره

فاخبر من اضی لذلك بأذلا
ول

وهلا شدت العیش حتی جاهها
اذا شاء رقی سید کل بلقع

وفیها شیوخ الدین والفضیل
فقم وایغ و اقصی باب نقات افزع

واسعی اذا ما اذلی طول و قفی
اروح واخذ فی شیار المضنع

فکرین ارباب الصداق و الساس
اذا بصوا فی مشکلات یجمع

من السقم المرذی بمنصب اهل
واما تلقی غصه المستجرع

بالحجۃ الکرامی حق این فن شریف اجماع دارند بر آنکه هر کس از زمان صحابه تا زمان
شیخ و معالی متون حدیث اقتدر بر حق و اسان نموده که این عزیز برای آورد و هر که را شایسته این مقال مطلوب باشد شرح گوید که

بر قطعه از امام نوشته است با سنان نظر معاینه نماید که چه غرور وقت نموده در حدیث برابرین عازب رضی الله عنه امرنا
رسول الله صلی الله علیه وسلم و نهان عن سحر چهار صد فائده استنباط نموده و آن همه را بتقریب شایسته ادا فرموده

بغزاه العذیر اوی در عظیم علم حدیث و اهل آن سبالت تمام نموده اهل نیاراد و نظر او قدری و وقعی نداده بودند در حق او
بر جمیع کتب این فن شریف داشت و اکثر دیوانی و مقروضی بود بسبب خریدن کتابهای این فن و اراضی تعالی شفعه اهل

و قلوب کشف و قانع و عاودت هر دو برابر عطا فرموده بود چنانچه ملازمین مجلس او درین هر دو باب فتر و فتر از آن بزرگوار
حکایت کرده اند و موضع بود روزی شخصی پیش او آمد و گفت که من نزد ویشی جا بل فتم مراد نماز و سوا و فی خطر آ

بسیاری آید و رنجیده میشوم آن در ویش در جواب فرموده شمس بلان جل کدر وی غیر خدا بگذرد بسبب این حرف
حلت و سواس از من با کلیه زانگ گشت شیخ این حق العید گفت این در ویش جا بل نزد من بهتر از هزار فقیه است

را تم حروف بعضی از متشقه فقها و درین سخن او در ویش نه گفته اند که این بزرگوار حدیث صحیح است و فقیه اعدا
شده

لأخذ من عصر الشیب شایسته
الان بنشاکرم اغلی موهبا

وبالنکادوب الفسلف الی اهل اهل
فما لذ عیش الصابر المتقنع

ففيها من الاعیان من فیض کفه
تکین کون العلم غیر مضیع

وفیها و فیها و المهابه ذلة
ذلیلانها ناستخفا بموضع

واسعی اذا کان التناق طرد
لداعی بها حق التقی والتقیر

فکوبین ارباب العلوم و اهلها
وقدر شرعاً فیها آلی مشر مسرع

فاما ترقی مسلك الدین التقی
بالحجۃ الکرامی حق این فن شریف اجماع دارند بر آنکه هر کس از زمان صحابه تا زمان

على الشيطان من الف عدا كيك لعنه الله من جديس به طلائع قبا و طلائع ايل و اما في قريش و بني
 نضير و دوما و ابراهيم و غيره من قريش كيك كلكم به طلائع ايل و ابراهيم و قيس و قيس و قيس و قيس و قيس و قيس
 مات يوم الجمعة ماوي عشر صفر سنة اربع مئتين و سبع مائة و رتاه الشريف محمد بن محمد بن موسى القوسي فعول رطو

سيتول بيدك في الطول و قوت
 من قس مجنون العواد لسيع
 او كان من حمار الحناكا مع
 ولت محزون و لا ما سوب
 يا طالى المعروف ابن سيد
 من عدم انفس و لا طعيف
 يا مرتدا للعتيا ادا ما استك
 مستحقا يا عوت كل ضعيف
 لم يش عزمك عن مواصلة الملا
 و اداة للعلم او قصديت
 و بدلت ساير ما حوت لم تدع
 سمن المعارف عيبت تكسوف
 طبع على جدر بكل فصيلة
 قد كان من حو الكل عيب
 تنكى العلوم كما بها كليل على
 التمدل و الحرف و التعجب
 سم المصائب لطوائف كاهنا
 من يوم حل بساكنة الكليف
 و جعلت من كيد الحسوف و ريب
 بالنادلين كما علت رثوف

اروى القريش من مدنى المذنب
 لو كان يقبل بك حفاك قريش
 سمكك تيمق او سيع سيق
 سليم عداك لا عدا لك كاهنا
 مات الص المعروف بالمرغوب
 ما عدا الحساك قط و نفسه
 طرق الصواب و سجد للملوك
 من المناهى الا راسل كاهل
 خسايات فلا قد و ستوف
 و سحت في بحر العلوم مكدا
 لك من تليد في العاد و طرب
 و لا تكت احق من سدا لك
 علاني و من الصبا متعوب
 كان الحصف على تقى مؤمن
 فقد ابه و كانه اس طوبى
 و التمرج يحتج عودة الداء لك
 لما لم و حص كل حبيب
 نمر الكيا من على المال الدرك
 كان العيص من حرت كل محوف
 صد و ابيه قوق من بعده

المحمد بن علي بن وعب و سوا
 لعنه من طلائع ايل و القوف
 ما كيت في الدما على الدنيا افا
 مذكمت من مطل و من تسع
 المشتري العليا ما على قيفة
 لم يحلها كيوم ما من التعديف
 من المصيف جيتنا في رات
 يجرى في سقوة و مصيف
 اعدت عمرك في نقاد عداة
 امواحد و الماس دون سيو
 باسحق الملك قطعين لك من
 و العلم يا بدر الدجى بحسوف
 لحنى عليه عالم نوافه
 لكر على البحار غير حبيب
 اميت احاديث الرسول من
 قد كان مس على ريبه نحو في
 و مصى ما كتبت عليه ككيرة
 ادبت ضيقا عند حيد و مصيف
 و لقد رات على كبر حاصر
 صدر الكرمي للاحد المطريف

والله لا و ايقوا من حقه استأ و ليس كحرف فيه عوف

تمت الاسباح كمال الدين محمد بن علي بن عبد الواحد بن عبد الكريم الاصطراي الشيخ الامام العلوي القاسمي القمي
 المعروف باسم الزكيان السماكي الذي استقر في كبر الشافعية في عصره و هو كاهن كان عالم النصوص و كان من تلاميذ المحدثين
 و ساد كاهن ايل برما تخرج - الاصحاب ولدش و زواله سنة سبع و ستين و ست مائة و اربع و اربع مائة و اربع مائة و اربع مائة

تسبیح الدین الحسن بن علی بن محمد بن عمر بن طهوفی السیسی العلما الویع الزاهد العابد لادنا و تریب
 از شکران باریست از علم از سران قاری هدایه و توفیق نموده و ملازم ابن الهام گشته زوی با تقاضا حاصل کرده و در فقه
 و اصول و نحو جامع گردیده و شیخ و ابن الهام در حق او میگفت بود محقق الدیار المصری مع ما هو علیه من سبک طریق السلف
 و العباد و الخیر و عدم التردد الی احیاء ابدامه عمره و لم یزهد فی قورع استولی تدریس چند اماکن بود از انجمله در سنه ۸۰۰
 بموتولی شیخ سید سیدیه بآتش خویش شده و او را حاشیه است بر توضیح کثیره الفتاویات فی ذی القعدة سنه ۸۰۰ فی شریفین
 و ان باری تعالی بکفایت بود آخر شیخ بود و او را باری تعالی بکفایت بود آخر شیخ بود و او را باری تعالی بکفایت بود

مات سید الدین منفردا	و عذابی اللطیف منفردا	علم الدیاء و صاحبها	لم یزل احواله رشدا
یکبیه دین النبی اذ	ما اناه ملحد کمد	انما یبکی علی رجل	قد غدا فی الخیر معتلا
لو یکن فی دینه و هن	لا یولی الکبر منه و دا	عمر افناه فی نصب	لا اله الا الله و محمد
من صلوة او مطاکف	او کتاب الله مقتصد	لا یوافیه لمظلمة	بشر و ملق فندا
فی الزی قد کان من مرج	لم یخلف بعده احدا	دنت الدنیا المنصرم	و حیل الناس قد افدا
لیت شعری من تومله	بعد هذا البحر ملتحدا	ثله فی الدین مونه	مالها من جا بر ایدا
قد وینا ذاک فی خبر	و هو موصول لنا سند	فعلیها معات ضم	ومن الغفران صیدا
و یومئذنا ضمن زمینه	مع اهل الصدق الشهدا		

بدر الدین محمد بن ابی بکر بن عمر الاسکندر السیسی المعروف بابن الداسینی را اسکندریه سنه ثلث و ستین و سبع
 متولد شده و عنایت آباد نموده و در نحو و نظم و تشریح و فرائض و فقه و غیره مشارک بوده و با هر گردیده و فرائض شهر
 و در جامع از هر متصد رقرانی نموده حاشیه دارد بر تفسیر الدیوب و شرح تسبیل و شرح صحیح بخاری و شرح خزرجیات با نند
 فی شعبان و عشرین و ثمان با ذکر السیوطی فی حسن الحاضر و درستان المحدثین گفته از ابتدا فی نشو و نما شریف
 تحصیل علم نموده و در سرعت ادراک قوت حافظه سرآمد قرآن خود بود و بیل تحصیل مال کرد کارگاه کلا فی ترتیب او و در کار
 بسیار را علوفه و اجور شخص کرده مشغول بکار کرد و نگاه بقدره القی استخار الله گرفت و جنبه و سیمان دیگر دولت سبقت
 بسوخت و دیون بسیار بر زمین او ماند و قصه دران خیال او گرفتند تا چار از اسکندریه بصدید فرار نمود و قریحان از غیر عقب
 و گرفتار ساخته بقیه بود و تالیف ابن حنین ناصر الدین بازاری در پرورش حلیت او شدند و حال او فی الجمله بصلح آمد بعد از آن
 بسوی ایران حلت نمود و از انجا ببلاد هند رسید و در شهر احمد آباد کجرات که دران زمان یحسان آباد معروف بود و او اقبال تمام
 رود او و از سلطان آنوقت انتفاع عظیم یافت و بحال غایت گذرانید چون موت او فاجله واقع شد و مردم رگمان شدند
 کسی او را زهر داده و تصانیف او در علم ادب بسیار است از انجمله است شرح تسبیل و جواهر البحر و در بعضی از منظومات او
 نو که بر سر به معالطع الشرب و نزول الغیث فی الاعتراض علی الغیث الذی انجمن فی شرح لاسیه العجمی للمصنفی جواهر البحر
 از شعر شریف و خوشایند و نفرا و است فظلم ایا علماء الهند انی سائل اخصوا بتحقیق به یظهر السیر

بابونکر محمد بن احمد بن حسین بن محمد الشاشی الاصل الفارسی المولود المعروف بالسفهری الملقب فخر الاسلام النخعي
 فقيه وقت ابو تفقير محمد بن بيان كازروني كرده و پندار و فقه لازم شيخ ابو اسحق شيرازي كرده و كتابي شامل بر اين الصباغ
 سكونت مي خوانده و در وري امام الحرمين در مسئله حكم كرده و بر خوب در عراق براي فقه تدوين شده و رياست انفسه
 يوي منتهي گشته از تصانيف دست خطها في العلم في المنزيب بعده در وري منزه شافعي با اختلاف و تميز در مجمع منزه
 نام كرم وزير الكبريتي فقه را تاليف كرده بود و راجد استولي تدريس مدرسه فقهيه شده بود تا وفات خود روز در مجلس
 بزرگ گشته پس ابراهيم بن طخين حاكم نزار كرده خلد المديار فقه فخر موسوع ومن الصناء تفرد في بالسؤدد
 ابراهيم كان كويده ان الصفاء منه واعتراف من تقدمه بفضل والرحمان يعني في يوم السبت من شهر شوال من سنة خمس وخمسين
 محمد بن احمد بن عثمان بن قايماز الشيخ الامام العلامة شمس الدين ابو عبد الله الذي حافظ الاجاري ولاحظه الابيار
 متقن بود و حديث و رجال رفيق ناظر بود و در احوال آن حارف بود تراجم تاس و ابانته يامام در تواريخ ايشان تاليف كرده
 و بيا كسان النفع بخشيده و در تصانيف اكثر فرموده و مطولات را در تاليف مختصر ساخته شيخ كمال الدين بن الزملك
 چون بناي كنج ابراهيم سمي است بتاريخ الاسلام چرا بعد جز و اتم شده گفته اس كتاب جليل القدر است آن در مجلس
 و كتاب تاريخ البلدان بزرگست مجلد است و از تصانيف دست لدرول الاسلام في طبقات الفقهاء و طبقات الصحابة و مجلد
 و ميزان الاعتدال سه مجلد و المشبه في الاسماء و الانساب يك مجلد و بناء الرجال يك مجلد و تهذيب التهذيب يك مجلد
 و اختصار سنن بهقي پنج مجلد و تنقيح احاديث التعليل لابن الجوزي و المستحلى اختصار المعجم المقتنى في المعنى في الضعفاء
 و اختصار المستدرک الحاکم دو مجلد و اختصار تاريخ ابن عساکره مجلد و اختصار تاريخ خطيب دو مجلد و توقيف اهل التوفيق
 على مناقب الصديق يك مجلد و نظم السمر في سيرة عمر يك مجلد و التبيان في مناقب عثمان يك مجلد و فتح الطالب في اخبار
 بن ابي طالب يك مجلد و اشياخ دوران كيناز و سعد كس اذكر فرموده و اختصار كتاب الجهاد لابن حنبل يك مجلد و بعد الموت
 يك مجلد و التاليف في عدل اهل بدر و او است تراجم اعيان براي هر يك مصنف قائل الذات نوشته مثل ابي عبد الله
 و سيرة جاري مجري ايشان است و ليكن همه را در تاريخ العلماء و النبلاء داخل نموده و كودوي جاه ربيع الاول سنة ثلاثين
 دست مائه بود و از اشعار او است **قطعه**

فاخل موضوعا لوفاة مثله	فما جازي بأحسانه	ذا قرأ الحديث علي شخص
وقال ايضا قطعه	العلم قال الله قال رسوله	اريد حياته ويريد قتله
وحذر من نفس الخلاف جهالة	بين الرسول وبين اي فقيهه	ان صحح ولا جماع فاجهد فيه

محمد بن عبد الواحد بن احمد بن عبد الرحمن بن محمد بن علي الحافظ النجفي الامام ضياء الدين ابو عبد الله السعدي الدمشقي
 الصالح صاحب التصانيف در دير سبارك سنة تسع وتسعين خمس مائه متولد شده و لازم محافظه عليه الغني كرده بود
 مخونج كرده و قرآن حفظ نموده و فقه كرده و او را رحلت يسوي عمر خود در سن خمس و عشرين سالگي شده و بگذارد رفت بعد موت
 ابن كليب بن ابراهيم بن الجوزي سماعت نمود و داخل مهران شده و شوق برگشت بعد ست مائه و روز وفات فقهوني مهران

از بهار بن النحاس گرفته و در نحو بحیات شیوخ خود مقدمه نوشت و در ده و گوازه او بیلا دور دست سید کاظم و زکی فاضل
کشته و در تاریخ استات فی صفر سنه ۱۱۸۵ در مدینه منوره و در تاریخ مصر و شامه الصلاح العفدی بقوله
مات اندر الدین شیخ الوسیع
واعلن فی الامصار لما سکن
یا عین جودی بالمدح والنهی
قد اقصی اکثر ما جرعه
امسى ما دى اللبلا مفردا
وعاد فی تربته مضمر ا

الی قوله قضا
حادری واره غیث اذا
قوبده فی حشیش الکفر

و بی طریقه فخره اسیمولی فی حسن المحاضرة بتمامها ۴۰

قطب الدین ابوبکر محمد بن احمد بن علی المصری المعروف بالقطب القسطلانی در صریحه

اربع عشره و ست مائه متولد شده و فقه نموده و فتوی داده و علم و عمل را جمع کرده و در هر ریش و تصوف و تقوی

پرداخته و متولی شیعه دالر الحدیث کالمیکشته در محرم سنه ۸۰۰ و ثمانین و ست مائه در گذشت و در گذشت

اخری عن محمد بن عثمان بن ابراهیم الدمشقی والی قضای صریحه و در سنه ۸۰۰ بعد از احمد بن بلوون سرانجام تقاضا کرد

بعد از قاضی و دمشق شد و در پیشانی را و را انجبا داخل کرد و قضات انتخابان حکم کردند بعد از آنکه غالب بر انما نیکو

اوزعی بود در احکام توقف شدید میکرد و اهل بالغ و در کم بود و قوی سنه ۸۰۰ قتل شد مائه پسرش ابوجبر احمد بن

هم عارف و تقوی بود و در کم و در قضا و در شام بوی تعلق داشت و در سنه ۸۰۰ قتل شد و در سنه ۸۰۰ قتل شد

آین المقدسیه العدل انفرن الدین ابوبکر محمد بن الحسن بن عبد السلام القیمی السفاقی الاصلی الاکثر

شاگرد حافظ سلفی سنه ۸۰۰ و در سنه ۸۰۰ قتل شد و در سنه ۸۰۰ قتل شد و در سنه ۸۰۰ قتل شد

محمد بن احمد بن عبد المادی بن عبد الحمید بن عبد المادی بن یوسف بن محمد بن قدامه المقدسی الحنبلی شمس الدین

یکی از او کیا بود و در سنه ۸۰۰ قتل شد و در سنه ۸۰۰ قتل شد و در سنه ۸۰۰ قتل شد

و این حد و طبقه ایشان نموده و فقه باین سلم کرده و در شیخ الاسلام قتی الدین بن حمیه آمد و رفت میکرد و ما بر ست

در حدیث و فقه و اصول و در حدیث جز آن مضعفی گفته که لو عاش لکان آیه کنت اذ القیه مساله عن سائل ادبیه

و نوار بر غیره فخره رکاسیل و کنت ماراه یوافق العزیز فی اسما الریال ویرد علیه یقبل منه و در بی و جمیع خود گفته

النقیه الارج المصری المجدد المحدث الحافظ النوی الحاذق ذوا الفنون کتبه عنی و استغفرت منه و این فخره کان

حافظ امامت ناقد احصل من العلوم بالاسلاف الشیوخ الکبار یرجع فی الفنون کان حلیا فی العلم النور الریال

[illegible]

و اطراح بر آستانه عبودیت اوست ندیدم مثل او درین امور و نه وسیع تر از وی در علم و نه شناسا تر از وی بمعالی آثار
 و سنت و حقائق ایمانی نیست و بی خصوص و لیکن مانند او در کار او دیده نشده بارها گنج گزیده و مجاور که معجزه مانند
 اولی که از شدت عبادت و کثرت طواف او تعجب بودند زیاده از یک سال لازم می آید و قبل از موت او بود و مقصودش
 طولی و او که در سنت ست بروی ساعت کردم و از دیگر تصانیف او متعجب شدم خلقی پیش از وی یافتند علم نموده و حقا
 شیعوخ او تا آنکه بر فضلاء بی نهایت تقییم و میگرداند و طفل را وی نازیدند این عباد الهادی و فیروز از شاگردان او نیندخت
 برهان الدین زرعی گفته است تحت اویم السماء اوسع علماته در درسه صدر رید درس گفته و در جزیه مدتی با ماست نموده
 و آنقدر بدست خود نوشت که بسبب کثرت و صفت نتوان کرد در باره علم و کتابت مع مطالعه و تصنیف و اقتنائی کتب
 شدیده المعطاه و آنچه وی از کتب بر جیده هرگز خیر او حاصل نشده بارها متحن شده و بمبرات اندا داده شده و او را شیخ تقی الله
 بن تمیمه در دوره اخیر در قلعه جدا از وی حبس کردند درین مدت مشغول بمکات و قرآن بتدریس و تفکر بود و خیر کثیر از آن بزرگوار
 مفتوح شده و از اذواق و مباحات صحیح و غایت علم او را حاصل گشته و بسبب آن بر کلام در علوم اهل سعادت و دخول در
 غوامض ایستادن مسلط گشته چنانکه تصانیف او متکلی نیست بدان طائی او ازین قید بعد موت شیخ او این تمیمه شد و تالیف
 این جمیع حافظ این حجره عسکری در دره کامنه در قریه مدوی نوشته که عربیت را بر این الفقه و محمد توستی خوانده و فقه
 بر محمد حزان و ابن تمیمه پدید آورد و فرائض و سبکهای بود این علم از وی فرا گرفته و در اصول بر حسی بر حسی و آنچه پیش از
 حسی الهامی اسع العلم عارف بخلاف و مذاهب سلف بود و حسی این تمیمه بروی غالب شده تا آنکه در هیچ شی باز احوال او
 بیرون نمی رفت بلکه در هر آن انتصار را وی نمود و اوست مذهب کتب و ناشر علم او بود و او را حفظ و افزون داری و محقق
 و عقیده متعلق شد با این تمیمه بقلوب امانت و طواف بر شتر و مضروب شدن بدیده و چون می بگردانیش کردند و کان
 ینال من علمه عصره وینالون منده پس وی در محضر گفته محبوس مانند قی بسبب انکار او شد و اصل ابرازی زیارت خیر نیل
 و متصدد رشد برای اشتغال و نشر علم و لیکن تعجب بزرگی خود بود و جری بر امور عدت ملازم است و با این تمیمه از زمان
 خود او از مصرتا و فاش بود و این کثیر گفته ملازم اشتغال بود و روز و شب کثیر الصلوة و السکاة و حسن الخلق که از نزد
 بی حسد و حقد بعد گفته نمیشنا سم در زبان خود از این علم کسی را که اکثر در عبادت باشد از وی نماز را خلی را از سبک او
 و رکوع و سجود را ممتد بینم و در برای او تا بسبب اطلاق قصدا و میگرداند تا آنکه میان او و میان این بسبب درین کتب
 روده و چون نماز صحیح بخواند در جای خود نشسته ذکر خدا تا باین رشدان روز میگرد و میگفت این غذای من است
 اگر کنم قوامی من ساقط شوند و میگفت بالصبر و الفقر تنال الامانة فی الدین فی غیر نیگفت لابد لسا لک من جمیع سیقه ترقیه
 و علم بصبر و پدید و هیچ کتب موع بود تا آنکه چندان بهم رسانیده که حصر نتوان کرد حتی که اولاد او بعد از وی زمان طویل
 آفر افروخته بصرف آوردند و سوا کتب که آنرا چیده نزد خود و تهنید بروی محتمل گرفته از اخیله آنکه بهار ربیع الاول سبکی او را
 طلب کرده جهت فتوای او بچو از سبقت بغیر علم میروی درین حکم انکار کرده تا آنکه افتوا داد و آن باز مانده و هو القائل نظم
 حیا ابی بکر کبیر ذنوبه | خلایس علی من نال من عرضناش | ای ابی بکر خدا مقصد سرا

بعد از نماز خانه گذارده بمقبره باب مصغیر دفن کردند مطلق کثیر مشایعت نمود و مناسبات کثیر بخیر حسنه برای او دیده شد و قبل
 موت خود شیخ تقی الدین ابن تیمیه را بخوابیده بود و از منزل و مرتبه خود پیر سریده وی اشارت بجلو رفتن او فوق بعض
 اکابر کرده و فرموده است که تلمیذ بنوا و لکن انشا الله فی طایفه این خیریه استی و حافظ این حجر در تصایب او اغانیه
 فی مصائد الشیطان القضا و القدر و کتاب الروح هم ذکر کرده و گفته است که جنازه حافله جد او رحمت مناسبات حسنه
 و من فکله قصیده توفیه تسلیم شده آلاوت بیت استی و هم در درگاه منتهی پدید و پیر و پسر وی نوشته و گفته ابو بکر البیوب
 بدرا و از رشید عامری سماعت کرده و نزد او حدیث نموده و متعبد بود قبل تکلیف در وی ایچ شد کث و شریفی سبع هاته
 در گذشته استی تحریر بطور گوید و از فوائد این القیم است که گفته ابن عمر وی حدیث اعفاء الحیة کان من ذلک است که گفته
 فافضل عن القیضه اخذ و در خص فی الامام احمد و ابراهیم الخفی و روی اللیث عن محمد بن عجلان عن ابن ابراهیم السمان انه
 لما ذکر رسول الله صلی الله علیه و سلم اعفاء الیه مکر اصحابه فقال ایسک قبضه فاما من ذلک جره ان شاء فعل ابن عمر
 بنه فاما من حدیث رسول الله صلی الله علیه و سلم فقدم علیه و الا فالاعفاء یا بی ذلک لکن لما رواه ابن عمر و اخذ ما جاز و اذا
 مع شدة تحریر و در و و اتها به السنه و علی ان عنده من ذلک علم بالخصه و من فی سبالی هذا الشعبی و سفیان التوری
 و غیره و اخذ الامام احمد فی حلق مات تحت الخیمه علی الحلق و جوز بعض اصحابه الاخذ من اصحابین اذا خلا و قال کان
 احمد یقلد و کان لم یذکر من النقص المحرم اما نه الاخذ الحاجه و الا ذی لطلوعها و اما المرأة فیجزی لمان ان یأخذ شارها و ان
 لیمه ان یأخذ بجملة او عنقه و آنچه بعض اصحاب الشافعی و منته محمد بن جریر الطبری و لاه تغیر الحلق استی و در
 حلق راس گفته قد توارث الآثار عن الصحابة بکراهة الحلق و المنع منه حتی قال عمر بن الخطاب لو وجد تک مخلوق الاخذت لک
 فی عیناک و فی الحدیث فی صفة الخوارج سیاهم التخلیق و کان علی بن رضی الله عنه اذا احتاج الی اخذ شعرا ساقه بالجم
 و لم یقله و فعله الامام احمد استی تحریر بطور از کتب مؤلفه استی حاوی الارواح و اعلام الموقعین غیره و بعضی از خطیر
 از بلادین بهم رسانیده و قصیده توفیه او را بدست خود نوشته و از بعض کتب در سفر حریرین لظنین ایابا و ذابا مستقیم
 و از نظر دران علوم میشد و اگر نیز شخصی جمله تصانیف ابن عزیر یا مؤلفات شیخ و جمیع النعمانی موجود باشد و وجود آن
 در بعضی نسخ و محتاج بسوی صحیح کتاب تالیف علمانی بکرا از تقدیم متاخرین نیست که اقل کل التصانیف و من الغری فیها
 در جمیع تصانیف ایشان لائل جمیع مسائل مجرا و است ذکر احوال و خلاف عل سلفا و خلفا و الا لانه برای آن رجوع بطریق دیگر
 و باطله توفیق صاحب و من گفت که ترجمه او خواهد آمد و حدیث سلف از ایشان را در خارجیا و تیارشان این یافت که نیست فی القیضه
 ابو عبد الله محمد بن ابراهیم بن علی بن الرضی بن الفضل الحسنی القاسمی المادنی الحنفی المعروف بابن الوزیر الشریف بن الحسن
 و الا سیر بن الایسر و الامام ابن الامام المتولد فی شهر رجب سنه خمس و سبعین و سبع مائتی از ملوک صنها میرج اعلم علی
 از سنه زید مدی المذهب بود بر طریقه اچان حق تعالی او را سلم و افرضا و نکات ترجمه سنی مستقیم گشت و اصل
 رتبه اجتهاد مطلق گردید راس وجود در عقول بنو قول و امام بود در علم قصد اصول و در حق او گفته السیاسه الامام العلیه
 الحمد الاصولی و توفیق المصنف الفقهیه البلیغ الرحله الحجه السننی الصوفی فخریه العصر نارة الدیر خاتمه لنفا و حامل الاموال

فی طبقاتنا ابو الفرج بن الجوزی گفته افلاطون این کتاب را جمع کرده اعلام الاطخیا باطلاط الاطخیا نامیده ام و در کتاب
تعیین حدیث بسوی بعضی آن اشارت نموده ام سبط وی ابوالمظفر گفته وضع این کتاب برقرار بود و فیست قاف
فقد را درین ترک کرده اند زیرا حدیثی که بصورت نرسیده است الحاکم کرده اند ابوالمظفر گفته بنی احادیث آنجا نتوان کرد زیرا که
ایر او آن در تخریف ترمیم جایز است گویم این علی الاطلاق نیست بلکه بشرط آنکه موضوع نبود و حافظ را این سخن را
در تخریج احادیث او و کتاب نوشته یکی که در دو صنف و حافظ این هر عقلانی در مجلدی است در آن کلمات عراقی و
و هم تخریج او از زیر باله بن قاسم بن قطلوبغا اخفی است سنی بنجده الاحیا و خود عزالی را در اصل مشکلات او کتابی است
سمی بالملک علی شکل الاحیاء و نیز ناسیه میشود باجه بچسبیده عن الاستسنة المبهمة انتهى کلام اچلی سید الفیض
محمد المرقضی اخفی الواسطی البیضاوی ثم الزبیدی ثم المصری در کتاب تحف السادة المتقین شرح بر احیاء علوم الدین
نوشته که امام ابو ابراهیم فتح بن علی بن فتح البیضاوی الاصبهانی در ذیل خود در تاریخ بغداد گفته بولینی انفرالی من
لم یزعمون مثله لسانا و لفظا و سببا و مخرطا و کذا و طبعاً و چون فخر الملک زبیدی در کمال فضل او شنیده بدو تبریک گفت
و است دعای طریق افاده مردم به علوم و اقتباس از او از قوم از وی کرد چنانکه بنیسا بفرشته در نظامیه آقا در سبک
و قاصدین افاده فرمود مردم با وی خلاف کردند و در وی افتادند و از او هیچ اثر ازین امر نشدند مستقل بجا طابعین
بلکه درین اثنا طریقه اشخالی طی فارمدی افاد کرد و در حق و صحبت او مانده امثال امر او در قیام بوجاهت عبادت
داست و ذکر فرموده آنکه حاضر ملک عتاق تکلیف شاق گردید و اصل صواب شد بعد از جمع بسوی علوم کرده و آن
اجتهاد نمود و باب خوف بر روی فتوح شد ابرج معانی در تاریخ خود گفته چون بوطن بگشت در رسته خانقاه ساخته تواریخ
برونقالت حاضرین از ختم قرآن مجاست اهل آن تدریس علوم نمود و روحی کوی کوسیکه الوی و دیک لحظه از لوحات
خالی از فائده نمی بودند و انجام کار و خاتمه امر و اقبال و توجیه بود بطلب حدیث نبوی صلی الله علیه و سلم و مجاست
اهل حدیث و قرات آن نسخ آن آنکه از ابو الفتنان عمر بن ابی الحسن است دعای ولایت بطوس نمود و او را اگر ام کرد
و ایام او را غنیمت شمرد و از وی صحیح شنید و گمان نیکم که پیغمبری حدیث کرده باشد اگر حدیث کرده است پس آن
قلیل نیست زیرا که روایت حدیث از وی منتشر نشده است کلام الاتحاف محرر سطور گوید شک نیست در آنکه
امام عزالی امام بود در فقه و کلام و مناظره و مجادله و فلسفه و جملة علوم محقول و حنایا و بعلم حدیث در سبب امر و
آن کم بود و لذا احادیث ضعیفه و اخبار واهی با کذب بلکه موضوعی در تصانیف او بسیار یافته میشود و چون
خوش در تصوف کرد و سخن از باطن اند و بعضی حاضرات مواظبات او اخلاصه و آرا ایشان صورت است زیرا که
بیشتر امور تصوف با فلسفه بوجه اتحاد و در عقولیت گویا متحد اند ازین جهت کبرای حدیثین مثل ابن زنی شیخ الاسلام
ابن تیمیه حرامی و مسجع از چهار روی و در کتب فی جرح و قبح کرده اند و ایشان در بطن خود و اند زیرا که
اتصاف شریعت حق و ذبا ضرر احملت حدیثی قضی همین امر است و الا فی نفس الامر ایشان ابا امام بلکه سایر علما
اسلام هیچ نقیض حدیث نیست هر چه است بدنی الله است و محتمل که چون حال انسان بر طور نبی نیست بلکه

و خط میگفت و در خط او را وجه لاحق بدست و بسیار سبک است و در شهرات مجلس از او باب است و خال است و
 و سوالها میکند و در هر جواب خوب پیدا و سبک و از خط که اکثر خلقی شیرین بسیار است و در شهرات ملاحظه
 بود و بسیار اشتغالش بر بدست تا آنکه بر و بعد و قدیم و سبکی کرد و در بی اشتغال نبود و بی روی خود کرد و
 جمعی اشتغال اند و بی روی علم کلام و حکمت خواند و گویند کتابش شامل امام و محرم و علم کلام از بدست بعد و علوم بخواند
 و میان او و کسان آنجا کلام در مروج بنده است اعتقاد رفت و از بدخارج کرده شد و باور انور رسید آنجا هم مساعده خواند
 و در او ناچار بگویند خود بی گشت در ری طبعی عاقل بود و فست و ثروت داشت و او دو دختر بود و دختر دیگر یاد بر
 طبیب میریخته و یقین است که در هر دو دختر او و پدرش در زنی و دو و گشت فخر الدین بر جمیع اموال او ساقط
 و صاحب نیست شد و سفر کرد و در اموال خود او را با شهاب الدین غیری صاحب خزنه مساعده و او چون نزد او با
 استیغاف حق خود رفتی در کار ام او و انعام بروی مساعده با آورد و مل طائل از نظرش او را حاصل شد و بخراسان برگشت
 و سلطان محمد بن شمس عروق بنوار زم شاه متصل شده خطیر داشت و آسنی الراتب رسید که کچک کنی او با حق تبیین و تالیف

بیشتر است این مساعده نظری هم دارد و است	هیهات اقدام العقول عقال	و اکثر سعی العالمین ضلال
و ابرح انصافی و حشده من جسون	و حاصل دنائت اذی و وبال	و لم يستفد من عشنا حلول عرفا
سوی ان جعنا فيه قيل قالوا	و که قدر اینها من دجال و دوله	فبا و اجمعاً مسرطن و ذالوا
و که من جبال قد علت شرفاً نهال	و دجال و زالوا و اجمبال جبال	اعلم ان بلاد و در دست قصدا و یکو

و با آنکه بسیار بود و از افطاری است و حسین سبطی گفته و زری بر سبزه و در شهرات مجلس که در وی کتابی است و این کتاب
 المرحوم ادام حیات استنها به و معظم الخ خفیه همان بمقد در کتاب خود تحصیل این ذکر کرده و علم
 از پدر خود ضیاء الدین هم گرفته و سلسله او با بنی علی میرسد و قدیم اشتغال بر طالع خود کرده و روی برنجی و این سلسله
 با نام شافعی غنی می شود و ولادت او در رمضان سنار ربع و اربعه و خمس ماه بود و در بی و وفات روز عید الفطر سنه ست
 و ستاندر بدین شهرات این خلکان گفته او را و صیتی دیده ام که در مرض موت خود بر یکی از تکامل عالمان خود دلالت میکنند
 و حسن عقیده و وی انتمی هم بر طو و گویند شیخ عبدالحق باوی هم صالک مرجع البحرین که از شایهیر توالیف نشان است و ابا طیب
 نوشته نماز سنار ربع آنکه در عرض فلسفیات خلکو و ابطال آن نمود و سده و با حق فتنه شد امام فخر الدین از بی است که صد
 و مقامت غریب با کمال انوار که بر دینی سبک است که بر و هم با و نیز راه یافته باشد اما چون بقیست عاقبتش بخیر و با حق
 آنکه بی از او باب گفت که به صحبت منوی حضرت سید کائنات صلی الله علیه و سلم شرف شده و از تحقیق مال فخر از بی است و نشان
 فرمود ذات و حل معاتب و چون از مال پولی سینا پرسیدند فرمود ذات و حل اخلاص الله علی علم و در شان باب آن
 مقول فرمود من متعبد یعنی وی نیز از ایمان و پیروان ابو طیب سینا است و الله اعلم انتهى کلامه
 ابو الفتح محمد بن ابی القاسم عبد الله بن ابی بکر احمد الشهرستانی الشکلم علی نهج الماشعری امام سبزه زبیه که
 خضر نامه خوافی و ابی نصر شیرازی کرده و کلام بابی القاسم انصاری خوانده و از قدیم و تفر در کلام گردیده کنایه ای از افعا

مسوى الهديان من قيل وقال | فاقفل من القاء الناس الا | لاخذ العلم او اصلاح حال

هی درین باب از خطیب یاد یافته و از وی روایت نموده و خطیب هم از وی روایت کرده و کلامت قبول نموده

واریع تا تیر و در میان آن الحشون گفته اند و ظاهر این نیز گویند نسبت بهندسیه فایده از قضایای دیگر حدیثین آمده استفادۀ

در کماله معظمه با یک مرتبه روزی را در آنجا ملاقات کرده روزی با او که من میخوانم هر دو حجره را و او آمد و گفت در آنجا حرکت داد

تا استخوان باشد حمیدی را از آن نجات شدوی دانست که امرش نگر داد و هست و در محله در آمدان حمیدی که

ابوهریرسیدیشاؤآمدادیرنگرست وگفت ازاینهانازکتمسروشورسدا کرده اقمرازموقت لایع لکسی درینند

در فرجه وقت علم حدیث تجمیع نمود آنرا در طبعه نمود و هجرت تمام داشت و در علم عربیت و ادب علم چرا که قرآن

و اما در این باب که از قصاص و اموال است تا رسیدن آن به دست خداوند متعالی

و در هر یک از این کتابها، به بیان و تفسیر این آیه پرداخته شده است. در کتاب «تفسیر قرآن» از علامه طباطبائی، در جلد دوم، در تفسیر این آیه آمده است:

الحمد لله الذي جعل في هذه الدنيا ما لا يحصى من النعمان والبركات
والتي هي خير مما يجمعون

بسیار اورا آسماں پر بلند کرد و دنیا پر زبان او ترقی و شعری نام دارد و سنین در و صحت و حسن کرد

کتاب اللہ عزوجل کو

وعلى انه من حق مبين | فخرج ما صدق من هذا وجدها | لكن منها على عين اليقين

و از این معلوم میشود که در شرح نیز ظاهری بود چنانکه جامع از احوال اولیسان و نیز نوشته اند و گفته اند که

س اهل ایمان است تا سبیل السبیل از عجم السریل از نظم و این ایات فخر شایسته

دروس و اهل الكهنة المذمومين من كان قول رسول الله حكمة فلا شوق له الا الاولي ذكرها

وله ان الفقيه حديث يستغنى عنه المحاج ولا مكان في العلم ان نأه ذو مذهب في قصر مشكله

لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم

ما العلم يحيى المرء طول حياته فاذا انقضى احياءه واوله الفناء النوى حتى انست بوا

فلم احص كرامتكم ممن مرافقكم ولم احص كرمكم في الانبياء

من بعد حوب الارض شرفا و منقبا
فلابد از من ان اوافي مصر جا
وقالت ربي سمعنا و اطعنا و انزل

کافی، و الحی بود که شایسته آنکه از ایشان سرفراز باشد و در مقام امانت داران و مشفقان بر مردم باشد.

فوق الشجر قفا الزمان تلهل بالحنين
فوق الشجر قفا الزمان تلهل بالحنين

[illegible]

سرخانی دهن جای اردوی بسبب انحراف ان اردو بدو تورا جواب دیند نهایت غلبه سکایت این امر سیکنده

رسنه اعدی و یسعیین باده صغارا کجا فصل کرد و نزد پشتر جانی مدحون مساحتند لغن او تازه بود و بدن او هرگز نه کاهید

و بنوعی از وی یاد و سرپرستش این خاکدان کفنه حمیدی بضم ح و استخ میم نسبت بعبودی جدیدی حسین نام است

فرخ یاد کسر صا دست و سیور قش میهم غم را جزیره ایست در بحر غریب و تربیت پیر اندلس و المصطفی علم

و اما شاعر لطیفه افروخته است که در وی هر چه از حیرت و خورشیدی سواره برای شکار سیرت در راه امیزد که گویند و در گوشت بسوی وی جنبانیدن گرفت غرض او اینست که باری بود این العری فی الفوار این قطعه افشا نمود و قطعه		
بهر علی الریح ظبی صفه هفت ولکنه ریح و نان و نالکث	عوب بالباب الهیقه صاغت شرح اشعار را در تعین ثانی و ثالث اختلاف است بعضی گفته اند قد و کاه است	
و بعضی چیزی که گفته اند و جمع نزد اقرم و ن است که در او از ریح و واحد یکبار صیغتا نیدن است از فی ثالث شکل از آن الم		و نیز از اشعار او است قطعه
فقلت اذا استحسن عینک امناک سحر و اللیل یخرج بالفر	الثنی بکرم نوبتی بالکما امرت جفوانی بتعدی بها	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و لم یفرض بالارض الا ریشه و لم یفرض بالارض الا ریشه	خیال حبیب قد حو قصب الفخر و لم یفرض بالارض الا ریشه	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و بحث مطایفه طاهما لغیر و بحث مطایفه طاهما لغیر	فأوطأها قبة على قبة النسر و جرت علی ذیل الجحور ذبها	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و سارت عجا لا تنقی الم الریح و سارت عجا لا تنقی الم الریح	فأنا ما منته به كلن البدل و سارت عجا لا تنقی الم الریح	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و میرت علی الجوزاء یواضع قفا و میرت علی الجوزاء یواضع قفا	لا ایتنی شیئا سوى قربه فلمست عن طیبة من یعیب	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و یبقی لی سول و لا مطلب و یبقی لی سول و لا مطلب	من غاب عن حضرة محبوه جاء کریر و محل خضیب	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و ما انا منه قریب قریب و ما انا منه قریب قریب	و وفات او در سنه یا الفصد و نهجاه و سه بود و در فرموده و وقتی که از امر کش برشته می شود	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و تسال المنبسط عن حاله و تسال المنبسط عن حاله	و وفات او در سنه یا الفصد و نهجاه و سه بود و در فرموده و وقتی که از امر کش برشته می شود	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و طیبة لی کل شیء بطیب و طیبة لی کل شیء بطیب	و وفات او در سنه یا الفصد و نهجاه و سه بود و در فرموده و وقتی که از امر کش برشته می شود	و در شوق و یا رشا می گفته نظم
و من خود بود و در دیه از دیهات فاس اهل او در سید از انجا انفس را برده و کشته فاس آورده و در دیه و ان باب محروک و من خود بود و در دیه از دیهات فاس اهل او در سید از انجا انفس را برده و کشته فاس آورده و در دیه و ان باب محروک	و وفات او در سنه یا الفصد و نهجاه و سه بود و در فرموده و وقتی که از امر کش برشته می شود	و در شوق و یا رشا می گفته نظم

مفسر قرآن عظیم و نظم حسن در خطابت عزرائیل بنانان او بود که اولم در حل جاری برسد و وصل مع حال باشد ملاحظه فرمایید
 سزاقتیر فی بیان حسن باشد مست بهر در عزرائیل و وفات هم احتجاج است در سنا حدی و عشر شریف است تا که یازدهم عشر
 ابوالمظفر سیاط ابن الجوزی در حق او گفته که از فضیلتها بجز آن می شنید فیما بعد ملائزال در راه حتی پنج و پنجاه و بیست و
 محاسن بن سلمان ذکر کرد و تاریخ عزرائیل که در وفاتش یوم انجمید بعد العصر عاشر صفر سنه اثنین را گفته و ابوالحسن
 در تاریخ اربل آورده که تقدیر و ج و وار و اربل شده در سنا ربع و دست تا که و هر روز در نفس سیر میگفت حسن القصد حل الکلام
 طبع الشامل بود نیز و خاص عام قبول تمام داشت پدرش یکی از ابدال و در باب و نقد کثر است بعد او که در دوره سنا طبع او
 مختصرات در نقد نوشته و در خطب ملوک سلاطین بنامش نموده اربع بود در تفسیر و جمع علوم در آن نایب بیضا داشت حدیث از

مستخرج بعد از شافعی و الشافعی نظم	سلام علیکم ماضی ماضی	فراقی الکرم لم یکن عن رضا
سلوا اللیل عنی مذ عبیر	اجبی بالنوم حل اغضاضاً	الاحباب قلبی وحق الذی
بمرفاق علینا قصه	لأن عاد عید اجتمع اعی	وعوفیت من کار شاعر ضا
لا لتقین مطاً یا کم	بوجهی وافرته فی القضا	ولو کان حبوا علی جهتی
ولو لمع الواجبه هم الغضا	فاحیا وانشد من فرحتی	سلام علیکم ماضی ماضی

ابو محمد محمد بن عبدالقنی بن ابی بکر بن سهل از اهل اکتب المعروف باین نقطه الملقب بحدیث الدین البغدادی المحدث
 از طلبه مشهور بن حدیث و کثرت بیعت و کتابت در اهلین در تحصیل اوست افضل فراسان بلا اهل جزیره شام
 و مصر شده و مشایخ را ملاقات نموده و از ایشان گرفته و استفاده نموده و بسیار نوشته و تالیف نافع تعلیق نموده و
 بکتاب الکمال المیر بن کولاد و وی تصور کرده در دو مجلد است و او را کتابی دیگر است در انساب شریف اربل بکتاب
 ابن طاهر قدسی و کتابی موسی اصفهانی و در کتاب التفسیر و معرفة الرواة و السلف المسانید ابن خلکان گفته است
 اسمع بونی و قته و لم اجمع بیکم ابوالبرکات بن المستوفی ذکر او در تاریخ اربل کرده و بمجله و اصلین اربل شمرده
 و گفته است که حدیث شنید و بر وی شنیده کرده و فی ابن نقطه فی المثالی و العشرین بن جعفر سنه تسع و عشر بن سنه
 بغداد و هو فی سن الکمله مشهور بود و بتفصل و ایثار نقطه بضم نون سکون قاف و فتح طاست
 ابو عبد الله محمد بن ابی المعالی سعید بن ابی طالب یکی المعروف باین التبعی القفیه الشافعی المخرج الواسط
 حدیث بسیار شنیده و تالیف مفیده نوشته او را محفوظات حسنه است که در محاورات استعمال میکرد و در حدیث
 و اسامی رجال و تاریخ از حفاظ مشهور بن و بنامی مذکور بن سنه کتابی بطریق ذیل به تاریخ ابی سعد حسن
 نوشته و در وی ضبط اجمال و اغفال صحتی نموده در سه مجلد است در وی تصور کرده و تاریخ واسط از وی
 ابن المستوفی ذکر او در تاریخ اربل آورده و ملائش در سنه ثمان و سید بن خمس تا که بواسط بوده و وفات در
 سبع و ثمانین سنه تا که در بغداد و بنی سیدت است بسوی مدینه تفریه الیست در لواحق واسط و ملش از کجاست
 قاضی القضاة توحید الدین ابوالخیر محمد بن محمد بن محمد بن علی بن ابراهیم بن عمر الشافعی ثم الشافعی المحدث

نفیست کرده ام و در عرض من انگشت کسی باین مؤلفات را نسبت بمن کند بلکه چون مر اقبض وقت همیشه
 آرام خاطر تصنیف بجهت مردم هر چه بخاطر رسیدی نوشتم و از بنی معلوم شد که اکثر مصنفات ایشان از قبیل سودا
 صنایع نظریاتی و تهذیب و تزیین و حد و اصلاح مانده قوفی رحمه الله تعالی سقش قش سین و مائتین شنید ا
 محمد بن یحیی بن محمد بن اسم بن محمد بن ابی بکر بن احمد بن محمود بن ادریس بن فضل السد بن شیخ الاسلام
 بن علی النکا و زنی الشیر بن شیخ محمد بن الشیرازی الفیروز آبادی اللغوی القرشی القتی البکری الشافعی نزل
 در الشیرانی المکی و المکی الیه در کافرون باده ریح الاول سنه تسع و عشرين مائه متولد شد و همان جا
 شونو یافته و در بخت سالگی قرآن یاد گرفته هشت سال بود که نقل بشیر از کرد و ادب لغت از پدر خود و شیخ عبداله
 محمود و غیره حاصل شد که شیخ از اخذ کرد و تجوید خط نمود و اقبال بر علم لغت کرده و در تصحاش فرید از من کرد و نفقه در
 خود کرده بود و بطلب حدیث بلاق و واسطه بغداد و دمشق شتافت و از عبداله بن بکباش قاضی بغداد مرید نظر
 حافظ محمد بن ابی بکر بن القیم الجوزیه و غیره حاصل و در بغداد متصدد تدریس ماند و فضائل او را
 بگشت خلقی کثیر از وی اخذ و استفاده نمود منهم الامام الصفدی و البهار بن جلیل و الجمال الماسوی و ابن هشام
 خل قاهر و شاعر از قتی سبکی و ولدش تاج الدین قاضی عزالدین بن جاعه و غیره هم اخذ نمود و در بلاد شرقیه و شامیه
 مان کرد و در روم و هندوستان داخل شد و بدین رسید و در قاسوس از بلاد هند و ملی و قنوج را ذکر کرده است پس
 بهی را از فضلا ملاقات کرد و اشیای کثیره از ایشان نگذاشت که در شیعخا و که خروج جمال بن موسی الکاشی است
 این از مر و باتش کتب شصت صحاح و سنن بقی محمد و الامام احمد و مسیح ابن حبان و غیره تصنیف ابن شعیبه
 و غیره فلک شمرده و گفته که قرات آن بر حجم غیر از ششایخ نموده است بعد در ماه رمضان سنه تسع و عشرين مائه
 در زبید داخل شد بعد وفات قاضی القضاة جمال بن موسی شایخ تنبیه ملک شرف المصلح در تلقی او با کرام و عظام
 سالفه بجا آورد و نهارد نیار صرف نمود جز بر ناردینا که صاحب عدن در تجنیش او داده بود مدتی در آنجا که کفر رفاقت
 و حمایتش بر شمرده و تمیم ماند و انتفاع بسیار از وی بخلق حاصل شد قضایای مهم مالک محروسه بین بوی خلق و خدمت طلبند
 از هر سو قصد او نمودند و بسوی وی حلقه فرمودند سلطان هم بر وی قرات کرد و در حضور او که زائد الجمال بود بلا حلقه
 کمال او در نزوح وی داد و باین جهت رفعت و ثروت او تنزاع گشت و وی کتابی تصنیف کرده در اطباء و پیش سلطان
 فرستاد سلطان آن طبقا را بر بزر کرده و او پس نمود بیست سال که بقیایا م خلافت ملک شرف و دلدار و ناصر بود
 در زبید گذرانید و درین اثناء بارها بیکه عظم قدم آورد و در مدینه منوره و طائف مجاورت کرد و اکثر حسنه از وی در جانی
 یادگار ماند انتساب خود بسوی که دست داشتی و بخت خود نوشتی المصطفی الی حرم الله تعالی و در هیچ یکه داخل نشد مگر
 والی و حاکم آنجا لوازم قدر شناسیش مؤدی ساخت و در تعظیم ذکر پیش سالفه نمودن ملک منصوب صاحب تریه
 و سلطان یازید بن عثمان بن تولی روم و اشیای صوابین ادریس صاحب بغداد و امیر تیمور ملک هند و غیره کتابها
 بسیار اقتن کرده بود تا آنکه از وی نقل کرده اند که گفت کتب پنجاه هزار تنقال در زبید کرده ام و در سفر از آن حاصل

تصد و رسول بزرگ منظر کرد و بسلطان نوشت معاینه به الی العلوم الشریقه صنعت العبد و رحمه سیر و دقه نبیته
و علمه و قد آمل امره الی ابن صابر کالمسافر الذی تحریر و انتقل اذ و هم من العظم سنی و الراس اشتعل و تضعضع و انتقع
الشن فاما هو الاغنام فی عزاب و بنیان قدا شرف علی الخرب و قد ناله العزم الذی سیمیه العرب قواقه الرقاب
و قد مر علی المسامع الشریقه غیر مرقفی صحیح البخاری قول سیدنا رسول الله صلی الله علیه و سلم اذ بلغ المرستی سنه
فقد اضر احد الیه یخلف من خیف علی السبعین و اشرف علی الثمانین ذلک یکل بالموذن ان ترضی علیه أربع سنین
ولا یجوز له شوق الی بیت رب العالمین فی زیاره سید المرسلین قد قدت فی الحریث النبوی ذلک و العبد له
ست سنین نادر من تلك المساک و قد غلب علی الشوق حتی بل عمرو عن الطوق و من اقصى بانیة ان یجد العبد
یتک المعاهد و یفوز مره اخرى یتک المشاهد و سوا السن المرحم العلیه الصدقه علی فی هذا العام قبل شتاد امر
و غلبه الاوام فان یفصل الیه یب الریح ازیرک الیه کان من عاده الخفا و سلفا و خلفا انهم کانوا یروون الیه
لتبلغ سلامهم بجنه سید المرسلین صلوات الله و سلامه علیه الی یوم الدین فاجعلنی یا سول الله صلی الله علیه و آله
فلا اتنی شیئا سواه ولا ازید قطع

واستاذن للملک المنعم زید
اشوق الی الکعبه القوی قد اذ حداد
واستودع الله احبابا و اولاد
چون این کتاب بسلطان رسید بطور
نوشت ان هذا شیء لا ینطق بلسانی ولا یجری بقلی فقد کانت الیس عیایا مستنارت تکلیف یکن ان تقدم موت
تعلم ان الله تعالی قد احیا یک اکان بیتا من المسلم فیا الله علیک الاما و بیتا بقیة هذا العمر و الله یا محمد الدین بیتا ما و
لنی ناری فراق الدنیا و نعیمها و لا فراقک انت الیس من اوله انتی فاسی گفته ادر اشخیره و نشر علی سیه کثیر الاستعداد
برای تحسنت شعر و حکایات و خلقی جدید با سرعتی نگاشت تا فطش بسیار بود و گفت گاهی خواب کردم تا آنکه بیدار
یا و بنو دم او را خانه بود بگویم معطر بچیل صفا کما شرفه کما یکن بطور مدبر سبای او را انتخاب کرده بود و در ان خانه
صاحبی وی میبند و برای او در سیمین طلبه مقرر بودند و همچنین در مدینه منوره خانه داشت خانانهای او در منی و در کان
هم بود و بیستانی در طائف و سی اکثر کسی مست کمر و از روی علم آنکه متفر و بود هر یک از آنها بغنی و علمی و کمالی فانی و
و لکن بر اقرار معاصرین خود فاش هدی سید شایسته سیع عشره و ثمان مائه اتفاق افتاد و در کمال
تمتع بود و سمع و بصرو حواس خود و تجاوز کرده بود و از نو سال و ده فون شد و در تربیت شیخ اتمعیل جبر فی
فیروز آباد یکسفر و سکون یار و خمر با بلد طایست در فارس فکوه السمعیانی فی الانساب و غیر او گفته یخفت کات
کذا فی الدرر الکامنه لکن انظار حجج العسقلانی و الفصول الملاح لکن انظار السخاوی رحمه الله قائل
تجمل بوطا هم القنی سؤل العن جمیع البحار فی غریب الحدیث خادم حدیث نبوی و ناصر سنن مصطفوی سیه
لله توفیر الله در سنه اربع عشره و تسع مائه متولد شد تحصیل علوم و تکمیل فنون از علمای خضر و فضلا فی هر دو بنو و شل
استاذ الزمان ملا حیده و سولانا شیخ ناگوری و شیخ برهان الدین همودی و سولانا ید المدوی بعده و جاده نور و حیرت و عین
و از علم و شایسته آن بزرگوار است آثار پیغمبر و متفاده گرفت مثل شیخ ابی عبد الله سید فی سید عبد الله فی شیخ حبیب الله

خمس و ساحتیارش از شکل شیخ محمد طاهر عالم حق شایسته است و لیکن قول خود درست مذکور و حقیقه بنیر را ناظر حجت
 سه نسبت است قطع نظر از آنکه از جانب مایه باشد یا پدر و اندام و لیکن اصح همین است که بگوید بود و در حال آنکه
 نوشته شیخ محمد طاهر از ایشان بود نه یعنی بگوید شیخ گفته بود و قومی است حق غیر سهل ایشان هر یک کلمات است و بهر
 ایشان بود اگر تجار و پیشه و راهل حرقه و قالباشته را ایشان یا بن لقب بیدایستدال تجارت است که در نزد
 بیوپار گویند و فرق آنکه یکی شیخ اسماء علی که اسمعیل بن امام جعفر صادق را امام میدانند و از باقی بایمه منکر اند و در
 و انصافی حقیقه خود بنیابت بر انداخته و ایشان را جماعت غرر گویند و تمام ملک مالوا از او جری سر و پنج درجه آن را ایشان
 مملو است و فضا ملح و شغل مذموب و رسوم و عادات ایشان بسیار است از انجا که اکثر ایشان از ادب و عصبانیت بسیار
 بتکلف انداخته و بیونزمره آخری بتکلف ایشان و سواد من المرحم العلیه الصدقه علیه فی ذالعام قبل ششده و
 و غلبه الام و ام فان فی فصل الطیب السج ازین ایضا کان من عاده الخلفاء و خلفاء انهم کانوا یرون و دون العرب
 لتبلیغ سلامهم بخرقه و سلاسلین بملوک اند و سلامه علیه الی یوم الدین فاجعلنی باسوال فی جنتی ایدیا کان لک الخ
 فلا اتمنی شیئا سواه و لا ازید قطع علی

اشوق الی الکعبة العزیزه اذ حلالا فاستقبل القائل الوخاده الزاد
 و استاذن المملک المنعم زید

و استودع الله احصاها و اولا کذا

چون این کتاب بسلطان رسید بر طر
 نوشتن ان هذا شیء لا یطیق به سانی و لا بحری بطلی فقد کانت الیمن حیا ما ستارت فکیف یکن ان تقدم و نه
 تعلم ان بعد تالی قدر احیا یک اکان بیتا من العلم فبما علیک الاما و بیتا بقیته ذالعم و اندام محمد الدین محمد باقر
 فی اری فراق الدنيا و العیما و لا فراق انت الیمن و اوله انتی فاسی گفته اودا شعر حمید و شعر اعلی است کثیر الاستعداد
 برای تحسین شعر و حکایات و فحلی حمید با سرعت می نگاشت چنانکه فاش بسیار بود و میگفت گاهی خواب نکردم تا آنکه بیدار
 یا و نمودم و او را خاند بود بکلامه بکلامه بچهار صفا که اشرف ملک این بطور در رسید برای او و او را بجا کرده بود و در آن خانه
 صاحب دیوانه و برای او در رسیدن طلبه مقرر بودند و همچنین در مدینه منوره مانند داشت خانه های او و درونی و بیرون آن
 به ظهور و بیستانی در طائف و دی اکثر کسی است که در این روزهای علم آنکه منفرد بود و دیگر که از آنها یعنی و علی و کما فی القاب فی
 درین براقراق معاصرین خود و فاش هندی شب بستم شوال سده سبع عشره و ثمان ماله اتفاق افتاده و در حاکم
 شتم بود و سمیع و بصیر و حماس خود و تاجا و زکریه بود و از خود سال و در خون شد در تربیت شیخ اسمعیل جبرتی
 فیروز آباد بکسر فاسکون یار و غنم را بدهد ایست و در فارس فخره السمعانی فی الانساب و غیره گفته بفتح فاست
 کذا فی الدرر الکامنه الی فافترج بسرا العسقلانی و الضواء اللامع الی فافترج السخاوی رحمه الله تعالی
 عمل بر طاهر الفتی سواد جمع البحار فی غریب المعیشة فادام حدیث بنوی و ناصر سنن به صطفوی است
 بدیهه و زکریه و در سابع حشره و توسع بالمتولد ششده تحصیل علوم و تکمیل فنون از علمای خیر و فضلا فی هر خود و بهر شکل
 استاذ الزمان ملاحظه و مولانا شیخ ناگوری کوشش خیر بیان الدین محمودی و مولانا یحیی بن محمد بن ابی جعفر و مولانا
 و از علما و شایخ آفرین بار که است آثار هفتاده و هفتاد و گرفت شکل شیخ ابی علی بن محمد بن ابی جعفر و مولانا یحیی بن محمد بن ابی جعفر

خصوصاً اعتبارش از مثل شیخ محمد طاهر عالم محقق شریعی بسیارست و لیکن قول خود در بیت مذکور حقیقتاً بفرموده انا ما نزلنا
 صدقیت اوست قطع نظر از آنکه از جانب مادر باشد یا پدر و اندک علم و لیکن اصح همینست که بوجه وجود و حال آنکه
 نوشته که شیخ محمد طاهر از ایشان بودند یعنی بوجه کسبی گفته بوجه روحی مستحق غیر حصول ایشان هر چه تجارتست و بوجه
 ایشان بود که اگر تجارتی بود و در و اهل حرفه و قالها اشتها را ایشان باین لقب ببدلتی تغافل تجارتست که در پیش
 بیوپار گویند و در فغانی کسب شیعی استماعیکه که استماعیل بن امام جعفر صادق را امام میدانند و از باقی ائمه شکر اند و در
 واحضای حقیقه خود بنایت سالفه دارند و ایشان را جماعت غر گویند و تمام ملک مالوازا و جریج سرویج و جز آن از ایشان
 معلومت و فضاخ و شغل مذہب و رسوم و عادات ایشان بسیارست از آنجه که اگر ایشان را در هر عصر امامی میشد
 و الا در جمعی است و وی کسب میکنند و مثل ملک و ایشان حکمرانی میکنند و اینانی مثل علایا اعانت فرمان بفرمان
 دی می نمایند و در حقیقت از حکم وی تجاوز ندارند و چون کسی می میرد و ارث است پیش امام یا نائبی که در هر شهر بماند
 میرود و برای بیت سفارش نامه میخواند و وی بقدر حال مقداری از مال مقرر کرده بیکه و چنانچه نوبت بفرمان بماند
 و بدان مقدار مال حکمانی از بوش بدست وی میفرودند و بوی جبریل علیه السلام نامی بنویسد باین معنی چون یا
 جبریل فلان المیت من اسمعی جبریل فادخله فی جنة الفردوس او العدن فی فلان القصر و تحت ثل الرتان
 او القفاخ همچنین بقدر بیکه می نویسد که در کفش می نهند از فی غیر ذلک من القفاخ و الدنایات در حد واحد
 و حال آنکه ثانی در بدله بصورت علی نواز خان نام حاکمی بود سالی امام این بوجه و از او جبرین در صورت آنکه علی نواز خان اول
 پیش خود طلبیده گفت ما و شما چه بنی آدمیم و بهشت میراث آدم با و شما چه رسید حال که شما بهشت بدست مردمان
 فروخته و حصه ما را هم بر خود تصرف آوردید می باید با چیزی بدر بیدار و در و از بهشت مکانی مختص برای خود بماند
 این گفت و بفرموده شد یک ملک و دیگر گرفت دوم اهل سنت و جماعت و ایشان را جماعت کلان گویند و ایشان
 در پیش تجارت و احکام با دساکر اند و جمعی اکثر از ایشان در بند رسو و وجه و حرمین شریفین تجارت و حرفت
 اشتغال دارند و بعضاً مثل بنییه صنعت اند و رسوم و عادات ایشان بسبب یکد علما و اکابر دین که درین قوم کثرت
 اکثر و افعی سنتست شیخ محمد طاهر مذکور هم از ایشان بودند و در میان سابق هر دو فرقی با هم خطا بودند و استیلا
 در میان نو و شیخ محمد طاهر در پیش و سید محمد جعفر و احمد آقا دو عالم بزرگ بودند با شارت نبویه علیه الصلو و السلام
 هر دو فرقی را از هم جدا کردند و درین بابی طبع میزد و اشتقاق هر دو فرقی از هم جدا شد و بعد از آن اختلاف
 با هم امکان نماند و جماعت غر و از صوبه تجارت برآمده در صوبه مالو و متفرق شد از عجائب حکایات که باعث بر تحریج حال
 این قوم شده است که بزبان مولوی علی العسینی شده و بعد از آن از محمد بن جمال الدین نام از قریه قوم که در فرودیا
 شراب مرکب بود نیز تصدیق آن مسمی گشت که در وقت شیخ محمد طاهر در پیش در ویشی مسافر وار شد از بعضی اسکان
 آنجا با وی سلوکی غیر عریضی انجور آمد آن در ویش بدعا کرد و گفت خداوند از روزی این قوم در سفر مقدر گردان چون
 این خبر بشنید شیخ محمد طاهر رسید و دانست که دعای در ویش بطل اجابت رسیده ایشان را دعا کردند که خدا یا روزی ایشان

از جمعی کثیر مثل محمد بن عبدالرسول البرزنجی و طاهر بن شریف کورانی و سید سلیمان بن محمدی قبول الماده این یوسف بن محمد بن محمد بن عبدالقادر بن محمد بن محمد بن خلیل و محمد سعید و صفیر و غیر ایشان نموده و بعضی از ایشان بکتابت شیخ محمد حیات مآثر ابو الحسن سندی اند و هم استفاد از والد علامه خود نموده و بعد از رجای او درس گفته و حدیث نموده و فتوی داده و بعضی تفحص المثنی المابل الاثر فی الماهل لفرق الاحیاء من الخیر از دوست و غیر فلک و حدیث و تصدیق و تفسیر و رجال تصنیفها و ادراکها بسیار از تالیفات والد خود و دیگر مستخدمین بدست خود نوشته و خطش بنفایت صحیح و ملیح است و بعضی مواضع در تحقیق از پدر نام سبقت برده بیک واسطه شیخ محمد رسول مست سبل السلام شرح بلوغ المرام قلی وی باین فقیه حاصل شده و در این شیخ محمد حیات سندی مدنی از مسلمانان برسانید و عطای محمد شین بود نام والدش ملاقلاریه است از قبیله اچاچر ساکن اطراف عاقلپور و چاچر و زن ساغر قومی از کشور سند و عاقلپور است از توابع بهکر مولد و نشأ شیخ محمد حیات سندی در شفقون شباب توفیق زیارت حرمین شریفین یافت در مدینه منوره و وطن تایل کرد و کثرت تحصیل علم پرست با وجود فقدان محب معاش و تنگدستی را کار فرمود و نزد علمای حرمین شریفین سیما شیخ ابو الحسن سندی تزیل مدینه منوره و کمالات نمود و در پیش شیخ عبداللہ بن سالم بصری و شیخ ابی المکارم محمد بن احمد تلک کرد و تمام عمر خدمت حضرت صرف ساخت و حمیری عظیم درین فن اشرف اند و خدمت و بهیشتنا مشروط لطیفه و عامر اوقات شریفه و خواص عوام حرمین مکرمین مصروف و مشام اعتقاد و اخلاص خاص داشتند و از ذات باریون کسب برکات می نمودند و پذیرا و در مآثر الکرام نوشته وقتی که فقیر از مدینه منوره بکوه مظهر معاودت نمود شیخ قدس سوگوتوبی نامزد فقیر نمود و اسم فقیر سید علی بنی اضافت غلام تحریر فرمود و رحمت آنکه حدیث شریف آنکه که کس حیاء اند اطلاق عبودیت نسبت بمخلوق نباید کرد و فقیر جواب نوشت مسلم روایت میکند از ابی هریره رضی اللہ عنہ ان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم قال لا یعین احدکم عبدا و استی حکم عباده و کل نساکم اما عباده و لکن لعل غلامی و جاربتی و فتای و فتاتی و فحاری و فحاری روایت میکند لایکل احدکم عبدا و استی و لعل فتای و غلامی و نیز قلی ستم که اگر واضح اسم غلام را یعنی عبدا را داده کرده باشد دیگر بمعنی فرزند تلفظ نماید و او را میرسد کمال امر مانوی شیخ محمد رسول خط داد انصاف داد و بعد از این اسم فقیر غلام علی تحریر نمود و چون غایت شایسته این بخار در تاریخ بغداد در ذکر احمد غزالی آورده که نوبتی قاری در مجلس او این بایه خواند مثل یا عبادی الذین اسرفوا علی انفسهم الا یہ فانی شرفهم بیا الاضافه الی انفس لقبوله یا عبادی ثم انشد نظم

وہاں علی اللوم فی جنب جہا | و قول الاحادی انہ تخلیع | اسم اذا نودیت باسمی و انتی

اذا قبل لی یا عبدا ہا السمع | شیخ محمد حیات در تاریخ رحمت و ششم صفیر و چار شنبہ سنہ ثلث و تدریج مائت و انت و دیت حیات سپرد و در لغت مبارک منبع مدون گردید رحلت شیخی تاریخ یافته است و رحلت شیخ محمد محسوب است زیرا کہ معتبر قاسم و جل صورت کتابت باشد نہ تلفظ استی بکلام محمد رسول گوید ملافتہ شیخ محمد حیات چچی از علم است منہم شیخ احمد بن محمد اشاعی و شیخ محمد سعید و صفیر و الشیخ عبدالقادر خلیل کہ کہ السید عبدالقادر بن احمد بن عبدالقادر و السید غلام علی بن نوح الہکرامی و الشیخ محمد فاضل مختص فی ذکر الکتابادی و هر یکی از ایشان فرید و حصرو و حید و شیخ سلاسل حدیث و جرائد

سند یوم و چهارم و ده کالی و این عالی اتفاق بود و در وقت خامنه علی بیعت تمام شد و سر سید جلال بن شیخ محمد فضل
 او را در سفر حسن مرید ساخت و در آن وقت که شیخ محمد بن شیخ کرد و در نخل پدر بزرگوار ترنیت می یافت و مجاز و شخص گزیده بعد از آن حال
 والد بنشین شد و در سنه تسع و اربعین بعد از آن اتفاق حایم حرمین بنشین شد و در سنه تسعین باین سعادت فائز
 در همین سال را قلم الحروف احرام سیت طاعت است و سفر و یا با انجام رسانید به جده و منزل شد از جده با اتفاق یک سیم
 و دیده نیا زبیر استان با حضرت الیدرم شدار الید و اهل اصدی و خمین بر جای که را قلم الحروف رفت و بود و این اثر
 و در سنه اربع و خمین کثرت ثانی و در این حرمین بنشین معصوم ساخت و در وقت کوچ از کربلا و بربست و در سنه شصت و شصت
 ناگاه در آن بحر شورش باز است قوم میزد و کن که از چندین بند میبوی و از دست فرنگیان استراخ نموده و در میان قطع کردن
 شعرا ساخته اند نمودار شد بفریب تو به آتش حرب اشتغال گرفت و جهاز را قافض گردیدند و جهاز را با استماع و سکون
 به بند میبوی برود و بحال شیخ محمد فخر ایقدر هم که در آنکه سواری از جانب خود و او به سورت رسانیدند و اشیا و اسباب
 ایشان را بجزر صندوق کتب جدا بنصرف آوردند شیخ با نظار و سوم جهاز در صورت توقف کرد و در راه صفر سنه تسعین
 و مانند آنف بر جهاز عازم گردید و قصد از جهاز تبا شد و بکنار بندر محارسی شیخ چند ماه در بندر محارسات کرد و در موسم
 کشتی متوجه مکه است و در بیست و دوم رمضان سنه تسعین محرم آمدن و اصل شد و بهم درین سال حج روز جمعه که
 آنرا در عرف حج اگر گویند دریافت و در سنه تسع و خمین باز بند و ستان عطف عنان نمود و در جدای سال اولی سال نو کور
 از بندر صورت روانه پیشتر گردید بر اینجه محمد یوسف قلی آنکه شیخ محمد فخر در جبهه تسع و خمین بنشینان آنکه شیخ
 میرزا احسان خانان بنظر از ملاقات ایشان بسیار محظوظ شدند و با هم صحبت می کردند تا شش ماه و در آن سال در آنجا و ماند و در
 ماه شوال سنه تسعین و مانند آنف از راه بکال عازم دریای محیط شد که از آنجا در جاز نشسته سری بجزر مکه شد و عظیم آباد و پیشینه
 و مرشد آباد و دیگر امصار و حکام خدمت به تقدیم رسانیدند از بندر بگوئی بر جهاز نشست و قصد از مسافت چند روز
 قطع کرد و چوبی از جهاز شکست و سه جهاز در راه و یا تبا ماند از آنکه موضع چاک کام که غنمای دریای شرقی محل پادشاه
 هند است از جهاز فرود آمد و به ملت موسم پیشکال سپاراه و در چاک کام گذرانیدند از راهی که رفتند و بآباد و برگشت
 درین مرتبه نیز حکام سر راه نذر فرودان گذرانیدند و قریب ماه و در آنجا ماند و قصد از جهان آباد کرد و بیست و پنج رمضان
 سنه تسعین و تسعین اصل آن شهر شد و چندی با قاست که بخار و اخت و باز اتفاق محبت بزیارت حرمین بنشینان بیست
 و شخص باراد ملاقات را قلم الحروف اول قصد و کن کرد و غرض شعبان سنه اربع و تسعین از شهابان آباد روانه شده
 به خرمزی و چهل سال که کور به پانچور رسید فلک ناتوان بین فرصت نهاد که برویت یکدیگر گفته تنابر آید بیور و دریای نریز
 بیاری سر سام و احوال مضاعف شد و پس از وصول به پانچور بیاری قوت گرفت و باز در هم می آمیخت و یکشنبه وقت اشتراق
 سنه اربع و تسعین و مانند آنف جان خیز را در راه بیت طاعت ساخت و تاریخ ولادت او که در سنه عشرین و مانند آنف اتفاق شد
 خود شیدرستان شیخ انتقال زوال خورشید عمرش چهل چهار سال در حالت عرق و صیبت کرد که از شمشیر به پانچور شیخ
 عبداللطیف قدس سرور کمال تشریح و توضیح بر مرقد مبارک ایشان به غنمای اهل زمان عمل نمی آید مراد جوار ایشان بنشین

اولم زائر علم و عمل او حدیث است
 که دستگیر مرادقت انتقال شود
 اولم قبول و فعل کسان که از او
 اولم بخت حدیث اقتدار پیدا کرد
 اولم خدا گواه که از سر سده برای نکر
 و بین حدیث و دنیا خیر کار آید
 اولم زائر بخت سرور گرفته آید
 زائر از خیر البشیر منون بود
 اولم حدیث است جنس که انما یزالی
 بیایا که بعد حدیث چاره کنیم
 اولم زائر نجات خوابی آن خوشی که
 زائر آتش و در فتر اخباری باستی
 این همه شاعر آید بار ملک جواهر و روحی بسیار است در کتابت حدیث و در فاش قدری مستعد زبان نوشتن است
 غیر جمیع البشیر حضرت ایشان یکبار در خواب دید که در کانی صفاء لباسی از بیا کمال عنائی و لطافت بخت
 بیخیزان از آن خفته اند چنانکه عوسی خواب یکن از آنجا که الفتی خاص با ایشان حاصل است ندید این خواب و بجهت
 بسیار شد از حق تعالی امید وادام که چنانکه در خواب دید کرده در بیداری هم ایام آخرت در جنت الفردوس اجتماع و هم سعاد
 و جنت ماند علی فلک قدیر و بالاسما چه بدیر زائر را و فرزند گرامی بود یکی شایسته قطب الدین که در یک سفر سیر مسیح ایشان
 و تاتین و شافعالف حیرت حق بخت گشته اند که کس سواد آری بلکه الیاد و او را از ایشان شایسته بود و حق بخت شایسته ایشان
 محی الدین ابوالفیض محمد بن قتی اسینی الواسطی بن اسید محمد بن اسید قادری الزیدی بن علی صاحب شایسته
 بلکه اوست که قطب البیت برین کج که در هاز قریح که بدو مشهوره بند و ستان است در او اهل عمار از وطن برآمد و بجهت
 شافت و در تحصیل علوم لایسما علم حدیث است از شایسته زید و مصر و حجاز کسب کمالات نمود و میر آرد و در تاریخ
 بلکه اوست می باقر اکرام در زید اسید قادری نوشته اند از نبأ او سید محمد قتی بن سید محمد بن سید قادری کاتب عربی
 جمعی که کرده و در حدیث من و توفیق زیارت حرمین شریفین یافته و در سنه اربع و ستین و مائه و الف و مین سعادت فخر گرفته
 و در اهل کتب که علم حدیث تحصیل نموده درین ایام در زید بن قاسم است و در و توفیق شایسته عبدالقادر زید بن علی بن محمد بن
 حق تعالی در حجاز و غیره و توفیق شایسته که است نماید اتقی لفظ گویم می که سب علوم و معاصی حدیث هم در زید بن علی بن محمد بن
 بلکه از زیدی شهرت گرفته است و کس اور از زید بن محمد بن زید برآمد و در زید بن محمد بن زید و با فاده و تعلیم و تدریس خیر
 در برانجام خود که بطریق سند برای سید باسط علی بن سید محمد بن سید محمد بن سید قادری نوشته و در سب کس از اهل شایسته

يتصرف كصنف القطر
لعمري ما خذ ما وطلق الدقة
للمحافظة الخبر الجوى محمد
والانار عن طامها بصالح نية
القت اليك امورها الاحكام اذ
وجبت بحكم الله في الازلية
وشربت من فضائح عين السند
بن علي الحلال اليميني **نظم**
وكل من يشق سائر وفاد به
من اجلها صيرت اهلها كاهلها
منير كلما حنت مطوقة
يوم الريح ريثا كرتيا له
وكلما افترق شعر الاقح راى
قوده ما يراه في محيا له
وعل لساعة تظفي بها كرقا
في كل فقر لقتل الصير مراد
قد حوت فيه ما شبك بالمرير بها
قد سالت كل ركاض ورتاك
الى حيا الذي حاز العلل وحق
اقلامه في الاعادى فعل بتاك
محمد العلم في هذا الاوان ومن
بمنصل لدم الفجار سفك
ابدى لنا في تأليف له ظهرت
معظم بين زهاد ورتاك
ادام الله ربي للعباد معاً
فراخدا ما نظمناها باسلا لا
ويريد عبادا وعلوا الشأن

والناسا العلم الخفيد لسور
وما لفت طفرزت به النقاد
بن علي البحر الخضم الحجة
وابان عن عضد تلك منكب
ويجربك عند الخطب خاد بريشة
لاقص فواد نصبت اعلام القاد
الغزل وقت لها باكمل دعوة
يا دار عزة صوب المزن حياك
يكى بدمع مشوق عند غناك
يا صاحب السما بالحق وسلا
لحال بين نساء احي ذكر الله
وكلما مال خصن في خلا لمل
به شنبية ما من في ثنياك
يا عز هل الذي قدر مر سبب
من الظنانا لها بالبحر ومظاك
ومهمه مقفر فيه السباع فيه
وكل اشوس الوى غير ضحاك
ناديتها وى في الارفال جامدة
كل الكمال يعقل نير زاك
البحر العالو الغرير مخصت
قد انقل الناس من فسوق الشراك
مفسر الذكر بالقول المبين فقد
مقالة خاب منها كل فاك
محققين على العلم الشريع بها
الكل بحث دقيق خبير فكاك
وبعض اوار سقط في حقه نظم
فليات نادى صبرها وعميد

وضاعها ما الوسطا ظفر بها
ما هادت الى سبل الرشاد بغزوة
جمع الذي يروى من الايات
العليا وادركها مكل فضيلة
من يستطيع ينال رتبك التي
وقلت بالقصد بق سيف البعد
ومنهم السيد بليل فخر الاسلام عيسى
وجاد مرهاك جون الهامر الباكي
فلى عزة في تلك الزبا خلس
ديارها عن محب ظل برعاك
وكلما حنت الا رايح في جهة
سالت مدامعه شوقا لمراد
وكلما احمر ورد في الريا صحت
الى الرجوع وهل يخطى بلقياك
هيات من دون هذا كل امة
الريح تسمى وقد شيدت بالكا
قطعية ما مون غير دانية
يا ناق خبي لقد ابدت مراد
محمد بن علي والذي فعلت
له الرقاب خضع الخالق الشا
مشهور العلم في بدو وفي خطر
علايه فوق اعلام واملاك
ان جئت حضرة العلي خلد بها
على امام سزيغ الفهم فانا
اليك يا ابن علي قد سمعت بها
يا من اتى صفاء يبنى منخا
قطب الكمال محمد الشوكاني

اولا حتر من علیه السلام ان اذ الصلوة على نفس جلی تحت بربط الارض وكانت الصلاة ما يحصل بها شيا من سجود الصلوة
فانما لم يحتر من علیه السلام انما لم يحتر من علیه السلام على سجود الصلوة في الارض الى الجاوس من السجدة من بوضوح دليل ان كل سجدة
ببر الا ان الشافعي بالصلوة فلا امره بالاسرار وستان من يستلتم في اذ اقوى الدليل ارشادنا هم للنفس انما لم
المن حيث ذلك فانما يكون نادرا ولا مانع من اجتهاد في بعض المسائل دون بعض فلا ساقطة لعدم دعوى الاجتهاد
المطلق وقد سبق جميع من ايمر الله به لا يفتقر الى اختيارات لهم في بعض المسائل فما الغرض من ان يبرر من تقليد
صاحبه ثم انما يستعين على فهم كتابه بعد التعاميل للمدة الاولى المعروفة ومن اهلها الدين التفسير ابن جرير فحقه لابن كثير
وكذا النجوى والبيهضاوى والناظران والحدادى والجلالين وغيرهم وعلى فهم الحديث بشرح للائمة المبشرين كالصفي
والعقلا على البخارى النجوى على مسلم والمناوى على الجامع الصغير ونحوه على كتاب الحديث خصوصا الامارات
وتروجهما مستعين بهما ككتاب المذهب في مسائل الفنون اصولا وفروعا وقواعد وسيرة ونحوها وجميع علوم الكمال
ولا تنكف شيئا من المؤلفات اصلا الا ما اشتمل على ما يقع الناس في الشك كروض الربا حين لا يحصل بسبب غل
في العقائد كعلم المنطق على انما انما يخص من مثل ذلك الا ان تطاهر به صاحب معاندا او التفت عليه بعض المهدى في المؤلفات
بعض كتب اهل الطائفة انما صدرت منه بجملة وقد رجع فيه ومن مثل ذلك لا نرى سبي بالعرب لم نفعده ولا نقاتل غيرهم
ولا نرى في مثل النساء والاطفال انما يكتب عليه سائر الحق وتقليد على الخلق بانما في القرآن بربنا وانا من امره
ما وافق فخصنا من من امره شرح ولا معمول على شيخ وانا نفع من رتبة نبينا صلى الله عليه وسلم بقولنا النبي رتبة
تجوه وعصا احدنا النفع له وليس له شفاعة ولكن زيارته غير من رتبة وانه كان لا يعرف معنى الا الاكوال احد حتى انزل
عليه انما لا انتقد احوال العلماء وتنكف مؤلفات اهل المذهب ككون الحق والباطل فيها واما محبته واما كفره من على الاطلاق
اولا في انما ومن بعد مستائة الامم من هو على ما نحن عليه ومن فروع ذلك انما لا تقبل بهجة احد الا انما انما عليه انما كان
وان ابوينا ما على الشكر بالصدوق انما ننسى على الصلوة على النبي صلى الله عليه وسلم ونحرم زيارة القبور المشروعة مطلقا وانما لا
حقا لا على البيت وانا نجبرهم على ترك غير الكفو لهم وانا نجبر بعض الشيوخ على فراق زوجة الشابة لتكن شابة بالامر انما قد لينا
ولا وجه لك في جميع الحوادث واشباهها لما استقصينا عنها من ذكرنا كان جوابنا عليه في كل مسألة سماك بابستان
فمن روى حنا شيئا من ذلك ولسبنا لينا فقد كذب علينا واقتري ومن شاهد حالنا وحضر محاسننا وتحقق ما عندنا علم
تفعا ان جميع ذلك ضد علينا واقتراه اعداء الدين في احوالنا شيئا لم يغيره للناس عن الاذعان والافلاص التوحيد
لنفعنا في العبادة وترك انواع الشكر الذي انقضى على انما لا يغيره وبغير ما دون ذلك لمن يشاء انما لا نعتقد ان من فعل
انواعا من الكبار كالتقتل المسلم بغير حق والارنا والربا وشرب الخمر وتكره ذلك لا يخرج بعض ذلك عن ائمة الاسلام
ولا يخرج في دار الانتقام فاما ما سجد الله تعالى في جميع انواع العبادة والذي لا نعتقد ان رتبة نبينا صلى الله عليه وسلم
اسم على التلقين على الاطلاق انما في قهوجية مستقرة على جميع الشؤن لم يخصص عليها في التشرع لانه فضل من غير كاذ
وانما مع سلام من يسلم عليه ومن زيارته الا انه لا يشك في احوال الا لزيارة المسجد والصلوة فيه وانما قصد في ذلك لزيارة

باسمه الله بر بلوی مرید شاه عبدالعزیز بلوی کجا آورده بود و سرخیل قاضی سجاج و مجاهدین حرمی خود این جمعه در حرم شریف از
شرق تا مغرب رفع دعای و حمد ثبات که می شنید و این همه تذکرات علوم و کثرت صوم و صلوة و زکوٰۃ و آبادی مساجد و در
حرم و هندوستان به یکسانی هم بدولت جد و اجتهاد او و مولوی احمد علی مرحوم است گوئی در سیزدهمین روز مثل این روز بود
که بجای او و کبر شیخ خود بودند درین کار درین روز و اندوه صد سال کسی نبوده است اسلام را بعد از ایشان رونق نمی
مطل شد و سنن باثباته می شود و بالعرق دینی ایشان حیات تازه و مستقیم داده و لایسها حکایات بکرات و حفظ
و نصایح محمد اعلی کثرت است بلوی مرحوم به پند و اندرز آن بانی بلیل چندی است که در وفاق و مخالفت در آن یک زبان است
توان گفت که قدر روزی که ویدع از سر متلاشی شد و حمد ثبات و کفریات از عالم بدر رفت نظر

ما كنت به بدع تصادى عمرها	دهر او کا وظلا محملا یبغی	فعلی به الا سلام ارفع هیضه
و برأسواه فی الخیض الا سفل	غلط امره بای علی قاسم	هیها ت قصیر عن علاه ابو علی
لوان رسطا الیس یسمع لفظه	من لفظه لمرته هزاة اکل	ولوا نه جمعو الدیه تیقنوا

ان الغضيل لم تكن للاول

درین ویا که کاشته بود در عهد وی برگ بار آور دو هدایت او از وی نهایت پذیرفت در علوم قول منقول یاد و شینان
نظامی بود و در علم فروع و اصول ایله آنرا در مرتبه نشانده هر علم که با او سخن آتی و آنکی که وی با ما این فن است درین
سه با وی ستاره کنی شناسی که وی با فاضلین علم است اصول فقیر نو که برای این داشت و علم حساب در انگشتان قرار آن شد
خود محفوظ سینه او بود و فقه و قول منقول شوق دیرینا و هر چند مثل دیگر علم اشتغال بتدریس و تعلیم نکرد و عمری که سبب آن

نگارنده گزیده گردید ان امتحان بزور کای خدا داد و وجود طبع نقاد و سبقت بر تخنید ان کتاب عظمای شهورین می برد
بفریب حج و هجاء سفرهای عربی که کرده و در هر دو جای و بعضی مسائل علمی و بعضی مثل شیخ محمد باقر سندی و رسولی که
مصلحت حق مبنی بیا و طرف شده و هر طایفه را به قیاس و اقبال به دست او مانند چشم شکست شکر است خود مسائل و مسائل
ازین منظره شهور عالم است احتیاج فکر ندارد تمام عمر خود را در اعلائی کلمه الله و احیای دین رسول الله و جاد و فی سبیل الله

بایدت خلق اسکنه زانید و دمی بآرام درجائی از بلاد اسلام نیاسود و تصانیف او که بضرورت تمام الناس جمیع می باشد معلوم بود و غالب در اسفار تحریر غیر فتنه و فوئیت نظر ثانی در آن صورت نمیشد و خلک بلاغت نشاء و فصاحت طافست سبانی و تحقیق معانی روکش و عافاقت قرائح امثال بلکه بعضی سابقین اعیان است اگر در آنکه دیگر اهل علم مرتب الیتم می یافت و باطنیان خاطر و کمالی نشسته مشغول تصنیف میشدند و اندر چه کار میکرد و در بیان و شیخ

بود خاطر و علو پایۀ تفاوت و درین چ کمال شریع آباد است هر سبعین سبب همدل مان اقزای صداوت مبدل است
 یی تحت ترک حقیقت نمودند و گاهی رمی بولایت کردند لکن فوبت بآن رسید که منسوب بنده سبب اعتزال و خروج شدند
 بن افراط روی خود چون نامۀ اعمال خویش سیاه کردند اینک کتب کوفه او موجود و شهود دست نشان بنده کجا
 نزل شده و کجا خارجی گشته مقصود این به طلبان ازین بیرون رخ تنفر خلقت ابد از تعب و الفاضل جمیع سرگرمی

بار آمد عت خود نمود نماید و هر روی کار ایشان یافته و آیه وی هر رگبار کنار عمری در اردو دایان انکم کالاعلم
 دریافت اطلاق طریقه ایشان معایت است و اصل حشریت تقدیر و ویکس تور و عو نای اس فریق کاری از پیش
 و ای حق تعالی بار دایت اس او را و ملک اگر عدا و است و او را کس عدم معرفت و وجود آند و حلقی حیات و تقامت حشر
 و تو در سلوک طسریخ جیم اختیار نمود و بعد از آنکه بر کات آن دایت هور و در و دیوار پس نمایان است در
 مثل باران بر دلهای صاحبان بران محالین اگر در می انصاف گیرایند و فهم توانند که در کاین همه اعتبار
 و معلوم که فی الحال محال و رگبار ایشان است بهم دولت است الا احوال استایح و طایب و بدوستان الا انما استایح
 معلوم چنان است که کار واری را در حکام اسلام و اتباع دین می دانستند و سری سوسی دایت نبوت و وجود و تقید
 و تعلیم مقودیت و منول تحریع و علوم دینی می بود که استند کل حل کمال ایشان محصور در تحصیل حقوقات و کسب
 نصیبت و بیعت مازک از معروف و می عن اسکر بود و ادعای طوبی و عریضه و معاصی و سابق علیه و چون حق تعالی
 وجود او را برای هدایت خلق مقصود و و داعیه حق گوئی و صوتائی در دل و ادوات ارجاع بل تا عالم و ارفیر
 آ امیر هم گویا ارجواید ایتند و حق را از ماطل و صوات الرضا و حرام الرضا را بارشاصند که در بعض
 یا اکثر مسائل دای محال بود و اما قصص الانصاف و اوسع و لک حق این است که وی ملک حله طایفی تقدیر و متاخرین را
 در عدم تقلید حکم واحد است و هیچکی از خلق با قول افعال ایشان تعدیست و سر و چو چکی اطاعت و سماع ایشان است
 آگاه مستعد است متاخر علیه اسلام است محسوس است و حکم حکم او را رعایت که است تقدیر و تقاد و بعد از آنکه
 که ایچ آما دید صرت مسن و متابع و متاخر که گفته و متاخر که گفته و متاخر که گفته و متاخر که گفته و متاخر که گفته
 چهل نظر اسامی باقی تصور رکعت و هر چه و صوماست متاخرین ایشان است و اما طوالت این است است و است
 و تو ابرج و سایر و طغای ایشان کاری مدارد و حقائق اسود و وقایع دهور ایشان اطلاع حاصل نیست اسود و اگر
 حرفی را متابع می راند یا در مسئله ارسال و روح حلاف و هر چه و میکند میداند که ایچا و می کرده است
 و در اثر اسلام مدبر و حلاف و هر چه و مدبر و حلاف و هر چه و مدبر و حلاف و هر چه و مدبر و حلاف و هر چه و مدبر و حلاف
 عامل نیست و لیکن ماسد جل و قصص بسیار است حق تعالی را در این بی بار انصاف و می که باطل است
 مؤلفات بی رفته و حدیث و هوان حرا آن بعضی مسائل موجود است و هر چه و مدبر و حلاف و هر چه و مدبر و حلاف
 متعل بر و اب در می متراک، رسوم کفر و بدعات ارا حادیت و تقوید الایمان ترجمه یک با ساد است هر از دایع
 و موزر العیدین فی اثبات دفع الیدیر و افعال تقدیر که است و آمده و شرط المستقیم و است که است و افعال تقدیر که است
 فی احکام المیت السراج و ابر هر دو نام است و شوی مسلک نور انما و تقدیر الحواب و در اثبات دفع الیدیر
 و هر آن گاهی بی سلسله هم میگرد و در مدح آن حضرت علی علیه السلام قصیده دارد و این جدید است را ماست ایشان

بهر چه در حکم صاحب خود	المهور که و کمالش و حریر موجود	راقتاب حماس مانت در کعب
از یک مهر بین ناساک هر چه که	راقتبای ظهور و جمال بر سر	محو است تا که شود عکس آن حال

از هر جلوه آن مجلس ساخت آیین
 انبیا و فکر تامل کنی با لوح وجود
 شروق نور مقدس به تیر و دانی
 انوار احمد و سل در اهل کفر و جهود
 انوار مولود چون بگویش رخش مجید
 به بخش آمده ایوان جابران جود
 طلوع اختر او بود نفس بر کسر
 شمار تا بدستم خاند چار بار نمود
 غرض که حد سنینش با یعین کجاست
 که سر غریب همین جلوه چرخش نمود
 نزول وصف آتشی بجنوت لغافه
 به چشم خاک نشینان جمل شده نمود
 اگر بفرستش کو و محمود عریض
 که سرکش جهان یزد او چو خوا نمود
 بصرف نال حریر و پندل جان غریب
 مصارعان مبارک مساویان سود
 به سر آید و او ای بنگار باد و دان

قلب نهادم آن احمد و محمود
 عجیب تر ز همه غیر ازین نخیلی یافت
 بروق بارق غیبی از من بهیج بود
 اتمام کون و مکان مقتضی از و گردید
 رسید گفت زهی مولود زهی مولود
 از ارض تا به سما چرخ از علما تاش
 چنانکه اختر حدیثش غلیظ بر نمود
 چو یافت فقط انصرت نشسته بود
 ز لطفت وجود آتشی بر غم اصف نمود
 ظهور روح قدس بهین بصورت شکر
 بر ز فیض قدس برنگ گشت شکر
 ز نقد تابش آن آفتاب عالم تاب
 بغور و فکر تامل کنی بغیر حدود
 گروه اهل ایمین بر کربان شکر
 بهر پای مساوم بهر تضاد خوشنود
 به کمال شیر زیان و بزر و میل همان
 به مدت آتش سوزان بهر فخر نمود

چو در میان افق انصاف افق
 که شد ز حکم حکیم چو ادب و دود
 نزول نور الهی بعد از قدس
 همه روح و کواکب باوشده مسود
 ز شور تنفیت قدسیان کردی
 خبر به اوزان مخبر محسوس بود
 مهندس فلکی از کمال فرج و مفر
 بدید که کواکب اقبال بر کمال صعود
 نمود گشت بنگار دس عجب آتشی
 سطح نور ازل در تجلیات شهود
 چو کتاب قفرو بند روه جبروت
 تمام خلقت الحاد و کفر شد نابود
 یقین کنی که نار حبش کتب شریعت
 به نرم در زم محرب بزم بس منقود
 مصابران قتال و مبارزان صف
 بکلیه و حبست پلنگ بکینه مست نمود
 تمام این قصیده بخط وال باجه تحریر

در بیاض شان هر قومست انتفال ایشان در معرکه بالاکوٹ در ولایت افغانستان بزخم تفنگ شد
 و در بر شوادت خطمی فائز شد ندوکان ذلک تقریبانی سید مسیح واده

التحقیق محجل بن ناصر الحارثی السعیدی الفجری از ارشد تلامذه و
 حدیث و فقه و جزآن از وی و از شیخ محمد بن عبد الرحمن گزیر
 ذیل مکر شیخ عبد الرحمن بن یحیی بن علی العفرائی که کتابت نمود
 منقذ المذنبین که المشرق قد غفر لهم نموده و خط کتب حدیث

تقدیر
 انوار علم
 لای
 مرز
 و نور یاد

است از اقران ابو خلیفه کثیر از وی راوی است منقذ منجی مسین

نکرات و مراثی گذارد در اصول بر حقیقه حنا بله بود و در فروع و روش فقهی محمد شریف این شیوه نه خاص اوست بلکه
 محدثین برین تزیید همه برین مجاهد سلوک از صاحب تالیفات رساله دارد در بیان صفات آتشی رساله است
 با اهل مکرم رساله در جواب سزا سپید و او دقت راوی در بر محمد بن عبد الوهاب بنی حواله ای که در حدیث و فقه و حدیث علامه

میان شریفین و سید

و چهارم داشت و در قیاس امام بود این مبارک گوید صفیان نوری را انتم ابوحنیفه چقدر دور از غیبت است که بشنید
که دشمنی را به غیبت کند گفت می آید ترا از آنست که کسی را بر جرات خود مسلط کند که آنرا باید بختیبد و تاریخ
اشی کثیر از فضل آن آید و به بعد چیزی دیگر کرده که البقی ترک است و درین و ورع و تحفظ مثل این امام شک نیست
و نبود صاحب پندیری سواي قلت عزیت در سنه ثمانین متولد شده و در سنه خمس و مائه در بغداد و در زمان غایت یافته
باشد و اصحیح و قباله و در غیره نیز از آن مشهور است و در علمای اربعه هم شایسته و کمالی است و در علم و معرفت و در علم
از علما منسوب باوست و شرف الملک ابو سعد محمد بن منصور خوارزمی ستوفی ملوک سلطان ملک شاه طوقی قلی بن قلی بن قلی
بنزدش سرسبز بزرگ برای حنفیه در سنه تسع و خمسين اربع مائه ساخته ابو جعفر سعید بیاضی این سر خواند نظر

له تزان العلم کان مبددا
انشر حاصل العبدانی بعدا
جمعه هذا الغیب فی الحاد
اذا لك كانت هذا الاصل

استی من این ملک کان و کمال باشد طبقات خود گفته وی اول کسی است
بنویسند که در دوران تالیف و تصنیف نمود و او را اصحاب مجتمع شدند مثل ابو یوسف مقدم در علم اخبار حسن
قدم در سوال و تفریع و در مقدم در قیاس و مقدم در فطنت و علم اعراب و نحو و حساب و لاد و در حدیث و در حدیث
صدق قول آنحضرت صلی الله علیه و سلم خیر القرون قرنی الزم بود پس هر که تدوین علم و تفریع در زمانه مشهور و دلایل
صدق کرده مصیبت و کیف که خصوم او بدان قرآن را در شرح را رسیده که در حق ابو حنیفه می افتاد و او را طلبیده
مفسر خود در می افتادی که تمام است برای او سه ربع علم مسلم کرده و وی ربع علم هم برای ایشان تسلیم نیکند گفت
چگونه گفت فقه سوال جواب است و وی تفرع است بوضع اصول و این نصف علم شد بعد از آن همه جواب اوده است
و خصوص او میگویند که در هر خطا کرده چون موافقات او را با مخالفات تیرا کند سه ربع علم بر وی مسلم شود و در
ربع هر مردم انداختی کلامه و در اینجا گفته اند که وضع اصول و جواب اودن از آن بطریق فرض خلاف فقه است فقه
زیرا که شارع را اخبار همه از آن منع نموده و بر تقدیر صحبت فائش امامت و در قیاس است که اودن بر اقبال است لکن
و لهذا جمعی از اهل حدیث گفته اند که بضاعه می در حدیث خرجات است انسانی در کتاب الضعفا گفته ابوحنیفه لیس
بالقوی فی الحدیث و این ترجیح است در مرتبه ثانی از مراتب اربع و صاحب ریاست اللیب گفته بهم غیر نیست
در سبب عدم قوتی پس گفتیش که دریم از آن یافتیم امام که قبلاً المحدثین محمد بن اسماعیل بخاری را که ذکر او در کتاب
خود نموده و گفته نعمان بن ثابت الکوفی بر وی عظیم بود این العلوم و این المبارک و پیشتر و کعب و مسلم بن خالد و ابو معاویه
و المقری و کان مرجحاً است و این حدیث است و درین کلام چیزی که موجب اشکال در احوال او باشد از فسق
در ذلت قاصد و سوجی و قلت ضبط و کجاست موجود نیست و همچنین ابو الحسن اشعری او را و اصحاب و از حدیث اهل
شمرده و کذا الشیخ اجماعی فی غریبه الطائفة و غیره و شاه ولی الله محدث دهلوی صاحب ریاست از اهل گفته اند که در
محل خود مذکور است و بکین نیک نیست که معتقدین در مناقب وی سلوک سبیل سالفته کرده اند اما بعضی نوشته اند
که چهل سال بوضی عشا نما صبح گذارد و در عاقله الی تمام قرآن یک رکعت ختم میکرد و در موضع وفات خود ختم قرآن

بر کسی پوشیده نیست بلکه تاریخی هم از وی است که جمیع اقوام و ملت‌ها را در آن گشت و اگر اقصای امت
بر سلطان عباسی بوجود مذکور معتقد باشد با وجود صحبت وی و تبعیت ایشان می‌باید که امام احمد و بخاری و دیگران
که با او بودند میان فتنه و حدیث و وحی و صدق و عمل از یاد بردند و علم از سلفین چه تا بعدین چه تبع ایشان را
از امام ابوحنیفه بوجود بسیار بنا بر وجودش در ایشان و حدیثش در وی حال آنکه تقدم امام بر ایشان در فقه و قیاس
سلم بگنایست و ائمه اهل علم و از اینها ثابت شد که صدق حدیث مذکور کسی است که شارک صفات سلمان فارسی است
و آنکه سفت و غیر سفت می‌ست چنانکه شای گفته که سلمان فقیه نبود و امام فقیه است اما شاهدی که صواب است
هم امام در آن داخل است و هم جمله حدیثین فرس با شارک الفصاحه اهل علم و گمان نمی‌کنند که حدیث از امام
یا عدم تألیف از وی موجب نقص می‌ست بلکه می‌دانند بابت قتلی سلفت حاصل بوده است که از تألیف تقوی قهر
در روایت و تحریف از بنده کلام خود میکرد و کافی است بر او از اجلالت قدر و رفعت منزلت تألیف کردن اجل اهل علم
مصنفات جلیل و کتب مستفاد در بیان مناقب او اگر چه خیالی از سلفه و عراق نیست اصحاب مناقب گفته اند که اهل
مقدم امام است که عبارت احوال امام خود باشد و معنی میرفت مناقب شامل فضائل و سیر آن امام حاصل نمی‌تواند شد
پس لابد است از بیان نام و نسبت عصر و بلد و شیخ و جوی و معرفت اصحاب تلامذه او و از اینجا است که هر یکی از علماء
مذاهب در مناقب امام خود بلکه امام دیگران را تألیف کرده اند شیخ عبدالحق دهلوی در مقصد ثانی از ادا المستقین در احوال
شیخ عبد الوهاب المکی المتقی شیخ خود نوشته اند که روزی از تقلید مذاهب حکم آن بر حیدر محمد فرمودند که درین دیار
دار تقلید و اتباع مذاهب این است که تراجم مناقب ائمه اربعه شریقی القاصد میکنند و میگویند که احوال و اوصاف هر کدام
الایشان این است بلکه تراسل خاطر و اعتقاد باطن بیشتر و راجع ترست اتباع او بکن می‌برند که اعتقاد خود بیشتر می‌باشد
تقلید میکنند و از آنکه شخص چهارپسوار و هر یکی در مذهب ازین مذهب را بعد است مذهب اینها را و اثرات دیگر
محمدر بطوریکه در این زمان پیش اهل عصر خلی و مذموم افتاده است لمر و درین مذهب اهورا است میگویند
و ترک تراحمات و نالافتی و شمارند و این معنی منجر به فساد و تعصب و جعل شده و الا سیدان شریقی که گشاده و دست
واحدی بر تقلید واحدی مجبور و مأخوذ از خویشی تقلید فقیه یا شیخ یا محدث اختیار دست هر چه را افضل
و اسعده انی و موجب سعادت و ابرار فی نجات نشأتین شناسی همان اخذ کن لما انصاف شرط است را
علی که مذموم و مشکوک نبی است و الله که سیرالی میزان نشاند ایست جای که بود جلوه حق حاکم و وقت
تایید شدن حکم خود بوجهی است آیدیم برینکه فقیه را در مناقب امام خود تعصبات بسیار است از آن جمله
عقود و الحیان فی مناقب ابی صفیه النعمان مختصرش عقود الدرر و الحیران هر دو از طحاوی است و الله ایضا از فقه القاصد
تقلید فقیه مناقب امام ابی حنیفه و کتاب الشیخ محمد بن احمد الشیخی در سبب خود ذکر و الحاکم فی تاریخ و کتاب ذوق الدین
بن احمد المکی الخوارزمی المتوفی ۵۹۵ هجری در مناقب النعمان الشیخ محمد بن الدین القرطبی صاحب البحار المصنوعه و الحاکم
لازمی و کشف الاستار مجلد واحد بن محمد الحاکم فی کتاب الشیخ محمد بن الدین المصنوعه و الحاکم فی تاریخ و الحاکم فی تاریخ

و امام احمد حنبلت و الغت اشتراک در اشتغال بعلوم حدیث بود و چنانکه مشهورست ابو نضیر شریف هم از وی روایت دارد و بی
از این امر این فن بود و در نقد احادیث و معرفت احوال رجال و در کثرت سلوکیات و محتویات فقهیه تراشید علی بن ابی حمزیه
علم بهر منتوی شده بسوی یحیی بن ابی کثیر و قتاده و علم کوفه بسوی اسحق و آتش و علم حجاز بسوی ابی شهاب عمرو بن نباته
و علم این شهرش تن در بصرو بسعید بن ابی عمرو و بهر شصید و عمر و حماد بن سلمه و ابی حنانه و در کوفه بسفیان بن عیینه و ابی
و از اهل شام با و زاعی برسیه و علم این شهر با محمد بن اقی و شمیم و یحیی بن سعید و ابن ابی نضیر و ابی مبارک
و ابن جهمی و یحیی بن آدم منتوی شده و ابن مبارک و سید ایشان است در علم و علم هم این است و در حدیث یحیی بن یزید
احمد گفته هر حدیث که نمی شناسد آنرا از یحیی حدیث نیست و میگفت این چهار حدیث است که خدا بی خالی را و برای همین کار آفرید
که کذب کند این ظاهر کند و ابن الرومی گفته نشنیدم احدی را از این چهار حدیث که حق در بار بهر مشایخ گوید جز یحیی بن سعید
و غیر او و متنازل بالقول است یحیی گویند یاد من خطای یحیی پس مگر اگر گویند میم از او و خطای هم که کار او را ازینست هم و یحیی
یحیی را بیک روی رو بر و نشد و سوا چه نکردم و یحیی خطای او را میان خود و میان او و سعید بیکدیگر قبول کرد و بعدا و الا که گفت
او را میگفت حدیث نشنیدم از کذب این را مگر موم بدان خود را بر آوردم از آن بچند و این اشعار بسیار میخواند اشعار

المال یذهب و کلّه و حرامه	الحل و یبقی فی عذاب الله	لیس المتقی یمنق لا الهه
حتى یطیب شربه و طعمه	و یطیب ما یحوی تکسب کفه	و یحوی فی حسن الحدیث کلامه
نطق النبی لنا به عن ربه	فعلی النبی صلاته و سلامه	و از حدیثی ذکر او در کتب بزرگ روایت کرده اند

از شافعی نموده و در ترجمه شافعی خبر او را می دانم اما هرگز نشنیده و در سنه ثلث و ثمانین از بغداد و قصد حج نمود
اول بهرینه نموده و از زیارت فارغ شد قصد خفا که بگوید و در اول منزل بخوابفته بود که ناگهانی او را آواز داد
که ای ابو ذر که از هر سگی با کجا میروی معلوم کرد که روح مبارک پیغمبر خداست که او را یان تشریف شرف ساخت
رفقار گفت که شمار بر وید و خود و زود برگشته بهرینه اقامت نمود بعد از سه روز وفات یافت و ابن حجر عسقلانی
از سعادت او گفت که او را بر همان تختها غسل دادند که جناب رسول خدا صلی الله علیه و سلم را بر آن غسل داده بودند
پس فتاد و پنج سال عمر یافت و در تاریخ وفات او اختلاف است اهل مدینه بروی نماز گذارده و در قریع دفن کردند و نماز
بروی مکرر شد چند بار روی روبروی جنازه او با و از بلند میگفت این است کسی که فقهی کذب از حدیث رسول خدا

صلی الله علیه و سلم میگوید بعضی محدثین میگویند او را این بیان گفته اند	ذهب العلیم بسبب کل محدث
و بكل مختلف من الاسناد	و بكل وهم فی الحدیث و کل
	یعنی به علماء کل بلاد

او را بعد از مرگ بخوابت و پند و پر سید نموده خدای تعالی با تو چه کرد گفت عطایا و مواهب بسیار داد و از انبیا آنکه سید
حور صین برین تزیین فرمود و مروری او را نسبت بودا گویند زیرا که از موالی بنی مرو بود و ظاهرش مشایخ و مومنان مانده بود
این خلکان گفته و بعضی قوارخ دیدم یحیی بن سعید بن عیاض بن نبیاد بن عون بن ابی طایم حلی الجندی بن عبد الرحمن
الطفا فی المری امیر خراسان از طرف هشام بن عبد الملك الاموی و اول شهر است اصح و قریب نسبت بسوی

اولم یفهم اهل الحدیث بدینا
من الفضل ما عند الانام ففی
علیک ابن عثاب لزوم سیلم
را جواب است و منها ابی
جعلت شیاطین الحقد شریک
فقول المصنوع و انت عنید
بهم عز و دین الله طرا و هم له

فمن کان بروی علمه و یقید
و هم کما یفهم الذی یفهم
فما علم عند الاله حمید
ایا فی العلم زید عا و
الا ان شیطان الضلال
و ذوالعلم فی الدنیا یفهم
محافل من اعدائهم و جفا

لهم و حق العلم المنبوع و احقوا
و نازع بعد المعات خمو
و هم از ان ابیات احمد بن محمد
روید ایما یسیدی به و یعید
و قرعت بالکذیبین کان صافی
اذا غاب فخم لاح بعد جدید

ابو محمد شیخی بن محمد بن کثیر بن سلاس اللیثی مجلس از قبیل بر سرست که از معصوم گویند و ای بنی امیه
انما منسوب بایشان شده و جدا و کثیر کنی بنی امیه است با ندلس معاصی که قرطبه شد و استخار از زیاده و لغوی معرو
بسطون قرطبی راوی انوطا ساعت نمود و هم از محمد بن زعفران القیس الاندلسی و رسلت کرد و یسوی مشرق در سر
بست و شربت مالک و شوطار را امام مالک شنید و سماع او یک از سفیان بن عیینه و بمصر از لیث بن سعد و ابن عیسی
و ابن القاسم است و در هر دو جایگاه بر اصحاب مالک تفقد کرده ملاقات با او امام مالک بر نرسد و سبعمیج با مالک
سال فقات امام است بوده و در وقت فقات حاضر بود و در تخریج فخر است نموده در اندلس جامع بین الروایة و الدرایة معا و
مشار الیکشت و رجوع استغنی آن بار با و منحصر شده قبل از وی رجوع فتاوی بهیجی بن یسار بود که از کبار تلامذ
امام مالک است مذہب مالک از حدیث و کس در اندلس منتشر شد گویند محمد بن جریج روی زائد بود ابن ابی بکر و یسعی
فقیه اندلس عیسی بن دینار و عالمه کن حبیب حاکم و یسعی امام مالک و اعاقل خطاب او گویند
روزی بحضور امام مشغول اند فیض بود و حاجت دیگر نیز حاضر بودند ناگاه شرافت او که فیلی میگردد و در حجاز فیلی خیل
غزابت دایه خصوصاً در آن زمان از اندلس عرض بید برین فیلی آغاز کرده اند و سار که با خواسته از حق گرفته و قطعه

یا قوم انی راایت الغلیل بعد که
فکدت اصنع شیئا فی الدنیا و ال

فما علم عند الاله فی روین الغلیل
احضار مجلس برای تماشا فیلی دیدند و صحبت امام که داشتند مگر محمد بن جریج

لایسته و اله شی شیخ و که
احضار مجلس برای تماشا فیلی دیدند و صحبت امام که داشتند مگر محمد بن جریج

بدون از مزاج و منظر آب نشسته مشغول اند فیض مانند مالک گفت تو چرا نمی روی که فیلی را به بینی گفت من از زبان خود
برای بدین تو و او متوجه می و علم تو آمده ام زیرا می دیدن فیلی امام ما این جزو و خوش آمد او و اعاقل خطاب کرد
محمد را با این بر علم حدیث و فقه ریاست غلبه و تقرب نزد ملک و اغنیای نیز حاصل بود و نزد ابن کروه با و یسعی
و تدبیر و امانت خیل حکم و مکر بود و گاهی قضا و افتا که چندان حکم منافات ندارد و قبول نکرد و اما رتبه او زیاده
برابر با صاحب بود این جزو گفتن این و مذہب در عالم از راه سلطنت و ریاست رواج و اختیار گرفته اند
ابو حنیفه و مذہب امام مالک زیرا که قاضی ابو یوسف قضای کل مالک بدست آورد و قضا از طرف او می رفتند
از قضای شرق تا قضای افریقیه و بر قاضی شرط می کرد و کابل و کوه به بهب بود حقیقت کند و در اندلس محمد بن محمد بن محمد

بدون از مزاج و منظر آب نشسته مشغول اند فیض مانند مالک گفت تو چرا نمی روی که فیلی را به بینی گفت من از زبان خود
برای بدین تو و او متوجه می و علم تو آمده ام زیرا می دیدن فیلی امام ما این جزو و خوش آمد او و اعاقل خطاب کرد
محمد را با این بر علم حدیث و فقه ریاست غلبه و تقرب نزد ملک و اغنیای نیز حاصل بود و نزد ابن کروه با و یسعی
و تدبیر و امانت خیل حکم و مکر بود و گاهی قضا و افتا که چندان حکم منافات ندارد و قبول نکرد و اما رتبه او زیاده
برابر با صاحب بود این جزو گفتن این و مذہب در عالم از راه سلطنت و ریاست رواج و اختیار گرفته اند
ابو حنیفه و مذہب امام مالک زیرا که قاضی ابو یوسف قضای کل مالک بدست آورد و قضا از طرف او می رفتند
از قضای شرق تا قضای افریقیه و بر قاضی شرط می کرد و کابل و کوه به بهب بود حقیقت کند و در اندلس محمد بن محمد بن محمد

بدون از مزاج و منظر آب نشسته مشغول اند فیض مانند مالک گفت تو چرا نمی روی که فیلی را به بینی گفت من از زبان خود
برای بدین تو و او متوجه می و علم تو آمده ام زیرا می دیدن فیلی امام ما این جزو و خوش آمد او و اعاقل خطاب کرد
محمد را با این بر علم حدیث و فقه ریاست غلبه و تقرب نزد ملک و اغنیای نیز حاصل بود و نزد ابن کروه با و یسعی
و تدبیر و امانت خیل حکم و مکر بود و گاهی قضا و افتا که چندان حکم منافات ندارد و قبول نکرد و اما رتبه او زیاده
برابر با صاحب بود این جزو گفتن این و مذہب در عالم از راه سلطنت و ریاست رواج و اختیار گرفته اند
ابو حنیفه و مذہب امام مالک زیرا که قاضی ابو یوسف قضای کل مالک بدست آورد و قضا از طرف او می رفتند
از قضای شرق تا قضای افریقیه و بر قاضی شرط می کرد و کابل و کوه به بهب بود حقیقت کند و در اندلس محمد بن محمد بن محمد

نزد خدا عز و جل از حضرت ابقیا از این است نیست و نیز خود را مسرور و خوشدل می یابیم بلکه عمر من و طلب علم و حکمت
و سعی خود را مشکور می بینم زیرا که هر عمل که او را خدای تعالی فرستاد اختیاری و اختیار و سستی گردانیده و هر از زبان غیر
بما رسیده و ثواب آن بارشاد آنحضرت صلی الله علیه و سلم دریافت شده و شایسته و هر که محافظت نماز کند او را
چنین چنان اجر باشد و هر که حج خانه کند او را این حج است و هر که با کفار جهاد کند او را نزد خدا این مرتبه است
و قس علی ذلک و جزو طالب علم حدیث این است و هر چه صحت تفصیل نبی توانست است است پس این علم گویا میراث
نبوت است زیرا که علوم دیگر از کلمات و تعلیمات و روایات این طریق نبوت هم توانست است تحت ثبوت علم و ادب و تقی
و شایسته و ادب و احکام که غیر از شکوه نبوت اقتباس از او نباشد و هر که محال است پس یک طلب این علم و ادب
و خود را در شوق آن گذاشت و هر که است و ثواب دارد که نموده است و ثواب اینها است و هر که علم کند که لا اله الا الله و لا اله الا الله
که شمار حدیثی روایت میکند که تا این وقت کرده ام شنیدم و ربه را میگفت و بعد از آن که اگر شخصی در نماز خود خفا کند
و نداند که نماز چه قسم ادا توان کرد و از من پرسد و من او را غیر از حق و سنن و آداب آن نشانم و هر دو را به موجب بیان فایده
دوست تر و بهتر است نزد من از نیکو تمام دنیا من چند و آنقدر او را راه خدا صحت کنم و سوگند بخدا که اگر مرد را خفا شد
در سجده از علم یا در روایتی از روایات حدیث منظور کند و یا خاطر خود و تفکیک آن صرف کند و در حالت نوم و گرفتاری بگردد
مرا میفرماید و او را صبح بسبب آن شب بیدار گذارم و بامداد نزد عالمی رفتن آن شب را خاطر رفع کنم و اینها حاصل سازم
نزد من بهتر از صد حج مقبول است و نیز فرموده بار از این شبها شنیدم میگفت قسم بخدا اگر شخصی در مقدمه از مقدمه
وین خود با من شوره نماید و من آنچه حق شیر است از نامل و تفکر اختیار را صوبه اولی نموده او را بر راه حق لالت کنم
تا دین او اصلاح پذیرد و رابطه او که میان او و خداست از تنگ که دورت گوی و نزد من از صد غزوه بهتر است بچی گوید
این آخر حرف است که از حضرت امام شنیدم بعد وفات امام محمد بن زید این القاسم رسیده و با او از مالک شنیذ کرد
ابو الولید بن القزوی فی تاریخ یحیی گفته رکاب لیث بن سعد گفته غلام او خواست که در منع کند گفت بگذار بعد از غزوه
خدا که اهل العلم تا آنکه بعد مرور ایام همچنان دیدم وفات یحیی در حبس در ایام و کشیدن مائتین شد بعد مرگش و دو سوال
قبلا در قریه مشهور است مردم در قریه بوی استسقا میکنند و تبرک میجویند رحمه الله تعالی
آنکه یحیی بن عبد الله بن بکر بن سکه حضرت او را خضر می گویند زیرا که از موالی بنی خضر و موم بود و اگر
امام مالک لیث بن سعد است و از هر دو بزرگ است و قدام دارد و جدی بی و باطل و مسلم که اسط از وی و صحیحین و این دارند
و هر که از محدثین او را توثیق کرده بسبب عدم و خوف بر او احوال دوست الا صدق و امانت او مثل آفتاب در آسمان
مشهور بود و ابوحاتم و نسائی در وثوق او ترو کرده اند و چندان حدیث بر او روایت میکنند که حق کد را ملت و غور و درستی
و دانات او حق نیست همچون شیخ بروی اعتماد کنند گنجایش سخن دیگر آن نیست تعقیب حقنی سید صدی و کشیدن مائتین
عنوان الدین ابو المظفر یحیی بن بکر بن سکه و الوزیر عالم فاضل صاحبی صاحب سیرت صاحب
ایام و الاربعاء و سید و هم سید الاخر سندهای و اربعین و خمس مائت متولی وزارت شده و ایام ولایتش جز با از وی ظاهر شد

از اقطار ارض بیش ساخته عزمین ابی مالک گفته در یاران ابو معینه شرفی می نمود و گوی می نمود و می گفت که این کس را
 نمود می دوست که شرف اول بر حق طعم می کرده وی گفته آتش مراد از سبک برسد چنانکه گفت این قدر از کجا می
 گفته از حدیث ثقه و آن حدیث را که خود نموده گفت من این حدیث را یاد دارم قبل از آنکه ابوی من تو جمع شوند اما دلیل
 آن نشان نمی دهم و از کلام او دست العلم شرفی لایطیک بعضی حتی تعطیث ککانت انت اذا اعطیت ککانت من ابطال
 البعض علی غرور و اخبار او بسیار است و علما و تفهیم تفهیم می گشت از خود و انداخته بود و می تاریخ از نظر
 از این مبارک و کسب بن الحراج و وزیر بن یار و محمد بن اسماعیل بخاری و ابی الحسن الدار قطنی و غیر هم در حق و
 ذکر کرده که گوش از شنیدنش می رسیدند و گویند که آن ترک نموده شد و الله اعلم بحال و لا تشک در سنت شریف و می
 و وفات یوم الخميس اول وقت ظهر و خیمه بیج الاول سده اثنین و ثمانین و مائت در بغداد در حالت تولی و قضاء و لی
 سنت و ستین و مائت و پسرش یوسف هم نظر در رای و فقه کرده بود و حدیث از یونس بن ابی اسحق سیم
 و سری بن یحیی و غیره را شنیده و قاضی جانب غربی بغداد بود و در حیات پدر خود و در مدینه منوره و کوفه و
 نماز جمعه با مردم گذارده و تا وفات قاضی مانند مات فی رجب سده اثنین و تسعین و مائت و بیست و
 ابی عوانه و یحیی بن ابی اسحق بن ابراهیم بن یحیی النیسابوری ثم الاسفغانی الحافظ صاحب المسند الصحیح
 الطریق علی کتاب سلمی از حنفی و جواد بن محمد بن کثیر بن یونس بود شام و مصر و کوفه و بصره و واسط و حجاز و جزیره و بین
 و اصحاب ما بن جری و فارس اطراف نموده این عساکر و تاریخ دمشق گوید در خراج از بن محمد بن عبد الصمد بن
 بن محمد بن قیس اطروش و شعیب بن اسحق و غیر هم سامت نموده و بصره را یونس بن عبد الاعلی و ابی اسحق و یوسف و غیر
 و ربيع و محمد و سعد بن ابراهیم و عبد الحکم و یحیی از سعدان بن نصر و حسن بن عطفی و عمر بن شیب و غیر هم و بنجر اسان از
 محمد بن یحیی الذهلی و سلم بن الحجاج و محمد بن جواد السندی و غیر هم و در جزیره از علی بن حرب بن خیره و از وی ابو بکر
 اسمعیل و احمد بن علی رازی و ابی یحیی حسین بن علی و ابو احمد علی و سلیمان الطبرانی و محمد بن یحیی و یحیی بن اسحاق
 و ابو الولید الفقیه و ابن ابی اسحق و یحیی بن محمد بن ابی عوانه و روایت کرده اند پنج بار حج کرده میگفت در وصیه خود که هر
 محمد بن اسحق بن یونس از دست قطعه نان سخن التقینا قبل موت شفینا النفس من مضطرب القنا
 و ان سبقت بنا ایدی الملائکة فکرم من غائب تحت التراب گویم شلمی الیض من ابی و فارسیه و گفته
 گویم انیم نموده برد و زیم و امنی که از فراق چاک شده و بر سر هم عذر ما پذیر ای بسا آرزو که خاک شده
 حاکم نیا بوری گفته ابو عوانه از علی بن حدیث و اثبات لیه شایان و از جمله در اقطار ارض برای طلب حدیث
 توفی و ست عشرو و ثلث مائت و اربع سال گفته قبر او در سفرین از عالم و تبرک خلق است و به پهلوی جمعی از علمای
 فقه است امام عریضه فخر گفته اینجا از ابریه و فتوحای هند بسا امام شافعی جمال العلم اندک اگر کسی تصرف در هند کند و فتو
 برای و اجتهاد خود و بدین روش مردم عالم آفتد تقرب که قبر است از ابی اسحق می کنند و قبر ابو عوانه می کنند و قرار این عالم
 محدث نمی شناسند بنا بر عبد و وفات و قبر محمد و وفات است و حال آنکه ابو عوانه غیر شافعی را برای ایشان نقل کرده است

بسیکلی کثیر در علم نسب است در بلاد مغرب گردید و همیشه سر در اندلس گذرانیده بلکه اکثر موصوفین نوشته اند که از اندلس برآمده و جز بهر هفتاد و کس از طغیانی قتل خود ندیده و از غیر ایشان علم نیاموخته و باین همه در علم شریف و بهر مقلی بلکه این حرم نیست بلکه بعضی چیزها نزد اوست که نزد دیگران نیست و صدق دیانت و حسن اعتقاد و اتباع سنت که او را تصنیف بود که کسی را از علم روزی شده از عوالی اسنادش منسوب بود و دوست که از عبد الله برنج بر عبدالموسى و وی از ابن جاشع و وی از ابو داود و ضعف و ایت بیکنند و اول هر طایفه بود و بعد ما کلى شده و بعد سیلان یافته شافعی هم دارد کتابی در تفسیر اختصار المغازی و السیر و کتاب العقل و العقلا و ما جافی و اوصاف و کتاب جمهره الانساب و کتاب جمهره الاسامی غیره تصنیف اوست با نشانی شهر علی بدشت از بخت اشعرا

تذکره من سبکی علی مداوما	علم دارالعلم بالدين والخير	علوم کتاب الله والسان الله
انت عن رسول الله مع هذا الكتاب	وعلم الاول من نأقديه وفهم ما	لما خلفوا في العلم بالراى والنظر
ولمقاله في نفع وذات فوائد	اذا من خوى الالباب كان استغنا	عليكم يا ثار النبي و
من افضل اعمال الرشاد اتباعها	چون در شهر حصص که از شاہیر بلاد مغرب است داخل شد و از اهل آن شهر	
حسن سلوک و تفقه در گفتار اشعرا	نیکو من کننا نس بقربه	وصار ذعاقا بعد علمه و حلال
و حق لجامه باو افتاده جا رس	ولا لا يمته الدار ان يحوها	بلیت بمحصل المقام ببلد
طویلا عمری خلق بوشن الیلا	اذا هان حر عند قوم انا هم	ولم یأ عنهم کان اعلم اجملا
ولم تضرب الا مثال العالم	وما عوتبا لک انسان الا لبقلا	و ارایم ملک مظهرین الا قسط

قضا می شده و نشتر بر شده بود روز جمعه آخر یوم از ربیع الآخر سه شنبه و استین و اربع مائت بمدینه شافعی اندلس بمرد انتقال خطیب بغدادی نیز در همین سال است این حافظ مغرب بود و او حافظ مشرق درین فن امام وقت خود بود و در مغرب فتح نسبت مست بسوی خمری قاسم که قبیل کبیری مشهور است ابو موسی یونس بن عبدالاعلی بن موسی الصدق المصری الفقیه المقری المحدث الشافعی یکی از صاحب شافعی و مکرر بر روایت از وی طارست برای او بود و بر وی گفته کرده و بر دوش خوانده و از ابن جاشع روایت کرده و صد فقره نوشته و بر بار علم و علو اسناد و کتاب سنت اجمعی گزیده یکی بن جاشع گفته می کنی بود از ارکان اسلام و مع صالح عابد الی شافعی در ذی حجه سنه بعدین مائت متولد شده و از برین هر عصری شنیده و در علم و تصحیح و ترمیم و زبان و کسب و اوستی و کتب و جلیل است قصاتی که او در خط مصر آورده و گفته باعتی از وی حدیث و تفکر فرستاده و او را صحبت در دیوان حکم عمر بن عثمان ابو و خط صدق مشهور است برومی نامش مکتوب و سیوطی و غیره گفته اند که سلم و نسائی و ابن بابویه و غیره هم از وی شنیده و یونس گفته شافعی بر گفت بریند و فرقی گفتیم گفت نه دیبا ویدی و نه مردم و علی بن قنبر گفته می حافظ حدیث و بدان قیام داشت و نسائی ذکر او کرده و گفته وی نه است توفی در سنه اربع و ستین و مائتین فی ربیع الآخر

